

# RAPORT o stanie Gminy Miejskiej Jarosław

>> 2023 <<



Opracowanie raportu:  
Urząd Miasta Jarosławia  
Biuro Strategii, Pozyskiwania Funduszy  
i Obsługi Inwestora

tel. 16 624 87 00  
kancelaria@um.jaroslaw.pl  
[www.miastojaroslaw.pl](http://www.miastojaroslaw.pl)

## SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	6
2. CHARAKTERYSTYKA MIASTA.....	9
3. BURMISTRZ MIASTA, URZĄD MIASTA I MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE .....	16
3.1. BURMISTRZ MIASTA JAKO ORGAN WYKONAWCZY, KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA JEGO KOMPETENCJI.....	16
3.2. URZĄD MIASTA JAROSŁAWIA – STRUKTURA ORGANIZACYJNA, ZATRUDNIENIE .....	17
3.3. MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I OSOBY PRAWNE .....	20
3.4. PRZEPROWADZONE KONTROLE W GMINIE I OPIS WYNIKÓW KONTROLI.....	22
4. MAJĄTEK I FINANSE MIASTA W 2023 ROKU .....	25
4.1. DOCHODY I WYDATKI.....	25
4.2. PŁYNNOŚĆ FINANSOWA .....	30
4.3. ZADŁUŻENIE I WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA .....	31
4.4. WINDYKACJA NALEŻNOŚCI GMINNYCH .....	32
4.5. MAJĄTEK MIASTA.....	34
5. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA.....	38
5.1. INWESTYCJE I REMONTY ROZPOCZĘTE W 2023 ROKU .....	38
5.2. INWESTYCJE I REMONTY ZAKOŃCZONE W 2023 ROKU .....	40
6. KIERUNKI ROZWOJU MIASTA .....	44
6.1. STRATEGIA MIASTA I INNE DOKUMENTY PLANISTYCZNE .....	44
6.2. ŁAD PRZESTRZENNY.....	74
6.3. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI .....	79
6.4. GMINNY ZASÓB MIESZKANIOWY .....	85
6.5. PROJEKTY DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH.....	86
6.6. WSPÓŁPRACA REGIONALNA I MIĘDZYNARODOWA .....	103
7. PRZESTRZEŃ SPOŁECZNA .....	109
7.1. OCHRONA ZDROWIA.....	109
7.2. POLITYKA PRORODZINNA.....	110
7.3. POMOC SPOŁECZNA .....	114
7.5. EDUKACJA.....	121
7.6. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I PROMOCJA MIASTA .....	131
7.7. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA .....	170
7.8. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE .....	186
7.9. REALIZACJA POLITYKI SENIORALNEJ .....	195
7.10. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK.....	201
8. OCHRONA ŚRODOWISKA .....	205
8.1. GOSPODARKA ODPADAMI.....	205
8.2. AKCJE EKOLOGICZNE.....	213
9. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA .....	218
9.1. JAROSŁAWSKI BUDŻET OBYWATELSKI .....	218
10. KOMUNIKACJA SPOŁECZNA .....	223
10.1. INFORMACJE OGÓLNE.....	223
10.2. HONOROWE PATRONATY BURMISTRZA MIASTA JAROSŁAWIA.....	223
10.3. KALEJDOSKOP JAROSŁAWSKI .....	223
10.4. MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE.....	224

10.5. KONFERENCJE I BRIEFINGI, SPOTKANIA Z MIESZKAŃCAMI .....	225
10.6. KAMPANIE INFORMACYJNO-PROMOCYJNE .....	225
10.7. BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ I OFICJALNA STRONA INTERNETOWA MIASTA .....	227
10.8. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA W 2023 ROKU .....	229
11. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIASTA JAROSŁAWIA.....	231
12. PODSUMOWANIE.....	237
ZAŁĄCZNIK NR 1 – SPIS RYSUNKÓW .....	239
ZAŁĄCZNIK NR 2 - SPIS TABEL.....	240

*Szanowni Państwo,*

*Raport o stanie Gminy Miejskiej Jarosław za rok 2023 jest podsumowaniem działalności mojego poprzednika Burmistrza Waldemara Palucha w tym okresie.*

*Z myślą o Radnych, ale oczywiście również o wszystkich mieszkańcach, przedstawiam niniejszy dokument, stanowiący punkt wyjścia do wspólnej debaty nad teraźniejszością i przyszłością Jarosławia.*

*Serdecznie zapraszam wszystkich do aktywnego w niej udziału. My mieszkańcy możemy osiągnąć więcej!*

*Burmistrz Miasta Jarosławia  
Marcin NAZAREWICZ*

## 1. Wprowadzenie

„Raport o stanie Gminy Miejskiej Jarosław za rok 2023” został sporządzony na podstawie art. 28aa pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym. Raport tego typu został po raz pierwszy przedłożony Radzie Miasta Jarosławia w 2019 r.

W myśl obowiązujących przepisów prawa, Rada Miasta Jarosławia rozpatruje raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała Rady w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę, po zakończeniu której odbywa się głosowanie nad udzieleniem Burmistrzowi wotum zaufania.

Raport został opracowany na podstawie danych dotyczących 2023 roku i zawiera informacje o zrealizowanych i kontynuowanych zadaniach, które zaprezentowano w układzie tematycznym, obejmującym funkcjonowanie gminy w poszczególnych dziedzinach.

Rok 2023 upłynął dla polskich samorządów, w tym dla Gminy Miejskiej Jarosław, pod znakiem wojny na Ukrainie oraz ustawowego ograniczenia wpływów do budżetu Miasta, czyli był okresem trudnym. Wprowadzane w skali całej Polski obostrzenia czy też konsekwencje związane z wojną na Ukrainie, zmuszały często Gminę Miejską Jarosław do weryfikacji, ograniczania czy nawet całkowitego zaniechania realizacji szeregu przedsięwzięć.

Jednak mimo pojawiających się trudności, Jarosław rozwijał się i zmieniał, prowadzone były kluczowe inwestycje, a wspólnie z mieszkańcami oraz różnymi organizacjami realizowano rozmaite przedsięwzięcia zmierzające do tego, aby miasto było coraz lepszym miejscem do życia.

Raport rozpoczyna się wprowadzeniem, następnie w drugiej części raportu opisane zostały podstawowe informacje dotyczące charakterystyki miasta, w tym m.in. położenie i profil gminy. Wskazane zostały podstawowe dane dotyczące podziału miasta na dzielnice, o sytuacji społecznej oraz strukturze demograficznej gminy (liczba mieszkańców) jak również dane związane z sytuacją gospodarczą (wskaźnik bezrobocia, strefa ekonomiczna) oraz ofertą kulturalną.

Trzecia część dokumentu zawiera informacje dotyczące Urzędu Miasta Jarosławia oraz miejskich jednostek organizacyjnych. Opisane zostały m.in. kompetencje Burmistrza miasta jako organu wykonawczego, struktura i zatrudnienie w urzędzie zmieniające się w ciągu 2023 roku, przeprowadzone w raportowanym roku kontrole oraz miejskie jednostki organizacyjne i osoby prawne – jednostki budżetowe, instytucje kultury czy spółki komunalne.

Kolejna część raportu opisuje majątek i finanse miasta w 2023 roku, w tym strukturę dochodów i wydatków, płynność finansową, wieloletnią prognozę finansową, a także zadłużenie. Opisano również w tej części kwestię windykacji należności i majątek gminy.

Część piąta poświęcona jest działalności inwestycyjnej, która jest jednym z priorytetów Burmistrza. Uwzględnione w niej zostały inwestycje oraz remonty rozpoczęte i zakończone w 2023 roku.

Kolejna część została poświęcona kierunkom rozwoju miasta, w tym m.in. strategii miasta i innym



dokumentom planistycznym, analizie ładu przestrzennego, miejskich nieruchomości i zasobu mieszkaniowego, projektom dofinansowanych ze środków zewnętrznych oraz współpracy regionalnej i międzynarodowej.

Część siódma dotyczy kwestii społecznych, na czele z działaniami podejmowanymi z zakresu pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, edukacji, sportu, rekreacji oraz turystyki. Zawarte są w niej również informacje dotyczące kultury i ochrony zabytków oraz działalności organizacji pozarządowych, realizacji polityki senioralnej oraz bezpieczeństwa i porządku w mieście. W części poświęconej ochronie środowiska zawarte zostały dane związane z gospodarką odpadami oraz działaniami podejmowanymi na rzecz ochrony środowiska, zwłaszcza w zakresie edukacji.

Dwie kolejne części dotyczą partycypacji społecznej oraz promocji miasta i komunikacji społecznej. Elementami kończącymi raport jest część dotycząca realizacji uchwał Rady Miasta Jarosławia oraz podsumowanie.

Podstawowym celem przygotowanego raportu jest prezentacja szerokiego zakresu informacji oraz danych, w tym statystycznych, pozyskanych i opracowanych dla potrzeb tego dokumentu. Uwzględniając w raporcie najistotniejsze dziedziny życia miasta, wskazano na wieloaspektowość zjawisk, jak również przedstawiono zmiany zachodzące w mieście. Raport przedstawia działania podjęte w 2023 r., dostarczając materiału do dyskusji oraz formułowania wniosków. Stanowi również punkt wyjścia do szerszej refleksji nad tym, co udało się zrobić lokalnemu samorządowi, a co wymaga jeszcze zmiany i udoskonalenia.

# Charakterystyka miasta

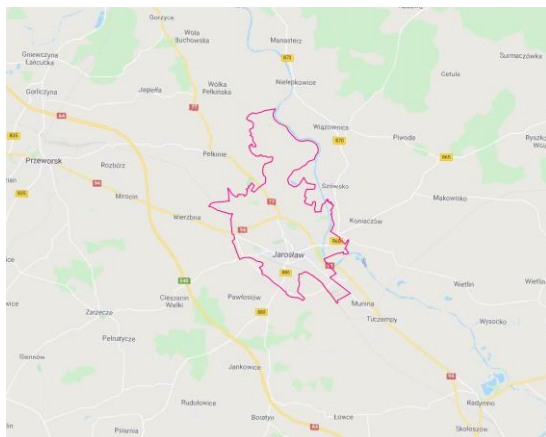




## 2. Charakterystyka miasta

Atutem Jarosławia jest jego położenie i wynikające z niego dogodne warunki komunikacji z ważnymi sąsiednimi ośrodkami. Położony jest we wschodniej części województwa podkarpackiego. Miasto leży na pograniczu Podgórze Rzeszowskiego (zwanego również Podgórzem Jarosławskim) i Doliny Dolnego Sanu, w sąsiedztwie trzech gmin wiejskich: Jarosławia, Wiązownicy i Pawłosiowa. Zlokalizowane jest na przebiegu ważnych szlaków komunikacyjnych Polski południowej i oddalone 55 km od Rzeszowa oraz 59 km od lotniska w Jasionce k. Rzeszowa. Od przejścia granicznego z Ukrainą w Korczowej Jarosław dzieli zaledwie 36 km.

Ważnymi elementami układu drogowego są przebiegająca od południowej strony miasta autostrada A4 (będąca elementem trasy europejskiej E40) w kierunku wschód-zachód (biegnąca od Jędrzychowic przy granicy z Niemcami do przejścia granicznego z Ukrainą w Korczowej) oraz - w kierunku północ-południe - droga krajową nr 77. W związku z bliskością autostrady, niedaleko miasta znajdują się dwa węzły autostradowe: *Jarosław Zachód* (łączy autostradę z drogą krajową nr 94) i *Jarosław - Wschód* (łączy autostradę z drogą wojewódzką nr 880). Natomiast od strony północnej miasta biegnie droga krajowa nr 94, będąca alternatywną trasą dla autostrady. W 2012 r. otwarto obwodnicę miasta Jarosławia.



Rysunek 1. Granice miasta



Rysunek 2. Gminy sąsiadujące

Powierzchnia miasta wynosi 34,46 km<sup>2</sup>, co stanowi 3,4% powierzchni powiatu i 0,2% powierzchni województwa. 72% powierzchni gminy stanowią użytki rolne. Biorąc to pod uwagę dość wysokie - na tle województwa - zaludnienie miasta, należy przyjąć, że centrum miasta jest obszarem silnie zurbanizowanym.

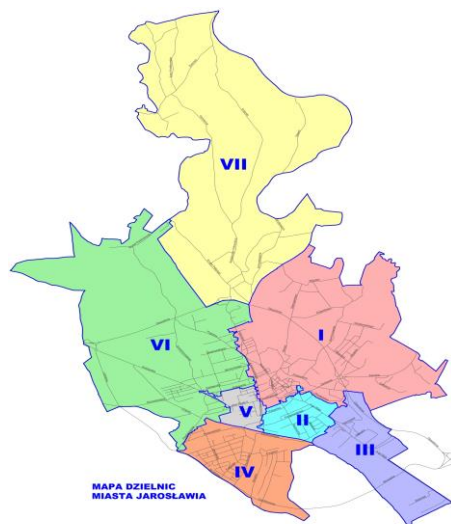
Na obszarze Jarosławia wydzielono cztery typy obszarów o dominujących profilach:

1. profil 1 – stare miasto i jego bezpośrednie sąsiedztwo (średniowieczny układ staromiejski z ratuszem i zabudowy z XIX wieku oraz pierwszej połowy XX wieku; wszystko podlegające ochronie konserwatorskiej),

2. profil 2 – zabudowa współczesna (budownictwo wielorodzinne wysokie i jednorodzinne) zlokalizowana poza strefą historyczną,
3. profil 3 – dzielnica przemysłowa (w tym duże zakłady) położona we wschodniej części miasta,
4. profil 4 – dzielnice podmiejskie z zabudową zagrodową, zlokalizowane na obrzeżach miasta, w dużym oddaleniu od centrum.

Kolejnym podziałem miasta jest wyznaczenie w jego granicach siedmiu jednostek pomocniczych zwanych dzielnicami, zgodnie z Uchwałą nr 193/XX/2016 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 stycznia 2016 r. w sprawie utworzenia dzielnic na terenie miasta Jarosławia:

1. Dzielnica nr 1 swym zasięgiem obejmuje całą dzielnicę staromiejską wraz z rynkiem i przyległymi ulicami. W granicach przedmiotowej dzielnicy znajdują się zarówno osiedla z budownictwem wysokim, osiedla domków jednorodzinnych, jak i część obszaru z zabudową zagrodową typu wiejskiego (ul. Garbarze, położona po prawej stronie Sanu).
2. Dzielnica nr 2 usytuowana w śródmieściu. Jest to typowa dzielnica mieszkalna, w obrębie której znajduje się kilka osiedli z budownictwem wysokim. Dodatkowo są tutaj zlokalizowane przedwojenne osiedla domów jednorodzinnych i zespoły bloków mieszkalnych. W związku z dość dużym zaludnieniem rozwija się tutaj handel i usługi. Pod względem powierzchniowym jest to jedna z najmniejszych dzielnic.
3. Dzielnica nr 3 zlokalizowana w południowo-wschodniej części miasta. Z jednej strony jest to obszar silnie uprzemysłowiony, z drugiej znajdują się tutaj osiedla mieszkaniowe z intensywną zabudową wysoką. W połączeniu z niewielką powierzchnią jest to dzielnica o dość wysokim poziomie zaludnienia.
4. Dzielnica nr 4 jest typową dzielnicą mieszkalną z zabudową jednorodziną. Jednak rozwija się tutaj również przemysł, handel i usługi.
5. Dzielnica nr 5 jest to najmniejsza dzielnica zlokalizowana w śródmieściu. Charakterystyczne dla tej dzielnicy jest skupienie funkcji administracyjnej. To właśnie w jej granicach zlokalizowane są jednostki administracyjne, w tym starostwo powiatowe. Znajduje się również najstarszy cmentarz zwany „Starym”. Poza wymienioną funkcją rozwija się tutaj mieszkalnictwo, handel i usługi.
6. Dzielnica nr 6 położona w zachodniej części, cechuje się najbardziej zróżnicowanym charakterem spośród wszystkich dzielnic. W jej obrębie można spotkać zarówno budynki mieszkalne i osiedla domków jednorodzinnych, jak i tereny rolnicze z zabudową zagrodową.
7. Dzielnica nr 7 zlokalizowana w północnej części miasta jest podmiejską dzielnicą o przewadze terenów rolniczych. W związku z tym dominuje tutaj zabudowa charakterystyczna dla obszarów wiejskich.



Rysunek 3. Podział Jarosławia na dzielnice

Liczba stałych mieszkańców według stanu na dzień 31.12.2023 r. wyniosła 34 524 osoby, z czego 18 496 (53,57%) to kobiety, a 16 028 (46,43%) to mężczyźni. W ciągu 2023 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 420 osób.

Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym czuwa Komenda Powiatowa Policji w Jarosławiu, jak i powołana do ochrony ładu oraz porządku w miejscach publicznych Straż Miejska w Jarosławiu. Jeśli chodzi o zabezpieczenie przeciwpożarowe, Jarosław jest siedzibą Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. Pozostałością po pełnieniu przez miasto funkcji średniej wielkości garnizonu wojskowego jest stacjonowanie 14. dywizjonu artylerii samobieżnej im. gen. bryg. Wacława Wieczorkiewicza oraz 21. dywizjonu artylerii przeciwlotniczej im. gen. dyw. Józefa Zająca. Z zakresu ochrony zdrowia w mieście funkcjonują Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej im. prof. Antoniego Kępińskiego oraz Centrum Opieki Medycznej, w strukturach którego działa Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Rzeszowie.

W zakresie spraw związanych z oświatą i edukacją Gmina Miejska Jarosław jest organem prowadzącym dla 8 miejskich przedszkoli oraz 9 szkół podstawowych. W mieście działa również szkolnictwo niepubliczne, w tym 7 przedszkoli oraz 2 niepubliczne szkoły.

Wśród szkół ponadpodstawowych znajdują się:

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika,
2. Zespół Szkół Spożywczych, Chemicznych i Ogólnokształcących im. Marii Skłodowskiej-Curie,
3. Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej,
4. Zespół Szkół Budowlanych i Ogólnokształcących im. Króla Kazimierza Wielkiego,
5. Zespół Szkół Innowacyjnych,
6. Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Banacha,

7. Zespół Szkół Drogowo-Geodezyjnych i Licealnych im. Augusta Witkowskiego,
8. Zespół Szkół Plastycznych im. Stanisława Wyspiańskiego,
9. Publiczne Katolickie Liceum Ogólnokształcące Parafii pw. Bożego Ciała w Jarosławiu.

W Jarosławiu funkcjonuje także Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Pawła II ze szkołą podstawową i branżową oraz Niepubliczna Szkoła Przystosabiająca do Pracy. Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina prowadzi edukację muzyczną na poziomie I i II stopnia.

Od 1998 r. funkcjonuje również w Jarosławiu Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu kształcąca studentów w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym.

Jarosław to bez wątpienia miasto atrakcyjne dla inwestorów. Wypracowano dobre mechanizmy współpracy z przedsiębiorcami, a miasto może zaproponować korzystne warunki związane m. in. z położeniem w tzw. Polsce Wschodniej. To miasto o bogatych tradycjach kupieckich, a także przemysłowych, którego znakiem rozpoznawczym jest wyjątkowo przychylny podejście do przedsiębiorców. Jarosław posiada znaczne powierzchnie przeznaczone pod działalność przemysłową, wytwórczą lub usługową, które są zlokalizowane na terenie całego miasta. Dodatkowo, miasto należy do najstarszej w Polsce Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec, która ma działać do dnia 31 grudnia 2026 roku<sup>1</sup>.

W Jarosławiu zlokalizowanych jest kilka większych zakładów produkcyjnych. Lear Corporation jest jednym z zakładów w Polsce należących do amerykańskiego producenta siedzeń, komponentów elektronicznych i oprogramowania dla sektora motoryzacyjnego. Produkcję poszycia siedzeń w Jarosławiu rozpoczął w 2004 r. Drugim dużym zakładem, produkującym na skalę międzynarodową, jest huta O-I Poland S.A., specjalizująca się w produkcji opakowań szklanych dla produktów spożywczych. Ponadto w Jarosławiu działa Mondelez Polska Production Spółka z o.o. produkująca ciastka oraz Sokołów S. A. oddział w Jarosławiu, jeden z najnowocześniejszych zakładów przetwórstwa mięsnego w Polsce.

Dla wszystkich zainteresowanych inwestowaniem na terenie Jarosławia powstało specjalne narzędzie – GEOPORTAL, będący systemem informacji przestrzennej miasta. Pod adresem [www.geoportal.jaroslaw.pl](http://www.geoportal.jaroslaw.pl) można skorzystać z ortofotomapy, danych państwowego rejestru nazw geograficznych, topograficznej bazy danych, mapy topograficznej oraz ewidencji gruntów i budynków, będących materiałem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Tereny rolnicze w granicach gminy w większości obejmują gleby dobre i dość dobre, cechujące się wysoką przydatnością do produkcji rolniczej.

Stopa bezrobocia to jeden z głównych mierników pomocnych w ocenie zjawiska bezrobocia i kondycji rynku pracy. Główny Urząd Statystyczny nie prowadzi pomiaru bezrobocia na poziomie gmin, wskaźnik publikowany jest dla kraju, województw, podregionów, powiatów. Na koniec roku 2023 stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim wyniosła 10,6 % i była wyższa o 2 punkty procentowe od stopy

---

<sup>1</sup> Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie mieleckiej specjalnej strefy ekonomicznej.

bezrobocia w województwie podkarpackim (8,6%) i o 3,5 punkty procentowe od stopy bezrobocia w Polsce (5,1%)<sup>2</sup>.

Jarosław jest jednym z prężniejszych ośrodków kulturalnych, organizujących wiele wydarzeń artystycznych, imprez kulturalnych, sportowych, koncertów, czy innych przedsięwzięć o charakterze rozrywkowym. Przekrój tematyczny widowisk odbywających się każdego roku jest bardzo szeroki. Dla przykładu warto wymienić niektóre z nich: Festiwal Muzyki Fortepianowej im. Marii Turzańskiej, Sezon Artystyczny u Attavantich w tym: Wieczory u Attavantich, Wieczór z Seniosem, Muzyczne Debiuty, Spotkania Autorskie, Noc Zwiedzania Rynku, Dni Jarosławia, Kulturalne Lato w Mieście, Festiwal Muzyki Dawnej „Pieśni Naszych Korzeni”, Jarmark Jarosławski, Dzień Patrona Miasta oraz Jarosławskie Święto Biegowe, Jarmark Bożonarodzeniowy.

W mieście funkcjonują instytucje zajmujące się szeroko rozumianą kulturą i sztuką. Wśród nich znajdują się Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Fredry, czy Muzeum w Jarosławiu – Kamienica Orsettich (Muzeum – organizacyjnie podlegające Starostwu Powiatowemu w Jarosławiu).

Poza ciekawą i bogatą ofertą kulturalną o atrakcyjności Jarosławia świadczą również obiekty zabytkowe. Zaewidencjonowane zabytki miasta Jarosławia to lista prawie 600 obiektów architektury i budownictwa. Do tego należy dodać zabytki ruchome – dzieła sztuki, rzemiosła artystycznego, artefakty. Cała dzielnica staromiejska z zachowanym układem urbanistycznym jest wspaniałym przykładem potencjału historycznego miasta. Warto wspomnieć, że zgodnie z decyzją Rady Miasta Jarosławia przyjętą Uchwałą nr 542/XLVIII/09 z dnia 23 marca 2009 r. na terenie miasta został utworzony Park Kulturowy, obejmujący swoim zasięgiem: stare miasto, Opactwo Sióstr Benedyktynek wraz z fortyfikacjami oraz Zespół Kościelno-Klasztorny oo. dominikanów. Centrum miasta, w którym mieści się rynek z okazałym ratuszem, zabytkową studnią (XVII wiek) i renesansowymi kamienicami, jest uważane za jedną z najpiękniejszych starówek w Polsce. Co ważne, w tym miejscu został zachowany XIV-wieczny układ urbanistyczny. W latach rozkwitu miasta, czyli w XVI i XVII w., kiedy w Jarosławiu odbywały się słynne jarmarki, budowano kamienice, które poza funkcją mieszkalną miały spełniać rolę punktu handlowego, tzw. „kamienice jarosławskie”. Elementem charakterystycznym były „wielkie izby”, do których zapraszano kontrahentów w celu dobicia targu. Jak można się domyślić miały one za zadanie pokazanie statusu materialnego właściciela, wobec czego ze szczególną troską dbano o ich wystrój. Jedną z najlepiej zachowanych kamienic jarosławskich jest kamienica zw. Rydzikową (Rynek 14), w której mieści się wejście do Podziemnej Trasy Turystycznej im. Feliksa Zalewskiego, jednej z najstarszych podziemnych tras w Polsce. Dzięki współpracy nawiązanej z prywatnym właścicielem kamienicy, od 22 kwietnia 2022 r. Podziemna Trasa Turystyczna im. prof. Feliksa Zalewskiego została ponownie udostępniona do zwiedzania dla turystów jak i mieszkańców Jarosławia. W mieście, od 2015 roku dostępne jest także Podziemne Przejście Turystyczne usytuowane pod kamienicami Orsettich, Attavantich i Gruszewiczów (Rynek 4,5,6).

---

<sup>2</sup> Dane na podstawie danych publikowanych na stronie Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu: <https://jaroslaw.praca.gov.pl/-/20312090-stopa-bezrobocia-w-2023-roku>



Organizatorem zwiedzania dwóch tras jest Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu.

O zabytkowym charakterze centrum miasta świadczą obiekty znajdujące się pod ochroną konserwatorską (zarówno wpisane do rejestru zabytków wojewódzkiego konserwatora zabytków, jak i gminnej ewidencji zabytków). W pozostałych częściach Jarosławia można zobaczyć zabytkowe cmentarze (m.in. Stary Cmentarz, Nowy Cmentarz, Cmentarz Wojskowy, Cmentarz Żydowski), kościoły oraz klasztory.

Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu poprzez swoją działalność m.in. promuje atrakcje turystyczne miasta oraz jego zabytki. W tym celu korzysta z następujących narzędzi: wywiady i artykuły w mediach o tematyce ogólnej oraz branżowych, wpisy na blogach turystycznych, współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami turystycznymi. Ponadto CKiP dba o zachowanie pamięci związanej z bogatą historią miasta poprzez dystrybucje materiałów promocyjnych, kontakt z turystami, organizacje wydarzeń turystycznych, świadczenie usług przewodnickich po mieście i jarosławskich podziemiach.

Podsumowując: Jarosław to miasto o unikatowych walorach historycznych i architektonicznych. Jest bez wątpienia jednym z najciekawszych, zabytkowych miast Podkarpacia - prawdziwym „Miastem Olśnień”.



# Burmistrz Miasta Urząd Miasta Miejskie Jednostki Organizacyjne



### 3. Burmistrz miasta, urząd miasta i miejskie jednostki organizacyjne

#### 3.1. Burmistrz Miasta jako organ wykonawczy, krótka charakterystyka jego kompetencji

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym organami Gminy Miejskiej Jarosław są Rada Miasta Jarosławia i Burmistrz Miasta Jarosławia. Pierwszy z nich jest organem stanowiącym i kontrolnym gminy, natomiast drugi jest organem wykonawczym. Ogólnie rzecz ujmując, zadaniem własnym gminy jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb jej mieszkańców. Dotyczy to zwłaszcza spraw związanych z:

- ładu przestrzennym, gospodarką nieruchomościami, ochroną środowiska,
- gminnymi drogami, ulicami, placami, mostami oraz organizacją ruchu drogowego,
- infrastrukturą komunalną,
- ochroną zdrowia,
- pomocą społeczną,
- edukacją publiczną,
- kulturą,
- porządkiem publicznym i bezpieczeństwem obywateli.

Podstawowe zadania i obowiązki burmistrza wyznacza wyżej wymieniona ustawa. Priorytetowym celem działań Burmistrza jest wykonywanie uchwał rady miasta i zadań gminy określonych przepisami prawa. Ponadto, do zadań samego Burmistrza wynikających z zapisów ustawy o samorządzie gminnym, należą w szczególności:

- przygotowywanie projektów uchwał,
- określanie sposobu wykonywania uchwał,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- wykonywanie budżetu,
- kierowanie sprawami bieżącymi gminy,
- reprezentowanie gminy na zewnątrz.

Burmistrz Miasta Jarosławia Waldemar Paluch, pełniący tę funkcję drugą kadencję, wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Miasta Jarosławia, którym jednocześnie kieruje. W związku z tym, jest służbowym przełożonym wszystkich pracowników urzędu oraz kierowników miejskich jednostek organizacyjnych. Wobec tego, do wcześniej wymienionych obowiązków Burmistrza, należy dodać kompetencje wynikające z zakresu działania bezpośrednio nadzorowanych jednostek organizacyjnych urzędu:

- podejmowanie czynności należących do kompetencji Burmistrza w sprawach pilnych, związanych z bezpośrednim zagrożeniem interesu publicznego,

- powoływanie i odwoływanie zastępców,
- występowanie z wnioskiem o powołanie i odwołanie skarbnika,
- wydawanie decyzji administracyjnych z zakresu administracji publicznej,
- udzielanie pełnomocnictwa w sprawach należących do kompetencji Burmistrza,
- składanie oświadczeń woli w sprawach związanych z prowadzeniem bieżącej działalności Miasta,
- przedkładanie Radzie Miasta sprawozdań z wykonania uchwał,
- dysponowanie środkami pieniężnymi gminy,
- reprezentowanie gminy w postępowaniu sądowym i administracyjnym,
- przedkładanie Radzie Miasta wniosków i propozycji w sprawie wykorzystania mienia komunalnego,
- wydawanie zarządzeń wprowadzających regulaminy dotyczące działalności urzędu,
- uczestnictwo w pracach związków i porozumień międzygminnych,
- w zakresie bezpośredniej właściwości Burmistrza pozostaje nadzór nad następującymi jednostkami organizacyjnymi urzędu: Biurem Burmistrza Miasta, Samodzielnym Stanowiskiem ds. Audytu, Samodzielnym Stanowiskiem ds. Kontroli Wewnętrznej i Nadzoru Właścicielskiego, Biurem Strategii Pozyskiwania Funduszy i Obsługi Inwestora, Inspektorem Ochrony Danych, Wieloosobowym Stanowiskiem ds. Obsługi Prawnej, Samodzielnym Stanowiskiem ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, Rzecznikiem prasowym Burmistrza.

### **3.2. Urząd Miasta Jarosławia – struktura organizacyjna, zatrudnienie**

Urząd Miasta Jarosławia jest aparatem pomocniczym Burmistrza, za pomocą którego wykonuje swoje zadania. Siedzibą władz Miasta jest zabytkowy ratusz położony przy ulicy Rynek 1. Natomiast w budynku przy ulicy Rynek 6 mieszczą się: Urząd Stanu Cywilnego, Wydział Infrastruktury Technicznej, Wydział Oświaty i Sportu oraz Wydział Spraw Społecznych i Obronnych w pionie Ochrony Informacji Niejawnych.

Burmistrzowi Miasta Jarosławia w kierowaniu urzędem pomagają:

- I zastępca Burmistrza ds. infrastruktury technicznej – Wiesław Pirożek,
- II zastępca Burmistrza ds. infrastruktury społecznej – Dariusz Tracz,
- sekretarz – Magdalena Kapusta
- skarbnik – Anna Gołąb,
- kierownicy komórek organizacyjnych urzędu.

Strukturę organizacyjną urzędu w roku 2023 określał Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Jarosławia (dalej: Regulamin Organizacyjny). Tekst jednolity Regulaminu Organizacyjnego został przyjęty zarządzeniem nr 28/2022 r. Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 1 lutego 2022 r., a od 19 lipca 2023 r. tekst jednolity Regulaminu został przyjęty zarządzeniem nr 297/2023 Burmistrza Miasta

Jarosławia.

Zgodnie z zapisami tego dokumentu w ramach urzędu można tworzyć następujące komórki organizacyjne: wydziały, biura, Urząd Stanu Cywilnego, Straż Miejską oraz wieloosobowe i samodzielne stanowiska pracy. Biorąc pod uwagę wielkość oraz charakter realizowanych zadań w raportowanym roku w ramach urzędu funkcjonowały niżej wymienione jednostki:

1. Wydział Organizacyjno-Administracyjny (w pionie sekretarza),
2. Biuro Burmistrza Miasta, w ramach którego pracuje rzecznik prasowy (w pionie Burmistrza) ,
3. Wydział Finansowo-Księgowy (w pionie skarbnika),
4. Urząd Stanu Cywilnego (w pionie II zastępcy Burmistrza),0
5. Informatyczne Centrum Zarządzania Miastem (w pionie sekretarza),
6. Biuro Strategii Pozyskiwania Funduszy i Obsługi Inwestora (w pionie Burmistrza),
7. Wydział Infrastruktury Technicznej (w pionie I zastępcy),
8. Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Mieniem Komunalnym i Ochrony Środowiska (w pionie I zastępcy Burmistrza),
9. Wydział Spraw Społecznych i Obronnych (w pionie II zastępcy Burmistrza),
10. Pion Ochrony Informacji Niejawnych (w pionie Burmistrza),
11. Wydział Oświaty i Sportu (w pionie II zastępcy Burmistrza),
12. Straż Miejska (w pionie II zastępcy Burmistrza),
13. Wieloosobowe Stanowisko ds. Zamówień Publicznych (w pionie I zastępcy Burmistrza),
14. Samodzielne Stanowisko ds. Audytu (w pionie Burmistrza),
15. Samodzielne Stanowisko ds. Kontroli Wewnętrznej i Nadzoru Właścicielskiego (w pionie Burmistrza),
16. Wieloosobowe Stanowisko ds. Obsługi Prawnej (w pionie Burmistrza),
17. Samodzielne Stanowisko ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy ( w pionie Burmistrza),
18. Inspektor Ochrony Danych (w pionie Burmistrza),

Zakresy działania poszczególnych jednostek organizacyjnych są szczegółowo opisane w VI rozdziale Regulaminu organizacyjnego.

W roku 2023 w związku z weryfikacją funkcjonującej struktury organizacyjnej w odniesieniu do realizowanych celów i zadań oraz przeglądem i aktualizacją obowiązujących regulacji wewnętrznych, wprowadzono zmiany w Regulaminie Organizacyjnym.

Każdy pracownik urzędu może zapoznać się z zakresami zadań, uprawnień i odpowiedzialności w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta Jarosławia. Dodatkowo w aktach osobowych każdej osoby zatrudnionej w urzędzie znajduje się szczegółowy zakres czynności.

W sprawach związanych z zatrudnieniem: na koniec 2023 r. w urzędzie pracowało łącznie 136 pracowników samorządowych, z czego 5 osób stanowili przedstawiciele ścisłego kierownictwa urzędu. Spośród wszystkich zatrudnionych 118 osób posiadało wyższe wykształcenie. W przedmiotowym roku

stosunek pracy uległ rozwiązaniu z 30 osobami. W większości przypadków, powodem zakończenia współpracy był upływ czasu, na który została zawarta umowa o pracę bądź rozwiązanie stosunku pracy w związku z przejściem pracownika na emeryturę. W ramach awansu wewnętrznego 2 pracowników zostało przeniesionych na wyższe stanowisko urzędnicze, tj. nastąpił awans na stanowisko kierownicze urzędnicze z urzędniczego i na wyższe stanowisko urzędnicze.

W 2023 roku ogłoszono 1 nabór na wolne stanowiska urzędnicze tj. nabór na stanowisko podinspektora do Wydziału Spraw Społecznych i Obronnych, który rozstrzygnięto również w 2023 r. Warto dodać, że nabory na wolne stanowiska w urzędzie prowadzi się na podstawie wytycznych zawartych w Zarządzeniu nr 467/2022 Burmistrza Miasta Jarosławia w sprawie wprowadzenia „Regulamin naboru na wolne stanowisko urzędnicze, w tym kierownicze stanowiska urzędnicze w Urzędzie oraz na wolne stanowiska kierowników miejskich jednostek organizacyjnych w Gminie Miejskiej Jarosław” z dnia 24.10.2022 r.

Każda osoba zatrudniona w urzędzie, nie rzadziej niż raz na dwa lata, musi poddać się kompleksowej ocenie wyników pracy pod kątem realizacji zadań, przydatności zawodowej na dane stanowisko oraz możliwości rozwojowych pracownika. Oceny dokonuje się na podstawie Zarządzenia Nr 461/2022 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 18 października 2022 r. W roku 2023 przeprowadzono 28 ocen okresowych pracowników.

Pomimo faktu posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji, stosownie do wykonywanych zadań na swoich stanowiskach, pracownicy urzędu na bieżąco uzupełniają wiedzę w drodze samokształcenia, monitorują zmiany w obowiązujących przepisach i w ślad za tym, inicjują niezbędne zmiany w pracy. Rozwój kompetencji zawodowych w ramach doksztalcania zawodowego, odbywał się w minionym roku poprzez szkolenia pracowników zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami. Wykorzystywano również możliwość udziału kadry pracowniczej w szkoleniach, warsztatach oraz konferencjach finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Tematyka i zakres przeprowadzonych szkoleń były powiązane z bieżącymi potrzebami pracowników wykonujących zadania z zakresu oświaty, ochrony środowiska, finansów, planowania przestrzennego, inwestycji i służyły osiągnięciu zamierzonych celów, wprowadzonymi zmianami w przepisach obowiązującego prawa. W okresie sprawozdawczym zorganizowano 17 szkoleń.

W ramach projektu „JarosLove – z miłości do ludzi”, finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 w ramach programu Rozwój Lokalny, pracownicy urzędu uczestniczyli w spotkaniach Sieci Wymiany Doświadczeń (SWD) zorganizowanych przez Związek Miast Polskich: Miasto Przedsiębiorcze, Miasto Cyfrowe, Miasto Neutralne Klimatycznie, Zielone, Zasoby kadrowe/ludzkie w miastach oraz w sieci dla liderów. Sieci są platformą wymiany wiedzy i doświadczeń, zrzeszają przedstawicieli miast, które uczą się od siebie nawzajem i wypracowują nowe rozwiązania wokół określonych zagadnień, kluczowych z punktu widzenia rozwoju małych i średnich miast.

W roku 2023 nie odnotowano żadnego przypadku naruszenia postanowień Kodeksu Etyki pracowników Urzędu Miasta Jarosławia wprowadzonego Zarządzeniem Nr 154/2022 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 27 kwietnia 2022 r. Poza wspomnianym kodeksem, urzędnicy stosują się do zasad etycznych, określonych przepisami powszechnie obowiązującego prawa, w tym ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

Jeśli chodzi o Urząd Stanu Cywilnego, to zajmuje się on w głównej mierze rejestracją stanu cywilnego w Państwowym Rejestrze Stanu Cywilnego w formie aktów urodzenia, małżeństwa oraz zgonu. W 2023 roku statystyki działalności USC przedstawiały się następująco:

- 1600 zarejestrowanych zdarzeń (urodzenia, małżeństwa i zgony):
  - ✓ 591 aktów urodzenia, w tym 438 z rejestracji urodzenia, 153 z transkrypcji aktów dzieci urodzonych za granicą, najwięcej dzieci urodziło się w styczniu raportowanego roku, a najmniej we wrześniu,
  - ✓ 314 aktów małżeństwa, w tym 125 cywilnych (10 ślubów udzielono poza lokalem), 145 wyznaniowych, 44 transkrypcje aktów małżeństwa zawartych poza granicami kraju,
  - ✓ 695 aktów zgonu, w tym 673 z rejestracji bieżącej zgonów i 22 transkrypcji aktów zgonu, które zdarzyły się poza granicami kraju,
- 110 rozwodów,
- 8631 wydanych odpisów aktów stanu cywilnego,
- 6564 zmigrowanych aktów do państwowego rejestru stanu cywilnego,
- 39 par odebrało przyznane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej medale „Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie” (w 2023 roku zorganizowano 4 uroczystości wręczenia odznaczeń przez Burmistrza Miasta Jarosławia).

W Jarosławiu zameldowano 199 dzieci, które urodziły się ciągu całego 2023 roku. Najwięcej urodziło się w kwietniu, najmniej w listopadzie. Najpopularniejsze imiona minionego roku wśród chłopców to: Nikodem, Szymon, Jakub, Ignacy, Franciszek. Wśród dziewczynek, największą popularnością cieszyły się imiona: Laura, Hanna, Maria, Julia, Maja, Lena, Kornelia.

### **3.3. Miejskie jednostki organizacyjne i osoby prawne**

Miejskie jednostki organizacyjne są tworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego w celu wykonywania jej zadań. W mieście funkcjonuje 27 takich instytucji.

Poniżej znajduje się spis jarosławskich jednostek organizacyjnych i osób prawnych, które zajmują się różnymi dziedzinami życia mieszkańców, począwszy od dbania o publiczną infrastrukturę, a skończywszy na potrzebach kulturalnych mieszkańców Jarosławia.

Jednostki budżetowe:

1. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Burmistrza Adolfa Dietziusa w Jarosławiu,



2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu.

Jednostki oświatowe i edukacyjne:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Jarosławiu,
2. Szkoła Podstawowa nr 2 im. ks. Stanisława Konarskiego w Jarosławiu,
3. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Jarosławiu,
4. Szkoła Podstawowa nr 5 im. Baśki Puzon w Jarosławiu,
5. Szkoła Podstawowa nr 6 im. ks. Piotra Skargi w Jarosławiu,
6. Szkoła Podstawowa nr 7 im. ks. Stanisława Staszica w Jarosławiu,
7. Szkoła Podstawowa nr 9 im. Tadeusza Kościuszki w Jarosławiu,
8. Szkoła Podstawowa nr 10 im. Wojska Polskiego w Jarosławiu,
9. Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Jarosławiu,
10. Miejskie Przedszkole nr 1 w Jarosławiu,
11. Miejskie Przedszkole nr 3 im. Marii Kownackiej w Jarosławiu,
12. Miejskie Przedszkole nr 4 w Jarosławiu,
13. Miejskie Przedszkole nr 8 Montessori w Jarosławiu,
14. Miejskie Przedszkole nr 9 im. Jana Brzechwy w Jarosławiu,
15. Miejskie Przedszkole nr 10 w Jarosławiu,
16. Miejskie Przedszkole nr 11 w Jarosławiu,
17. Miejskie Przedszkole nr 12 w Jarosławiu,
18. Miejski Żłobek Radosny Zakątek w Jarosławiu.

Instytucje kultury:

1. Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Fredry w Jarosławiu,
2. Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki,
3. Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu.

Spółki komunalne:

1. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Jarosławiu Sp. z o.o.,
2. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jarosławiu Sp. z o.o.,
3. Jarosławskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
4. Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Podkarpackie Sp. z o.o. utworzona przez 7 gmin – Boguchwałę, Dynów, Jarosław, Leżajsk, Miejsce Piastowe, Nową Sarzynę i Sędziszów Małopolski oraz Krajowy Zasób Nieruchomości.

Informacje dotyczące działalności miejskich jednostek organizacyjnych w roku 2022 znajdują się w dalszych częściach raportu, tematycznie związanych z zakresem działania poszczególnych jednostek.

### 3.4. Przeprowadzone kontrole w gminie i opis wyników kontroli

W 2023 r. przeprowadzono w Gminie Miejskiej Jarosław 10 kontroli zewnętrznych. Dokumentacja z kontroli zewnętrznych znajduje się wraz z książką kontroli u Sekretarza Miasta.

**Tabela 1. Zestawienie kontroli zewnętrznych**

Lp.	Organ/instytucja kontrolująca	Obszar kontroli
1	Fundacja „Fundusz Współpracy”	Kontrola poprawności realizacji umowy o powierzenie grantu „Dostępna Szkoła”
2	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Kontrola poprawności realizacji projektu pn. „Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych”
3	Wojewoda Podkarpacki	Realizacja resortowego programu rozwój instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 „MALUCH+”
4	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Jarosławiu	Kontrola użytkowania budynku Urzędu Miasta Jarosławia przy ul. Rynek 6
5	NIK Delegatura w Rzeszowie	„Działanie wybranych organów administracji publicznej na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa”
6	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarosławiu	Ocena stanu sanitarno-technicznego obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz postępowanie z odpadami komunalnymi.
7	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarosławiu	Ocena stanu sanitarno-technicznego obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz postępowanie z odpadami komunalnymi.
8	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarosławiu	Ocena stanu sanitarno-technicznego obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz postępowanie z odpadami komunalnymi.
9	Podkarpacki Wojewódzki Inspektor ochrony Środowiska - Delegatura w Przemyślu	Wypełnianie obowiązków zawartych w Programie Ochrony Powietrza Województwa Podkarpackiego.
10	Archiwum Państwowe w Przemyślu	„Postępowanie z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do zasobu archiwalnego i dokumentacją niearchiwalną powstałą i zgromadzoną w Urzędzie Miasta Jarosławia w zakresie przepisów kancelaryjnych i archiwalnych”

Wszystkie kontrole zostały zakończone oceną pozytywną.

W 2023 roku audytor wewnętrzny przeprowadził osiem zadań audytowych, których obszar przedstawia tabela:

**Tabela 2. Audyt wewnętrzny**

<b>Lp.</b>	<b>Obszar audytu</b>
1	Przestrzeganie przepisów RODO w zakresie zawierania umów powierzenia przetwarzania danych osobowych przy realizacji umów.
2	Prowadzenie ZFŚS w wybranych jednostkach organizacyjnych Gminy Miejskiej Jarosław.
3	Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych w Urzędzie Miasta Jarosławia.
4	Pobieranie opłaty targowej na terenie Miasta Jarosławia.
5	Funkcjonowanie Systemu Bezpieczeństwa Informacji – zabezpieczenie fizyczne danych osobowych i systemów teleinformatycznych.
6	Prowadzenie naboru na wolne stanowiska urzędnicze w tym kierownicze stanowiska urzędnicze w Urzędzie Miasta Jarosławia oraz na wolne stanowiska kierownicze gminnych jednostek organizacyjnych.
7.	Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o pracownikach samorządowych w zakresie służby przygotowawczej.
8.	Funkcjonowanie Systemu Bezpieczeństwa Informacji – ochrona danych osobowych zabezpieczenia fizyczne.

Wynikiem oceny stanu kontroli zarządczej w badanych obszarach było wydanie 36 zaleceń do realizacji przez podmioty audytowane. Ocena adekwatności, skuteczności i efektywności badanych obszarów pozwoliła na przysporzenie wartości dodanej i usprawnienie działalności operacyjnej Gminy Miejskiej Jarosław.

W 2023 roku Komisja Rewizyjna Rady Miasta Jarosławia zaplanowała kontrole, których zakres został ujęty w planie pracy komisji na rok 2023, przyjętym na LIX sesji Rady Miasta Jarosławia w dniu 30 stycznia 2023 roku. W 2023 roku nie zakończono żadnej z rozpoczętych kontroli. Kontrole będą kontynuowane w 2024 roku.

# Majątek i finanse miasta



## 4. Majątek i finanse Miasta w 2023 roku

### 4.1. Dochody i wydatki

W poprzedniej części szczegółowo wymieniono podstawowe zobowiązania gminy, a tym samym zadania, spoczywające na Burmistrzu wobec jej mieszkańców. W celu realizacji tych zadań gmina prowadzi działalność finansową, polegającą - w uproszczeniu - na uzyskiwaniu dochodów i realizowaniu wydatków. Działalność ta, prowadzona w oparciu o budżet gminy, ma charakter wieloaspektowy i wielokierunkowy. W zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb jej mieszkańców gmina, oprócz środków własnych, korzysta również ze środków przyznawanych z budżetu państwa w formie dotacji oraz subwencji. Ponadto, pobiera podatki i opłaty, zaciąga pożyczki i kredyty.

Działalność finansowa jest prowadzona według określonych zasad, które są wyznaczone przez ogólne, powszechnie obowiązujące reguły postępowania, bez naruszenia konstytucyjnie zagwarantowanej samodzielności gminy jako podmiotu publiczno-prawnego. Możliwości gminy w realizowaniu zaplanowanych wydatków, w tym inwestycji, są zależne od wielkości źródeł dochodów. Ograniczoność środków finansowych, jakimi dysponuje gmina, powoduje konieczność dokonywania wyborów i określania priorytetów w kwestii wydatkowania tychże środków.

W celu właściwego zaplanowania sposobu dysponowania środkami finansowymi, jak i również określenia wysokości ich wpływów, gmina jest zobowiązana co roku do przygotowania budżetu. Budżet jest to plan dochodów i wydatków uchwalany w formie uchwały, stanowiący podstawę gospodarki finansowej gminy. Co ważne, wyłączna inicjatywa uchwałodawcza w stosunku do budżetu Gminy Miejskiej Jarosław, przysługuje jedynie organowi wykonawczemu, czyli Burmistrzowi Miasta Jarosławia. Natomiast Rada Miasta Jarosławia posiada wyłączną kompetencję do uchwalania budżetu oraz dokonywania w nim zmian w ciągu roku budżetowego. Uchwalenie budżetu powinno nastąpić przed rozpoczęciem roku budżetowego. Przed uchwaleniem budżetu projekt musi trafić do Regionalnej Izby Obrachunkowej, która analizuje go pod kątem zgodności z prawem. Budżet gminy ma charakter planu podlegającego aktualizacji w ciągu roku budżetowego. Po zakończeniu tego okresu dokonuje się oceny wykonania budżetu przez Burmistrza. W tym celu Burmistrz przygotowuje sprawozdanie roczne z wykonania budżetu zawierające zestawienie dochodów i wydatków oraz sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego miejskich jednostek organizacyjnych, zakończone informacją o stanie mienia gminy. Rada Miasta dokonuje analizy przedłożonych jej danych i udziela bądź nie, absolutorium Burmistrzowi.

Budżet Gminy Miejskiej Jarosław na 2023 rok został przyjęty Uchwałą nr 796/LIX/2023 Rady Miasta Jarosławia z 30 stycznia 2023 r. W roku sprawozdawczym przedmiotowa uchwała, a wraz z nią budżet, był zmieniany 52 razy. Poniżej znajduje się lista uchwał Rady Miasta Jarosławia w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie na rok 2023:

1. Uchwała nr 816/LX/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 lutego 2023 r.,
2. Uchwała nr 817/LX/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 lutego 2023 r.,
3. Uchwała nr 818/LX/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 lutego 2023 r.,
4. Uchwała nr 819/LX/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 lutego 2023 r.,
5. Uchwała nr 821/LX/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 lutego 2023 r.,
6. Uchwała nr 827/LXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 marca 2023 r.,
7. Uchwała nr 828/LXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 marca 2023 r.,
8. Uchwała nr 829/LXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 marca 2023 r.,
9. Uchwała nr 830/LXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 marca 2023 r.,
10. Uchwała nr 831/LXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 marca 2023 r.,
11. Uchwała nr 832/LXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 marca 2023 r.,
12. Uchwała nr 833/LXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 marca 2023 r.,
13. Uchwała nr 834/LXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 marca 2023 r.,
14. Uchwała nr 835/LXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 marca 2023 r.,
15. Uchwała nr 836/LXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 marca 2023 r.,
16. Uchwała nr 838/LXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 marca 2023 r.,
17. Uchwała nr 845/LXII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 24 kwietnia 2023 r.,
18. Uchwała nr 846/LXII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 24 kwietnia 2023 r.,
19. Uchwała nr 847/LXII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 24 kwietnia 2023 r.,
20. Uchwała nr 848/LXII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 24 kwietnia 2023 r.,
21. Uchwała nr 849/LXII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 24 kwietnia 2023 r.,
22. Uchwała nr 854/LXII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 24 kwietnia 2023 r.,
23. Uchwała nr 856/LXIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 29 maja 2023 r.,
24. Uchwała nr 857/LXIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 29 maja 2023 r.,
25. Uchwała nr 859/LXIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 29 maja 2023 r.,
26. Uchwała nr 865/LXIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 29 maja 2023 r.,
27. Uchwała nr 866/LXIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 29 maja 2023 r.,
28. Uchwała nr 874/LXIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 29 maja 2023 r.,
29. Uchwała nr 876/LXIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 29 maja 2023 r.,
30. Uchwała nr 881/LXV/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 26 czerwca 2023 r.,
31. Uchwała nr 882/LXV/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 26 czerwca 2023 r.,
32. Uchwała nr 883/LXV/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 26 czerwca 2023 r.,
33. Uchwała nr 884/LXV/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 26 czerwca 2023 r.,
34. Uchwała nr 885/LXV/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 26 czerwca 2023 r.,
35. Uchwała nr 889/LXVI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 11 sierpnia 2023 r.,
36. Uchwała nr 892/LXVII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 sierpnia 2023 r.,
37. Uchwała nr 897/LXVII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 sierpnia 2023 r.,



- 38.Uchwała nr 898/LXVII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 sierpnia 2023 r.,
- 39.Uchwała nr 899/LXVII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 sierpnia 2023 r.,
- 40.Uchwała nr 911/LXVIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 września 2023 r.,
- 41.Uchwała nr 912/LXVIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 września 2023 r.,
- 42.Uchwała nr 913/LXVIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 września 2023 r.,
- 43.Uchwała nr 914/LXVIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 września 2023 r.,
- 44.Uchwała nr 915/LXVIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 września 2023 r.,
- 45.Uchwała nr 927/LXX/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 listopada 2023 r.,
- 46.Uchwała nr 928/LXX/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 listopada 2023 r.,
- 47.Uchwała nr 929/LXX/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 listopada 2023 r.,
- 48.Uchwała nr 944/LXXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 18 grudnia 2023 r.,
- 49.Uchwała nr 945/LXXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 18 grudnia 2023 r.,
- 50.Uchwała nr 957/LXXII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 grudnia 2023 r.,
- 51.Uchwała nr 958/LXXII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 grudnia 2023 r.,
- 52.Uchwała nr 959/LXXII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 grudnia 2023 r.

Na dochody gminy składają się: dochody własne, dotacje celowe i subwencje ogólne z budżetu państwa. Szczególną kategorią dochodów są środki ze źródeł zewnętrznych pozyskane na planowane inwestycje oraz inne działania. Wysokość owych środków jest najbardziej zróżnicowana i można rzec, najmniej przewidywalna, ponieważ zależy od realizowanych projektów i ogłaszanych konkursów. Na koniec 2023 roku wysokości dochodów Gminy Miejskiej Jarosław wyglądały następująco:

**Tabela 3. Dochody w 2023 r.**

Plan dochodów po zmianach	Wykonanie (kwota)	Wykonanie (procent)
268 355 372,79 zł	231 850 852,00 zł	86,40%
<b>w tym dochody bieżące:</b>		
211 796 530,92 zł	202 900 583,36 zł	95,8%
<b>w tym dochody majątkowe:</b>		
56 558 841,87 zł	28 950 268,64 zł	51,19%

Niezrealizowane dochody majątkowe w 2023 roku to głównie dochody ze sprzedaży majątku. Na rynku nieruchomości w okresie trwającej wojny na Ukrainie, rynek w dalszym ciągu reagował dużymi spadkami. Sytuacja finansowa miasta Jarosławia pozwoliła na utrzymanie płynności finansowej bez konieczności wyzbywania się majątku w tak trudnym dla wszystkich okresie. Niezrealizowany plan dochodów ze sprzedaży majątku, nie zachwiał równowagi w budżecie.

Zaplanowane na 2023 rok dotacje z Polskiego Ładu, w znaczącej wielkości wpłyną do budżetu miasta dopiero w 2024 roku, co obniżyło realizację budżetu po stronie dochodów o ponad 20%, ale pozostało bez znaczenia dla poziomu dofinansowania, realizowanych robót i w efekcie poprawy

infrastruktury miasta, gdyż dopiero efekt finalny, zaplanowany na 2024 rok wpłynie na poprawę dostępności modernizowanych terenów czy poprawę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Wykonanie dochodów w poszczególnych działach budżetu przedstawiono poniżej:

**Tabela 4. Wykonanie dochodów**

Opis działu	Plan po zmianach	Wykonanie (kwota)	Wykonanie (procent)
Rolnictwo i łowiectwo	94 973,95 zł	95 462,40 zł	100,51%
Leśnictwo	0,00 zł	42 694,80 zł	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną gaz i wodę	4 070 000,00 zł	584 390,96 zł	14,36%
Transport i łączność	26 927 503,23 zł	8 581 496,16 zł	31,87%
Gospodarka mieszkaniowa	19 922 822,73 zł	12 185 964,12 zł	61,17%
Działalność usługowa	530 105,00 zł	458 816,55 zł	86,55%
Administracja publiczna	2 955 027,97 zł	7 261 134,99 zł	245,72%
Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	225 360,00 zł	223 680,00 zł	99,25%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	7 100,00 zł	48 991,70 zł	690,02%
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	76 485 733,68 zł	76 809 270,23 zł	100,42%
Różne rozliczenia	55 774 609,50 zł	55 874 712,97 zł	100,18%
Oświata i wychowanie	13 108 444,71 zł	11 966 287,77 zł	91,29%
Ochrona zdrowia	930,00 zł	1 098,80 zł	118,15%
Pomoc społeczna	6 027 203,63 zł	6 016 572,40 zł	99,82%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 975 833,39 zł	3 727 449,25 zł	93,75%
Edukacyjna opieka wychowawcza	258 985,00 zł	181 846,37 zł	70,22%
Rodzina	21 244 580,39 zł	21 304 686,58 zł	100,28%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	33 016 884,85 zł	23 096 494,78 zł	69,95%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	585 774,76 zł	603 889,22 zł	103,09%
Kultura fizyczna	3 143 500,00 zł	2 785 911,95 zł	88,62%

W 2023 r. dochody budżetu zwiększyły się o kwotę 19 511 826,18 zł w stosunku do zaplanowanej wysokości, natomiast wydatki wzrosły o kwotę 26 641 636,57 zł. Zmiany te były spowodowane głównie wprowadzeniem wolnych środków wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych, związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, zmian w kwotach dotacji celowych, zmian w subwencji oraz zmiany dochodów własnych.

Drugą stroną gospodarki finansowej gminy są wydatki. Najogólniej wydatki są dzielone na wydatki bieżące i majątkowe. Wydatki bieżące są związane m.in. z działalnością urzędu i miejskich jednostek gminnych, utrzymaniem obiektów publicznych, oświetleniem dróg oraz utrzymaniem porządku w mieście. Kwoty przeznaczane na wydatki bieżące są co roku zbliżone do siebie. Natomiast wysokość wydatków majątkowych może znacznie się różnić w poszczególnych latach i jest to uzależnione od liczby i wielkości zaplanowanych projektów, co często jest związane z pozyskaniem dodatkowych pieniędzy zewnętrznych, na przykład unijnych. W roku 2023 wydatki Gminy Miejskiej Jarosław prezentowały się następująco:

**Tabela 5. Wydatki gminy w 2023 r.**

Plan wydatków po zmianach	Wykonanie (kwota)	Wykonanie (procent)
275 573 810,92 zł	222 509 645,98 zł	<b>80,74%</b>
<b>w tym wydatki bieżące:</b>		
206 564 721,56 zł	194 625 203,80 zł	94,22%
<b>w tym wydatki majątkowe:</b>		
69 009 089,36 zł	27 884 442,18 zł	40,41%

Zaniżony wskaźnik realizacji wydatków jest konsekwencją kontynuacji oszczędnej polityki finansowej Gminy Miejskiej Jarosław. Ważnym faktem dla finansowej polityki gminy jest to, że wykonane wydatki bieżące zostały pokryte dochodami bieżącymi. Utrzymująca się sytuacja epidemiologiczna w 2023 roku oraz wojna na Ukrainie, w dalszym ciągu spowalniała realizację zadań inwestycyjnych. Niektóre z nich zostały fizycznie zrealizowane, jednak finansowe rozliczenia nastąpią w roku 2024 z uwagi na wydłużające się procedury w pracy urzędów i powiązanych instytucji.

Wzrost stóp procentowych, skutki zmian podatkowych zawartych w Polskim Ładzie i koszty wynikające z kryzysu uchodźczego powodują, że 2023 rok to kolejny, trudny, zwłaszcza dla samorządów okres, który nie pozostaje bez wpływu na bieżącą realizacją zadań Miasta Jarosławia.

Szczegółowe zestawienie wydatków w 2023 r. prezentuje się następująco:

**Tabela 6. Szczegółowe zestawienie wydatków**

Opis działu	Plan po zmianach	Wykonanie (kwota)	Wykonanie (procent)
Rolnictwo i łowiectwo	107 813,95 zł	106 869,89 zł	99,12%
Leśnictwo	11 190,00 zł	10 900,00 zł	97,41%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	4 090 100,00 zł	779 196,30 zł	19,05%
Transport i łączność	43 069 764,27 zł	12 844 753,21 zł	29,82%
Gospodarka mieszkaniowa	10 021 731,44 zł	9 772 718,17 zł	97,52%
Działalność usługowa	1 384 105,00 zł	1 043 301,43 zł	75,38%
Informatyka	15 532,16 zł	15 532,16 zł	100,00%

Administracja publiczna	20 076 963,40 zł	18 113 550,67 zł	90,22%
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	225 360,00 zł	223 680,00 zł	99,25%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 133 181,61 zł	984 523,15 zł	86,88%
Obsługa długu publicznego	5 465 100,00 zł	5 465 081,40 zł	100%
Różne rozliczenia	572 628,12 zł	26 482,00 zł	4,62%
Oświata i wychowanie	85 763 325,88 zł	81 489 136,25 zł	95,02%
Ochrona zdrowia	1 355 930,00 zł	1 236 935,59 zł	91,22%
Pomoc społeczna	17 049 762,63 zł	16 119 983,99 zł	94,55%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 975 833,39 zł	3 727 449,25 zł	93,75%
Edukacyjna opieka wychowawcza	473 586,00 zł	391 874,23 zł	82,75%
Rodzina	24 679 017,16 zł	24 237 813,85 zł	98,21%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	40 798 371,15 zł	30 838 762,86 zł	75,59%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	7 080 514,76 zł	6 868 812,07 zł	97,01%
Kultura fizyczna	8 224 000,00 zł	8 212 289,51 zł	99,86%

#### 4.2. Płynność finansowa

Zachowanie płynności finansowej dla gminy oznacza zdolność do terminowego regulowania zobowiązań. Innymi słowy, chodzi o zachowanie takiej sytuacji finansowej, w której gmina będzie na bieżąco regulowała płatności wobec swoich wierzycieli ze środków zgromadzonych w ramach budżetu.

Gmina Miejska Jarosław całkowicie uregulowała w 2023 roku wszystkie planowane do spłaty kredyty wraz z ich odsetkami, co świadczy o zachowaniu płynności finansowej Miasta.

Ponadto, sytuację finansową kształtuje wysokość przychodów i rozchodów na koniec okresu sprawozdawczego, które w przypadku 2023 r. wyglądały następująco:

**Tabela 7. Przychody i rozchody w zakresie zadłużenia w 2023 r.**

Prognoza po zmianach	Wykonanie (kwota)	Wykonanie (procent)
	<b>Przychody z kredytu</b>	
11 728 438,13 zł	8 215 023,13 zł	70,04
	<b>Rozchody z tytułu spłaty kredytów</b>	
4 510 000,00 zł	4 510 000,00 zł	100%

Znając wielkość dochodów, przychodów, wydatków oraz rozchodów można obliczyć wartość jednego ze wskaźników służącego monitorowaniu płynności finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Jest to wskaźnik płynności w ujęciu kasowym, którego wzór wygląda następująco:

$$(\text{dochody budżetowe} + \text{przychody budżetowe}) / (\text{wydatki budżetowe} + \text{rozchody budżetowe})$$

Dla Gminy Miejskiej Jarosław w 2022 r. wskaźnik płynności w ujęciu kasowym przyjął wartość:

$$(231\ 850\ 852,00 + 8\ 215\ 023,13) / (222\ 509\ 645,98 + 4\ 510\ 000,00) = 1,06$$

Przyjęcie wartości przekraczającej poziom 1,0 oznacza, że wydatki budżetu i jego rozchody znajdują pełne pokrycie w uzyskiwanych dochodach i przychodach, co wskazuje na bezpieczne kształtowanie się płynności finansowej. Wobec tego należy jednoznacznie stwierdzić, że Gmina Miejska Jarosław w 2023 r. zachowała płynność finansową.

#### 4.3. Zadłużenie i Wieloletnia Prognoza Finansowa

Kwota długu zaplanowana na 2023 rok nie uzyskała wskazanego poziomu na jego koniec. W uchwale budżetowej z późniejszymi zmianami założono bowiem kwotę długu na koniec okresu sprawozdawczego w wysokości 80 446 615,00 zł, wykonanie było w kwocie 76 933 200,00 zł. Gmina Miejska Jarosław nie zaciągnęła pożyczki ze środków NFOŚiGW, z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięcia „Zielony transport publiczny w Mieście Jarosław” z planowanym terminem zakończenia jego realizacji w roku 2024.

Nie miało to negatywnego wpływu na zachowanie płynności finansowej gminy. Jak zostało wspomniane wcześniej, wszystkie zobowiązania były regulowane na bieżąco i w zaplanowanych wcześniej wysokościach.

Gmina Miejska Jarosław na koniec raportowanego roku miała następujące zobowiązania kredytowe:

**Tabela 8. Zobowiązania kredytowe gminy za 2023 r.**

Lp.	Rok powstania zadłużenia	Kwota zaciągniętego kredytu	Nazwa banku	Okresy spłat kredytów wg umowy	Kwota długu na koniec okresu sprawozdawczego
1	2013	9 662 000 zł	Bank Gospodarstwa Krajowego	2014-2024	1 713 200 zł
2	2016	4 000 000 zł	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	2017-2024	1 420 000 zł
3	2017	10 000 000 zł	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	2021-2027	7 500 000 zł
4	2018	15 000 000 zł	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	2021-2034	14 160 000 zł
5	2019	10 000 000 zł	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	2021-2037	9 600 000 zł
6	2020	10 000 000 zł	Bank Gospodarstwa Krajowego	2021-2037	9 400 000 zł
7	2021	13 000 000 zł	Bank Spółdzielczy	2022-2039	12 760 000 zł
8	2022	15 000 000 zł	Bank SA Poznań, O. Piotrków Trybunalski	2023-2039	14 980 000 zł
9.	2023	5 400 000 zł	Krakowski Bank Spółdzielczy	2024-2039	5 400 000 zł
Razem					76 933 200 zł

Pośrednim wskaźnikiem sytuacji finansowej Miasta jest poziom osiągniętego deficytu na koniec

okresu rozliczeniowego. W przypadku Jarosławia deficyt na koniec 2023 r. został określony w uchwale budżetowej w kwocie 88 627,74 zł. W ciągu roku zwiększył się o 7 129 810,39 zł i wg stanu na 31 grudnia planowany był na poziomie 7 218 438,13 zł. Dochody budżetowe zrealizowane w 2023 na poziomie 231 850 852,00 zł i wydatki w kwocie 222 509 645,98 zł wyznaczyły nadwyżkę budżetu w wysokości 9 341 206,02 zł. Nadwyżka w wysokości 9 341 206,02 zł zamiast planowanego na kwotę 7 218 438,13 zł deficytu to korzystniejszy wynik finansowy miasta.

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest wieloletnim dokumentem planistycznym dotyczącym finansów jednostek samorządu terytorialnego. Jego głównymi zaletami są: bardziej racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi, zwiększenie wiarygodności, przejrzystości i przewidywalności polityki fiskalnej oraz dopasowanie do planowania na szczeblu unijnym. W przypadku Jarosławia wieloletnia prognoza finansowa została przyjęta Uchwałą nr 795/LIX/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 30 stycznia 2023 r. W trakcie roku sprawozdawczego dokonano siedmiu zmian. Ostatnia zmiana wprowadzona została Uchwałą nr 917/LXVIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 września 2023 r. i zgodnie z zapisami zmienionej wieloletniej prognozy finansowej w 2023 r. poszczególne kategorie gospodarki finansowej Gminy Miejskiej Jarosław miały wynosić:

- dochody – 262 238 020,49 zł (wyniosły 231 850 852,00 zł),
- wydatki – 269 456 458,62 zł (wyniosły 222 509 645,98 zł),
- deficyt – 7 218 438,13 zł (wyniosła - NIE DOTYCZY ),
- nadwyżka – NIE DOTYCZY (wyniosła 9 341 206,02 zł).

Biorąc pod uwagę najważniejsze kwestie dotyczące finansów, można stwierdzić, że po zakończeniu roku budżetowego 2023 wysokości dochodów, wydatków i deficytu osiągnęły bardziej korzystne wyniki niż te założone w wieloletniej prognozie finansowej. Okres obowiązywania przyjętej prognozy obejmuje lata 2023–2039.

#### **4.4. Windykacja należności gminnych**

Część podmiotów zobowiązanych do zapłaty na rzecz Gminy Miejskiej Jarosław podatków (na przykład: od nieruchomości, od środków transportowych, leśnego, rolnego) lub opłat nie zrealizowało swoich obowiązków. W takiej sytuacji gmina rozpoczęła procedurę odzyskiwania należnych jej wpłat. Postępowanie egzekucyjne jest wieloetapowe i zawsze rozpoczyna się od czynności wykonywanych przez wierzyciela, czyli Gminę Miejską Jarosław. Gmina najpierw wystawia upomnienie, w którym wzywa dłużnika do uregulowania całej kwoty zadłużenia w określonym terminie od dnia odebrania upomnienia z zastrzeżeniem, że brak realizacji tego obowiązku spowoduje wszczęcie egzekucji administracyjnej, a tym samym wzrost kwoty zadłużenia. Ponadto, gmina wystawia tytuły wykonawcze systematycznie, po upływie terminu określonego w upomnieniu i otrzymania zwrotnego potwierdzenia odbioru upomnienia. W postępowaniu egzekucyjnym poza Gminą Miejską Jarosław należy uwzględnić czynności wykonywane



przez organ egzekucyjny, czyli naczelnika urzędu skarbowego, przy czym egzekucja administracyjna może zostać rozpoczęta dopiero po stosownym poinformowaniu zobowiązanego o skierowaniu sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego. Ponadto, w przypadku powstania należności z tytułu niewykonania umowy cywilnoprawnej, wysyła się dłużnikowi pierwsze wezwanie do zapłaty. Brak uregulowania należności skutkuje wysłaniem ostatecznego przedsądowego wezwania do zapłaty. Jeśli zapłata nadal nie została uregulowana, wówczas następuje wszczęcie postępowania sądowego.

Należności dłużników wobec Gminy Miejskiej Jarosław na koniec 2023 r. wyglądały następująco:

- Kwota zaległości z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości wyniosła 275 091,48 zł. W zakresie zaległości cywilnoprawnych wystawiono 1909 pierwszych wezwań do zapłaty na łączną kwotę 536 976 85 zł, 4 spraw przekazano do windykacji na łączną kwotę 41 486,97 zł.
- Kwota zaległości w opłatach z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych – 12 150,00 zł. Wystawiono 68 upomnienia na łączną kwotę 8974,00 zł. Wystawiono 40 tytułów wykonawczych na kwotę 4150,00 zł.
- Kwota zaległości z tytułu podatku od nieruchomości (osoby prawne) – 2 687 773,58 zł. Wystawiono 135 upomnień na łączną kwotę 629 454,39 zł. Wystawiono 66 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 447 289,02 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w wysokości 177 908,17 zł. Dodatkowo, w kwestii należności z podatku od nieruchomości od osób prawnych zaległości na łączną kwotę 2 289 858,48 zł dotyczą zobowiązań podmiotów, które ogłosiły upadłość. W takiej sytuacji, jednym ze skutków ogłoszenia upadłości jest wstrzymanie postępowań egzekucyjnych toczących się w stosunku do upadłego.
- Kwota zaległości z tytułu podatku rolnego (osoby prawne) – 922,38 zł. Wystawiono 4 upomnienia na łączną kwotę 4 185,00 zł. Wystawiono 2 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 2 050,00 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w wysokości 591,00 zł.
- Kwota zaległości w podatku od środków transportowych – 122 027,85 zł. Wystawiono 22 upomnienia na łączną kwotę 44 669,00 zł. Wystawiono 13 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 25 829,50 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w wysokości 65 447,00 zł.
- Kwota zaległości w podatku od nieruchomości i rolnego od osób fizycznych pon. 1 ha – 543.284,41 zł. Wystawiono 2499 upomnień na łączną kwotę 827.793,47 zł. Wystawiono 657 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 13.471.565,92 zł. Przesłano do Sądu Rejonowego Wydziału Ksiąg Wieczystych wnioski o wpis do hipoteki przymusowej oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w kwocie 25.845,19 zł. Zaległości objęte hipoteką wg. sprawozdania za 2023 rok wynoszą 39.178,87 zł (rejon nr V) oraz 142.423,08 zł (rejony nr I-III).
- Kwota zaległości z tytułu podatku rolnego – 27 412,92 zł. Wystawiono 269 upomnień na łączną kwotę 113 958,90 zł. Wystawiono 60 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 51 181,84 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w wysokości 10 340,20 zł.

- Kwota zaległości w podatku od środków transportowych – 76 693,87 zł. Wystawiono 30 upomnień na łączną kwotę 42 641,50 zł. Wystawiono 9 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 10 616,00 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w wysokości 14 620,00 zł.
- Kwota zaległości w podatku leśnym – 0,00 zł.
- Kwota zaległości z tytułu opłaty od posiadania psów – 5483,66 zł. Wystawiono 15 upomnień na łączną kwotę 933,00 zł. Wystawiono 11 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 704,00 zł.
- Kwota zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 544 274,31 zł. Wystawiono 2 264 upomnień na łączną kwotę 702 408,73 zł. Wystawiono 703 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 215 533,07 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w wysokości 10 689,96 zł.

Podsumowując kwestie związane z windykacją, na dzień 31 grudnia 2023 r. wyglądały następująco:

- łączna kwota zaległości - 4 295 114,46 zł,
- wystawione upomnienia - 5 306 (kwota – 2 375 017,99 zł),
- wystawione tytuły wykonawcze - 1 561 (kwota - 14 228 919,35 zł),
- wielkość zaległości zabezpieczonych wpisem hipoteki przymusowej - 487 043,47 zł,
- wystawione pierwsze wezwania do zapłaty - 1909 (kwota – 812 068 33 zł),
- wystawione ostateczne przedsądowe wezwania do zapłaty - 4 (kwota – 41 486 97 zł),
- zaległości cywilnoprawne - przekazane sprawy do windykacji - 4 (kwota – 41 486 97 zł).

#### 4.5. Majątek Miasta

Wartość mienia Gminy Miejskiej Jarosław na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła 635 231 689,28 zł i wzrosła w roku sprawozdawczym o 20 748 891,53 zł. Wzrost wartości został odnotowany w każdej grupie środków trwałych. Poniżej przedstawiono strukturę majątku gminy oraz jego zmiany w ciągu roku sprawozdawczego (wartości obejmujące wszystkie jednostki organizacyjne podano w zł):

**Tabela 9. Struktura majątku gminy**

Grupa	Opis	Stan na 01.01.2023 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2023 r.
0	Grunty	220 334 704,28	5 765 580,93	4 953 037,25	221 147 247,96
1	Budynki i lokale	167 167 230,39	3 516 805,94	1 750 685,47	168 933 350,86
2	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	200 949 996,95	12 076 762,53	3 413 911,53	209 612 847,95
3	Kotły i maszyny energetyczne	5 690 312,98	0,00	0,00	5 690 312,98
4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego	2 958 536,92	0,00	6 067,00	2 952 469,92

	zastosowania				
5	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	905 040,39	32 120,41	12 285,27	924 875,53
6	Urządzenia techniczne	5 513 009,82	9 621 732,27	734 970,01	14 399 772,08
7	Środki transportu	839 576,69	0,00	0,00	839 576,69
8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	7 069 112,60	606 596,54	19 682,46	7 656 026,68
A	RAZEM Środki trwałe	611 427 521,02	31 619 598,62	10 890 638,99	632 156 480,65
B	Wartości niematerialne i prawne	3 055 276,73	26 381,93	6 450,03	3 075 208,63
<b>PODSUMOWANIE:</b>		<b>614 482 797,75</b>	<b>31 645 980,55</b>	<b>10 897 089,02</b>	<b>635 231 689,28</b>

1. Gmina Miejska Jarosław jest właścicielem lub współwłaścicielem nieruchomości o łącznej powierzchni 421,92 ha, w tym między innymi:

- 50,47 ha - grunt oddany w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym
- 18,68 ha - oddane w trwałe zarząd na rzecz gminnych jednostek organizacyjnych
- 51,62 ha - oddane w użytkowanie Polskiego Związku Działkowców
- 64,80 ha - drogi publiczne gminne
- 26,52 ha - drogi wewnętrzne
- 10,90 ha - parki
- 25,25 ha - cmentarze
- 173,68 ha - pozostałe (*m.in. rowy, nieużytki, grunty rolne itp.*)

2. Gmina Miejska Jarosław jest:

- właścicielem 33 budynków mieszkalnych,
- właścicielem 2 budynków niemieszkalnych,
- współwłaścicielem 112 budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych, spółdzielczych.

3. Gmina Miejska Jarosław jest właścicielem:

- 641 lokali mieszkalnych o łącznej pow. 30 213 m<sup>2</sup>,
- 92 lokali niemieszkalnych o łącznej pow. 4 718 m<sup>2</sup>.

Gmina Miejska Jarosław posiada prawo użytkowania wieczystego gruntu Skarbu Państwa ustanowione na niżej wymienionych nieruchomościach:

- działka nr 2660/28 obręb nr 5, udział 1/46 (ul. Legionów 20/kotłownia),
- działka nr 1111, 1112/1 obręb nr 5, udział 2160/81648 (ul. Słowackiego 6),
- działka nr 1849/2 obręb nr 4, udział 1/1.

Gmina Miejska Jarosław ma również udziały w spółkach prawa handlowego, których wartość na koniec 2023 r. wyniosła:

**Tabela 10. Udziały gminy w spółkach prawa handlowego**

Lp.	Nazwa spółki	Wartość udziałów [zł]
1	Jarosławskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. ul. ks. Jakuba Makary 1	3 658 500
2	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Jarosławiu Sp. z o.o. ul. J. Tarnowskiego 28	41 238 500
3	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jarosławiu Sp. z o.o. ul. Przemyska 15	3 204 274
4	Jarosławskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. ul. Przemyska 15	76 500
5	SIM PODKARPACIE Sp. z o.o. ul. Kolejowa 17, 36-040 Boguchwała	5 456 250
<i>Razem</i>		<b>53 634 024</b>

# Działalność inwestycyjna



## 5. Działalność inwestycyjna

Działalność inwestycyjna gminy jest jednym z priorytetów Burmistrza. Planowanie działań do realizacji w danym roku budżetowym musi z jednej strony uwzględniać stan rzeczywisty, w jakim znajdują się poszczególne elementy infrastruktury publicznej, a z drugiej strony oczekiwania mieszkańców, co do kolejności podejmowanych zamierzeń np. budowlanych.

Nakłady na inwestycje w ramach poszczególnych działów budżetu Gminy Miejskiej Jarosław w 2023 roku wyglądały następująco:

- transport i łączność – 6 951 883,63 zł, co stanowi 18,82% planu,
- gospodarka mieszkaniowa – 4 372 437,35 zł, co stanowi 95,76% planu,
- administracja publiczna – 1 266 821,85 zł, co stanowi 55,79% planu,
- oświata i wychowanie – 4 995 667,92 zł, co stanowi 66,48% planu,
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 10 196 903,53 zł, co stanowi 58,29% planu,
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 54 000 zł, co stanowi 30,99% planu,
- kultura fizyczna – 46 727,90 zł, co stanowi 95,36% planu.

### 5.1. Inwestycje i remonty rozpoczęte w 2023 roku

Tabela 11. Zestawienie rozpoczętych inwestycji i remontów

Lp.	Zadanie	Koszt/Uwagi
<b>Działania z zakresu transportu i łączności</b>		
1	Budowa chodnika ul. Krakowska (od ronda do wiaduktu) wraz z odwodnieniem zlewni w okolicach wiaduktu kolejowego	Umowa - 89 500,00 zł Zafakturowano - 0 ,00 zł (trwa opracowanie dokumentacji projektowej)
2	Budowa drogi łączącej cmentarz przy ul. Szczytniańskiej z ul. Krakowską (opracowanie dokumentacji	Umowa - 147 500,00 zł Zafakturowano - 73 750,00 zł (trwa opracowanie dokumentacji projektowej)
3	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w ul. Jana Tarnowskiego poprzez rozdział kanalizacji ogólnospławnej. Odbudowa drogi z budową skrzyżowania" w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja druga	Umowa – 16 160 024,00 zł; Zafakturowano - 2 411 188,32 zł (trwają roboty budowlane)
4	Budowa bocznej ul. Pogodnej, ul. Letniej oraz drogi na działkach nr 476/4, 477/17, 476/5, 475/7 obręb 4" w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja druga	Umowa – 3 555 308,59 zł; Zafakturowano - 0,00 zł (trwają roboty budowlane)
5	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - Rozbudowa drogi gminnej klasy L nr 111320R - ul. Pełkińskiej w Jarosławiu od km 0+936.90 do 1 km 0+936.90	Plan – 14 661 329,88 zł; Zafakturowano - 27 713,00 zł



		(dotyczy Wydziału GKN) (trwają roboty budowlane)
6	Opracowanie dokumentacji projektowej na zadanie "Zagospodarowanie terenu przy murze oporowym w Jarosławiu - część drogowa"	Plan: Rok 2023 – 80 000,00 zł Rok 2024 – 120 000,00 zł zafakturowano - 0 ,00 zł (trwa opracowanie dokumentacji projektowej)
7	POPT - Umowa Nr DPT/BDG-II/POPT/120/21 - Opracowanie dokumentacji projektowej (dotyczy kładki rowerowej i ścieżek rowerowych)	Umowa – 669 120,00 zł; zafakturowano - 659 280,00 zł (trwa opracowanie dokumentacji projektowej) 9 840,00 zł – płatność w 2024 r.
9	Budowa centrum przesiadkowego - Fundusze Norweskie na Program Rozwój Lokalny	118,08 zł
10	Jarosławskie Wiszące ogrody- Centrum przesiadkowe - Fundusze Norweskie na Program Rozwój Lokalny	18 794,24 zł
<b>Łączny koszt:</b>		<b>3 505 223,26 zł</b>
<b>Działania z zakresu gospodarki nieruchomościami</b>		
1	Modernizacja Płyty Rynku w Jarosławiu. Część Północna i Wschodnia wraz z Placem Św. Michała” w ramach Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD 2022-2023	3 167 152,85 zł (w trakcie realizacji)
3	Zakup udziałów w SIM Podkarpacie	2 456 260,00 zł
4	Zakup gruntów dla dróg gminnych na terenie dzielnicy nr VI, zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego obszaru ZA PARKIEM	107 843,60 zł
5	Budowa drogi gminnej klasy D od KM 0+000 do KM 0+521 – ul. Akacyjowa wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną (wykup gruntów)	388 705,50 zł
6	Zakupy gruntów	125 318,00 zł
7	POPT - Umowa Nr DPT/BDG-II/POPT/120/21 - Opracowanie projektów kompleksowej termomodernizacji 35 budynków użyteczności publicznej	1 037 698,66
8.	Opracowanie dokumentacji technicznej rozwoju infrastruktury teletechnicznej	219 161,40
<b>Łączny koszt:</b>		<b>7 502 140,01 zł</b>
<b>Działalność z zakresu oświaty i wychowania</b>		
1	Projekt SP nr 11 termomodernizacja budynku SZ. P Nr 11z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Jarosławiu	3 420 199,57 zł
<b>Łączny koszt:</b>		<b>14 427 562,84 zł</b>

## 5.2. Inwestycje i remonty zakończone w 2023 roku

Tabela 12. Zestawienie zakończonych inwestycji i remontów

Lp.	Zadanie	Koszt
<b>Działania z zakresu transportu i łączności</b>		
1	Przebudowa drogi dojazdowej oraz utwardzenie placu na działkach miejskich nr 3228/3, 3228/4, 3228/5, 3228/6, 3228/7, 3228/9, 3228/10, 3228/11, 3228/12, 3228/65 obręb 4 obok LEAR Corporation	635 838,77 zł
2	POPT – Umowa nr DPT/BDG-II/POPT/120/21 – Opracowanie kompleksowych projektów głównych ulic	265 000,00 zł (całość zadania 585 000,00 zł)
3	Przebudowa ul. Czesławy Puzon ps. BAŚKA	155 239,31 zł
4	Budowa kanalizacji deszczowej dla dzielnicy nr 1 w obrębie ulic Kopystyńskiego, Fredry, Flisackiej, Zwierzynieckiej, Długosza, Nad Sanem	82 717,50 zł (całość zadania 165 435,00 zł)
5	BO 2022 - "Przebudowa ul. Piastów od ul. Traugutta do ul. Pruchnickiej etap I w km 0+183,33 - 0+234,33"	111 545,63 zł
6	Przebudowa drogi gminnej klasy – Z, nr 111318R ul. Przemysłowa w Jarosławiu od kim 0+000,00 do km0+897,00	1 761 748,76 zł (całość zadania 3 808 814,50 zł)
7	Przebudowa drogi na działce miejskiej nr 2903 obr. 5	12 142,95 zł Całość inwestycji: 93 507,45 zł (81 364,50 zł płacone ze środków niewygasających z 2022r.)
8	2023 - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w Mieście Jarosław TEN-T poprzez wyznaczenie, wyniesienie i doposażenie przejść dla pieszych oraz doposażenie szkół podstawowych w narzędzia edukacyjne z zakresu ruchu drogowego. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Priorytet III Rozwój Sieci Drogowej TEN-T i Transportu Multimodalnego. Działanie 3.1. Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T	345 240,00 zł
9	Rozbudowa ul. Elektrownianej - zadanie realizowane w ramach BO-2023- Rozbudowa ul. Elektrownianej	130 876,24 zł
10	Inwestycje drogowe na terenie dróg gminnych - rozbudowa ul. Łączności i nadzór inwestorski	257 262,20 zł Wydatkowana kwota dotyczy Wydziału GKN (odszkodowania)
11	Inwestycje drogowe na terenie dróg wewnętrznych - budowa ul. bocznej ul. Pogodnej	3 783,00 zł Wydatkowana kwota dotyczy Wydziału GKN (odszkodowania)
12	2023- Rozbudowa ul. Misztale w Jarosławiu	553 227,01 zł Wydatkowana kwota dotyczy Wydziału GKN (odszkodowania)
13	Inwestycje drogowe na terenie dróg gminnych - Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania inwestycyjnego - Przebudowa ul. Pełkińskiej w	27 844,00 zł Wydatkowana kwota

	Jarosławiu od km 0+936.90 do km 1 + 035.90	dotyczy Wydziału GKN (odszkodowania)
<b>Łączny koszt:</b>		<b>9 082 950,61 zł</b>
<b>Działania z zakresu gospodarki nieruchomościami</b>		
1	Modernizacja Płyty Rynku w Jarosławiu, Część Północna i Wschodnia wraz z Placem Św. Michała w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład 2022-2023	3 216 803,59 zł
2	POPT - Umowa Nr DPT/BDG-II/POPT/120/21 - Opracowanie strategii retencji miasta	78 326,40 zł
<b>Łączny koszt:</b>		<b>3 295 129,99 zł</b>
<b>Działalność z zakresu oświaty i wychowania</b>		
1	SP nr 4 - DOSTĘPNA SZKOŁA 2021-2023	601 088,86 zł
2	Budowa windy w Szkole Podstawowej Nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi w Jarosławiu	705 450,01 zł
3	SP nr 5 - Modernizacja schodów zewnętrznych	46 000,00 zł
4	Projekt SP nr 11 - TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU SP Nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Jarosławiu - dofinansowana ze środków Mechanizmu Finansowego EOG w ramach Programu Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu	3 420 199,57 zł
5	BO-2023-Bezpieczna Szkoła - modernizacja systemu telewizji dozorowej CCTV i systemu nagłośnienia, montaż domofonów przy wejściach i klimatyzacji w serwerowni, pracowni komputerowej i klasach w budynku A (II piętro w Szkole Podstawowej nr 11 w Jarosławiu [A1 03])	99 999,99 zł
6	BO-2023-Modernizacja systemu grzewczego w budynku Szkoły Podstawowej nr 6 im. Ks. Piotra Skargi oraz w zabytkowym budynku dawnego kolegium jezuickiego [A1 07]	42 969,50 zł
7	BO-2023-Siłownia plenerowa - ruch na świeżym powietrzu dla dzieci i młodzieży [B1 13]	39 999,99 zł
8	BO-2023-Sensoryczny skwerek radosnych emocji [B1 03]	39 960,00 zł
<b>Łączny koszt:</b>		<b>4 995 667,92 zł</b>
<b>Działalność z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska</b>		
1	POPT - Umowa Nr DPT/BDG-II/POPT/120/21 - Opracowanie dokumentacji projektowej wymiany oświetlenia ulicznego	47 724,00 zł
2	Budowa oświetlenia w ul. Dziewiarskiej	242 938,70 zł
3	Budowa oświetlenia w ul. Boczna Sanowa	77 879,49 zł
4	Projekt wymiany oświetlenia ulicznego wraz z zasilaniem w ul. Tarnowskiego i ul. Zamkowej	22 140,00 zł
<b>Łączna kwota:</b>		<b>390 682,19 zł</b>
<b>Działania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego</b>		
1	Remont i konserwacja odcinka muru wzdłuż ul. Podgórze zagrożonego katastrofą budowlaną – IV etap	625 759,58 zł
2	Konserwacja zabytkowych nagrobków na Starym Cmentarzu w Jarosławiu	13 520,00 zł
3	Jarosławski Budżet Obywatelski - Wykonanie i montaż dzieła „Figury św. Michała Archaniola na Placu św. Michała Archaniola” w Jarosławiu	100 000 ,00 zł

<b>Łączny koszt:</b>		<b>739 279,58 zł</b>
<b>Działania z zakresu kultury fizycznej</b>		
1	Doposażenie placu zabaw przy ul. Orkana w urzędzenia do ćwiczeń dla dorosłych	9 000,00 zł
<b>Łączny koszt:</b>		<b>9 000,00 zł</b>
<b>Razem (koszty inwestycji i remontów):</b>		<b>17 773 430,71 zł</b>

# Kierunki rozwoju miasta



## 6. Kierunki rozwoju Miasta

### 6.1. Strategia Miasta i inne dokumenty planistyczne

Głównym dokumentem wskazującym kierunki działań, których celem jest zrównoważony rozwój Miasta oraz zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców jest „Strategia Rozwoju Miasta Jarosławia” (zwana dalej Strategią). Taki dokument – określający cele rozwojowe i sposoby ich osiągnięcia – stanowi podstawę podejmowania decyzji przez władze.

W okresie objętym niniejszym Raportem sfinalizowano prace nad Strategią Rozwoju Miasta Jarosławia na lata 2021-2027. Przyjęty uchwałą nr 730/LIII/2022 Rady Miasta Jarosławia z dnia 3 października 2022 r. dokument jest podstawą do podejmowania wielu istotnych decyzji przez władze, jednocześnie pomagając budować partnerskie relacje z lokalnymi społecznościami i środowiskami, takimi jak przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, seniorzy, młodzież oraz kluby sportowe. Strategia Rozwoju Miasta Jarosław na lata 2021-2027 jest dokumentem średniookresowym wyznaczającym cele oraz kierunki działań w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, ustalone w oparciu o załączone wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miasta oraz wyniki analizy SWOT. Dokument uwzględnia ponadto model struktury funkcjonalno – przestrzennej Miasta, obszary strategicznej interwencji, a także system wdrażania określający z jednej strony podstawowe zasady tego procesu i działania organizacyjne, a drugiej system monitorowania.

**Tabela 13. Działania - Strategia Miasta**

Cel szczegółowy	Kierunek działania w ramach celu	Działania podjęte w 2023 r.
<b>WYMIAR SPOŁECZNY</b>		
<b>Cel strategiczny Bezpieczeństwo, porządek i ochrona zdrowia</b>		
<b>Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku oraz dbałość o zdrowie mieszkańców</b>	Współpraca samorządu z policją, strażą pożarną oraz innymi formacjami strzegącymi ładu i bezpieczeństwa publicznego	Współpraca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jarosławiu z Komendą Powiatową Policji w ramach prowadzenia procedury w przedmiocie skierowania na leczenie odwykowe oraz podejmowania wspólnych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Ponadto członkowie w/w komisji wraz z funkcjonariuszami KPP w ramach realizacji Planów Działań Priorytetowych dokonywali wspólnych kontroli lokali handlowych w rejonach gdzie zdiagnozowano zagrożenie związane ze znaczną liczbą osób spożywających alkohol. W ramach działań z zakresu profilaktyki społecznej ukierunkowanej na przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym wśród dzieci i młodzieży współfinansowano akcję „Bezpieczne Wakacje 2023”.
	Wspieranie lokalnej służby zdrowia	Bieżąca analiza potrzeb.
	Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Jarosławia na lata 2022-2025.



		<p>Współpraca z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa z Rzeszowa w realizacji comiesięcznej akcji krwiodawstwa w ramach mobilnego punktu poboru krwi.</p> <p>W okresie kwiecień - październik 2023 realizacja akcji „Ulica zdrowia” w ramach której mieszkańcy Jarosławia oraz gmin ościennych mogli skorzystać z szeregu badań profilaktycznych np. słuchu, stóp, poziomu glukozy, ciśnienia tętniczego krwi, oraz specjalistycznych porad i szkoleń dot. pierwszej pomocy przedmedycznej, szkodliwego działania alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych.</p>
	Promowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców	<p>Przeprowadzanie kampanii edukacyjnych związanych z tematyką różnego rodzaju uzależnień: „STOP Używkom”, „Nie zmarnuj swojego życia” „Profilaktyka przez kulturę i sport”, „Zdrowy Przedszkolak-Zdrowy Uczeń”, „Dbam o zdrowie mamy, taty i swoje”, piknik profilaktyczny pod hasłem „Największym bogactwem jest zdrowie” w ramach kampanii „Co za dużo to niezdrowo”, „Dopalacze i inne środki uzależniające”, „Zdrowe życie bez uzależnień”, „Bezpieczne wakacje 2023”, „Uzależnienia kradną marzenia”.</p>

**Cel strategiczny Infrastruktura społeczna, aktywność obywatelska (organizacje pozarządowe, Rady Dzielnic), pomoc społeczna**

<b>Przyjazna i funkcjonalna infrastruktura społeczna, zwiększenie aktywności społeczności lokalnej</b>	Rozwój infrastruktury społecznej z przeznaczeniem dla różnych kategorii wiekowych: dzieci i młodzieży, osób dorosłych i seniorów, a także osób z niepełnosprawnościami	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego dziennego Domu Senior+ przy ul. Dolnoleżajskiej 16.</li> <li>2. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego dziennego Domu Senior+ przy Placu Mickiewicza 18.</li> <li>3. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego Klubu Senior+ przy ul. 3 Maja 38.</li> <li>4. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego Klubu Senior+ przy os. Jagiellonów 1.</li> <li>5. Złożono wnioski o dofinansowanie i zrealizowano projekty dotyczące zapewnienia funkcjonowania: Dziennego Domu Senior+ przy ul. Dolnoleżajskiej 16, Dziennego Domu Senior+ przy Placu Mickiewicza 18, Klubu Senior+ przy os. Jagiellonów 1 oraz Klubu Senior + przy ul. 3 Maja 48.</li> <li>6. Realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych.</li> <li>7. Realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.</li> <li>8. Realizacja ustawy o osobom uprawnionym do alimentów.</li> <li>9. Realizacja ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</li> <li>10. Realizacja usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.</li> <li>11. Poprawa komfortu życia mieszkańców poprzez dostosowanie przestrzeni publicznej - wykonanie w Szkole Podstawowej nr 11 windy dla osób niepełnosprawnych - FUNDUSZE NORWESKIE na</li> </ol>
--	--	--

		<p>Program "Rozwój Lokalny"- 2021 rok.</p> <p>12. Realizacja projektu pn. „Dostępna Szkoła” w ramach IV Osi priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój „Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa”, w Szkole podstawowej nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Jarosławiu przy ul. Żeromskiego 4. Zamówienie obejmowało roboty budowlane.</p>
	Budowanie aktywnego społeczeństwa obywatelskiego	W ramach projektu „JarosLove – z miłości do ludzi” wdrażane jest nowe narzędzie komunikacji z mieszkańcami – Jarosławska Karta Miejska.
	Tworzenie i rozwijanie relacji partnerskich z różnymi środowiskami i podmiotami w Mieście z nastawieniem na wypracowanie wspólnych przedsięwzięć służących rozwojowi lokalnej społeczności	W ramach projektu „JarosLove – z miłości do ludzi” wdrażane jest nowe narzędzie komunikacji z mieszkańcami – Jarosławska Karta Miejska.
	Wspieranie organizacji pozarządowych i Rad Dzielnic w ich działaniach na rzecz mieszkańców oraz włączanie w programy miejskie	Program współpracy Gminy Miejskiej Jarosław z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023.
	Wspieranie profesjonalizacji działań organizacji pozarządowych oraz nawiązywania przez nie kontaktów międzyorganizacyjnych i międzynarodowych	Współpraca Stowarzyszenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jarosław – Przeworsk z Fundacją Leroy Merlin w zakresie przygotowywania przestrzeni dla m.in. dla działań organizacji pozarządowych.
	Zwiększanie partycypacji społecznej poprzez tworzenie skutecznego mechanizmu umożliwiającego bezpośredni wpływ mieszkańców na przeznaczenie części środków publicznych w formie Jarosławskiego Budżetu Obywatelskiego, inicjatywy obywatelskiej oraz środków zabezpieczonych w budżecie Miasta do dyspozycji Rad Dzielnic na wskazane przez nich potrzeby	W ramach projektu „JarosLove – z miłości do ludzi” wdrażane jest nowe narzędzie komunikacji z mieszkańcami – Jarosławska Karta Miejska.
	Wspieranie funkcjonowania opiniodawczo-doradczych ciał przedstawicielskich reprezentujących różne środowiska oraz włączanie ich w proces opracowywania polityk i programów miejskich	Bieżąca współpraca z ciałami doradczymi.
	Upowszechnianie wiedzy o społeczeństwie obywatelskim, znaczeniu i zasadach funkcjonowania trzeciego sektora	Program współpracy Gminy Miejskiej Jarosław z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023.
	Wspieranie tworzenia	Bieżąca analiza potrzeb i wsparcie merytoryczne.

	i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej	
	Promowanie i nagradzanie aktywnych postaw obywatelskich, w tym ludzi młodych	Promocja i współpraca z Młodzieżową Radą Miasta w ramach projektu: „JarosLove – z miłości do ludzi”.
	Wspieranie działań na rzecz włączania społecznego osób zagrożonych marginalizacją, szczególnie bezrobotnych z niepełnosprawnościami i starszych	1. Nabór uczestników do Centrum Integracji Społecznej spośród osób określonych w art. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. 2. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego dziennego Domu Senior+ przy ul. Dolnołęzajskiej 16. 3. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego dziennego Domu Senior+ przy Placu Mickiewicza 18. 4. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego Klubu Senior+ przy ul. 3 Maja 38. 5. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego Klubu Senior+ przy os. Jagiellonów 1. 6. Złożono wnioski o dofinansowanie i zrealizowano projekty dotyczące zapewnienia funkcjonowania: Dziennego Domu Senior+ przy ul. Dolnołęzajskiej 16, Dziennego Domu Senior+ przy Placu Mickiewicza 18, Klubu Senior+ przy os. Jagiellonów 1 oraz Klubu Senior + przy ul. 3 Maja 48.
	Zwiększenie zaangażowania młodzieży w kształtowanie lokalnych polityk	Działalność Młodzieżowej Rady Miasta.
	Rozwój systemu opieki żłobkowej	Funkcjonowanie żłobków miejskich. Realizacja projektu wspierającego system opieki żłobkowej „Radosny zakątek – nowa przestrzeń dla dzieci”.
	Rozwój budownictwa komunalnego i socjalnego	Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa (SIM). Projektuje się budynek cztero kondygnacyjny (parter + trzy piętra) i jedna kondygnacja podziemna (wysokość 15,5 m). 60 mieszkań i jeden lokal użytkowy przeznaczony na klubik dziecięcy – przeznaczony do sprawowania opieki nad dziećmi w wieku 1-3 lat. Przewiduje się opiekę dla 15 dzieci. 61 miejsc parkingowych w tym 52 miejsca w garażu podziemnym i 9 miejsc na poziomie terenu. Dodatkowo projektuje się jedno miejsce do ładowania pojazdów elektrycznych. Budynek o długości ok 94 m i szerokości ok 16,5 m. dach dwuspadowy. Komunikacja pionowa budynku – 5 klatek schodowych + 5 wind. Pomieszczenia gospodarcze dla lokatorów 47 w kondygnacji podziemnej i 13 na kondygnacjach nadziemnych. Zaprojektowano 4 mieszkania dla osób niepełnosprawnych. Oraz 4 miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych.
<b>Wysoka jakość i efektywność systemu pomocy społecznej</b>	Rozbudowa i poprawa jakości infrastruktury związanej z pomocą społeczną oraz wdrażanie nowych rozwiązań szczególnie w zakresie wsparcia rodzin wielodzietnych oraz minimalizowania poziomu	1. Realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych. 2. Realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. 3. Realizacja ustawy o osobach uprawnionych do alimentów. 4. Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie

	<p>ubóstwa i rozwarstwienia społecznego</p>	<p>pieczy zastępczej. 5. Realizacja ustawy o Karcie Dużej Rodziny. 6. Realizacja uchwały w sprawie przyjęcia Programu Jarosławska Karta Dużej Rodziny.</p>
	<p>Doskonalenie form pomocy społecznej w zakresie zwalczania negatywnych skutków występujących problemów, mobilizowania osób nieaktywnych do działania i wyrównywania szans środowisk zagrożonych</p>	<p>1 Nabór uczestników do Centrum Integracji Społecznej spośród osób określonych w art. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. 2. Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. 3. Realizacja ustawy o pomocy społecznej w zakresie wsparcia osób bezdomnych, uzależnionych, opuszczających zakłady karne. 4. Praca socjalna z osobami bezdomnymi, uzależnionymi, opuszczającymi zakłady karne, w oparciu o kontrakty socjalne. 5. Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.</p>
	<p>Rozwój profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, wspieranie rodziny w procesie przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych</p>	<p>1. Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. 2. Realizacja „Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Jarosław na lata 2022-2024”. 3. Realizacja Programu „Asystent rodziny”- Edycja 2023. 4. Wsparcie asystentów rodziny.</p>
	<p>Skuteczne zapobieganie marginalizacji osób w szczególności bezdomnych, uzależnionych, opuszczających zakłady karne oraz zapewnienie ich reintegracji społecznej i zawodowej</p>	<p>1. Realizacja ustawy o pomocy społecznej w zakresie wsparcia osób bezdomnych, uzależnionych, opuszczających zakłady karne. 2. Praca socjalna z osobami bezdomnymi, uzależnionymi, opuszczającymi zakłady karne, w oparciu o kontrakty socjalne.</p>
	<p>Rozwój systemu wsparcia dla osób i rodzin w sytuacji kryzysowej doświadczających przemocy</p>	<p>1. Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. 2. Realizacja „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejskiej Jarosław na lata 2021-2024”. 3. Realizacja Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” w zakresie priorytetu IV - Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie /„Program profilaktyczno-edukacyjny „Trampolina”- głos przeciwko przemocy w rodzinie/.</p>
	<p>Rozwój zakresu usług dla osób starszych poprzez rozwój ośrodków wsparcia dla tych osób i różnych form pomocy środowiskowej</p>	<p>1. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego Dziennego Domu Senior+ przy ul. Dolnołęzajskiej 16. 2. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego Dziennego Domu Senior+ przy Placu Mickiewicza 18. 3. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego Klubu Senior+ przy ul. 3 Maja 48. 4. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego Klubu Senior+ przy os. Jagiellonów 1. 5. Prowadzenie Jarosławskiej Karty Senior. 6. Realizacja usług opiekuńczych, specjalistycznych</p>

		usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.
<b>Cel strategiczny Obsługa mieszkańców</b>		
<b>Wysoki poziom obsługi mieszkańców przez Urząd Miasta i jednostki organizacyjne Miasta</b>	Wprowadzanie rozwiązań organizacyjnych sprzyjających podnoszeniu poziomu obsługi mieszkańców	W ramach projektu „JarosLove – z miłości do ludzi” wdrażane jest nowe narzędzie komunikacji z mieszkańcami – Jarosławska Karta Miejska.
	Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych Miasta	Pracownicy Urzędu Miasta Jarosławia uczestniczyli w Sieciach Wymiany Doświadczeń realizowanych przez Związek Miast Polskich, w formie wymiany doświadczeń pomiędzy uczestnikami, spotkań z ekspertami i wizyt studyjnych.
	Poprawa obsługi mieszkańców m.in. poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii informatycznych, w tym e-urzędu, a także innych form inteligentnego zarządzania Miastem	1. W ramach projektu „JarosLove – z miłości do ludzi” wdrażane jest nowe narzędzie komunikacji z mieszkańcami – Jarosławska Karta Miejska. 2. Szkolenia dla osób zajmujących się obsługą ruchu turystycznego Wspieranie podnoszenia standardu usług turystycznych, np. w zakresie jakości obsługi turystów indywidualnych i grup turystycznych odwiedzających Miasto. W Miejskiej Bibliotece Publicznej poszerzone zostały funkcje katalogu elektronicznego. Dzięki temu czytelnicy mogą łatwiej i bardziej szczegółowo wyszukać poszukiwanych zbiorów.
	Wzrost poziomu dostępności Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych Miasta dla interesantów w zakresie architektonicznym, technicznym i organizacyjnym	1. W ramach projektu Dostępny Samorząd – granty zakupiono i zamontowano plany tyflograficzne i tabliczki informacyjne z alfabetem Braille’a do budynków Urzędu Miasta Jarosławia. 2. Dzięki dofinansowaniu z programu Dostępny Samorząd – granty oraz „JarosLove – z miłości do ludzi” zakupiono i zamontowano w Szkole Podstawowej nr 11 windę dla osób z niepełnosprawnościami. 3. W ramach projektu Dostępna Szkoła przeprowadzono działania zmierzające w kierunku poprawy dostępności Szkoły Podstawowej nr 4 im. Stefana Żeromskiego i Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza dla uczniów z niepełnosprawnościami poprzez likwidację barier architektonicznych, technicznych, edukacyjnych i społecznych oraz organizacyjnych i proceduralnych. 4. Platforma transportowa w ramach remontu dawnego budynku MZK.
<b>Cel strategiczny Dziedzictwo kulturowe, kultura i rozrywka</b>		
<b>Ochrona dziedzictwa kulturowego Miasta</b>	Wspieranie rewitalizacji obszaru Starego Miasta ze szczególnym uwzględnieniem Rynku wraz z przywróceniem jego pierwotnych funkcji poprzez m.in. współpracę z Politechniką Krakowską	Zakończono modernizację Płyty Rynku w Jarosławiu, Część Północna i Wschodnia wraz z Placem Św. Michała w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład 2022-2023.
<b>Zapewnienie zarówno mieszkańcom jak i osobom przybywającym do</b>	Kontynuowanie tradycji kupieckich, w tym jarmarków	Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu organizuje szereg przedsięwzięć nawiązujących do tradycji kupieckich Jarosławia oraz Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki we współpracy z Urzędem Miasta



<p><b>Jarosławia bogatej oferty z zakresu kultury i sztuki oraz rozrywki</b></p>		<p>Jarosławia.</p> <p>Jarmark Jarosławski. Nawiązując do wielkich XVI i XVII-wiecznych jarmarków, końcem sierpnia w przestrzeni Starego Miasta odbywa się współczesny Jarmark Jarosławski – święto produktów z różnych zakątków globu, teatru wielu epok i muzyki świata. Ta barwna impreza nawiązuje do kupieckich i wielokulturowych tradycji miasta, gdzie Wschód spotyka się z Zachodem a Północ z Południem. Przez kilka dni Rynek wypełnia gwarny tłum i mnogość straganów, a rozgrzane powietrze niesie smakowite aromaty potraw.</p> <p>Na odwiedzających czekają spotkania z wystawcami oferującymi kolorową mozaikę niespotykanych na co dzień towarów (w 2023 roku handlarzy było aż dziewięćdziesięciu), strefa kuchni świata oraz różnorodny program kulturalny: koncerty, teatry, występy ulicznych artystów i grajków. Wszystko pod hasłem: Handel. Teatr. Muzyka.</p> <p>Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki aktywnie włącza się w wydarzenia Jarmarku. Pracownicy ubrani w stroje renesansowe zapraszają do udziału w korowodzie oraz warsztatach. W 2023 roku sporym zainteresowaniem cieszyła się wymyślona przez zespół pracowników gra planszowa „Flisacka przygoda z Jarosławia do Gdańska”, wizyty w księgarni Kuferek, gdzie była dostępna wersja pudełkowa gry oraz wiele pamiątek związanych z Jarosławiem.</p> <p>Jarmark Bożonarodzeniowy. Wydarzeniem swoją formułą nawiązującym do tradycji handlowych Jarosławia oraz odpowiadającym na współczesne potrzeby odbiorców (Jarmarki Bożonarodzeniowe są bardzo popularne) jest organizowany od lat Jarmark Bożonarodzeniowy. Jego celem jest wprowadzenie mieszkańców miasta oraz wszystkich odwiedzających uczestników w nastrój zbliżających się świąt, jak również zapewnienie lokalnym twórcom możliwości zaprezentowania i sprzedaży swojego rękodziela.</p> <p>Jarosławska Giełda Staroci. Nawiązaniem do kupieckich tradycji miasta jest także Jarosławska Giełda Staroci. Nazywana potocznie „pchlim targiem” odbywa się w każdą третią sobotę miesiąca od kwietnia do października. Wytrawni poszukiwacze skarbów odwiedzają zaimprovizowane przez wystawców stoiska, na których można znaleźć prawdziwe perełki.</p> <p>Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki od kilku lat zabiegał aby Jarosław, który wielokrotnie był planem filmowym znalazł się za Podkarpackim Szlakiem Filmowym. Dzięki współpracy z Podkarpacką Komisją Filmową oraz wieloma podmiotami w 2023 roku udało się wpisać miasto na listę PSF, upamiętnić pięknymi wydarzeniami (projekcje filmowe, koncerty, spotkania, wystawy) oraz pozostawić stały ślad w postaci płytek pamiątkowych na płycie rynku.</p>
	<p>Wspieranie działalności instytucji kultury, dbanie o atrakcyjność ich oferty dla różnych kategorii odbiorców, w tym turystów, oraz</p>	<p>Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki, jest instytucją, która przygotowuje ofertę kulturalną dla mieszkańców i nie tylko niemal od 80 lat. Są to zajęcia stałe przygotowane przez instruktorów JOKiS dla różnych</p>



	<p>dostosowanie obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</p>	<p>grup wiekowych (teatralne – Kameralna Scena młodych im. Izabelli Melińskiej, wokalne – Jarosławska Scena Piosenki Aktorskiej, ceramiczne – Jarosławskie Centrum Ceramiki Artystycznej plastyczne – Pracownie plastyczne, Szkoła Rysowania i Malowania, graficzne – Pracownia Grafiki – łączymy pokolenia, fotograficzne – Pracownia Fotografii i Filmu). Bogata jest również oferta edukacji kulturalnej proponowana przez Centrum Edukacji Kulturalnej – prezentacje i warsztaty, Księgarnię Kuferek – Spotkania z legendą, wyjścia do szkół i prezentacja dziedzictwa kulturowego Jarosławia (dwie gry planszowe, stroje i rekwizyty), spektakle i warsztaty proponowane przez teatr Kącik, warsztaty ceramiczne. Ośrodek posiada galerie wystawiennicze (najstarsza Galeria Rynek 6 – 30 lat działalności, Mała Galeria, Galeria Dziecięca i Młodzieżowa, Projektor Sztuki, Galeria Rysunku i Grafiki, Galeria Teatralna, Galeria Kufer, przestrzeń Brama Krakowska oraz przestrzeń przed Ratuszem.</p> <p>JOKiS prowadzi również Teatr Cienie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną we współpracy z PSONI. JOKiS w budynku głównym posiada przestrzeń dostosowaną również dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi (podjazd, winda, dwie platformy), z której mogą korzystać odbiorcy takich wydarzeń jak: seanse filmowe, koncerty, festiwale wernisaże, wystawy, warsztaty, spotkania, konkursy itd.</p> <p>Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu przygotowując ofertę zarówno turystyczną jak i wydarzeń kulturalnych, dostosowuje ją do możliwie jak najszerszej kategorii odbiorców. Oferta CKiP w zakresie turystyki dedykowana jest dzieciom, młodzieży szkolnej, dorosłym, turystom indywidualnym i grupowym. Dodatkowo jednostka posiada ofertę dla szkół, kolonii i półkolonii. Podobnie w przedmiocie oferty działań kulturalnych jednostka organizuje wydarzenia dedykowane dzieciom, młodzieży – zwłaszcza uczniom szkół artystycznych, osobom w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Konstrukcję oferty jednostki cechuje także dostosowanie jej do kategorii osób usystematyzowanych ze względu na poziom świadomego uczestnictwa w kulturze. Tym samym CKiP posiada osobną ofertę dla odbiorców świadomych kulturowo, a także dla odbiorców niezaangażowanych.</p> <p>Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu przygotowuje ofertę kulturalną dla różnych grup odbiorców. Dla seniorów stworzyliśmy miejsce, w którym mogą realizować pasje artystyczne oraz zdobywać kompetencje cyfrowe. Organizowane są również zajęcia i warsztaty edukacyjno – literackie dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Wymienić tu można m.in. biblioterapię, zajęcia plastyczne, projekcje filmowe z audiodeskrypcją.</p>
	<p>Wspieranie środowisk twórczych i promocja dokonań lokalnych</p>	<p>Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu realizuje działania m.in. z zakresu: popularyzacja, promocja</p>

	twórców	<p>i upowszechnianie kultury, w szczególności twórczości lokalnych artystów oraz obrót dziełami sztuki, wydawnictwami oraz pamiątkami. Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej oraz Punkt Informacji Turystycznej prowadzone przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu to miejsca, gdzie lokalni twórcy: malarze, graficy, ceramicy, rękodzielnicy mają możliwość sprzedaży i promocji swoich dzieł. Ponadto prowadzona jest sprzedaż lokalnych artykułów spożywczych. W ofercie znajdują się miody z lokalnych pasiek, ręcznie dekorowane pierniki z motywami zabytków miasta oraz biszkopty lokalnych producentów, a także kawy i herbaty (ze specjalnie zaprojektowaną nakładką, przedstawiającą XVII-wieczną panoramę Jarosławia) z kolekcji „Skarby Jarosławia”. W asortymencie znajdują się także czekolady, kremy czekoladowe, gorąca czekolada oraz kakao z podkarpackiej fabryki czekolady M. Pelczar Chocolatier oraz lokalne słodkości (rybki, lizaki) i przetwory z róży (syropy, konfitury).</p> <p>Ponadto w CKiP działają seniorskie grupy artystyczne: Teatr Baccalaureus, Kabaret Młodzi Duchem, zespół Piosenki Estradowej Sway, Zespół Tańca Towarzyskiego Balans oraz Zespół Wokalny Leo. Jednostka wspiera i promuje ich działania, m.in. poprzez nieodpłatne udostępnianie infrastruktury na próby i występy, tworzenie możliwości udziału w konkursach i przeglądach na terenie kraju oraz organizację prezentacji ich twórczości w przestrzeni Jarosławia.</p> <p>Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki w ramach swojej działalności statutowej wspiera działalność lokalnych twórców i artystów, w tym dzieci i młodzież. Na bieżąco organizowane są wystawy i przeglądy twórczości. JOKiS prowadzi współpracę ze stowarzyszeniami i instytucjami na terenie miasta organizując przeglądy, konkursy i festiwale (Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastorałek, Jasełka Przedszkolaków, senior Żarty, czyli Kabaretowe Party, Kacperek – przegląd teatralny, konkursy fotograficzne Tylko Jedno Zdjęcie oraz „Kuferek”, Konkurs piosenki „O złoty klucz do sławy”, przegląd teatralny „Na Dziedzińcu”, Dni Sztuki, Ogólnopolski konkurs Piosenki im. Michała Zielińskiego „Serce w Plecaku”, Jesienne Impresje Artystyczne), koncerty w Altanie, itp.</p> <p>W przestrzeni księgarni „Kuferek” już od kilku lat prowadzona jest sprzedaż prac lokalnych artystów. W księgarni odbywają się również spotkania autorskie (poetyckie, literackie, muzyczne), przykładem może być „Noc Księgarń”.</p> <p>Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu wspiera środowiska twórcze poprzez organizację wystaw malarstwa, fotografii i innych form artystycznych. Dokonania lokalnych twórców promowane są podczas wernisaży, spotkań organizowanych w bibliotece oraz na stronie internetowej i w mediach społecznościowych.</p> <p>Ponadto, z okazji ważnych wydarzeń kulturalnych</p>
--	---------	--

		<p>w bibliotece, promowane są grupy artystyczne tj: wokalistki sceny wokalne i aktorzy Teatru „Plaster” z JOKiS, Teatr Baccalaureus, Kabaret Młodzi Duchem, zespół Piosenki Estradowej Sway, Zespół Tańca Towarzyskiego Balans, Zespół Wokalny Leo.</p>
	<p>Współpraca lokalnych instytucji kultury ze szkołami artystycznymi, stowarzyszeniami oraz jarosławskimi twórcami</p>	<p>Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w ramach swojej działalności współpracuje z instytucjami edukacyjnymi, artystami oraz stowarzyszeniami. Jednostka prowadzi całoroczną działalność wystawienniczą realizowaną w oparciu o trzy galerie wystawiennicze mieszczące się w Kamienicy Attavantich siedzibie Centrum Kultury i Promocji oraz sezonowo w przestrzeni miejskiej. Galeria Główna u Attavantich jest miejscem, w którym wystawiane są wszelakie formy sztuki artystów rodzimych i tych, którzy w jakiś sposób są powiązani z Jarosławiem. W Galerii Debiutów prezentowane są prace autorstwa uczniów Zespołu Szkół Plastycznych w Jarosławiu jak i uczniów innych placówek, natomiast w Galerii w Holu prezentowane są wystawy autorstwa uczniów jarosławskich szkół, stowarzyszeń bądź lokalnych artystów amatorów.</p> <p>Dodatkowo CKiP ściśle współpracuje z jarosławskim Zespołem Państwowych Szkół Muzycznych im. F. Chopina, podczas organizacji takich wydarzeń jak Festiwal Muzyki Fortepianowej im. Marii Turzańskiej, koncerty kameralne czy występy uczniów placówki w ramach cyklu Muzyczne Debiuty. Stwarza również miejsce do realizacji swoich działań twórczych seniorom. Dlatego też od kilku lat w jednostce działają Seniorskie Grupy Artystyczne, które cieszą się dużą popularnością i uznaniem wśród lokalnej społeczności.</p> <p>W Centrum Kultury i Promocji funkcjonują:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Teatr „Baccalaureus”</li> <li>• Kabaret „Młodzi Duchem”</li> <li>• Zespół Piosenki Estradowej „Sway”</li> <li>• Zespół Tańca Towarzyskiego „Balans”</li> <li>• Zespół Wokalny „Leo”</li> </ul> <p>W jednostce prowadzone są również zajęcia Pracowni Rysunku Odręcznego i Malarstwa, które przygotowują do egzaminów wstępnych do szkół średnich artystycznych, artystycznych uczelni wyższych w tym architektury wnętrz i krajobrazu, ale także podnoszą umiejętności tych, którzy rysunek traktują hobbystycznie.</p> <p>Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w ramach prowadzonej działalności chętnie współpracuje ze stowarzyszeniami czy innymi podmiotami przy organizacji wydarzeń o tematyce zbieżnej z misją działania jednostki np.: Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Oddział w Jarosławiu (Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej), Stowarzyszenie Muzyka Dawna w Jarosławiu (Festiwal Muzyki Dawnej „Pieśń Naszych Korzeni”) czy Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencją koło w Jarosławiu (Dzień Godności), Stowarzyszenie Akademia Trzeciego Wieku w Jarosławiu (wtorkowe prelekcje w Sali Lustrzanej).</p>

		<p>Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki w ramach swojej działalności statutowej wspiera działalność lokalnych twórców i artystów. Na bieżąco prowadzi współpracę ze stowarzyszeniami (Dziedzictwo Kresów, TMLiKPW – organizacja wystaw i festiwali, EMArt – koncerty, pokazy taneczne, kabarety, SHR „Pąsowa Róża”- warsztaty, wspólny udział w wydarzeniach). W 2023 roku udało się pozyskać i otworzyć dla artystów przestrzeń przy Księgarni Kuferek. Galeria Kufer funkcjonuje pod patronatem PLSP w Jarosławiu i mogą tam wystawiać swoje prace artyści związani z jarosławskim „Plastykiem”, natomiast w przestrzeni księgarni już od kilku lat prowadzona jest sprzedaż prac lokalnych artystów.</p> <p>Corocznie JOKiS współpracuje ze szkołami artystycznymi Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Jarosławiu oraz Zespołem Państwowych Szkół Muzycznych im. F. Chopina w Jarosławiu. W 2023 r. przy organizacji takich wydarzeń jak: V Jarosławskie Dni Sztuki, Podkarpacki Szlak Filmowy, otwarcie i działalność Galeria Kufer oraz wzajemne wspieranie się przy realizacji bieżących wydarzeń kulturalnych.</p> <p>Miejska Biblioteka Publiczna współpracuje z jarosławskimi szkołami; Zespół Szkół Plastycznych w Jarosławiu, Zespół Szkół Innowacyjnych w Jarosławiu. Zorganizowane były poplenerowe wystawy malarstwa uczniów ZSP, wystawa malarstwa z okazji 75-lecia ZSP oraz pokaz mody uczniów ZSI w Jarosławiu.</p>
	<p>Rozwój infrastruktury umożliwiającej organizowanie imprez masowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zakończono modernizację Płyty Rynku w Jarosławiu, Część Północna i Wschodnia wraz z Placem Św. Michała w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład 2022-2023 gdzie można organizować imprezy masowe</li> <li>2. Budowa Bulwarów nad Sanem.</li> </ol>
<p><b>Cel strategiczny Turystyka, sport i rekreacja</b></p>		
<p><b>Wysoka jakość usług turystycznych</b></p>	<p>Rozwój oferty turystycznej na terenie Miasta poprzez m.in. wyznaczanie nowych szlaków turystycznych – pieszych, rowerowych i wodnych oraz dbałość o już istniejące</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Utrzymanie w ofercie Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu szlaków turystycznych opracowanych w latach ubiegłych, w tym dwóch szlaków w formie spaceru do samodzielnej realizacji (10 obowiązkowych punktów w obrębie starego Miasta oraz spacer po jarosławskich sanktuariach – 6 obiektów sakralnych). W 2023 Jarosław stał się częścią Podkarpackiego Szlaku Filmowego tworzonego od 2020 r., dzięki czemu powstał szlak pieszy, który prowadzi szlakiem filmów kręconych w Jarosławiu. Szlak posiada dedykowane mapy oraz oznaczenia w przestrzeni miejskiej. Powyżej opisanym inicjatywom towarzyszą działania promocyjno-upowszechniające istniejących i nowo opracowanych szlaków.</li> <li>2. Opracowano dokumentację projektową dotyczącą budowy kładki rowerowej i ścieżek rowerowych w mieście Jarosław w ramach POPT.</li> <li>3. Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ramach zadania pn.: „Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - Rozbudowa drogi gminnej klasy L nr 111320R - ul. Pełkińskiej w Jarosławiu od km 0+936.90 do 1 km</li> </ol>

		<p>0+936.90”</p> <p>4. Wykonano ciąg pieszo-rowerowy w ramach zadania pn.: „Przebudowa ul. Czesławy Puzon ps. BAŚKA”.</p> <p>5. W ramach zadania Zagospodarowanie Bulwarów nad Sanem – wykonane zostaną między innymi: ciągi pieszo – rowerowe, pomost pływający i slip do wodowania.</p>
	<p>Przygotowanie wyspecjalizowanej oferty turystyczno - kulturalnej wykorzystującej mocne strony Miasta w obu obszarach, w tym obejmującej turystykę weekendową</p>	<p>Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu przygotowuje i realizuje wyspecjalizowaną ofertę turystyczno-kulturalną wykorzystującą mocne strony Jarosławia dla szerokiego grona odbiorców. Jej głównym celem jest poznanie dziedzictwa kulturowego Jarosławia, jego tradycji kupieckich, odmiennej kultury i sztuki, poprzez aktywne uczestnictwo połączone z atrakcyjną formą przekazu. W tym celu Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– <u>tworzy i realizuje ofertę turystyczno-edukacyjną bazującą na dwóch trasach podziemnych, którymi zarządza oraz uwzględniającą pozostałe walory turystyczne Jarosławia</u> (CKiP zarządza i organizuje ruch turystyczny w dwóch jarosławskich trasach podziemnych: Podziemnym Przejściu Turystycznym pod kamienicami Orsettich, Attavantich i Gruszewiczów, Rynek 4, 5, 6 oraz od 22 kwietnia 2022 r. w Podziemnej Trasie Turystycznej im. prof. F. Zalewskiego, Rynek 14. Ostatnie stało się możliwe dzięki współpracy nawiązanej z prywatnym właścicielem kamienicy przy ul. Rynek 14).</li> <li>– <u>organizuje wydarzenia kulturalne bazujące na dziedzictwie Jarosławia zarówno w podziemiach jak i w przestrzeni miejskiej.</u></li> </ul> <p><b>Oferta w oparciu o Podziemia Jarosławskie</b></p> <p><b>Wycieczki po Podziemnym Przejściu Turystycznym</b> – podczas zwiedzania przemierza się 186 metrów podziemnych korytarzy, na które składa się 11 wyjątkowo zaaranżowanych sal. Ta nowatorska atrakcja łączy w sobie konwencjonalną ekspozycję z ogromną ilością urządzeń, dzięki czemu zwiedzanie nie opiera się jedynie na suchej narracji, lecz jest wspaniałą rozrywką dla dużych i małych gości. Zwiedzanie odbywa się z audioprzewodnikiem i/lub przewodnikiem.</p> <p><b>Wycieczki po Podziemnej Trasie Turystycznej im. prof. F. Zalewskiego</b> – jedna z najstarszych tego typu tras turystycznych w Polsce. Trasa składa się z podziemnych komór i korytarzy obudowanych cegłą. Jej długość wynosi około 150 m, przy różnicy poziomów sięgającej do 8,5 m. Zwiedzanie z przewodnikiem.</p> <p><b>Wycieczka po dwóch trasach podziemnych „Jarosław Miasto Podziemi”</b> – łączone zwiedzanie dwóch tras podziemnych. Wraz z zejściem pod powierzchnię rynku wkracza się w niezwykle świat XVI/XVII-wiecznego Jarosławia – miasta wielkich jarmarków.</p> <p><b>Questing „Skarby podziemi”</b> – prowadzi graczy przez jarosławskie podziemia pełne zagadek i niespodzianek. Uczestnicy muszą rozwiązać serię zróżnicowanych zadań i rebusów, angażując się przy tym intelektualnie</p>



		<p>i pokonując kolejne etapy podziemnej przygody.</p> <p><b>Warsztaty „Labirynt Ciekawostek”</b> – warsztaty w podziemiach dla grup zorganizowanych w dwóch obszarach tematycznych: „Co w kuchni piszczy?” – wyprawa do pełnej smaków i aromatów kuchni mieszczańskiej oraz „WY-stroicie w starym stylu” – spotkanie, podczas którego uczestnicy poznają charakterystykę stroju renesansowego, a następnie wcielą się w rolę stylistów rodem z XVI w.</p> <p><b>Oferta zwiedzania miasta i jego atrakcji z Pracownikami CIT-K</b></p> <p><b>Jarosław Miasto Olśnień</b> – nie ma sobie równych wrażenie, jakie Jarosław wywiera na odwiedzających. Od wieków miasto zachwyca wspaniałymi zabytkami, bogatą historią i osobliwym klimatem. To jedno z najpiękniejszych i najciekawszych miast w pd.-wsch. Polsce, o czym przekonać się można zwiedzając to olśniewające miasto z przewodnikiem CKiP.</p> <p><b>Poznaj miasto Jarosław</b> – zwiedzanie miasta z przewodnikiem CKiP to okazja do podążania śladami największych wydarzeń historycznych jakie miały miejsce w Jarosławiu w minionych stuleciach. Dzięki wyprawie można odkryć Jarosław i jego niezwykle bogatą historię w niekonwencjonalny sposób.</p> <p><b>QUESTING Kupiecka historia Jarosławia</b> – odkrywanie jarosławskich tajemnic znajdujących się na dwukilometrowej trasie rozpoczynającej się przy Bramie Krakowskiej, prowadzi przez ślady handlowej historii miasta, wprost do ukrytego na końcu trasy rozwiązania zabawy.</p> <p><b>Wydarzenia kulturalne bazujące na dziedzictwie Jarosławia:</b></p> <p><b>Festiwal Muzyki Fortepianowej im. Marii Turzańskiej</b> – jeden z najważniejszych festiwali muzycznych organizowanych w Jarosławiu. Kilkudniowe wydarzenie na przełomie lutego i marca upamiętnia postać wybitnej pianistki związanej z Jarosławiem, Marii Turzańskiej. Podczas wydarzenia swoje umiejętności prezentują także muzycy związani z Jarosławiem. W festiwalu biorą udział miłośnicy kultury wysokiej nie tylko z naszego regionu, lecz także z całej Polski.</p> <p><b>Jarmark Jarosławski</b> – współczesny Jarmark Jarosławski to święto produktów z różnych zakątków globu, teatru wielu epok i muzyki świata, które odbywa się końcem sierpnia w rynku. Nawiązuje do wielkich XVI i XVII-wiecznych jarmarków, które organizowane były w Jarosławiu. Na odwiedzających czekają spotkania z wystawcami oferującymi kolorową mozaikę niespotykanych, na co dzień towarów, strefa kuchni świata oraz różnorodny program kulturalny: koncerty, teatry, występy ulicznych artystów i grajków. Wszystko pod hasłem: Handel. Teatr. Muzyka.</p> <p><b>Noc Zwiedzania Rynku</b> – cykliczne wydarzenie, które angażuje mieszkańców do aktywnego skorzystania z bogatej oferty turystycznej i kulturalnej. Podczas gdy w większości europejskich miast trwa „Europejska Noc Muzeów”, również jarosławski Rynek tętni życiem za sprawą licznych wydarzeń</p>
--	--	--



		<p>kulturalnych: koncertów, warsztatów i wystaw. Popularnością cieszą się jarosławskie atrakcje turystyczne, oblegane przez zwiedzających do późnych godzin nocnych, zwłaszcza: Podziemne Przejście Turystyczne, Podziemna Trasa Turystyczna im. prof. F. Zalewskiego czy wieża zegarowa jarosławskiego ratusza.</p> <p><b>Ferie z kupiecką historią Jarosławia</b> Jarosław ma bogatą, wielowątkową historię i wiele wyjątkowych zabytków. Jednak to, co zdecydowanie wyróżnia miasto to jego handlowa przeszłość. Podczas zimowej przerwy mieli okazję przekonać się o tym Ci, którzy spędzili „Ferie z kupiecką historią Jarosławia”. Jedni w ciekawy sposób poznawali historię miasta poprzez świetną zabawę spacerując po podziemnych korytarzach wraz z przewodnikiem przejścia, inni zaznajamiali się z tajnikami kuchni staropolskiej.</p> <p><b>Zakochani w podziemiach i nie tylko...</b> – uczestnicy mają okazję w miłej atmosferze zwiedzić Podziemne Przejście Turystyczne lub Podziemną Trasę Turystyczną, zobaczyć i poznać historię najbardziej romantycznego miejsca w Jarosławiu – Sali Ślubów, wykonać pamiątkową fotografię w romantycznej scenerii wieży ratusza, a także wziąć udział w specjalnie opracowanym spacerku.</p> <p><b>Mikołajowe Zwiedzanie Podziemi Jarosławskich</b> Zwiedzanie podziemi przez najmłodszych, i nie tylko, w niecodziennym towarzystwie w asyście pomocniczego świętego Mikołaja. Na trasie wędrówki na jej uczestników czekają niespodzianki.</p> <p><b>Tematyczne spacerki po Jarosławiu</b> Inicjatywa promuje aktywny sposób spędzania wolnego czasu połączony z poznaniem interesujących miejsc, zabytków Jarosławia, a także historii znanych osób związanych z miastem.</p>
	<p>Przygotowanie i rozwój, we współpracy z innymi gminami Podkarpacia i zainteresowanymi partnerami samorządowymi z zagranicy, wspólnej pakietowej oferty turystycznej, łączącej zwiedzanie wielu ciekawych miejsc</p>	<p>1. Centrum Kultury i Promocji realizuje współpracę z prywatnym właścicielem kamienicy przy ul. Rynek 14, w której mieści się Podziemna Trasa Turystyczna im. prof. Feliksa Zalewskiego. Dzięki czemu możliwe jest oprowadzanie turystów i zainteresowanych mieszkańców po tej trasie, a także po samej kamienicy – najlepiej zachowanej kamienicy typu jarosławskiego z XVII w. Udostępnienie ww. obiektu do zwiedzania wzmocniło potencjał Jarosławia – miasta podziemi i obok Podziemnego Przejścia Turystycznego pod kamienicami Orsettich, Attavantich i Gruszewiczów zostało włączone na turystyczną mapę Jarosławia. Tym samym w Jarosławiu można zwiedzać aż dwie trasy podziemne.</p> <p>Planuje się podjęcie działań mających na celu współpracę z partnerami samorządowymi w celu rozszerzenia możliwości łączenia zwiedzania o nowe obiekty.</p> <p>2. W ramach projektu CWD Plus Gmina nawiązała współpracę z Gminą Miejską Przeworsk, Gminą Przeworsk, Gminą Pawłosiów, Miastem i Gminą Kańczuga, Gminą Jawornik Polski oraz Powiatem Przeworskim w celu opracowania wspólnej oferty turystycznej.</p>

<p>Wykorzystanie nowych narzędzi dedykowanych turystyce w przestrzeni publicznej np. typu beacon</p>	<p>Rozwiązaniem stosowanym przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu jest stosowanie oznaczeń GPS, m.in. w odniesieniu do atrakcji turystycznych Jarosławia, a także obiektów ważnych z punktu widzenia potencjalnego turysty.</p>
<p>Współpraca międzynarodowa w zakresie rozwoju turystyki zwłaszcza z krajami sąsiadującymi z Polską</p>	<p>Współpraca w zakresie rozwoju turystyki z krajami sąsiadującymi, m.in. z norweską gminą Nordre Follo, podczas organizacji Jarmarku Jarosławskiego.</p>
<p>Wspieranie podnoszenia standardu usług turystycznych, np. w zakresie jakości obsługi turystów indywidualnych i grup turystycznych odwiedzających Miasto (szkolenia dla osób zajmujących się obsługą ruchu turystycznego)</p>	<p>W trosce o jak najlepszą obsługę ruchu turystycznego pracownicy Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu poszerzają swoją wiedzę poprzez udział w konferencjach, kursach, spotkaniach z branżą turystyczną i szkoleniach. W 2023 r. odbyło się szkolenie z zakresu audytu wizerunku oraz dotarcia jednostek samorządu w lokalnej przestrzeni Internetu i mediów społecznościach. Pracownicy wzięli także udział w szkoleniu „Szansa dla turystyki bez barier” – z prawidłowej obsługi osób z niepełnosprawnością w branży turystycznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– II Podkarpackie Forum Turystyczne w Rzeszowie. Uczestnictwo w wydarzeniu organizowanym przez Marszałka Województwa Podkarpackiego oraz Podkarpacką Regionalną Organizację Turystyczną było okazją do dyskusji o wyzwaniach stojących przed branżą turystyczną.</li> <li>– Udział w Forum Informacji Turystycznej w Lublinie organizowanym przez Polską Organizację Turystyczną. Reprezentantki Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu wystąpiły w roli prelegentek, prezentując dobre praktyki i innowacyjne narzędzia wykorzystywane przez instytucję. Była to również okazja do wzięcia udziału w seminariach, wykładach i plenach dyskusyjnych na temat wypracowania metod promowania turystyki.</li> </ul> <p>Ponadto Centrum Kultury i Promocji świadczy usługi na najwyższym poziomie w wielu obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej zarządzane przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu cechuje świadczenie usług na najwyższym poziomie, rzetelność, użyteczność oraz aktualność przekazywanych informacji na temat miasta i regionu. Potwierdzeniem najwyższego standardu świadczonych usług są cztery gwiazdki w Polskim Systemie Informacji Turystycznej – jest to najwyższy certyfikat przyznawany przez Polską Organizację Turystyczną.</li> <li>– Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej zajmuje trzecie miejsce zdobyte w konkursie na najlepsze centrum informacji turystycznej w Polsce w najwyższej kategorii ośrodków czterogwiazdkowych. Ocenie podlegała profesjonalna obsługa turystów, współpraca na rzecz kreacji produktów turystycznych, promocja lokalnych usług turystycznych oraz obecność w sieci.</li> <li>– CKiP posiada Certyfikat Dobrych Praktyk nadany przez Polską Organizację Turystyczną. Celem certyfikacji jest potwierdzenie wysokiej jakości usług świadczonych przez podmioty prowadzące działalność</li> </ul>

		<p>z zakresu turystyki oraz ich wyróżnienie i szeroka promocja wśród turystów planujących wypoczynek w Polsce. CKiP certyfikowane jest w trzech kategoriach: bezpieczny obiekt MICE, turystyka zrównoważona oraz turystyka bez barier.</p> <p>–Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej od wielu lat utrzymuje pozycję lidera w gronie wykwalifikowanych obiektów świadczących usługi dedykowane turystom rowerowym. Potwierdzeniem tego jest posiadanie tytułu „Miejsce Przyjazne Rowerzystom Na Wschodnim Szlaku Rowerowym Green Velo”,</p> <p>– W 2023 r. Ministerstwo Edukacji i Nauki doceniło jakość usług świadczonych przez CKiP w ramach tworzenia oferty edukacyjnej i obsługi ruchu turystycznego w Podziemiach Jarosławskich. W efekcie Podziemne Przejście Turystyczne oraz Podziemna Trasa Turystyczna im. prof. F. Zalewskiego w Jarosławiu zostały włączone do projektu Ministerstwa Edukacji i Nauki „Poznaj Polskę”, jako miejsca wartościowe edukacyjnie. W ramach programu szkoły mogą otrzymać dofinansowanie na wyjazdy edukacyjne. Wycieczki te umożliwiają dzieciom i młodzieży poznawanie Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii oraz osiągnięć polskiej nauki.</p> <p>–Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej umożliwia również łatwy dostęp do bezpłatnych materiałów promocyjnych (w języku polskim, angielskim, niemieckim oraz ukraińskim) oraz profesjonalnej obsługi turystycznej realizowanej w językach: polskim, angielskim, hiszpańskim i niemieckim. Takie rozwiązanie pozwala na pełne skorzystanie z oferty turystycznej i kulturalnej oraz poznanie materiałów promocyjno-informacyjnych oraz wydawnictw książkowych szerokiej grupie turystów, także z zagranicy.</p>
<p><b>Promocja Miasta, jako ośrodka o dużych walorach turystycznych oraz ciekawej ofercie kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej</b></p>	<p>Promocja oferty turystycznej, rekreacyjnej i sportowej Miasta z uwzględnieniem wydarzeń kulturalnych</p>	<p>Wszelkim działaniom realizowanym przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu towarzyszy szereg działań promocyjnych, dotyczy to także wydarzeń dedykowanych w sposób szczególny turystom – Noc Zwiedzania Rynku czy Jarmark Jarosławski, w stosunku, do których, działania promocyjne są podejmowane i realizowane na szerszą skalę, niż w przypadku imprez dedykowanych ściśle mieszkańcom Jarosławia i najbliższej okolicy. Centrum Kultury i Promocji wykorzystuje klasyczne i innowacyjne kanały promocji. Promocja odbywa się poprzez banery/plakaty udostępniane na terenie miasta i regionu w formie drukowanej. Dodatkowo przez różnorakie wpisy, audycje, wywiady, programy w mediach. Jednostka w przedmiotowym zakresie współpracuje z Polskim Radiem Rzeszów, TVP 3 Rzeszów, Radiem Fara, Życiem Podkarpackim, Portalem Informacyjnym Nowiny24, Podkarpacką Historią czy Gazetą Jarosławską, w których to na przestrzeni 2023 r. zamieszczono wiele materiałów promujących wydarzenia i ofertę CKiP. Ponadto pracownicy jednostki niejednokrotnie gościli w studio</p>

		<p>tv i radiowych.</p> <p>W 2023 r. dodatkowo w celu promocji oferty kulturalnej i turystycznej zorganizowano konferencję prasową oraz relację z okazji otwarcia „Podkarpackiego Szlaku Filmowego w Jarosławiu”:</p> <p>W 2023 nawiązano także współpracę z influencerami turystycznymi mającą na celu promocję walorów turystycznych Jarosławia, w tym jarosławskich podziemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Pora na Wycieczkę – wizyta blogerów/vlogerów w Jarosławiu w ramach 6.turystycznych Mistrzostw Vlogerów zorganizowanych przez Polską Organizację Turystyczną.</li> <li>- Niezwykłe Miejsca w Polsce – wizyta blogerów w Jarosławiu oraz w Podziemiach Jarosławskich, Podziemnym Przejściu Turystycznym i Podziemnej Trasie Turystycznej im. prof. F. Zalewskiego.</li> <li>- Atrakcyjne wakacje z dzieckiem – wizyta blogerów w Podziemnym Przejściu Turystycznym oraz Podziemnej Trasie Turystycznej im. prof. F. Zalewskiego.</li> <li>- Trasa dla bobasa - wizyta blogerów w Podziemnym Przejściu Turystycznym oraz Podziemnej Trasie Turystycznej im. prof. F. Zalewskiego.</li> </ul> <p>Promocja miasta oraz jego oferty turystyczno-kulturalnej, miała miejsce w licznych mediach lokalnych i ogólnopolskich.</p> <p>Na kanale Youtube ukazał się film w całości poświęcony jarosławskim podziemiom, powstały w wyniku współpracy z Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich.</p> <p>Informowaniu o ofercie turystycznej oraz wydarzeniach odbywających się w Jarosławiu służą także aplikacje mobilne (szczegółowo opisane w punkcie „Wykorzystanie elektronicznych kanałów informacji do promowania ww. oferty Miasta).</p> <p>Doskonałym narzędziem promocji oferty turystyczno-kulturalnej na szeroka skalę jest udział w targach turystycznych. W 2023 r. CKiP promowało miasto na Międzynarodowych Targach Turystycznych w Zabrzu (20–22.04).</p> <p>Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu promuje ofertę turystyczną, rekreacyjną, sportową i kulturalną Miasta na stronie internetowej i w mediach społecznościowych oraz udostępnia materiały promocyjne (plakaty, ulotki, afisze) opracowane przez UM w Jarosławiu.</p>
	<p>Wykorzystanie elektronicznych kanałów informacji do promowania ww. oferty Miasta</p>	<p>W ramach projektu „JarosLove – z miłości do ludzi” wdrażane jest nowe narzędzie komunikacji z mieszkańcami – Jarosławska Karta Miejska.</p>
<p><b>Zapewnienie zróżnicowanej, ciekawej oferty w zakresie sportu i rekreacji dla mieszkańców Jarosławia i turystów</b></p>	<p>Rozwój i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wyremontowano i oddano do użytku kort tenisowy na terenie Stadionu Miejskiego przy ul. Bandurskiego</li> <li>2. Wybudowano i oddano do użytkowania skatepark na Stadionie Miejskim przy ul. Piekarskiej</li> <li>3. Systematycznie wykonywane prace serwisowe i modernizacyjne urządzeń i obiektów sportowych zarządzanych przez MOSiR.</li> <li>4. W ramach zadania Zagospodarowanie Bulwarów</li> </ol>

		<p>nad Sanem – powstaje infrastruktura sportową i rekreacyjną, m. in siłownia, boiska , place zabaw, skatepark, piaszczysta plaża, stoły do ping-ponga, miejsca grillowania, gry terenowe.</p> <p>5. Doposażenie placu zabaw przy ul. Orkana w urzędzenia do ćwiczeń dla dorosłych.</p>
	<p>Wspieranie działalności klubów sportowych, zarówno prowadzących sekcje dla dorosłych, jak też dla dzieci i młodzieży, jak też dla dorosłych</p>	<p>Systematyczna współpraca MOSiR z lokalnymi klubami i stowarzyszeniami sportowymi w zakresie optymalizacji wykorzystania obiektów sportowych.</p>
	<p>Organizowanie i promocja zróżnicowanych form i możliwości spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży</p>	<p>1. Centrum Kultury i Promocji posiada ciekawą i zróżnicowaną ofertę inicjatyw turystyczno-kulturalnych dedykowaną dzieciom i młodzieży, a także korzysta ze sprawdzonych kanałów i form promocji, co szczegółowo opisano w punktach:                  „Przygotowanie wyspecjalizowanej oferty turystyczno-kulturalnej wykorzystującej mocne strony Miasta w obu obszarach, w tym obejmującej turystykę weekendową” oraz „Promocja oferty turystycznej, rekreacyjnej i sportowej Miasta z uwzględnieniem wydarzeń kulturalnych”.</p> <p>2. Systematyczna współpraca z nauczycielami, trenerami w zakresie organizacji i promocji imprez sportowych i rekreacyjnych na obiektach zarządzanych przez MOSiR.</p> <p>3. W okresie od kwietnia do grudnia realizowany był program powszechnej nauki pływania pn. „UMIEM PŁYWAC”, od kwietnia do grudnia zajęcia sportowe z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej dofinansowane ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów Ministerstwa Sportu i Turystyki.</p> <p>4. Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu organizuje zajęcia edukacyjne i czytelnicze, które pozwalają na atrakcyjne spędzanie czasu wolnego dzieci i młodzieży. Dla tej grupy czytelników dostępne są bogate zbiory (fantastyka, książki przygodowe, lektury, bajki, baśnie, komiksy, multimedia) oraz gry planszowe, szachy i konsola do gier. Podczas Ferii zimowych obchodziliśmy nietypowe święta: „Światowy Dzień Śniegu”, „Dzień Kubusia Puchatka”, „Światowy Dzień Popcornu”, „Dzień wiedzy o Pingwinach”.</p> <p>W okresie wakacji organizowane były zajęcia nawiązujące do Patronów Roku - Aleksandra Fredry: „Bajki Fredry na wesoło” – głośne czytanie, „Osiołkowi w żłoby dano”- biblioterapia i Mikołaja Kopernika: „Droga do gwiazd. Opowieść o Mikołaju Koperniku” – głośne czytanie, „Bajeczny Układ Słoneczny” – warsztaty plastyczne.</p>
<p><b>Cel strategiczny Pełnienie funkcji ponadlokalnych przez Miasto</b></p>		
<p><b>Pełnienie roli centrum subregionalnego</b></p>	<p>Umacnianie roli Miasta jako silnego ośrodka edukacji, kultury, gospodarki, administracji oraz dążenie do wzmocnienia statusu lokalnego lidera w tym zakresie w województwie podkarpackim</p>	<p>Przygotowywane i wdrażane były narzędzia wspierające umacnianie roli Miasta jako silnego ośrodka edukacji, kultury, gospodarki, administracji poprzez m.in.: realizację Planu Rozwoju Instytucjonalnego tj. przygotowywanie Jarosławskiej Karty Miejskiej, powstanie Punktu Obsługi Inwestora.</p>



WYMIAR GOSPODARCZY		
Cel strategiczny Podmioty gospodarcze (w tym gospodarstwa rolne)		
<b>Wysoka atrakcyjność inwestycyjna Miasta</b>	Stworzenie i rozwój Jarosławskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	Aktualizacja ofert inwestycyjnej Miasta Jarosławia.
	Wspomaganie rozwoju instytucji otoczenia biznesu	Działalność Punktu Obsługi Inwestora w ramach Biura Strategii, Pozyskiwania Funduszy i Obsługi Inwestora.
	Promocja miejskich terenów i obiektów inwestycyjnych	Zaktualizowano ofertę inwestycyjną miasta. Przygotowanie koncepcji filmu promującego tereny inwestycyjne.
	Upowszechnienie informacji o instrumentach finansowych stosowanych wobec przedsiębiorców i wspierających ich aktywność	Wydano opracowanie prezentujące ofertę inwestycyjną miasta.
<b>Wykorzystanie lokalnych potencjałów rozwojowych</b>	Stworzenie systemu wsparcia dla Przedsiębiorców wykorzystujących lokalne kadry, m.in. poprzez podniesienie poziomu usług świadczonych na rzecz przedsiębiorców	Powołanie Punktu Obsługi Inwestora, w ramach Biura Strategii, Pozyskiwania Funduszy i Obsługi Inwestora.
	Tworzenie przez Miasto warunków na rzecz rozwoju handlu lokalnego i tradycji kupieckich	W 2023 r. w ramach realizacji projektu „JarosLove – z miłości do ludzi” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014–2021, zorganizowano po raz drugi Wielki Jarmark Jarosławski. Atrakcyjność wydarzenia podniosło znacząco zakupione rok wcześniej wyposażenie oraz zatrudnieni artyści i grupy rekonstrukcyjne. Dzięki środkom z projektu przygotowano plakaty, ulotki i banery. Zakupiono czas antenowy w radio (audycja o walorach turystyczno-kulturalnych Gminy Miejskiej Jarosław, w tym Wielkiego Jarmarku Jarosławskiego) oraz w telewizji TVP Rzeszów (materiał filmowy z wydarzenia transmitowany m.in. w czasie rzeczywistym). W tygodniku Życie Podkarpackie ukazał się artykuł sponsorowany oraz przygotowano film promocyjny – relacja z Jarmarku. Dzięki powyższemu organizowany przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu Jarmark Jarosławski, w całości opierający się na tradycjach handlowych Jarosławia zyskał na skali i atrakcyjności działań.
	Wspieranie przedsiębiorczości w sektorze rolno-spożywczym, w tym firm opierających się na wykorzystaniu potencjału gospodarstw rolnych	Wsparcie merytoryczne w zakresie możliwości finansowania rozwoju przedsiębiorczości w postaci organizowanych webinarów w współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego.
	Wspieranie powstawania start-upów	Wsparcie merytoryczne w zakresie możliwości finansowania rozwoju przedsiębiorczości w postaci organizowanych webinarów w współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego.
	Wspieranie sprzedaży lokalnych produktów na lokalnym rynku oraz ich eksportu i promocji na rynkach zewnętrznych, upowszechnianie form sprzedaży bezpośredniej	Możliwość sprzedaży produktów lokalnych podczas wydarzeń i innych inicjatyw, tj. Wielki Jarmark Jarosławski.



	płodów rolnych przez gospodarstwa rolne	
<b>Inteligentna specjalizacja lokalnej gospodarki</b>	Stwarzanie warunków dla rozwoju lokalnej gospodarki wpisującej się w krajowe inteligentne specjalizacje	Wsparcie merytoryczne w zakresie możliwości finansowania rozwoju lokalnej gospodarki wpisującej się w krajowe inteligentne specjalizacje w postaci organizowanych webinarów w współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego.
<b>Cel strategiczny 4.2.2. Bezrobocie i rynek pracy</b>		
<b>Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy</b>	Przyjazna lokalna polityka fiskalna i system ulg dla inwestorów oraz przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy	Preferencyjne opłaty dla przedsiębiorców prowadzących działalność w obrębie płyty Rynku.
	Stworzenie systemu wsparcia dla małych i średnich firm w zakresie działalności związanej z dziedzictwem kulturowym i tradycjami jarmarcznymi (rzemiosło, obsługa ruchu turystycznego)	Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Jarosławsko - Przeworskiego Partnerstwa na rzecz Rozwoju.
	Wspieranie rozwoju firm mikro, małych i średnich m.in. poprzez wsparcie doradcze, ułatwienia administracyjne, pomoc prawną oraz z zakresu pozyskiwania wsparcia zewnętrznego dla lokalnych przedsiębiorców, w tym rolników	Wsparcie merytoryczne w zakresie rozwoju firm mikro, małych i średnich w postaci organizowanych webinarów w współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego.
	Stworzenie warunków i instrumentów wsparcia finansowego i organizacyjnego umożliwiających podnoszenie wiedzy i umiejętności bezrobotnych	Wsparcie doradczo – szkoleniowe w ramach projektu: „Dzisiaj się uczysz, jutro pracujesz” realizowanego przez Stowarzyszenie MOF Jarosław – Przeworsk.
	Wspieranie aktywnych form zwalczania bezrobocia, zwłaszcza dla działań innowacyjnych, w tym pilotażowych form interwencji na rynku pracy	Działalność Stowarzyszenia MOF Jarosław – Przeworsk: - wsparcie doradczo – szkoleniowe w ramach projektu: „Dzisiaj się uczysz, jutro pracujesz”, - opracowanie projektu „Lepsza przyszłość – nowe horyzonty” w ramach, którego realizowane będzie wsparcie Office Sharing (przestrzeń do pracy dla osób samozatrudnionych lub osób potrzebujących miejsca do pracy).
	Wspieranie powstawania nowych podmiotów gospodarczych i nowych miejsc pracy	1. Wsparcie merytoryczne w zakresie powstawania nowych podmiotów gospodarczych i nowych miejsc pracy w postaci organizowanych webinarów w współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego. 2. Ulgi podatkowe dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w obrębie płyty Rynku (Zarządzenie Burmistrza Miasta Jarosławia nr 101/20243 z dnia 05.04.2023 r. z późn. zm. ).
<b>Cel strategiczny Edukacja</b>		

Dobra jakościowo edukacja	Sukcesywne doposażanie szkół i przedszkoli	1. Poprawa komfortu życia mieszkańców poprzez dostosowanie przestrzeni publicznej - wykonanie w Szkole Podstawowej nr 11 windy dla osób niepełnosprawnych. 2. Realizacja projektu pn. Termomodernizacja budynku SP Nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Jarosławiu - dofinansowana ze środków Mechanizmu Finansowego EOG w ramach Programu Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu „Dostępna Szkoła” w ramach IV Osi priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój „Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa”, w Szkole podstawowej nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Jarosławiu.
	Rozwijanie nowatorskich metod nauczania	Lekcje przedsiębiorczości w ramach projektu: „JarosLove – z miłości do ludzi”.
	Upowszechnianie nauki języków obcych wśród uczniów, w szczególności w przedszkolach oraz w okresie nauczania początkowego	Nauka języka angielskiego w Przedszkolu nr 11 w ramach programu wsparcia dwujęzyczności w podkarpackich przedszkolach, realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego.
	Współpraca samorządu gminnego z uczelnią wyższą funkcjonującą w Mieście	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu jest partnerem projektu „JarosLove – z miłości do ludzi”.
	Podjęcie przedsięwzięć na rzecz rozwoju kompetencji kluczowych, w tym kompetencji cyfrowych, mieszkańców Miasta	W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jarosławiu zorganizowany został kurs komputerowy „Jarosławski e-senior”, który rozwijał kompetencje cyfrowe seniorów.
<b>Ukierunkowywanie edukacji na potrzeby rynku pracy</b>	Działania na rzecz dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz poprawy stanu infrastruktury oświatowej	1. Poprawa komfortu życia mieszkańców poprzez dostosowanie przestrzeni publicznej - wykonanie w Szkole Podstawowej nr 11 windy dla osób niepełnosprawnych. 2. Realizacja projektu pn. Termomodernizacja budynku SP Nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Jarosławiu - dofinansowana ze środków Mechanizmu Finansowego EOG w ramach Programu Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu „Dostępna Szkoła” w ramach IV Osi priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój „Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa”, w Szkole podstawowej nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Jarosławiu.
	Doskonalenie poradnictwa zawodowego i preorientacji zawodowej	Bieżąca analiza potrzeb.
	Upowszechnianie wiedzy o formach przedsiębiorczości i spółdzielczości uczniowskiej w szkołach	Lekcje o finansach realizowane w SP 1, 2, 4, 5, 11 realizowane przez Ministerstwo Finansów.
	Utworzenie i wypromowanie spójnej ścieżki edukacyjnej dotyczącej programowania, e-usług i smart city uzupełnianej na każdym etapie edukacji	Bieżąca analiza potrzeb.

WYMIAR PRZESTRZENNY		
Cel strategiczny Infrastruktura techniczna, usługi komunalne i zarządzanie przestrzenią		
<p><b>Szeroka dostępność infrastruktury technicznej i wysoki poziom usług komunalnych</b></p>	<p>Utrzymanie w kolejnych latach wysokich łącznych nakładów na infrastrukturę techniczną</p>	<p>1. W 2023 roku PWiK Jarosław Sp. z o.o. zrealizowano następujące zadania inwestycyjne związane z infrastrukturą wodociągowo – kanalizacyjną:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Budowa sieci wodociągowej w Alei Pysiowej oraz w rejonie nieruchomości dz. nr 585/3, 585/13, obr. 4 przy ul. Grodziszczańskiej w Jarosławiu - zadanie realizowane było w latach 2022 - 2023, przekazane do użytku w 2023r.. Nakłady całkowite: 263 312,57 zł</li> <li>- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej w ul. Rąjskiej w Jarosławiu, nakłady poniesione w 2023 r.: 26 596,06 zł.</li> <li>- Budowa sieci wodociągowej do nieruchomości w rejonie działki dz. nr 1332, obr. 2 przy ul. Grodziszczańskiej w Jarosławiu, nakłady całkowite: 46 439,52 zł, w tym poniesione w 2023r.: 40 341,52 zł.</li> </ul> <p>2. W roku 2023 PWiK Jarosław Sp. z o.o. dokonało wykupu urządzeń wod. - kan., które przeszły na stan spółki na łączną kwotę 173 222,89 zł; (odcinki sieci wodociągowej w rejonie ulic: Pogodna, Okrzei, Kruhel Pawłosiowski, Kruhel Pełkiński, odcinek sieci kanalizacyjnej w rejonie ul. Okrzei).</p> <p>3. W 2023 r. prywatny inwestor wybudował odcinek sieci wodociągowej w rejonie ul. Pogodna. Sieć ta znajduje się w jego władaniu i eksploatacji.</p> <p>4. W 2023 r. PWiK Jarosław Sp. z o.o. zleciło opracowanie projektu budowlanego i dokumentów formalno – prawnych dla następujących zadań inwestycyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- „Budowa sieci wodociągowej w rejonie dz. nr 429/3, 429/4 przy ul. Kamienna w Jarosławiu”,</li> <li>- „Budowa sieci wod-kan. w ul. Grodziszczańska w rej. dz. od 1337/1 do 1337/32, od 1336/3 do 1336/12, od 1335/7 do 1335/11 oraz od 1333/7 do 1333/12 w Jarosławiu”,</li> <li>- „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w rejonie dz. nr 1610/1-1610/5, 1604-1608, 1609/2 obr. 3 przy ul. Garbarze w Jarosławiu”,</li> <li>- „Budowa sieci wod. - kan. w rejonie dz: 935/1 - 935/19, 933/1 -933/16, obr. 2 oraz sieci kanalizacyjnej w rejonie dz. nr 58/5-58/7, 58/11-58/13, obr. 4 przy ul. Kruhel Pełkiński w Jarosławiu”.</li> </ul> <p>5. Trwa opracowanie projektu i dokumentów formalno - prawnych dla zadania inwestycyjnego pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicach: Dolnoleżajska, Brodowicze, Burmistrza Jerzego Matusza, Stawki w Jarosławiu” (kontynuacja – umowa na powyższe podpisana została w 2022 r.).</p> <p>6. Drogi i oświetlenie w rok 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• remonty dróg, chodników (publiczne, wewnętrzne, sygnalizacja świetlna, remonty oznakowania pionowego i poziomego) - 968 285,17 zł</li> <li>• mech. oczyszczanie ulic gminnych, opróżnianie koszy ulicznych - 503 999,96 zł</li> <li>• zimowe utrzymanie dróg (i zakupy pozostałe) – 1 500 015,11 zł</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>• konserwacja oświetlenia ulicznego – 400 000,00 zł</li> <li>• sprzątanie wiat przystankowych oraz bieżące naprawy wiat.</li> </ul>
	<p>Budowa i modernizacja dróg, chodników, oświetlenia ulicznego oraz infrastruktury poprawiającej bezpieczeństwo na drogach z uwzględnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Budowa oświetlenia ul. Dziewiarskiej – 242 938,70 zł</li> <li>2. Budowa oświetlenia ul. Boczna Sanowa – 77 797,49 zł</li> <li>3. Projekt wymiany oświetlenia ulicznego wraz z zasilaniem w ul. Tarnowskiego i ul. Zamkowej – 22 140,00 zł</li> <li>4. Opracowanie projektu budowy kanalizacji deszczowych dla dróg w obszarze ulic: Kopystyńskiego, Fredry, Flisacka, Zwierzyniecka, Długosza, Nad Sanem – 82 717,50 zł (2023 r.) Całość zadania: 165 435,00 zł (na 3 lata), 24 815,25 zł (2020 r.), 57 902,25 zł (2022 r.).</li> <li>5. Przebudowa drogi dojazdowej oraz utwardzenie placu na działkach miejskich nr 3228/3; 3228/4; 3228/5; 3228/6; 3228/7; 3228/9; 3228/10; 3228/11; 3228/12; 3228/65 obręb 4 obok Lear Corporation – 635 838,77 zł.</li> <li>6. Przebudowa ul. Czesławy Puzon ps. Baśka – 155 239,31 zł.</li> <li>7. Budowa chodnika ul. Krakowska (od ronda do wiaduktu) wraz z odwodnieniem zlewni w okolicach wiaduktu kolejowego – 0 zł (2023 r.) Koszt wykonania 89 500,00 zł (w trakcie opracowania dokumentacji – płatność w 2024 r.).</li> <li>8. BO - Przebudowa ul. Piastów od ul. Traugutta do ul. Pruchnickiej etap I w km 0+183,33 - 0+234,33 – 111 545,63 zł.</li> <li>9. BO - Rozbudowa ul. Elektrownianej – 132 925,53 zł.</li> <li>10. Przebudowa drogi gminnej klasy „Z” Nr 111318R ul. Przemysłowa w Jarosławiu od km 0+000,00 do km 0+897,00” w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – 1 761 748,76 zł (2023). Całość roboty budowlane - 3 247 601,18 zł (2022 r.+2023 r.) plus roboty dodatkowe na kwotę 479 713,32 zł. Nadzór całość - 81 500,00 zł., 2023 r. - 1 726 923,82 zł + nadzór 34 824,94 zł.</li> <li>11. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - Rozbudowa drogi gminnej klasy L nr 111320R - ul. Pełkińskiej w Jarosławiu od km 0+936.90 do 1 km 0+936.90 – całość roboty budowlane – 14 542 388,88 zł., nadzór – 118 941,00 zł., 2023 do 3 040 080,00 zł. 2024 do 7 743 723,37 zł., 2025 – pozostała kwota tj. 3 758 585,51 zł., kwota z 2023 roku przeszła na rok 2024 z uwagi na nie rozpoczęcie prac i brak fakturowania.</li> <li>12. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w Mieście Jarosław TEN-T. poprzez wyznaczenie, wyniesienie i doposażenie przejść dla pieszych oraz doposażenie szkół podstawowych w narzędzia edukacyjne z zakresu ruchu drogowego. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Priorytet III Rozwój Sieci Drogowej TEN-T i Transportu Multimodalnego. Działanie 3.1. Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T – 341 940,00 zł</li> </ol>

		<p>13. Uporządkowanie gospodarki ściekowej w ul. Jana Tarnowskiego poprzez rozdział kanalizacji ogólnospławnej. Odbudowa drogi z budową skrzyżowania" w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja druga – 2 410 739,26 zł., całkowity koszt inwestycji: 15 997 000,00 zł., nadzór: 183 024,00 zł., środki własne - 2 383 486,99 zł – w 2023 r. Polski Ład - 13 613 513,01 zł., w 2023 do 50% kwoty dofinansowania (reszta płatności w 2024 r.).</p> <p>14. Budowa bocznej ul. Pogodnej, ul. Letniej oraz drogi na działkach nr 476/4, 477/17, 476/5, 475/7 obręb 4" w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja druga – 0 zł., całość roboty budowlane – 3 541 409,59 zł., nadzór – 13 899,00 zł., środki własne - 735 531,12 zł - w 2023 r., Polski Ład - 2 805 878,47 zł w 2023 r. do 50% kwoty dofinansowania, kwota z 2023 r. przeszła na rok 2024.</p> <p>15. Budowa drogi łączącej cmentarz przy ul. Szczytniańskiej z ul. Krakowską – 147 500,00 zł (w trakcie opracowania dokumentacji – 2024 r.) w 2023 r. zapłacono 73 750,00 zł</p> <p>16. POPT - Opracowanie kompleksowych projektów głównych ulic – 265 000,00 zł (2023 r.), (całość 585 000,00 zł).</p> <p>17. POPT - Opracowanie dokumentacji projektowej (dotyczy kładki rowerowej i ścieżek rowerowych) - 659 280,00 zł 669 120,00 zł (całość) 9 840,00 zł - zostanie zapłacone w 2024 roku.</p> <p>18. POPT - Opracowanie dokumentacji projektowej wymiany oświetlenia ulicznego - 47 724,00 zł.</p> <p>19. POPT Opracowanie strategii retencji miasta – 78 326,40 zł.</p> <p>20. Realizacja projektu pn. uporządkowanie gospodarki ściekowej w ul Jana Tarnowskiego poprzez rozdział kanalizacji ogólnospławnej. Odbudowa drogi z budową skrzyżowania.</p> <p>21. Realizacja projektu Budowa bocznej ul. Pogodnej, ul. Letniej oraz drogi na działkach nr 476/4, 477/17, 476/5, 475/7 obręb 4.</p>
	<p>Usprawnienie potoków transportowych na ulicach Miasta, a zwłaszcza w ciągu ulic Poniatowskiego i Słowackiego</p>	<p>Rozpoczęcie prac usprawniających ruch poprzez likwidację wiat przystankowych i przeniesienie ruchu transportowego do Centrum Przesiadkowego, które powstało w ramach projektu: „JarosLove – z miłości do ludzi”.</p>
	<p>Poprawa dostępności przestrzeni i obiektów publicznych dla osób o obniżonej mobilności, w tym z niepełnosprawnościami i osób starszych</p>	<p>1. Poprawa dostępności poprzez budowę windy w Szkole Podstawowej Nr 11. 2. Zamontowanie platformy przyściennej w szkole podstawowej nr 4.</p>
	<p>Zwiększenie liczby miejsc parkingowych w mieście, w szczególności w okolicach Rynku</p>	<p>1. W ramach przebudowy Bulwarów powstaną 2 parkingi. Łącznie na 58 miejsc postojowych w tym cztery dla niepełnosprawnych. 2. W ramach budowy PSZOK – powstał parking na 12 miejsc parkingowych i jedno miejsce dla osoby z niepełnosprawnościami.</p>



	<p>3. Wykonano parking w ramach projektu „Dostępna Szkoła” przy Szkole Podstawowej nr 4- na 8 miejsc postojowych w tym 1 miejsce dla osoby z niepełnosprawnościami.</p> <p>4. Wykonano nową nawierzchnię na parkingu obok Lear Corporation oraz postój dla busów – około 38 miejsc + 3 busy.</p> <p>5. Powrastał parking przy ul. Czesławy Puzon ps. Baśka – około 30 miejsc.</p> <p>6. Powstał parking na zapleczu budynku Rynek 5 – około 20 miejsc (parking jest dostępny dla mieszkańców od godz. 16 od pn. – pt. oraz w weekendy).</p>
<p>Reorganizacja sieci komunikacji publicznej wraz z wymianą taboru mająca na celu usprawnienie połączeń miejskich z docelowo bezpłatnymi przewozami dla mieszkańców Jarosławia</p>	<p>1. W roku 2023 został uruchomiony dodatkowy kurs linii nr 8 w godzinach porannych, co ułatwiło możliwość pasażerom korzystającym z w/w linii, dojazdu do pracy na I zmianę.</p> <p>2. Usprawnienie transportu miejskiego poprzez wydłużenie trasy autobusu nr 16, zlokalizowanie nowych wiat przystankowych.</p>
<p>Budowa systemu ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą</p>	<p>1. Opracowano dokumentację projektową dotyczącą budowy kładki rowerowej i ścieżek rowerowych w mieście Jarosław w ramach POPT.</p> <p>2. Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ramach zadania pn.: „Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - Rozbudowa drogi gminnej klasy L nr 111320R - ul. Pełkińskiej w Jarosławiu od km 0+936.90 do 1 km 0+936.90”.</p> <p>3. Wykonano ciąg pieszo-rowerowy w ramach zadania pn.: „Przebudowa ul. Czesławy Puzon ps. BAŚKA”.</p>
<p>Inwentaryzacja i przygotowanie mapy geologicznoarchitektonicznej Miasta i w oparciu o nią projektowanie i budowa/przebudowa oddzielnych systemów kanalizacji oraz systemu małej retencji</p>	<p>Opracowano dokumentację projektową, np. strategia retencji opracowana w ramach POPT.</p>
<p>Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi na terenie Miasta zmierzające do odłączenia tych wód od kanalizacji ogólnospławnej. Wybudowanie sieci kanalizacji deszczowej, a następnie wprowadzenie systemu kanalizacji deszczowej do rzeki San (kanalizacja rozdzielcza)</p>	<p>1. Realizacja projektu pn. Uporządkowanie gospodarki ściekowej w ul Jana Tarnowskiego poprzez rozdział kanalizacji ogólnospławnej. Odbudowa drogi z budową skrzyżowania.</p> <p>2. Opracowano projekt na budowę kanalizacji deszczowej dla dzielnicy nr 1 w obrębie ulic Kopystyńskiego, Fredry, Flisackiej, Zwierzynieckiej, Długosza, Nad Sanem.</p> <p>3. Opracowano strategię retencji miasta w ramach POPT.</p>
<p>Ochrona unikalnego i zabytkowego charakteru przestrzeni Miasta w dokumentach planistycznych, w szczególności odnoszących się do zagospodarowania przestrzennego</p>	<p>Obowiązujący MPZP „Zespołu Staromiejskiego” przyjęty uchwałą nr 182/XIX/07 Rady Miasta Jarosławia z dnia 24 września 2007 r. (ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego Nr 89, poz. 2005 z dnia 5 listopada 2007 r.) ze zmianą Nr 1/1/2009 uchwaloną Uchwałą Nr 263/XXVIII/2012 Rady Miasta Jarosławia z dnia 26 marca 2012 r. (opublikowaną w Dz. U. Woj. Podk. z 2012 r. poz. 1039) oraz <i>Park Kulturowy</i></p>



		<p>Zespołu Staromiejskiego oraz Zespołu Klasztornego O.O. Dominikanów w Jarosławiu uchwalony uchwałą nr 542/XLVIII/09 Rady Miasta Jarosławia z dnia 23 marca 2009 r.</p> <p>Brak podjętych nowych dokumentów i planów w roku 2023.</p>
Prowadzenie zrównoważonej gospodarki przestrzennej w oparciu o plany miejscowe		<p>Brak nowych planów zagospodarowania przestrzennego w roku 2023.</p> <p>Uchwalono zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego - Uchwała NR 877/LXIII/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 29 maja 2023 r.</p> <p>w sprawie uchwalenia zmiany nr 13/1/2022 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Jarosławia przy ul. Kamiennej w Jarosławiu.</p> <p>Przystąpiono do zmiany MPZP „Za Parkiem” - Uchwała NR 919/LXIX/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 23 października 2023 r.</p> <p>w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 3/2023 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego obszaru „Za Parkiem” w Jarosławiu.</p> <p>Przystąpiono do zmiany MPZP w rejonie ulic Batalionów Chłopskich, Dolnoleżąska i Brodowicze w Jarosławiu - Uchwała NR 947/LXXI/2023 Rady Miasta Jarosławia z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 1/1/2023 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego obszaru w rejonie ulic Batalionów Chłopskich, Dolnoleżąska i Brodowicze w Jarosławiu.</p>
Stworzenie warunków pod budowę małej infrastruktury poprawiającej komfort mieszkańców		Przygotowanie dokumentacji projektowej, pozyskiwanie środków na inwestycję, np. Bulwary nad Sanem.
Regulacja stanów prawnych nieruchomości zlokalizowanych w szczególności w okolicach Rynku		Prowadzono prace dotyczące regulacji stanów prawnych zlokalizowanych w szczególności w okolicach Rynku, tj. Kamienica nr 5.
Poprawa stanu substancji zabytkowej zlokalizowanej w szczególności w okolicach Rynku		Realizacja projektu z Program Inwestycji Strategicznych Polski Ład: „Modernizacja Płyty Rynku w Jarosławiu. Część Północna i Wschodnia wraz z Placem Św. Michała”.
<b>Cel strategiczny Ochrona środowiska, zieleń, czystość, estetyka</b>		
<b>Poprawa środowiska przyrodniczego w Mieście i adaptacja do zmian klimatu</b>	Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza poprzez wspieranie rozwoju systemów ogrzewania ekologicznego, likwidację kotłowni węglowych oraz egzekwowanie przestrzegania wymogu czystości emisji spalin grzewczych w sezonie jesienno-zimowym	Realizacja projektu: „Ekologiczne Miasto Jarosław”.
	Ograniczenie negatywnego wpływu transportu samochodowego poprzez wyznaczenie stref wolnych od tego ruchu	Płyta Rynku została wyłączona z ruchu samochodowego.

Promocja i wspieranie tworzenia systemów energetycznych opartych na odnawialnych źródłach energii	Realizacja projektu: „Ekologiczne Miasto Jarosław”.
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych połączona z optymalizacją źródła ciepła lub stosowaniem innych rozwiązań przyczyniających się do zmniejszania emisji zanieczyszczeń	1. Realizacja projektu Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 11 w Jarosławiu – głęboka modernizacja energetyczna budynku w ramach - dofinansowana ze środków Mechanizmu Finansowego EOG w ramach Programu Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu 2. Opracowanie projektów kompleksowej termomodernizacji 35 budynków użyteczności publicznej.
Rewitalizacja oraz zwiększenie powierzchni miejskich terenów zielonych	Prowadzone prace rewitalizacyjne płyty Rynku.
Wymiana oświetlenia obiektów publicznych, oświetlenia ulic i przestrzeni publicznych na energooszczędne	1. Została opracowana dokumentacja projektowa wymiany oświetlenia ulicznego w ramach POPT. 2. Budowa oświetlenia ul. Dziewiarskiej. 3. Budowa oświetlenia ul. Boczna Sanowa. 4. Projekt wymiany oświetlenia ulicznego wraz z zasilaniem w ul. Tarnowskiego i ul. Zamkowej.
Rozwój systemu gospodarki odpadami z udziałem selektywnej zbiórki odpadów	Utrzymywanie trwałości projektu: „Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Jarosławiu”.
Promowanie selektywnej zbiórki odpadów wśród mieszkańców	Utrzymywanie trwałości, w tym promocja projektu: „Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Jarosławiu”.
Rozwijanie świadomości ekologicznej oraz promowanie postaw i działań prośrodowiskowych, szczególnie wśród młodzieży, np. poprzez organizowanie konkursów	1. Utrzymywanie trwałości, w tym promocja i edukacja projektu: „Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Jarosławiu”. 2. Opracowanie założeń Strategii edukacji ekologicznej Gminy Miejskiej Jarosław.
Ochrona, regeneracja i zrównoważone korzystanie z obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów Natura 2000	Opracowano Strategię retencji miasta w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.
Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej oraz rozwój zielonej infrastruktury	Opracowanie założeń Strategii edukacji ekologicznej Gminy Miejskiej Jarosław.
Rozwój infrastruktury błękitnej w celu zmniejszenia niebezpieczeństwa powodzi	1. Opracowanie założeń Strategii edukacji ekologicznej Gminy Miejskiej Jarosław. 2. Opracowano Strategię retencji miasta w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.
Monitorowanie czystości powietrza na terenie Miasta	1. Realizacja projektu LIFE PODKARPACIE. 2. Monitorowanie dronem czystości powietrza przez Straż Miejską.
Budowa obiektów małej retencji	Opracowano strategię retencji miasta w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.
Inwestycje w OZE na obiektach sportowych	Opracowanie projektów kompleksowej termomodernizacji 35 budynków użyteczności publicznej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc

		Techniczna.
<b>Przestrzeń Miasta - uporządkowana, przyjazna, dostępna, estetyczna, czysta i bogata w zielen</b>	Zwiększenie atrakcyjności kluczowych przestrzeni publicznych, zwłaszcza w obrębie Rynku, poprzez ich rewitalizację, modernizację i renowację	1. Zakończono modernizację Płyty Rynku w Jarosławiu, Część Północna i Wschodnia wraz z Placem Św. Michała w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład 2022-2023. 2. Jarosławski Budżet Obywatelski - wykonanie i montaż dzieła „Figury św. Michała Archanioła na Placu św. Michała Archanioła” w Jarosławiu.
	Poprawa poziomu estetyki przestrzeni poprzez opracowanie i wdrożenie zasad współpracy z inwestorami uwzględniających nadzór nad nowo powstającymi i modernizowanymi obiektami	W latach 2022-2025 obowiązuje Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Jarosławia na lata 2022-2025 (uchwalony w 2022 roku).
	Zatrzymanie degradacji terenów objętych ochroną konserwatorską, w tym poprzez politykę przestrzenną	1. Dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków - uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. 2. Konserwacja starych nagrobków na Starym Cmentarzu w Jarosławiu.
	Uwzględnianie kwestii zazieleniania Miasta przy okazji opracowywania nowej dokumentacji budowlanej oraz dbałość o istniejący drzewostan przy projektowaniu i realizacji inwestycji	Zakończono modernizację Płyty Rynku w Jarosławiu, Część Północna i Wschodnia wraz z Placem Św. Michała w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład 2022-2023 gdzie wykonano nowe nasadzenia.
	Ustanawianie pomników przyrody w celu zabezpieczenia istniejącego drzewostanu	Bieżąca analiza możliwości.
<b>SYTUACJA FIINANSOWA</b>		
<b>Cel strategiczny Dobra sytuacja finansowa Miasta</b>		
Korzystna polityka podatkowa atrakcyjna dla przedsiębiorców		Preferencyjne opłaty dla przedsiębiorców prowadzących działalność w obrębie płyty Rynku.
Pozyskiwanie środków zewnętrznych na rzecz rozwoju Miasta		W raportowanym roku Gmina opracowała i złożyła 27 wniosków o dofinansowanie realizacji projektów ze środków zewnętrznych.
Kontrolowanie poziomu zadłużenia Miasta		Bieżąca analiza.

Innym ważnym dokumentem określającym kierunki działania Gminy Miejskiej Jarosław jest „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Jarosław na lata 2021-2027”. Uwzględniając założenia przedmiotowego dokumentu wyznaczono misję Strategii, którą jest przeciwdziałanie różnym formom marginalizacji i wykluczenia społecznego, podniesienie jakości życia mieszkańców i stwarzanie im warunków do rozwoju oraz integrowanie społeczności lokalnej. Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów oraz kierunków działań. Poniżej przedstawiono działania podjęte w 2023 r. realizujące poniższe cele:

**Tabela 14. Cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jarosławiu**

Cele	Działania podjęte w 2023 r.
<p><b>CEL I. Wsparcie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia tego zjawiska.</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- działania polegające na udzielaniu pomocy w formie świadczeń pieniężnych: zasiłki z pomocy społecznej, świadczenia wychowawcze, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia rodzinne, stypendia, dodatki mieszkaniowe,</li> <li>- działania polegające na udzielaniu świadczeń niepieniężnych: pomoc rzeczowa, świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, refundowanie posiłków dla dzieci i młodzież w przedszkolach i świetlicach szkolnych, gorący posiłek,</li> <li>- nauczanie umiejętnego wykorzystania własnych zasobów poprzez pracę socjalną.</li> <li>- wspieranie inicjatyw służących rozwojowi przedsiębiorczości socjalnej na terenie gminy,</li> <li>- propagowanie działań zmierzających do przekwalifikowania się osób pozostających długotrwale bezrobotnymi,</li> <li>- pozyskiwanie środków zewnętrznych pozwalających na realizację projektów aktywizujących osoby zagrożone problemem ubóstwa i wykluczenia społecznego.</li> </ul>
<p><b>CEL II: Wsparcie osób i rodzin dotkniętych kryzysem.</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, szkoły oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną,</li> <li>- zwiększenie roli asystenta rodziny w celu aktywnego wspierania rodziny wychowującej dzieci poprzez:                         <ul style="list-style-type: none"> <li>• zapobieganie sytuacjom oddzielenia dzieci od rodziny,</li> <li>• pomoc w odzyskaniu dzieci przez rodzinę,</li> <li>• współpracę z instytucjami sprawującymi pieczę nad rodziną.</li> </ul> </li> <li>- podejmowanie inicjatyw i nowatorskich rozwiązań na rzecz ochrony macierzyństwa i dziecka,</li> <li>- systematyczne współdziałanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół, a w szczególności przeciwdziałanie pojawiającym się patologiom.</li> </ul>

<p><b>CEL III: Aktywizacja i integracja społeczna osób starszych i niepełnosprawnych</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- diagnozowanie i aktualizowanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz starszych.</li> <li>- zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla osób starszych, których głównym problemem jest samotność i brak opieki ze strony rodziny, poprzez utworzenie na terenie Gminy Miejskiej Jarosław ośrodków wsparcia dziennego oraz rozwój systemu sąsiedzkich usług opiekuńczych,</li> <li>- wsparcie dla inicjatyw kulturalnych i integracyjnych dla osób starszych oraz z niepełnosprawnościami,</li> <li>- aktywizację osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami.</li> <li>- rozwój pracy socjalnej i działań na rzecz integracji społecznej osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami,</li> <li>- wsparcie opiekunów osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami w sprawowanej przez nich opiece w tym rozwój i inicjowanie nowych form pomocy w miejscu zamieszkania.</li> </ul>
<p><b>CEL IV: Przeciwdziałanie problemom związanym z uzależnieniami.</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- diagnoza potrzeb i problemów związanych z uzależnieniem,</li> <li>- propagowanie wiedzy na temat uzależnień i metod leczenia,</li> <li>- rozwój systemu pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu,</li> <li>- udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe,</li> <li>- realizowanie programów profilaktycznych,</li> <li>- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,</li> <li>- egzekwowanie i kontrola zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim na terenie gminy.</li> </ul>
<p><b>CEL V: Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez skuteczne i kompleksowe działanie wszystkich służb, organizacji i instytucji zajmujących się tym problemem,</li> <li>- udzielanie pomocy ofiarom przemocy (pomoc materialna, prawna, zapewnienie mieszkania),</li> <li>- podjęcie działań wobec sprawców przemocy: (skierowanie na leczenie, pomoc psychologiczna, praca socjalna - kontrakt socjalny),</li> <li>- prowadzenie działań profilaktycznych szczególnie wśród dzieci i młodzieży poprzez realizację programu przeciwdziałania przemocy domowej.</li> <li>- podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb i instytucji do udzielania pomocy ofiarom przemocy oraz podejmujących interwencje wobec sprawców poprzez organizowanie szkoleń dla: pracowników socjalnych.</li> <li>- prowadzenie działalności informacyjno - edukacyjnej o problemie przemocy domowej.</li> <li>- realizacja Programu profilaktyczno-edukacyjnego</li> </ul>

Cele wskazane w powyższej tabeli dotyczą najistotniejszych problemów występujących na terenie Miasta takich jak problematyka osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, problemy opiekuńczo-wychowawcze, problemy osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

Rozwijanie i utrzymywanie systemu pomocy wymaga zintegrowanych działań wszelkich instytucji oraz organizacji pozarządowych, wolontariuszy, jak i samych zainteresowanych rodzin.

Ostatnim dokumentem, którego realizacja w roku sprawozdawczym zostanie teraz przedstawiona jest „Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Jarosław na lata 2016-2023”. W tym przypadku zaplanowane działania dotyczyły obszaru Miasta, na którym zdiagnozowano koncentrację występowania problemów społecznych wraz z jednym zjawiskiem ze sfery pozaspołecznej. Obszar rewitalizacji pokrywa większość powierzchni dzielnicy nr 1. Obejmuje swoim zasięgiem całą dzielnicę staromiejską wraz z rynkiem i przyległymi ulicami. Do obszaru rewitalizacji nie zostały zakwalifikowane tereny niezabudowane, wykorzystywane pod rolnictwo, leżące w północnej, wschodniej i południowo-wschodniej części dzielnicy nr 1.

W celu eliminacji lub ograniczenia negatywnych zjawisk występujących na wyznaczonym obszarze zaplanowano realizację kilku projektów głównych. Działania podjęte w 2023 r. przedstawiono poniżej:

**Tabela 15. Działania – Program Rewitalizacji**

Projekt/przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Działania podjęte w 2023 r.
<b>Podstawowe projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne</b>	
Modernizacja Płyty Rynku w Jarosławiu. Część Północna i Wschodnia wraz z Placem Św. Michała” w ramach Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD 2022-2023	Zakończono prace związane z realizacją II etapu płyty rynku
Dzisiaj się uczysz, jutro pracujesz!	Realizacja projektu z dofinansowaniem z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO WP na lata 2014-2020 w kwocie 1 599 290,97 zł (doradztwo zawodowe, szkolenia i staże dla 72 osób, zamieszkałych na terenie gmin MOF Jarosław-Przeworsk).

## 6.2. Ład przestrzenny

Ładem przestrzennym określa się sposób ukształtowania przestrzeni, który tworzy harmonijną całość. Uzyskanie ładu przestrzennego jest głównym celem działań podejmowanych w ramach zagospodarowania przestrzennego. Dokumentem sporządzonym dla całego obszaru gminy, określającym, w sposób ogólny politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Jarosławia. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, lecz jego ustalenia są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych.

W kwestii zagospodarowania przestrzennego i ładu przestrzennego, Gmina Miejska Jarosław ustanawia miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które są lokalnymi aktami prawa



miejscowego. Obecnie miasto posiada 36 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla 16,41 % jego powierzchni.

Dnia 29 maja 2023 roku Rada Miasta Jarosławia przyjęła uchwałę nr 877/LXIII/2023 w sprawie uchwalenia zmiany nr 13/1/2022 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Jarosławia przy ulicy Kamiennej w Jarosławiu. Przedmiotowa uchwała dotyczy obszaru miasta Jarosławia o powierzchni około 12,3368 ha i została podjęta w celu dopuszczenia na wyznaczonym obszarze możliwości produkcji energii z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW z wykorzystaniem energii promieniowania słonecznego.

Dnia 23 października 2023 roku Rada Miasta Jarosławia podjęła uchwałę Nr 919/LXIX/2023 w sprawie przystąpienia do zmiany Nr 3/2023 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego obszaru „Za Parkiem” w Jarosławiu, w celu dopuszczenia na terenie objętym opracowaniem funkcji usług kultu religijnego, dominanty wysokościowej oraz zmiany obowiązującej linii zabudowy. Zestawienie wydanych przez Burmistrza Miasta Jarosławia decyzji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym) zamieszczono w tabeli nr 16.

**Tabela 16. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym)**

Lp.	Treść decyzji	Znak decyzji	Dzień wydania
1	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę sieci elektroenergetycznych SN i nn wraz z budową wolnostojących kontenerowych stacji transformatorowych SN/nn wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej i sieci gazowej wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, na działkach oznaczonych numerami: 1057/1, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1081/1, 1080, 1079, 1078, 1077, 1076, 1075, 1074, 1073, 1072, 1068, 1067, 1066, 1065, 333, 332, 330/1, 330/2, 285, 329, 283, 282, 281, 328, 327/2, 327/1, 326/1, 325, 339, 341, 342/2, 344, 323, 322, 324/3, 321/4, 321/1, 321/3, 320/1, 320/2, 223/1, 221, 213/3, 359/4, 359/5, 359/7, 359/10, 358, 304, 302/5, 303, 302/3, 299, 302/4, 182, 183, 184, 196, 197/1, 197/2, 198, 200/1, 200/2, 201, 199, 202/2, 202/1, 203 miasto Jarosław Obręb 4 oraz na części działek oznaczonych numerami: 306/3 i 307 miasto Jarosław Obręb 4 nieobjętych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w ramach inwestycji pn.: „Budowa połączenia pomiędzy linią 15 kV Jarosław Płn. – Pełkinie, odgałęzienie Jarosław 110-113, 149, 156, 157, Pełkinie 3 i linią 15 KV „Munina – Oczyszczalnia, stacja tr. Jarosław 108, odgałęzienie Jarosław 109”.	GKN.6733.25.2022	31.08.2023
2	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę sieci gazowej niskiego ciśnienia PE dn 90 wraz z przyłączem gazu niskiego ciśnienia PE dn 40 RC na działkach oznaczonych numerami: 79, 80/3, 80/4, 80/5, 80/6, 80/8 miasto Jarosław Obręb 2 -	GKN.6733.30.2022	20.01.2023

	usytuowanych u zbiegu ulic: Szmaragdowej i Diamentowej.		
3	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę kablowej sieci elektroenergetycznej SN 15 KV relacji „GPZ Jarosław Północ – stacja Jarosław 120” – etap II wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działkach oznaczonych numerami: 246, 247, 97/2, 207/1, 207/2, 235, 483, 472/2 miasto Jarosław Obręb 5.	GKN.6733.31.2022	31.01.2023
4	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę linii kablowej niskiego napięcia 0,4 KV na działkach oznaczonych numerami: 56, 57/2, 118, 109, 108, 107, 106, 105, 103 miasto Jarosław Obręb 2 przy ulicy Batalionów Chłopskich, w celu przyłączenia budynku mieszkalnego na działce nr 57/2 miasto Jarosław Obręb 2.	GKN.6733.32.2022	03.02.2023
5	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę kładki rowerowej nad rzeką San wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach oznaczonych numerami: 1542, 1037/2, 1037/1, 1436 miasto Jarosław Obręb 3 i na działce nr 3199/1 miasto Jarosław Obręb 4.	GKN.6733.33.2022	21.03.2023
6	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę stacji bazowej telefonii komórkowej P4 Spółka z o.o. Nr JRS7133C wraz z wewnętrzną linią elektroenergetyczną zasilającą i kanalizacją kablową, na działce nr 26/4 miasto Jarosław Obręb 5 przy ulicy Krakowskiej.	GKN.6733.1.2023	18.04.2023
7	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę podziemnych linii kablowych średniego napięcia SN 15 KV na działkach oznaczonych numerami: 1981/16, 1981/17, 1981/18, 1981/13, 1981/15, 1986/11, 1986/6, 2001, 1989/34, 1990/1, 1990/2, 1998, 2114/2, 2124/1, 2123/1 miasto Jarosław Obręb 5, w ramach zadania pn. „Przebudowa ciągu kablowego GPZ Jarosław – Jarosław -74”.	GKN.6733.2.2023	12.04.2023
8	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na rozbudowę i przebudowę budynku dydaktycznego J2 z przeznaczeniem na utworzenie Centrum Symulacji Medycznych Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno – Ekonomicznej w Jarosławiu, na terenie obejmującym działki oznaczone numerami: 1048/23, 1048/24 miasto Jarosław Obręb 5	GKN.6733.3.2023	31.05.2023
9	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę sieci wodociągowej DN 125 na działkach oznaczonych numerami: 56/1, 61/5 miasto Jarosław Obręb 4 przy ulicy Kruhel Pełkiński.	GKN.6733.5.2023	01.06.2023
10	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego	GKN.6733.7.2023	11.05.2023

	o znaczeniu lokalnym (gminnym) na zmianę sposobu użytkowania poddasza nieużytkowego na pomieszczenia magazynowe (magazyn dowodów rzeczowych) w budynku administracyjnym Sądu Rejonowego w Jarosławiu na działce nr 1063/1 miasto Jarosław Obręb 5 przy ulicy Jana Pawła II – 11.		
11	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę sieci gazowej niskiego ciśnienia PE100 dn110 wraz z przyłączem gazu niskiego ciśnienia PE dn40RC na działkach oznaczonych numerami: 2753/2, 2753/1, 2752, 2751/1, 2751/3, 2750, 2749, 2754 (m. Jarosław Obręb 4) przy ulicy Flisackiej.	GKN.6733.8.2023	16.06.2023
12	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę ścieżki pieszo - rowerowej na działkach oznaczonych numerami: 3199/2, 3199/1 miasto Jarosław Obręb 4, łączącej drogę serwisową z projektowaną w odrębnym opracowaniu kładką nad rzeką San, w ramach zadania pn. „Projekt ścieżek rowerowych na terenie miasta Jarosławia”.	GKN.6733.9.2023	27.06.2023
13	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki San w Jarosławiu na działkach oznaczonych numerami: 1358/1, 1037/2, 1437, 1327, 1304, 1009 miasto Jarosław Obręb 3, w ramach zadania pn. „Projekt ścieżek rowerowych na terenie miasta Jarosławia”.	GKN.6733.10.2023	26.06.2023
14	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę ścieżki pieszo - rowerowej wzdłuż ulicy Morawskiej w Jarosławiu na działkach oznaczonych numerami: 2991/2, 2992/1, 2993/1, 2994/1, 2995/1, 2996/3, 2997/4, 3010, 2991/1 miasto Jarosław Obręb 5, w ramach zadania pn.: „Projekt ścieżek rowerowych na terenie miasta Jarosławia”	GKN.6733.11.2023	14.06.2023
15	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę sieci wodociągowej DN 125 na działkach oznaczonych nr ewid. gr. 715, 734/1, 735/2 (m. Jarosław, Obręb 2) przy ulicy Kruhel Pawłosiowski.	GKN.6733.13.2023	01.08.2023
16	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę sieci gazowej niskiego ciśnienia PE dn 90 na działkach nr ewid. gr. 265/9, 262/2, 262/3, 262/4, 262/5, 262/10, 261, 249, 250 (m. Jarosław Obręb 5) przy ul. Mikołaja Reja w Jarosławiu.	GKN.6733.14.2023	08.08.2023
17	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę sieci gazowej średniego ciśnienia PE 100 dn 63 wraz z przyłączem gazu średniego ciśnienia PE dn 32RC na działkach nr. ewid. gruntów: 3034/2, 3034/3 (m. Jarosław, Obręb 5) przy ulicy Zbożowej.	GKN.6733.15.2023	09.08.2023
18	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę sieci elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV na działkach	GKN.6733.16.2023	19.07.2023

	nr. ewid. gr. 2019/2, 2020/3, 2021/2, 2022/2, 2023/2, 2024/2, 1981/16, 1981/5, 2027, 1984/2, 2025, 2008/2, 2009/2, 2010/2, 2016/2, 2017/2, 2018/2, 2024/1, 2095/2, 2094, 2224, 2244/1, 2245, 2246, 2249, 2253, 2254, 2258 (m. Jarosław, Obręb 5) w rejonie ulic Drużyniecka, Elektrowniana, Przyjaźni, Wolna w Jarosławiu oraz na działce nr ewid. gr. 2223/1 (obręb nr 0006 Munina) na terenie Gminy Jarosław.		
19	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę ścieżki rowerowej oraz ścieżki pieszo - rowerowej na osiedlu Wojska Polskiego na działkach oznaczonych numerami: 2513/13, 2513/23, 2513/14, 2513/24, 2514/1, 2526 miasto Jarosław Obręb 5 – w ramach zadania pn. „Projekt ścieżek rowerowych na terenie miasta Jarosławia”	GKN.6733.17.2023	18.08.2023
20	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę sieci wodociągowej PE DN 125 na działce nr 429/1 miasto Jarosław Obręb 1.	GKN.6733.18.2023	14.11.2023
21	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) na budowę kanalizacji sanitarnej w ulicach: Dolnoleżajska, Brodowicze, Stawki w Jarosławiu, zaplanowana na działkach: <ul style="list-style-type: none"> <li>• w obrębie 1 miasta Jarosławia na działkach oznaczonych numerami: 1797, 1819/2, 1821/1, 1821/2, 1823, 1824, 1825, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834/1, 1834/2, 1835, 1837/3, 1837/4, 1838, 1839/1, 1839/2, 1840, 1842, 1843, 1844, 1845/1, 1845/2, 1845/3, 1845/4, 1848, 1849, 1850/1, 1850/2, 1854, 1855, 1857/2, 1857/3, 1857/4, 1858, 1865, 1866/3, 1866/4, 1866/6, 1866/7, 1866/9, 1866/10, 1867/2, 1867/3, 1879/1, 1879/2, 1880, 1881/1, 1881/2, 1882, 1886, 1887/1, 1887/2, 1888/2, 1888/3, 1888/4, 1891, 1896, 1897, 1931, 1932/1, 1932/2, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939/1, 1939/2, 1940, 1952/4, 1952/5, 1953/1, 1953/3, 1953/5, 1953/6, 1954/2, 1954/3, 1954/4, 1954/5, 1955, 1965/1, 1965/2, 1967, 1968/1, 1968/2, 1969/5, 1969/6, 1969/7, 1969/8, 1975, 1987/1, 1987/2, 1988, 1989, 1993, 1994, 1995/1, 1996, 1997, 2002, 2004/1, 2004/2, 2173,</li> <li>• w obrębie 2 miasta Jarosławia na działkach oznaczonych numerami: 70, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133/1, 133/2, 138, 139, 140, 141, 149, 150, 151, 152, 164, 165, 189/3, 189/4, 198, 209 ,</li> <li>• w obrębie 3 miasta Jarosławia na działkach oznaczonych numerami: 170, 171, 172, 177,</li> <li>• w obrębie 4 miasta Jarosławia na działkach oznaczonych numerami: 213/3, 214, 215, 216, 217/1, 217/13, 220, 221, 222, 223/1, 223/2, 224/1, 224/2, 224/3, 225, 226, 228, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236/1, 236/2, 236/8, 263/9, 236/10, 263/11, 236/12, 263/13, 237, 238/1, 239/1, 239/2, 240, 242/5, 242/6, 244/1, 244/2.</li> </ul>	GKN.6733.19.2023	29.12.2023

22	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (powiatowym) na rozbudowę i przebudowę Budynku „C” – Pawilon Wewnętrzny Centrum Opieki Medycznej o wejście do budynku wraz z windą zewnętrzną i zadaszeniem schodów na części działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 2775/4 miasto Jarosław Obręb 5 przy ul. 3 Maja w Jarosławiu.	GKN.6733.20.2023	23.11.2023
23	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (powiatowym) na rozbudowę i przebudowę Budynku „Hb” – Pawilon Zakaźny Centrum Opieki Medycznej o wejście do budynku wraz z windą zewnętrzną na części działki oznaczonej numerem ewidencyjnym: 2775/4 miasto Jarosław Obręb 5.	GKN.6733.21.2023	23.11.2023

W 2023 r. Burmistrz Miasta Jarosławia wydał również 76 decyzji o warunkach zabudowy, z czego:

- 60 – dla potrzeb realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 1 – dla potrzeb realizacji zabudowy zagrodowej,
- 4 – dla potrzeb realizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (w tym z częścią usługową),
- 3 – dla potrzeb realizacji zabudowy usługowej,
- 5 – dla potrzeb realizacji zabudowy produkcyjnej (w tym powiększenia istniejącej zabudowy),
- 1 – dla potrzeb realizacji zabudowy pod obiekty infrastruktury technicznej,
- 2 – dla potrzeb realizacji zabudowy składów i magazynów.

### 6.3. Gospodarka nieruchomościami

W tej dziedzinie Gmina Miejska Jarosław, z jednej strony, zbyła część swoich zasobów, a z drugiej, nabyła nieruchomości, które były niezbędne do realizacji jej zadań własnych. Poniżej znajdują się tabelaryczne zestawienia wg formy zbywania czy nabywania, tj. wywłaszczenia, komunalizacji nieruchomości Skarbu Państwa, nabycia w wyniku postępowania sądowego – zasiedzenia, zakupu nieruchomości, przyjęcia darowizny oraz sprzedaży nieruchomości.

**Tabela 17. Nabycie nieruchomości w wyniku czynności cywilno-prawnych**

Lp.	Nr obrębu	Nr działki	Pow. działki [ha]	Nr uchwały/ uwagi
1	5	2901/2	0,0018	763/LVII/2022 z dnia 28.11.2022
2	4	58/10	0,1338	887/LXV/2023 z dnia 26.06.2023
3	3	350/1	0,0484	903/LXVII/2023 z dnia 28.08.2023
4	3	334/3	0,0549	
5	4	2365	0,0475	824/LXI/2023 z dnia 28.08.2023

Tabela 18. Nabycie nieruchomości w ramach decyzji ZRID

## ul. Pełkińska

Lp.	Nr obrębu	Nr działki	Pow. działki [ha]	podstawa wpisu własności
1	4	686/13	0,0004	Decyzja Starosty Jarosławskiego Nr 1/2022 o znaku AB-AAB.6740.1.6.2021 z dnia 26.01.2022 Decyzja Wojewody Podkarpackiego I-III.7821.3.2022 z dnia 20.07.2023 r.
2	4	686/11	0,0001	
3	4	702/1	0,0008	
4	4	998/3	0,0002	
5	4	1002/1	0,0010	
6	4	1026/15	0,0002	
7	4	1026/17	0,0011	
8	4	1028/1	0,0019	
9	4	1032/3	0,0026	
10	4	1033/3	0,0039	
11	4	1035/10	0,0000	
12	4	1035/12	0,0014	
13	4	1043/3	0,0016	
14	4	1044/1	0,0008	
15	4	1048/1	0,0079	
16	4	1048/2	0,0010	
17	4	1178/1	0,0005	
18	4	1197/1	0,0005	
19	4	1210/19	0,0026	
20	4	1212/7	0,0009	
21	4	1417/1	0,0018	
22	4	1418/1	0,0011	
23	4	1419/1	0,0072	
24	4	1486/1	0,0021	
25	4	1487/1	0,0065	
26	4	1542/1	0,0024	
27	4	1543/7	0,0020	
28	4	1473/1	0,0057	
29	4	1474/3	0,0128	

## ul. Misztale

Lp.	Nr obrębu	Nr działki	Pow. działki [ha]	podstawa wpisu własności
1	3	192/2	0,0108	Decyzja Starosty Jarosławskiego Nr 5/2022 o znaku AB-AAB.6740.1.1.2022 z dnia 5.08.2022 Decyzja Wojewody Podkarpackiego I-III.7821.13.2022 z dnia 31.05.2023 r.
2	3	194/2	0,0028	
3	3	194/4	0,0352	
5	4	236/11	0,0192	
6	4	236/13	0,0605	
7	4	236/15	0,0280	
8	4	236/17	0,0261	
9	4	236/9	0,0418	
10	4	238/5	0,0023	
11	4	239/2	0,0019	



12	4	242/4	0,0221
13	4	242/6	0,0042
14	4	242/7	0,0821
15	3	255/2	0,0015
16	3	257/2	0,0128
17	3	257/3	0,0040
18	3	357/4	0,0082
19	3	359/2	0,0011
20	3	360/2	0,0024
21	3	361/2	0,0003
22	3	362/4	0,0017
23	3	362/6	0,0044
24	3	363/2	0,0034
25	3	364/6	0,0022
26	3	364/8	0,0023
27	3	365/5	0,0047
28	3	388/2	0,0035
29	3	396/2	0,0197
30	3	435/2	0,0010
31	3	436/2	0,0028
32	3	437/6	0,0003
33	3	437/8	0,0029
34	3	438/5	0,0049
35	3	438/7	0,0032
36	3	439/4	0,0047
37	3	441/2	0,0073
38	3	444/2	0,0057
39	3	445/2	0,0049
40	3	448/2	0,0063
41	3	449/2	0,0055
42	3	453/2	0,0064
43	3	454/2	0,0082
44	3	455/2	0,0042
45	3	456/2	0,0043
46	3	457/4	0,0007
47	3	458/2	0,0066
48	3	459/2	0,0042
49	3	460/2	0,0075
50	3	480/2	0,0074
51	3	481/7	0,0009
52	3	481/9	0,0008
53	3	522/2	0,0005
54	3	564/2	0,0202
55	3	611/2	0,0033
56	3	612/2	0,0071
57	3	613/2	0,0257

**Tabela 19 Działki wydzielone pod drogi publiczne, które przeszły na własność Gminy Miejskiej Jarosław**

Lp.	Nr obrębu	Nr działki	Pow. działki [ha]	podstawa wpisu własności	z dnia	uwagi
1	5	2271/48	0,0452	GKN.6831.42.2022	07.11.2022	Decyzje podziałowa Burmistrza Miasta Jarosławia
2	3	1467/1	0,0337	GKN.6831.41.2023	30.10.2023	
3	3	1467/2	0,0241	GKN.6831.41.2023	30.10.2023	
4	3	1467/6	0,0168	GKN.6831.41.2023	30.10.2023	
5	3	1487/1	0,0036	GKN.6831.42.2023	30.10.2023	
6	3	1487/2	0,0099	GKN.6831.42.2023	30.10.2023	
7	3	1487/6	0,0574	GKN.6831.42.2023	30.10.2023	
8	3	1487/7	0,0084	GKN.6831.42.2023	30.10.2023	

**Tabela 20. Nabycie nieruchomości Skarbu Państwa w wyniku – „komunalizacji”**

Lp.	Nr obrębu	Nr działki	Pow. działki [ha]	podstawa wpisu własności	z dnia
1	4	924	0,3319	N-VI.7510.11.2022	29.12.2022
2	5	3098	0,0432	N-VI.7510.12.2021	18.01.2023
3	4	udział ¼ w 2443	0,0846	N-VI.7531.4.2023	19.05.2023
4	5	462/19	0,0131	N-VI.7531.9.2023	23.05.2023
5	3	1008	0,9178	N-VI.7510.10.2023	28.06.2023

**Tabela 21. Zasiedzenie nieruchomości na rzecz Gminy**

Lp.	Nr obrębu	Nr działki	Pow. działki [ha]	podstawa wpisu własności	z dnia	uwagi
1	2	1343/1	0,3073	I Ns 251/22	20.11.2023	droga przy ul. Grodziszczańskiej
2	4	2282/4	0,0208	I Ns 24/23	29.12.2023	taras widokowy przy ul. Cygańska Góra

**Tabela 22. Wypłata odszkodowań za działki gruntu wydzielone pod drogi publiczne**

Lp.	Nr obrębu	Nr działki	Pow. działki [ha]	podstawa wpisu własności	uwagi
1	5	2219/6 2219/9 2219/11	0,1312 0,0157 0,2717	<i>Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.18.2017 z dnia 19.10.2022</i> <i>Decyzja Wojewody Podkarpackiego N-III.7570.2.105.2022 z dnia 19.01.2023</i> <i>Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.18.2017 z dnia 28.09.2017</i> <i>Decyzja Wojewody Podkarpackiego N-III.7570.2.56.2017 z dnia 05.03.2017</i>	ul. Pełkińska
2	4	1035/10 1035/12	0,0000 0,0014	<i>Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.9.2022 z dnia 9.09.2022</i>	ul. Pełkińska
3	4	1419/1	0,0072	<i>Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.24.2022 z dnia 25.01.2022</i>	ul. Pełkińska
4	4	udział 30/36 i 6/36 1028/1	0,0019	<i>Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.21.1.2022 z dnia 03.02.2023</i> <i>Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.21.2.2022 z dnia 03.02.2023</i>	ul. Pełkińska

5	4	475/1 476/1	0,0132 0,0160	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.15.2021 z dnia 07.02.2023	boczna ul. Pogodnej
6	4	1048/1 1048/2	0,0079 0,0010	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.26.2022 z dnia 30.03.2023	ul. Pełkińska
7	3	435/2	0,0010	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.143.2022 z dnia 19.04.2023	ul. Misztale
8	3	362/4	0,0017	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.133.2022 z dnia 20.04.2023	ul. Misztale
9	3	363/2 459/2	0,0034 0,0042	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.135.2022 z dnia 24.04.2023	ul. Misztale
10	3	444/2	0,0057	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.139.2022 z dnia 24.04.2023	ul. Misztale
11	3	437/6	0,0003	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.142.2022 z dnia 24.04.2023	ul. Misztale
12	3	436/2	0,0028	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.141.2022 z dnia 24.04.2023	ul. Misztale
13	3	445/2	0,0049	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.144.2022 z dnia 26.04.2023	ul. Misztale
14	3	453/2	0,0064	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.147.2022 z dnia 24.04.2023	ul. Misztale
15	3	359/2	0,0011	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.130.2022 z dnia 20.04.2023	ul. Misztale
16	3	454/2	0,0082	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.148.2022 z dnia 26.04.2023	ul. Misztale
17	3	564/2	0,0202	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.122.2022 z dnia 26.04.2023	ul. Misztale
18	3	257/2 257/3 522/2	0,0128 0,0040 0,0005	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.120.2022 z dnia 26.04.2023	ul. Misztale
19	3	455/2	0,0042	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.149.2022 z dnia 19.04.2023	ul. Misztale
20	3	457/4	0,0007	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.150.2022 z dnia 19.04.2023	ul. Misztale
21	3	456/2	0,0043	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.151.2022 z dnia 19.04.2023	ul. Misztale
22	3	480/2	0,0074	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.154.2022 z dnia 19.04.2023	ul. Misztale
23	3	364/8 365/5 439/4	0,0023 0,0047 0,0047	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.137.2022 z dnia 26.04.2023	ul. Misztale
24	3	364/6	0,0022	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.136.2022 z dnia 26.04.2023	ul. Misztale
25	3	396/2	0,0197	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.121.2022 z dnia 25.04.2023	ul. Misztale
26	4	239/2	0,0019	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.117.2022 z dnia 26.04.2023	ul. Misztale
27	3	448/2	0,0063	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.145.2022 z dnia 19.04.2023	ul. Misztale
28	3	612/2	0,0071	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.123.2022 z dnia 16.05.2023	ul. Misztale
29	3	613/2	0,0257	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.128.2022 z dnia 19.05.2023	ul. Misztale

30	4	236/9 242/6 242/7	0,0418 0,0042 0,0821	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.112.2022 z dnia 17.05.2023	ul. Misztale
31	4	242/4	0,0221	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.116.2022 z dnia 17.05.2023	ul. Misztale
32	3	194/4	0,0352	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.119.2022 z dnia 18.05.2023	ul. Misztale
33	3	458/2	0,0066	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.152.2022 z dnia 19.04.2023	ul. Misztale
34	4	702/1	0,0008	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.4.2022 z dnia 1.09.2022	ul. Pełkińska
35	4	236/11 236/17	0,0192 0,0261	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.113.2022 z dnia 17.05.2023	ul. Misztale
36	3	357/4	0,0082	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.129.2022 z dnia 23.05.2023	ul. Misztale
37	3	192/2	0,0108	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.118.2022 z dnia 23.05.2023	ul. Misztale
38	3	437/8 438/5 438/7	0,0029 0,0049 0,0032	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.140.2022 z dnia 27.04.2023	ul. Misztale
39	3	441/2	0,0073	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.138.2022 z dnia 27.04.2023	ul. Misztale
40	3	361/2	0,0003	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.132.2022 z dnia 17.05.2023	ul. Misztale
41	3	194/4 194/2	0,0352 0,0028	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.119.2022 z dnia 18.05.2023	ul. Misztale
42	4	236/13	0,0605	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.683.114.2022 z dnia 16.05.2023	ul. Misztale
43	5	107/2	0,0278	Decyzja Starosty Jarosławskiego GN.6821.6.2022 z dnia 23.01.2023	ul. Misztale

**Tabela 23. Wywłaszczenie działek na cel publiczny**

Nr obrębu	Nr działki	Pow. działki [ha]	podstawa wpisu własności
5	107/2	0,0278	Decyzja Starosty Jarosławskiego GKN.6821.6.2022 z dnia 20.11.2023

**Tabela 24. Zbycie nieruchomości w wyniku czynności cywilno-prawnych w 2023 r.**

Lp.	Nr obrębu	Nr działki	Pow. działki [ha]	Nr uchwały/ uwagi
1	4	2902/4	0,0088	768/LVII/2022 z dnia 28.11.2022
2	4	848/11	0,0908	916/LXXVIII/10 z dnia 27.09.2010
3	2	321/6	0,0931	814/LX/2023 z dnia 27.02.2023
4	5	1/7	0,6100	840/LXI/2023 z dnia 27.03.2023
5	5	1/38	0,4644	840/LXI/2023 z dnia 27.03.2023
6	5	541/3	0,0043	840/LXI/2023 z dnia 27.03.2023

**Tabela 25. Zasiedzenie gminnych nieruchomości**

Lp.	Nr obrębu	Nr działki	Pow. działki [ha]	uwagi
1	4	3204/9	0,0049	Sygn.akt I Ns 59/22 z dnia 18.08.2023
2	4	3205/131	0,0392	Sygn.akt I Ns 59/22 z dnia 18.08.2023

#### 6.4. Gminny zasób mieszkaniowy

Jednym z podstawowych zadań gminy jest zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych jej mieszkańców. W tym celu Gmina Miejska Jarosław prowadzi politykę mieszkaniową polegającą w głównej mierze na wynajmowaniu lokali mieszkalnych z zasobów Gminy z podziałem na:

- najem lokali mieszkalnych (dotyczy umów najmu na czas nieoznaczony),
- najem socjalny lokali (dotyczy umów najmu zawartych na czas oznaczony), zgodnie z art. 22 i art.23 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U.2022.172 t.j. z dnia 2022.01.25)

Zasób mieszkaniowy Gminy Miejskiej Jarosław na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosił 891 lokali mieszkalnych, w tym:

- 276 lokali w 35 budynkach stanowiących własność lub współwłasność Gminy,
- 178 lokali w 35 budynkach pozostających w posiadaniu samoistnym,
- 437 lokali w 105 budynkach będących własnością wspólnot mieszkaniowych.

W sprawach związanych z najmem i zamianami lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy w roku 2023:

- złożono 26 wniosków o najem lokalu komunalnego,
- wydano skierowanie do wynajęcia lokalu mieszkalnego dla 24 osób lub rodzin umieszczonych na prawomocnej liście przydziału mieszkań i 2 rodzin na podstawie § 13 ust.2 pkt 3 uchwały Nr 806/LXX/2014 Rady Miasta Jarosławia z dnia 18 sierpnia 2014 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Jarosław,
- usunięto z prawomocnej listy przydziału mieszkań 1 osobę ze względu na trzykrotną odmowę propozycji przydziału lokalu mieszkalnego,
- w 22 przypadkach pozytywnie rozpatrzono wniosek o przedłużenie obowiązującej umowy najmu (najem socjalny lokalu), w 3 przypadkach negatywnie,
- w 5 przypadkach przywrócono umowy najmu w trybie przewidzianym w § 7 ust. 2 uchwały Nr 806/LXX/2014 Rady Miasta Jarosławia z dnia 18 sierpnia 2014 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Jarosław (najem lokalu mieszkalnego),
- w 10 przypadkach doszło do uznania (w 7 do nabycia takiego prawa, w 3 do jego potwierdzenia) tytułu prawnego do zajmowanego lokalu mieszkalnego po śmierci głównego najemcy,
- przeprowadzono 4 zamiany lokalu mieszkalnego.

W roku 2023 wykonano następujące prace remontowe w lokalach wchodzących w skład gminnego zasobu lokalowego.

**Tabela 26. Prace remontowe w budynkach i lokalach komunalnych**

Zakres prac remontowych	Liczba	Koszt
Wymiana piecyków gazowych c.o. dwufunkcyjnych (wraz z wkładem kominowym)	4 lokale	43 788,11 zł
Wymiana pieców kaflowych	11 lokali	67 990,52 zł
Wymiana instalacji elektrycznej	3 lokale	18 500,00 zł
Remont (malowanie) klatki schodowej	1 budynek	21 000,00 zł
Inne prace remontowe	1 lokal	8 800,00 zł
<b>Razem</b>		<b>160 078,63 zł</b>

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.2023.40 ze zm.) oraz art. 21 ust 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (t.j. Dz.U.2022.172 z późn. zm.) Rada Miasta Jarosławia podjęła uchwałę nr 852/LXII/2023 z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Jarosław na lata 2023-2028. Celem tego programu jest określenie wielkości potrzeb remontowych i wysokości wydatków z tym związanych, planowanej sprzedaży, polityki czynszowej, zasad zarządzania, źródeł finansowania oraz innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania tym zasobem.

### 6.5. Projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych

Środki finansowe pochodzące ze źródeł zewnętrznych, w tym z budżetu Unii Europejskiej niejednokrotnie wsparły realizację wielu inwestycji oraz działań nieinfrastrukturalnych.

Działalność Gminy Miejskiej Jarosław w obszarze pozyskiwania i wykorzystywania środków zewnętrznych w roku 2023 przedstawiono według następującego podziału:

1. Realizowane projekty w 2023 r.
2. Złożone wnioski aplikacyjne w 2023 r.

**Tabela 27. Realizowane projekty w 2023 r.**

Projekty realizowane w 2023 roku					
Lp.	Tytuł	Skrócony opis	Finansowanie projektu	Źródło dofinansowania	Termin realizacji
1.	Radosny zakątek – nowa przestrzeń dla dzieci	Celem głównym projektu było zwiększenie poziomu aktywności zawodowej i zatrudnienia wśród 16	wartość projektu: 1 185 858,87 zł  dofinansowanie:	Regionalny Program Operacyjny Województwa	01.08.2020 - 28.02.2023



		osób zamieszkujących Gminę Miejską Jarosław (13 kobiet i 3 mężczyzn), sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 poprzez utworzenie, wyposażenie i udostępnienie 20 nowych miejsc opieki w nowej filii żłobka Radosny Zakątek w okresie trwania projektu od 01.06.2020 do 28.02.2023. W projekcie przyjęto udział co najmniej 30% osób bezrobotnych. Zadania: 1) Utworzenie filii żłobka i adaptacja lokalu - w ramach projektu utworzono 20 nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobka. Przystosowany został lokal w budynku mieszkalnym na nowym osiedlu w Jarosławiu. 2) Bieżące funkcjonowanie – wsparcie projektu w okresie od 01.03.2021 do 28.02.2023 (nie dłużej niż 24 miesiące).	1 004 659,63 zł	Podkarpackiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VII – Regionalny rynek pracy, Działanie 7.4 – Rozwój opieki żłobkowej w regionie	
2.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Jarosławiu	Kompleksowa termomodernizacja budynku szkoły polegająca na: dociepleniu ścian zewnętrznych i stropodachów, wymianie stolarki okiennej aluminiowej na nową, wymianie istniejącej technologii kotłowni na nowoczesną kotłownię kondensacyjną o mocy dopasowanej do potrzeb obiektu, modernizacji systemu cwu, montażu instalacji fotowoltaicznej oraz wymianie oświetlenia na niskoenergochłonne. W ramach zajęć edukacyjnych realizowane są w roku szkolnym 2022/2023 cotygodniowe zajęcia dodatkowe, których celem jest podnoszenie	wartość projektu: 9 364 793,79 zł  dofinansowanie: 6 555 355,54 zł	Program Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu Poprawa efektywności energetycznej w budynkach szkolnych Mechanizm Finansowy EOG 2014-2021	22.12.2021 - 30.04.2024

		świadomości w zakresie efektywności energetycznej i zastosowania OZE wśród najmłodszych uczniów.			
3.	JarosLove - z miłości do ludzi	<p>W wymiarze środowiskowym realizowane będą przedsięwzięcia prowadzące do ograniczenia emisji zanieczyszczeń, zwiększenia powierzchni zielono-niebieskiej infrastruktury oraz adaptacji do zmian klimatu (zakup autobusu elektrycznego, Jarosławskie Wiszące Ogrody, czyli zielony dach nad Centrum Przesiadkowym, kampania edukacyjno-informacyjna).</p> <p>W wymiarze społecznym realizowane będą przedsięwzięcia prowadzące do poprawy jakości życia, zwiększenia liczby mieszkańców oraz wzrostu aktywności i zaangażowania społeczeństwa we współtworzenie Miasta (Informatyczne Centrum Zarządzania Miastem, Jarosławska Karta Miejska, dostosowanie budynków gminnych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, budowa Centrum Przesiadkowego).</p> <p>Przedsięwzięcia realizowane w obszarze gospodarczym mają prowadzić do obniżenia poziomu bezrobocia, wzrostu gospodarczego oraz poprawy stanu finansów Miasta (Punkt Pozyskiwania i Obsługi Inwestora, Wielki Jarmark Jarosławski).</p> <p>Zaplanowano również działania w zakresie rozwoju instytucjonalnego,</p>	wartość projektu: 17 365 786,37 zł dofinansowanie: 17 365 786,37 zł	Program Rozwój Lokalny, Norweski Mechanizm Finansowy 2014-21	01.09.2021 - 30.04.2024

		m.in. szkolenia, wizyty studyjne, dostosowanie procedur i przepisów wewnętrznych.			
4.	Płyta Rynku - części północna i wschodnia z Placem Św. Michała	Realizacja inwestycji dotyczącej modernizacji płyty Rynku w Jarosławiu – część północna i wschodnia oraz Placu Św. Michała.	wartość projektu: 6 225 801,48 zł  dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: 4 740 500,00 zł dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych: 717 708,92 zł	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Edycja 1  Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	26.07.2021 - 04.10.2023
5.	Dostępna Szkoła	Działania zmierzające w kierunku poprawy dostępności Szkoły Podstawowej nr 4 im. Stefana Żeromskiego i Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza dla uczniów z niepełnosprawnościami poprzez likwidację barier architektonicznych, technicznych, edukacyjnych i społecznych oraz organizacyjnych i proceduralnych.	wartość projektu: 1 574 806,85 zł  dofinansowanie: 1 337 182,00 zł	Fundacja Fundusz Współpracy oraz Fundacja Instytutu Rozwoju Regionalnego	16.09.2021 - 30.09.2023
6.	Jarosław- opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020	Opracowanie dokumentacji technicznej, która może posłużyć do aplikowania o fundusze w ramach nowej perspektywy unijnej: projektów kompleksowej termomodernizacji 35 budynków użyteczności publicznej, strategii retencji Miasta, kompleksowych projektów głównych ulic, dokumentacji projektowej kładki rowerowej i ścieżek rowerowych, dokumentacji projektowej wymiany oświetlenia ulicznego i dokumentacji technicznej rozwoju infrastruktury	wartość projektu: 3 012 816,16 zł  dofinansowanie: 3 012 816,16 zł	Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020.	01.01.2022 - 30.06.2023

		teletechnicznej.			
7.	Projekt grantowy Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR	Zakup 177 laptopów z systemem operacyjnym Windows. Dodatkowo laptopy zostały objęte ubezpieczeniem na okres 2 lat. Laptopy przekazane zostały na własność (bez żadnych odpłatności) dla dzieci/osób dorosłych uczęszczających do szkół podstawowych lub średnich zamieszkałych na terenie Jarosławia.	wartość projektu: 460 200,00 zł  dofinansowanie: 460 200,00 zł	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Oś Priorytetowy V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia.	29.04.2022 - 16.03.2023
8.	Projekt grantowy Cyfrowa Gmina	Zapewnienie cyberbezpieczeństwa samorządowych systemów informatycznych. Rozbudowa zabezpieczeń logicznych - firewall, systemy IDS, IPS. Zakup serwera Backup. Zakupy specjalistycznego oprogramowania. Cyfryzacja biur, jednostek publicznych, jednostek podległych i nadzorowanych (chmura obliczeniowa dla JST, stacje robocze, skanery). Edukacja cyfrowa urzędników (szkolenia stacjonarne dla pracowników urzędu w zakresie obsługi zakupionego sprzętu i oprogramowania, szkolenia dla urzędników w zakresie cyberbezpieczeństwa).	wartość projektu: 1 112 190,00 zł  dofinansowanie: 1 112 190,00 zł	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia.	27.04.2022 - 30.09.2023
9.	Zielony transport publiczny w Mieście Jarosław	W ramach projektu zaplanowano zakup 13 zeroemisyjnych elektrycznych, zasilanych z baterii pojazdów kat. M3 – BEV (autobusów) oraz utworzenie 1 punktu ładowania pojazdów elektrycznych prądem	wartość projektu: 31 982 000,00 zł  dofinansowanie: 19 870 324,00 zł  pożyczka: 6 131 302,00 zł	Program priorytetowy Zielony transport publiczny Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	01.01.2023 - 31.10.2024

		stałym o mocy od 150 kW i 14 punktów ładowania pojazdów elektrycznych prądem stałym o mocy od 50 kW do mniej niż 150 kW. Przewidziano również przeszkolenie 21 osób.			
10.	Przebudowa drogi gminnej klasy „Z” nr 111318r ul. Przemysłowa w Jarosławiu od km 0+000,00 do km 0+897,00	W ramach przebudowy ul. Przemysłowej zaplanowano: rozbiórki, roboty ziemne, podbudowy, wykonanie kanalizacji deszczowej, chodników, rowów, oświetlenia, beton asfaltowy, oznakowanie poziome i pionowe.	wartość projektu: 3 247 601,18 zł.  dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg: 1 705 551,00 zł.  dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych: 230 000,00 zł.	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg.  Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych.	08.07.2022 - 07.10.2023
11.	Poprawa dostępności poprzez budowę windy w Szkole Podstawowej Nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi w Jarosławiu	W ramach projektu przewidziano instalację windy dla osób z niepełnosprawnościami, doradztwo świadczone przez Ośrodek Wsparcia Architektury Dostępnej, usługi doradcze w zakresie dostępności oraz zakup infomatu dla osób z niepełnosprawnościami.	wartość projektu: 250 000,00 zł.  dofinansowanie: 200 000,00 zł.	Dostępny samorząd - granty realizowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.	25.04.2022 - 30.06.2023
12.	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w Mieście Jarosław poprzez wyznaczenie, wyniesienie i doposażenie przejść dla pieszych oraz doposażenie szkół podstawowych w narzędzia edukacyjne z zakresu ruchu	Projekt obejmuje budowę 5 wyniesionych przejść dla pieszych, zakup i montaż 3 wyświetlaczy prędkości, stacjonarnego miasteczka rowerowego oraz miasteczek rowerowych mobilnych do 5 szkół.	wartość projektu: 498 850,00 zł  dofinansowanie: 424 022,50 zł	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 Działanie 3.1.: Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T oś priorytetowa III: Rozwój Sieci Drogowej TEN-T i Transportu Multimodalnego	12.12.2022 - 31.12.2023

	drogowego				
13.	Budowa bocznej ul. Pogodnej, ul. Letniej oraz drogi na działkach nr 476/4, 477/17, 476/5, 475/7 obręb 4	W ramach projektu zaplanowano budowę nowych nawierzchni wraz z podbudową, odwodnienie drogi, przebudowę sieci energetycznej, budowę oświetlenia ulicznego, przebudowę sieci telekomunikacyjnej, budowę kanału technologicznego, przebudowę sieci gazowej oraz wodociągu.	wartość projektu: 2 953 556,28 zł  dofinansowanie: 2 805 878,47 zł	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych Edycja 2	15.06.2022 - 29.12.2023
14.	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w ul. Jana Tarnowskiego poprzez rozdział kanalizacji ogólnospławnej. Odbudowa drogi z budową skrzyżowania	W ramach projektu zaplanowano budowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej w pasie drogowym oraz kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej, deszczowej i wodociągowej poza pasem drogowym. Inwestycja obejmuje również odbudowę drogi w pasie drogi wojewódzkiej nr 865 Jarosław-Belżec w km 0+110 do km 0+600 oraz przebudowę Placu Mickiewicza i ul. Hetmana Jana Tarnowskiego poprzez budowę skrzyżowania typu "Rondo" z dojazdami i nową konstrukcją jezdni i chodników. Wykonana zostanie przebudowa infrastruktury technicznej: energetycznej, teletechnicznej, gazowej i wodno-kanalizacyjnej.	wartość projektu: 14 330 013,69 zł  dofinansowanie: 13 613 513,01 zł	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych Edycja 2	15.06.2022 - 29.12.2024
15.	Zagospodarowanie bulwarów nad Sanem	Bulwary nad Sanem - zagospodarowanie terenów na prawym brzegu Sanu w Jarosławiu i stworzenie ogólnodostępnej wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej. Zakres obejmuje m. in.: ciągi piesze, ścieżki edukacyjne, pieszo-rowerowe, parking, drogi dojazd., instalacja wodociągowa i instalacja kanalizacyjna, oświetlenie,	wartość projektu: 7 178 163,98 zł  dofinansowanie: 6 460 347,58 zł	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych Edycja 2	15.06.2022 - 29.09.2024



		budynek, amfiteatr, boiska, stanowiska do wodowania, skatepark, siłownia terenowa, ścieżki zdrowia, miejsca do gier, do grillowania i na ogniska, mała architektura, plaża, monitoring, wycinka i nasadzenia.			
16.	Ekologiczne Miasto Jarosław	Projekt parasolowy – budowa instalacji fotowoltaicznych, instalacji solarnych, pomp ciepła oraz kotłów na biomasę w gospodarstwach domowych na terenie Jarosławia.	wartość projektu: 8 420 202,61 zł  dofinansowanie: 6 469 122,26 zł	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 z Instrumentu REACT-EU w ramach działania 11.2	01.11.2017 - 30.11.2023
17.	Dzisiaj się uczysz, jutro pracujesz	Projekt realizowany przez Stowarzyszenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jarosław-Przeworsk. Celem projektu jest poprawa sytuacji osób bezrobotnych lub biernych zawodowo, rolników i członków ich rodzin oraz osób pracujących na umowy krótkoterminowe lub umowy cywilnoprawne poprzez udział w szkoleniach i stażach oraz wsparcie doradcy zawodowego, pośrednika pracy i psychologa.	wartość projektu: 1 757 733,98 zł  dofinansowanie: 1 599 290,97 zł	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa VII Regionalny rynek pracy Działanie 7.1 Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy	01.04.2021 - 31.03.2023
18.	Rozbudowa Drogi Gminnej Klasy „L” Nr 111320r Ul. Pełkińskiej W Jarosławiu Od km 0+936,90 Do km 1+935,90	Przebudowa obejmuje m.in. wymianę istniejącej konstrukcji nawierzchni o długości 999 m.b. Odwodnienie jezdni za pomocą studzienek ściekowych połączonych przykanalikami z kolektorem kanalizacji deszczowej. W celu poprawy bezpieczeństwa ruchu pieszych budowa chodnika oraz ciągu pieszo – rowerowego na całej długości drogi. Wykonanie palisad betonowych i	wartość ogółem: 14 661 329,88 zł  dofinansowanie: 6 553 797,00 zł	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2023-2025

		Murów oporowych. Przebudowa skrzyżowania z ul. Pogodną. Przebudowa zatoki autobusowej. Przebudowa istniejącego uzbrojenia podziemnego i nadziemnego kolidującego z realizowaną inwestycją.			
19.	Ciepłe Mieszkanie - Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	Inwestycja w trybie konkursowym polegająca na wymianie starych piecy (na paliwo stałe) na piece ekologiczne (np. zasilane gazem ziemnym), wymianę stolarki okiennej i drzwi dla 2 lokali w budynkach wielorodzinnych zlokalizowanych na terenie Jarosławia.	wartość projektu: 30 000,00 zł  dofinansowanie: 30 000,00 zł	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2023-2024
<b>Razem:</b>		<b>Wartość projektów:</b>	<b>136 751 690,01</b>		
		<b>Dofinansowanie:</b>	<b>96 238 244, 41</b>		

Tabela 28. Wnioski aplikacyjne złożone w 2023 r.

Wnioski aplikacyjne złożone w 2023 roku					
Lp.	Tytuł	Skrócony opis	Finansowanie projektu	Źródło dofinansowania	Status
1.	Cyberbezpieczny Samorząd	Projekt będzie stanowił integralne i wieloaspektowe przedsięwzięcie, które ma na celu wzmocnienie całej gminnej struktury pod względem cyberbezpieczeństwa. Realizacja projektu obejmuje m. in. budowę systemu kopii zapasowych, zasilacze UPS, system NAC, system DLP, urządzenia UTM oraz szkolenia kompetencyjne dla	wartość projektu: 904 255,00 zł  dofinansowanie: 691 056,88 zł	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC). II Zaawansowane usługi cyfrowe, 2.2 Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.	Projekt na etapie uzupełnienia dokumentów w do podpisania umowy

		osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo IT i użytkowników końcowych przetwarzających dane wrażliwe w systemach informatycznych.			
2.	Remont ulicy Drużynieckiej w Jarosławiu, droga gminna nr 111312R, km 0+000 do 0+162	Przedmiotem inwestycji jest remont drogi gminnej ul. Drużynieckiej poprzez wymianę istniejącej nawierzchni jezdni i nawierzchni istniejących chodników oraz zjazdów w granicach pasa drogowego. Długość remontowanej drogi wynosi 162 m, w tym 149 metrów drogi dla pieszych.	wartość projektu: 483 503,48 zł dofinansowanie: 241 751,00 zł	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Projekt umieszczony na liście rezerwowej
3.	Remont zabytkowej kamienicy na jarosławskim rynku	Inwestycja dotyczy remontu narożnej kamienicy z XVII w. znajdującej się na głównym deptaku miasta, ulicy Grodzkiej. Zakres prac obejmuje wymianę/naprawę więźby dachowej i pokrycia dachowego, konserwację przewodów kominowych, piwnic oraz wzmocnienie ścian nośnych kamienicy.	wartość projektu: 747 670,00 zł dofinansowanie: 732 716,60 zł	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - edycja pierwsza	Projekt nie uzyskał dofinansowania
4.	Remont fragmentu muru oporowego przy Kolegiacie Jarosławskiej	Zakres zadania to prace remontowo – konserwatorskie zabytkowego muru oporowego, muru obronnego, pozostałości baszty i fragmentu przyczółka mostowego wraz z ogrodzeniem	wartość projektu: 510 000,00 zł dofinansowanie: 499 800,00 zł	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - edycja pierwsza	Projekt wybrany do dofinansowania

		w Zespole Kolegium Jezuickiego przy ul. Ks. Piotra Skargi, ul. Farnej, Panieńskiej i ul. Podzamcze w Jarosławiu.			
5.	Konserwacja i restauracja polichromii przęsła chórowego oraz ściany zachodniej nawy głównej kościoła oo. Dominikanów pw. Matki Bożej Bolesnej w Jarosławiu	Zakres prac obejmuje konserwację i restaurację polichromii przęsła chórowego oraz ściany zachodniej nawy głównej kościoła oo. Dominikanów pw. Matki Bożej Bolesnej w Jarosławiu. Konserwacji zostanie poddane 420,15 m <sup>2</sup> zabytkowej polichromii i detali architektonicznych.	wartość projektu: 499 095,12 zł dofinansowanie: 489 113,22 zł	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - edycja pierwsza	Projekt wybrany do dofinansowania
6.	Wykonanie prac budowlano-konserwatorskich przy murze ogrodzeniowym wokół klasztoru OO. Franciszkanów oraz kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej w Jarosławiu	Inwestycja dotyczy wykonania prac budowlano-konserwatorskich przy murze ogrodzeniowym na odcinku B, C i D wokół klasztoru OO. Franciszkanów oraz kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej w Jarosławiu. Prace obejmują: wykonanie konserwacji wątków ceglanych muru ogrodzeniowego od wewnętrznej strony (ogrodu), wykonanie konserwacji tynków muru ogrodzeniowego od zewnętrznej strony (ulicy), wykonanie izolacji pionowych oraz poziomych murów fundamentowych ogrodzenia, wykonanie konserwacji	wartość projektu: 3 528 624,00 zł dofinansowanie: 3 458 051,52 zł	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - edycja pierwsza	Projekt nie uzyskał dofinansowania

		<p>pokrycia daszków murów ogrodzenia. Zakres planowanych prac na odcinku muru ogrodzeniowego na długości 238 mb.</p>			
7.	<p>Remont budynku greckokatolickiej świątyni</p>	<p>Pierwszy etap prac remontowo-konserwatorskich obejmuje wzmocnienia posadowienia fundamentów połączenia wież kościoła z nawami. Niezbędne jest również wzmocnienie pęknięć ścian przez cerowanie murów oraz poprawienie konstrukcji więźby dachowej z częściową wymianą poszczególnych elementów.</p>	<p>wartość projektu: 3 490 000,00 zł dofinansowanie: 3 420 200,00 zł</p>	<p>Rządowy Program Odbudowy Zabytków - edycja pierwsza</p>	<p>Projekt nie uzyskał dofinansowania</p>
8.	<p>Rozbudowa ulicy Akacjowej w Jarosławiu - etap I</p>	<p>Przedmiotem inwestycji jest budowa drogi gminnej ul. Akacjowej w miejsce istniejącej drogi wewnętrznej w km 0+250 do 0+521.</p>	<p>wartość projektu: 2 037 295,01 zł dofinansowanie: 1 996 549,11 zł</p>	<p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja szósta - PGR</p>	<p>Projekt nie uzyskał dofinansowania</p>
9.	<p>Rozbudowa ulicy Misztale w mieście Jarosław - etap I</p>	<p>Przedmiotem inwestycji jest rozbudowa drogi publicznej gminnej nr 111208R klasy technicznej D wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.</p>	<p>wartość projektu: 5 100 000,00 zł dofinansowanie: 4 998 000,00 zł</p>	<p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja szósta - PGR</p>	<p>Projekt nie uzyskał dofinansowania</p>
10.	<p>Nadbudowa i przebudowa Hali sportowo – widowiskowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji</p>	<p>Przedmiotem zamierzenia budowlanego jest nadbudowa części budynku hali sportowo-widowiskowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jarosławiu oraz przebudowa zaplecza biurowo-socjalnego</p>	<p>wartość projektu: 12 683 192,21 zł dofinansowanie: 11 414 872,99 zł</p>	<p>Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja ósma</p>	<p>Projekt wybrany do dofinansowania</p>

	w Jarosławiu	wraz z halą sportową w celu dostosowania obiektu do obecnie obowiązujących przepisów higieniczno-sanitarnych i warunków ochrony przeciwpożarowej.			
11.	Termomodernizacja krytej pływalni w Jarosławiu	W ramach prac remontowych przewiduje się docieplenie ścian zewnętrznych, przebudowę podejść kanalizacji deszczowej, docieplenie stropodachów budynku, wymianę okien na okna i witryny aluminiowe zgodnie z wymaganiami WT 2021, planuje się zastosowanie alternatywnych źródeł energii w postaci instalacji fotowoltaicznej i pompy ciepła powietrze-woda.	wartość projektu: 2 178 228,30 zł dofinansowanie: 1 960 405,47 zł	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja ósma	Projekt wybrany do dofinansowania
12.	Rozbudowa ulicy Elektrownianej w Jarosławiu - etap I	Przedmiotem inwestycji jest rozbudowa drogi gminnej Nr 111296R klasy „D” ulicy Elektrownianej na odcinku od km 0+127 do km 1+126 poprzez rozbudowę drogi, budowę chodnika, oświetlenia ulicznego, kanalizacji deszczowej oraz usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną.	wartość projektu: 8 187 566,24 zł dofinansowanie: 7 778 187,93 zł	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja ósma	Projekt nie uzyskał dofinansowania
13.	Remont zabytkowej kamienicy na jarosławskim	Inwestycja dotyczy remontu narożnej kamienicy z XVII w. znajdującej się na głównym deptaku miasta, ulicy	wartość projektu: 847 670,00 zł dofinansowanie:	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - edycja druga	Projekt nie uzyskał dofinansowania



	rynku	Grodzkiej. Zakres prac obejmuje wymianę/naprawę więźby dachowej i pokrycia dachowego, konserwację przewodów kominowych, piwnic oraz wzmocnienie ścian nośnych kamienicy.	805 286,50 zł		
14.	Renowacja polichromii kolegiaty południowej nawy bocznej kościoła Parafii Bożego Ciała w Jarosławiu	Zakres inwestycji obejmuje konserwację /technicznej i estetycznej/ malowideł ściennych w kopule, na sklepieniach, gzymsach i ścianach w nawie południowej.	wartość projektu: 1 020 400,00 zł dofinansowanie: 1 000 000,00 zł	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - edycja druga	Projekt nie uzyskał dofinansowania
15.	Konserwacja i restauracja polichromii oraz elementów wystroju nawy głównej kościoła oo. Dominikanów pw. Matki Bożej Bolesnej w Jarosławiu	Zakres inwestycji dotyczy konserwacji i restauracji polichromii przęsła chórowego oraz ściany zachodniej nawy głównej kościoła oo. Dominikanów pw. Matki Bożej Bolesnej w Jarosławiu. Konserwacji zostanie poddane 310,34 m2 zabytkowej polichromii i detali architektonicznych.	wartość projektu: 399 938,14 zł dofinansowanie: 391 939,38 zł	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - edycja druga	Projekt wybrany do dofinansowania
16.	Prace remontowo-konserwatorskie odcinka muru obronnego w Opactwie Sióstr Benedyktynek w Jarosławiu	Zakres inwestycji obejmuje prace remontowo - konserwatorskie odcinka muru obronnego w opactwie benedyktyńskim w Jarosławiu.	wartość projektu: 426 770,76 zł dofinansowanie: 418 235,35 zł	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - edycja druga	Projekt wybrany do dofinansowania
17.	Remont	Pierwszy etap prac remontowo	wartość	Rządowy Program	Projekt nie

	budynku greckokatolickiej świątyni - I etap	-konserwatorskich zespołu wież cerkwi obejmuje prace badawcze oraz konstrukcyjne, odkrycie fundamentów wież w miejscach pęknięć, wzmocnienie konstrukcyjne pęknięć tych elementów, przemurowania i cerowanie pęknięć ścian nawy głównej i bocznej, izolacja pionowa fundamentów cerkwi w miejscu dokonanych odkrywek oraz izolacja pozioma metodą iniekcji oraz wykonanie systemu dylatacji elementów konstrukcyjnych, umożliwiającą właściwą pracę w istniejących schematach statycznych.	projektu: 1 070 000,00 zł dofinansowanie: 1 048 600,00 zł	Odbudowy Zabytków - edycja druga	uzyskał dofinansowania
18.	Wykonanie prac budowlano-konserwatorskich przy murze ogrodzeniowym wokół klasztoru OO. Franciszkanów oraz kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej w Jarosławiu	Inwestycja dotyczy wykonania prac budowlano-konserwatorskich przy murze ogrodzeniowym na odcinku B, C i D wokół klasztoru OO. Franciszkanów oraz kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej w Jarosławiu.	wartość projektu 3 528 624,00 zł dofinansowanie: 3 429 822,53 zł	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - edycja druga	Projekt nie uzyskał dofinansowania
19.	LIFE Podkarpackie. Skuteczne wdrożenie	Poprawa jakości powietrza oraz podniesienie świadomości mieszkańców województwa podkarpackiego	wartość projektu: 882 459 zł dofinansowanie:	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Projekt realizowany

	programu ochrony powietrza dla województwa podkarpackiego z uwzględnieniem problemu ubóstwa energetycznego: "Podkarpackie - żyj i oddychaj"	na temat jakości powietrza i znaczenia efektywności energetycznej. Projekt realizowany będzie w 61 podkarpackich gminach przez 6 lat, w GMJ zatrudniony zostanie doradca ds. powietrza i energii, zakupiony zostanie niezbędny sprzęt do sprawdzenia efektywności energetycznej budynków. Prowadzana będzie kampania informacyjno – promocyjna, konferencje, spotkania oraz zakupione zostaną broszury i ulotki.	838 335 zł		
20.	Budowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie nr 2 na dz. o nr ewid. 11/3 i 11/4	Budowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie nr 2 na dz. o nr ewid. 11/3 i 11/4	wartość projektu: 106 979,25 zł dofinansowanie: 85 583,40 zł	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, dotacje ze środków związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych	Projekt złożony w konkursie, wycofany na etapie oceny
21.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Jarosławia	Zakup i montaż inteligentnego przejścia dla pieszych	wartość projektu: 100 000,00 zł dofinansowanie: 100 000,00 zł	Razem Bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022 - 2024	Projekt nie uzyskał dofinansowania
22.	Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior +, ul. 3-go Maja	Dofinansowanie kosztów funkcjonowania Klubu Senior + przy ul. 3-go Maja w Jarosławiu.	wartość projektu: 215 021,28 zł dofinansowanie:	Program Wieloletni Senior + edycja 2023	Projekt zrealizowany

	48		22 942,77 zł		
23.	Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior +, os. Jagiellonów	Dofinansowanie kosztów funkcjonowania Klubu Senior + przy os. Jagiellonów w Jarosławiu.	wartość projektu: 116 121,76 zł dofinansowanie: 22 713,42 zł	Program Wieloletni Senior + edycja 2023	Projekt zrealizowany
24.	Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior +, ul. Dolnoleżąska 16	Dofinansowanie kosztów funkcjonowania Dziennego Domu Senior + przy ul. Dolnoleżąskiej w Jarosławiu.	wartość projektu: 336 982,75 zł dofinansowanie: 60 353,61 zł	Program Wieloletni Senior + edycja 2023	Projekt zrealizowany
25.	Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior +, Plac Mickiewicza 18	Dofinansowanie kosztów funkcjonowania Dziennego Domu Senior + przy Placu Mickiewicza w Jarosławiu.	wartość projektu: 410 379,50 zł dofinansowanie: 61 803,15 zł	Program Wieloletni Senior + edycja 2023	Projekt zrealizowany
26.	Jarosław, mur oporowy opactwa pobenedyktyńskiego 1728 r.: remont i konserwacja odcinka wzdłuż ul. Podgórze zagrożonego katastrofą budowlaną - etap VI (ostatni)	Remont i konserwacja ostatniego odcinka muru oporowego.	wartość projektu: 507 095,09 zł dofinansowanie: 299 186,00 zł	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Projekt nie uzyskał dofinansowania
27.	Utworzenie miejsc żłobkowych Maluch+	Utworzenie i funkcjonowanie 100 miejsc żłobkowych	wartość projektu: 7 079 650,10 zł dofinansowanie: 7 079 650,10 zł	Program Maluch+ edycja 2023	Projekt nie zrealizowany
<b>Razem:</b>		<b>Wartość projektów:</b>	<b>57 397 520,99</b>		
		<b>Dofinansowanie:</b>	<b>53 345 155,93</b>		

W 2023 wykonano za środki Wojewody Podkarpackiego roboty remontowo-konserwatorskie 13 mogił nieznanymi żołnierzy Wojska Polskiego poległych w 1939 r. w kwaterze 16 Cmentarza Komunalnego „Nowego” przy ul. Krakowskiej oraz mogiły 5 żołnierzy Wojska Polskiego poległych w 1939 r. w kwaterze 24 Cmentarza Komunalnego „Starego” przy ul. Cmentarnej w Jarosławiu.

Przedmiotem zadania określonego w umowie nr 468/2023 z dnia 21.09.2023 r. wraz z Aneksem Nr 1 z dnia 17.10.2023 r. było przeprowadzenie;

a) Prac remontowo – konserwatorskich 13 szt. indywidualnych mogił nieznanymi żołnierzy Wojska Polskiego poległych w 1939 r. i pochowanych w Kwaterze 16 Cmentarza Komunalnego przy ul. Krakowskiej Cmentarnej w Jarosławiu zgodnie z zakresem prac zatwierdzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków decyzją z dnia 28.03.2022 znak: IRN-II.5142.1.51.2022.PG.,

b) Prac remontowo – konserwatorskich zbiorowej mogiły 5 żołnierzy Wojska Polskiego poległych w 1939 r. i pochowanych w Kwaterze 24 Cmentarza Komunalnego przy ul. Cmentarnej w Jarosławiu zgodnie z zakresem prac zatwierdzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków decyzją z dnia 17.08.2023 znak: IRN-II.5142.1.144.2023.AW.,

Zakres prac zgodny jest z Porozumieniem Nr 12 Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 maja 2023 r wraz z Aneksem nr 1 z dnia 17 października 2023 r.

Wartość robót wynikający z zawartej umowy wraz z aneksem na podstawie przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych (w trybie podstawowym bez negocjacji) wyniosła: 170 876,00 zł. brutto.

## **6.6. Współpraca regionalna i międzynarodowa**

Współpraca terytorialna w wymiarze zarówno regionalnym, jak i międzynarodowym, jest jednym z ważniejszych wyzwań związanych z kształtowaniem nowoczesnej i efektywnej polityki rozwoju lokalnego. Jarosław od wielu lat podejmuje działania na niwie międzynarodowej poprzez zawieranie umów partnerskich z Miastami i wzajemną współpracę, wymianę doświadczeń, realizację wspólnych celów. Współpracę regionalną realizuje przede wszystkim poprzez przynależność do różnych związków, stowarzyszeń oraz organizacji, mającą na celu również wymianę doświadczeń oraz wzajemne wspieranie w realizacji działań i przedsięwzięć.

Jedną z ważniejszych form realizacji współpracy regionalnej jest podpisane z Gminą Miejską Przeworsk, Gminą Przeworsk oraz Gminą Pawłosiów porozumienia w sprawie opracowania wdrożenia strategii tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jarosław-Przeworsk. Ta platforma współpracy skupia się na:

- wspieraniu działań prorozwojowych i integrujących obszar, w tym poprzez realizację działań

ukierunkowanych na poprawę przedsiębiorczości i wdrażanie innowacyjnych technologii, realizacji działań na rzecz rewitalizacji, tworzeniu komunikacyjnej spójności obszaru i jego dostępności zewnętrznej,

- poprawie stanu środowiska przyrodniczego, efektywności energetycznej oraz promowaniu strategii niskoemisyjnych i zrównoważonego transportu.

Nakreślone powyżej działania mają wpływać na podniesienie jakości życia w obszarze i wzmocnienie powiązań funkcjonalnych partnerów porozumienia.

W raportowanym roku Gmina Miejska Jarosław nie przystąpiła do żadnego nowego związku czy stowarzyszenia w ramach współpracy regionalnej. Odprowadziła składki na rzecz pięciu stowarzyszeń tj. Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych, Stowarzyszenia Euroregion Karpaty, Związku Miast Polskich, Podkarpackiej Regionalnej Organizacji Turystycznej oraz Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jarosław – Przeworsk.

Na niwie międzynarodowej, miasto rozwinęło współpracę między miastami partnerskimi, polegającą na inicjowaniu i utrzymywaniu wzajemnych kontaktów w dziedzinach gospodarki, kultury, oświaty, sportu, turystyki, ochrony środowiska oraz współpracy w zakresie wymiany doświadczeń dotyczących funkcjonowania społeczności obu samorządów. Korzystanie z dobrych praktyk oraz dzielenie się własnymi doświadczeniami wyznacza kierunek współpracy pomiędzy poszczególnymi narodami.

Jarosław od wielu lat współpracuje z niżej wymienionymi miastami:

- Michalovce (Słowacja),
- Humenne (Słowacja),
- Orange (Francja),
- Dingelstädt (Niemcy),
- Vyškov (Czechy),
- Użgorod (Ukraina),
- Jaworów (Ukraina),
- X Dzielnica Budapesztu – Kőbánya (Węgry),
- Svidnik (Słowacja).

Misją partnerstwa miast jest współpraca ludzi w szerokim zakresie – gospodarczym, społecznym, kulturalnym – niezależnie od granic państwowych.

Szczególnym wymiarem współpracy międzynarodowej, związanej z przygranicznym położeniem Jarosławia, jest współpraca prowadzona w ramach Euroregionu Karpackiego. Jednostki działające w Euroregionie są skupione w ramach stowarzyszenia, pełniącego funkcje koordynacyjne działań jego członków oraz narzędziowe w zakresie wsparcia rozwoju. Jednym z narzędzi jest Sieć Miast Euroregionu Karpackiego, będąca transgraniczną platformą systemowej i skoordynowanej współpracy samorządów miejskich należących do Euroregionu. Głównym zadaniem sieci jest działanie na rzecz rozwoju ośrodków miejskich w regionie przygranicznym m.in. poprzez połączenie rozproszonych działań realizowanych przez



wiele samorządów w obszarze transgranicznym.

Stowarzyszenie Euroregion Karpacki Polska w ramach realizacji strategii „Karpacki Horyzont 2030”, dotyczącej internacjonalizacji potencjału Karpat, nawiązał współpracę z Europejskim Ugrupowaniem Współpracy Terytorialnej Gorizia - Nowa Gorizia (Włochy / Słowenia). W związku z tą inicjatywą w kwietniu Jarosław odwiedzili przedstawiciele włosko-słoweńskiego Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej – Euroregion Gorizia – Nova Gorica: prezes Paolo Petiziol oraz burmistrzowie Miasta Gorizia we Włoszech Rodolfo Zibera i Gminy Sepeter Vrtojba ze Słowenii Milan Turk, a także Tomaz Konrad - zastępca Dyrektora EGTC GO.

W ramach realizacji projektu finansowanego w 100 % ze środków norweskich „JarosLove - z miłości do ludzi” zorganizowane zostały dwie zagraniczne wizyty studyjne. W czerwcu delegacja, w skład w której weszli przedstawiciele Urzędu Miasta Jarosławia, podległych spółek, instytucji oraz partnerzy projektu, odwiedzili partnerską gminę w Norwegii Nordre Follo. Z rewizytą partnerzy norwescy przyjechali do Jarosławia w sierpniu na Jarmark Jarosławski. Spotkania były okazją do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk. Ważnym wymiarem współpracy regionalnej i ogólnopolskiej były relacje Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu nawiązywane z innymi jednostkami w zakresie zagadnień związanych z promocją oraz turystyką. Poniżej znajdują się nazwy organizacji oraz wspólnie podejmowane akcje i działania w 2023 r.:

- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze

W ofercie Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, dzięki współpracy z PTTK, znajduje się możliwość zwiedzania Jarosławia z przewodnikami zrzeszonymi w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym. Pracownicy Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu rozszerzają swoje kompetencje oraz wiedzę w ramach trwającego kursu na Przewodnika Turystycznego organizowanego przez PTTK.

- Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna

- ✓ Realizowana przez Centrum Kultury i Promocji współpraca z Podkarpacką Regionalną Organizacją Turystyczną umożliwia m.in. regularną wymianę materiałów promocyjnych, a także udział w moderowaniu informacji, które zawierane są na portalu turystycznym [www.podkarpackie.travel](http://www.podkarpackie.travel). Za pośrednictwem struktur Podkarpackiej Regionalnej Organizacji Turystycznej miasto Jarosław promowane było, m.in. na Międzynarodowych Targach ITB Berlin.
- ✓ Udział w II Podkarpackim Forum Turystycznym w Rzeszowie. Udział w wydarzeniu organizowanym przez Marszałka Województwa Podkarpackiego oraz Podkarpacką Regionalną Organizację Turystyczną był okazją do dyskusji o sukcesach, ale i wyzwaniach stojących przed branżą turystyczną.

- Jarosławskie Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych i Pilotów Wycieczek, Miejskie Koło PTTK w Jarosławiu przy oddziale PTTK Rzeszów oraz Klub Górski Kuklik.

Zrealizowano następujące inicjatywy: „Niedzielne spacerki po Jarosławiu z Przewodnikiem” oraz „Noc

Zwiedzania Rynku”.

- Ministerstwo Edukacji i Nauki

Włączenie Podziemi Jarosławskich do listy miejsc wartościowych edukacyjnie – dzięki staraniom pracowników CKiP w Jarosławiu Podziemne Przejście Turystyczne w Jarosławiu oraz Podziemna Trasa Turystyczna im. prof. Feliksa Zalewskiego w Jarosławiu w 2023 r. znalazły się na liście projektu Ministerstwo Edukacji i Nauki „Poznaj Polskę”, jako miejsca wartościowe edukacyjnie.

W ramach programu szkoły mogą otrzymać dofinansowanie na wyjazdy edukacyjne. Wycieczki te umożliwiają dzieciom i młodzieży poznawanie Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii oraz osiągnięć polskiej nauki. Dzięki nim nauka nabiera praktycznego wymiaru, a lekcje stają się ciekawsze i bardziej atrakcyjne dla młodych ludzi, co gwarantujemy uczestnikom wyprawy po Podziemiach Jarosławskich.

- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,

Partnerstwo w programie dedykowanym rodzinom wieloletnim, benefity dla posiadaczy Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

- Polska Organizacja Turystyczna:

- ✓ Prezentacja dobrych praktyk na Forum Informacji Turystycznej w Lublinie (7–8 XII 2023 r.) – Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu znalazło się w gronie profesjonalistów, którzy w Lublinie na forum zorganizowanym z okazji 60-lecia istnienia Informacji Turystycznej w Polsce, zaprezentowali dobre praktyki realizowane przez instytucję i wyróżniające CKiP na tle innych tego typu jednostek w kraju. Wyróżnienie dotyczyło jedynie pięciu Informacji Turystycznych w Polsce.
- ✓ Potwierdzenie w 2023 r. najwyższego czterogwiazdkowego standardu usług realizowanych przez Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej CKiP. Certyfikacja Informacji Turystycznej stanowi ważny element realizowanej przez Polską Organizację Turystyczną polityki zarządzania jakością standardu Polskiego Systemu Informacji Turystycznej. Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej w Jarosławiu od 2019 utrzymuje najwyższy – czterogwiazdkowy – certyfikat, co świadczy o fachowej obsłudze na wysokim poziomie.
- ✓ Utrzymanie trzeciego miejsca w rankingu na najlepszą informację turystyczną w Polsce, w najwyższej kategorii ośrodków czterogwiazdkowych. W ogólnopolskim konkursie na najlepsze Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej w Polsce zorganizowanym przez Polską Organizację Turystyczną oceniano profesjonalną obsługę turystów, współpracę na rzecz kreacji produktów turystycznych, promocję lokalnych usług turystycznych oraz obecność w sieci.
- ✓ Certyfikat Dobrych Praktyk Polskiej Organizacji Turystycznej – od 2022 Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu jest posiadaczem Certyfikatu Dobrych Praktyk przyznanego przez Polską Organizację Turystyczną. Celem projektu jest potwierdzenie wysokiej jakości usług świadczonych przez podmioty turystyczne oraz ich wyróżnienie i szeroka promocja wśród turystów planujących

wypoczynek w Polsce. Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu certyfikowane zostało w trzech kategoriach: bezpieczny obiekt MICE, turystyka zrównoważona oraz turystyka bez barier.

- ✓ Przyznanie CKiP w 2023 r. przez Polską Organizację Turystyczną prawa do korzystania z turystycznego znaku jakości LOGO „POLSKA”. Logo jest traktowane jako wyróżnienie markowego produktu turystycznego i jest turystycznym znakiem jakości. Prawo do korzystania z logo posiadają nieliczni w kraju.
- Współpraca z lokalną branżą hotelarską i gastronomiczną.

14 kwietnia 2023 r. Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu zorganizowało spotkanie dla przedstawicieli lokalnej branży hotelarskiej. Goście mieli okazję zapoznać się z bogatą ofertą turystyczno-kulturalną Jarosławia oraz działalnością Centrum Kultury i Promocji, w tym Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej. Po części teoretycznej, która ogólnie zaznajamiała z walorami i atrakcjami turystycznymi Jarosławia, a także realizowaną przez CKiP ofertą turystyczno-kulturalną, uczestnicy odwiedzili Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej – miejsce, gdzie każdy turysta kieruje swoje pierwsze kroki. Kulminacyjnym punktem spotkania było zwiedzanie dwóch tras podziemnych. Podziemia jarosławskie jak i walory całego miasta zrobiły na naszych gościach ogromne wrażenie. Wizyta zakończyła się powodzeniem, a nawiązane znajomości okazały się owocne i trwałe.

- Współpraca z Hufcem ZHP Jarosław im. Czesławy "Baśki" Puzon.

Pomoc w sprzedaży magnesów i widokówek, pełniących rolę „cegiełek” w procesie zbiórki funduszy na remont siedziby jarosławskiego harcerstwa.

# Przestrzeń społeczna



## 7. Przestrzeń społeczna

### 7.1. Ochrona zdrowia

Realizowane przedsięwzięcia profilaktyczne w 2023 roku, w ramach których:

- 1) współpracowano z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa z Rzeszowa w realizacji comiesięcznej akcji krwiodawstwa w ramach mobilnego punktu poboru krwi. W ramach przedsięwzięcia w 2023 r. - 221 mieszkańców Jarosławia i okolic oddało 110,5 litrów krwi;
- 2) podczas akcji „Ulica zdrowia” realizowanej w miesiącach kwiecień – październik 2023 z badań, porad, konsultacji skorzystało ponad 900 osób. Zainteresowani mogli skorzystać m.in. z badań słuchu, stóp, poziomu glukozy, czy ciśnienia tętniczego krwi. Prowadzono też porady m.in. dietetyczne i pielęgniarskie, szkolenia z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej, konsultacje o szkodliwym działaniu alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych;

W ramach działań edukacyjnych, związanych ze zwalczaniem narkomanii i przeciwdziałaniem alkoholizmowi, zostały przeprowadzone akcje profilaktyczne, skierowane do mieszkańców Miasta Jarosławia ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży:

- „STOP Używkom”.
- „Nie zmarnuj swojego życia”.
- „Profilaktyka przez kulturę i sport.
- „Zdrowy Przedszkolak-Zdrowy Uczeń”.
- „Dbam o zdrowie mamy, taty i swoje.
- Piknik profilaktyczny pod hasłem „Największym bogactwem jest zdrowie” w ramach kampanii ”Co za dużo to niezdrowo”.
- „Dopalacze i inne środki uzależniające”.
- „Zdrowe życie bez uzależnień”.
- „Bezpieczne wakacje 2023”.
- „Uzależnienia kradną marzenia”.

Ponadto w raportowanym roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jarosławiu:

- wydała 125 pisemnych opinii w formie postanowień o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- wszczęła 40 procedur w przedmiocie skierowania na leczenie odwykowe,
- wystosowała 19 wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- członkowie komisji uczestniczyli w 4 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Jarosławiu,

- członkowie komisji uczestniczyli w 93 spotkaniach Grup Diagnostyczno-Pomocowych, zajmujących się problemem przemocy domowej.

W przypadku braku możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, osoby wymagające stałej, całodobowej opieki kierowane są do domów pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę oraz zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu.

Gmina Miejska Jarosław w 2023 roku ponosiła opłatę za 59 osoby w domach pomocy społecznej, co obciążyło budżet gminy kwotą w wysokości 2 327 025,42 zł.

W ramach pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi podjęto działania w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi te są przyznawane na podstawie decyzji administracyjnej wydawanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu. Pomocy w tej formie w 2023 roku udzielono 41 osobom, którym przyznano 12 879 świadczeń na łączną kwotę 566 926,00 zł. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi należą do zadań zleconych gminie i w całości są finansowane z budżetu wojewody.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu może skierować do sądu wnioski o przyjęcie bez zgody do szpitala psychiatrycznego osób chorych psychicznie, których dotychczasowe zachowanie wskazuje na to, że nieprzyjęcie do szpitala spowoduje znaczne pogorszenie ich stanu zdrowia psychicznego bądź, które są niezdolne do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, a uzasadnione jest przewidywanie, że leczenie w szpitalu psychiatrycznym przyniesie poprawę ich stanu zdrowia. W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu wniósł do sądu 2 wnioski.

Działaniami na rzecz ochrony zdrowia są także wszelkiego rodzaju akcje profilaktyczne na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, propagujące zdrowy styl życia oraz umożliwiające uprawianie szeroko rozumianej aktywności fizycznej. W tych kwestiach Gmina Miejska Jarosław realizuje część obowiązków wraz z organizacjami pozarządowymi. Liczba i charakter zorganizowanych zajęć zostały wymienione w podpunkcie 7.8. *Organizacje pozarządowe*.

## **7.2. Polityka prorodzinna**

W ramach działań pomocowych mających na celu poprawę sytuacji jarosławskich rodzin Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu w 2023 roku realizował niżej wymienione zadania z zakresu administracji rządowej:

- świadczenia rodzinne,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- świadczenie wychowawcze, tzw. „500+”,
- wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego

oraz



- dodatek węglowy,
- dodatek dla gospodarstw domowych,
- dodatek gazowy czyli refundacja podatku VAT.

Na świadczenia rodzinne składa się wiele różnych form pomocy finansowej. Ogólnie w 2023 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało średnio 1 855 rodzin miesięcznie. Znaczną część rodzin pobierających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami uzależnionymi od dochodu stanowiły rodziny wychowujące jedno albo dwoje dzieci (358), rodzin wielodzietnych pobierających wskazane świadczenia było 129. Liczby dotyczące świadczeń rodzinnych i wydatkowanych środków zostały uwzględnione w tabeli nr 22.

**Tabela 29. Przyznane w 2023 r. świadczenia**

Rodzaj świadczenia	Liczba osób uprawnionych	Kwota wydatków (zł)
Zasiłek rodzinny	1331	1 519 497,55
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	34	31 647,48
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	34	91 101,16
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	81	158 197,30
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	177	196 659,66
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	769	74 092,12
Dodatek na pokrycie wydatków związanych z nauką poza miejscem zamieszkania	10	5 881,70
Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	251	228 066,53
Zasiłek pielęgnacyjny	1630	3 836 124,32
Świadczenie pielęgnacyjne	363	9 556 940,50
Specjalny zasiłek opiekuńczy	26	159 146,10
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	118	118 000,00
Zasiłek dla opiekunów	3	17 980,00
Świadczenia rodzicielskie	93	484 202,86
Ustawa „Ustawa za życiem”	2	8 000,00
<b>RAZEM:</b>	<b>4922</b>	<b>16 485 537,28</b>

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu w 2023 roku wypłacił świadczenie wychowawcze (500+) w łącznej kwocie 33 000,00 zł. Powyższe świadczenie zostało wypłacone na podstawie decyzji Wojewody Podkarpackiego w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu w 2023 roku prowadził postępowanie wobec 168 dłużników alimentacyjnych. Z funduszu alimentacyjnego wypłacono świadczenia średnio 234 osobom uprawnionym. Ogółem w 2023 roku ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystały osoby wychowywane w 141 rodzinach. Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2023 roku wyniosły 1 217 091,09 zł. Średnia miesięczna kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosła 418,82 zł. Natomiast, z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dłużnicy alimentacyjni w 2023 roku zwrócili, łącznie z odsetkami, kwotę w wysokości 431 261,97 zł. W przypadku 6 spraw stwierdzono wygaśnięcie należności od dłużników z powodu śmierci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku realizował zadanie związane z **dodatkiem gazowym czyli refundacją podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe**. Dodatek gazowy związany jest z zwrotem kwoty zapłaconego podatku VAT doliczonego do rachunku za gaz, który przysługuje gospodarstwu domowemu, które spełnia określone warunki: wpis do CEEB głównego źródła ogrzewania gospodarstwa domowego paliwem gazowym do dnia 21 grudnia 2022r. tj. wejścia w życie ustawy albo po tym dniu- w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do CEEB, jednocześnie gdy jest opłacona faktura dokumentująca dostarczenie paliw gazowych oraz spełnione kryterium dochodowe. Dodatek gazowy otrzymało 204 gospodarstwa domowe, na łączną kwotę 79 976,38 zł.

MOPS w Jarosławiu w 2023 roku realizował kolejne zadanie w formie **dodatku węglowego**, który przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków i wynosił 3 000,00 zł. Dodatek węglowy otrzymało 228 gospodarstw domowych, na łączną kwotę 684 000,00 zł.

W 2023 roku MOPS realizował zadanie zlecone w formie **dodatku dla gospodarstw domowych** - przysługującym osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego był: kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy albo kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG albo kocioł olejowy. Przyjęto 12 wniosków, natomiast wypłacono łącznie 12 000,00 zł.

Kolejnym rodzajem wsparcia realizowanym przez tut. Ośrodek był **dodatek elektryczny dla gospodarstw domowych**, który przysługiwał osobom ogrzewającym swoje domy i mieszkania energią elektryczną. Wniosek o wypłatę dodatku elektrycznego obejmował okres od 1 grudnia 2022 roku do 1 lutego 2023 roku, natomiast wypłata w terminie do dnia 31 marca 2023 roku.

Z dniem 27 października 2022 roku weszła w życie ustawa o **zakupie preferencyjnym paliwa stałego przez gospodarstwa domowe**. Do zakupu preferencyjnego jest uprawniona osoba fizyczna w gospodarstwie domowym, która spełnia warunki uprawniające do dodatku węglowego, tj.: przyznano lub

wypłacono jej dodatek węglowy, jeśli nie został złożony wniosek o wypłatę dodatku węglowego, a zostało dokonane zgłoszenie lub został wpisany węgiel jako główne źródło ogrzewania w CEEB. W ramach zakupu preferencyjnego uprawniona osoba fizyczna w gospodarstwie domowym może nabyć węgiel w dwóch partiach: 1,5 tony do 31 grudnia 2022 roku, a także 1,5 tony od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 roku. W 2023 roku złożono 233 wniosków na zakup preferencyjnego paliwa stałego przez gospodarstwa domowe.

Ważnym elementem wsparcia finansowego osób i rodzin w środowisku lokalnym jest wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023. Celem programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawianym. Pomocą w zakresie dożywiania objęte były w szczególności dzieci i młodzież realizujące obowiązek przedszkolny i szkolny.

W skład rozwiązań polityki prorodzinnej państwa wchodzi Karta Dużej Rodziny. Rodziny legitymujące się Kartą Dużej Rodziny mają możliwość korzystania z szeregu ulg, zniżek i zwolnień z opłat za korzystanie z wybranych usług czy zakupu towarów u włączonych w realizację programu partnerów. Dodatkowo, na terenie Gminy Miejskiej Jarosław, jest wydawana Jarosławska Karta Dużej Rodziny, której celem jest promowanie modelu dużej rodziny oraz wspieranie dużej rodziny w realizacji zdolności, umiejętności i zainteresowań jej członków. W 2023 roku wydano 517 Kart Dużej Rodziny oraz 160 Jarosławskich Kart Dużej Rodziny.

Formami pomocy rodzinie, które należy rozumieć jako prowadzenie polityki prorodzinnej są zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu polegające na:

- występowaniu do sądów z wnioskiem o wydanie zarządzeń w sprawie nieletnich (w 2023 roku dotyczyło to 4 dzieci),
- występowaniu do sądów o wgląd w sytuację rodziny (w 2023 r. dotyczyło to 4 rodzin).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu realizuje ponadto zadania polegające na przyznawaniu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych. W okresie szkolnym 2022/2023 - w okresie od stycznia 2023 do czerwca 2023 - udzielono pomocy 131 uczniom, w tym: 86 uczniom szkół podstawowych i 45 uczniom szkół ponadpodstawowych. Na wypłaty w tym okresie przeznaczono 112 005,00 zł. Natomiast, w okresie szkolnym 2023/2024 - w okresie od września 2023 do grudnia 2023 - udzielono pomocy 83 uczniom, w tym: 49 uczniom szkół podstawowych, 34 uczniom szkół ponadpodstawowych. Na wypłaty w tym okresie przeznaczono 49 974,00 zł. W okresie od stycznia do czerwca 2023 roku oraz w okresie od września do grudnia 2023 roku, nie udzielono żadnego zasiłku szkolnego. Natomiast, na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa, w okresie od stycznia do czerwca 2023 roku udzielono pomocy w formie zasiłku szkolnego 2 uczniom szkoły podstawowej, 1 uczniowi szkoły ponadpodstawowej - uchodźcom z Ukrainy. Na wypłatę przeznaczono

kwotę 2 956,00 zł.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej aplikował o dofinansowanie w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” w zakresie priorytetu IV - Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie - **„Program profilaktyczno - edukacyjny „Trampolina” - głos przeciwko przemocy w rodzinie”**. Adresaci Programu to: dzieci i młodzież dotknięta lub zagrożona przemocą w rodzinie, ale także ich najbliższe otoczenie - rodzina, nauczyciele, specjaliści - na co dzień zajmujący się pracą z dziećmi i młodzieżą. Działania podejmowane w ramach Programu dostosowywane są do potrzeb dzieci i młodzieży. Uczestnicy mają możliwość wzięcia udziału zarówno w indywidualnych, jak i grupowych formach wsparcia: psychoterapii, szkoły dla rodziców czy warsztatach i szkoleniach podnoszących kompetencje społeczne i interpersonalne, takie jak: trening umiejętności społecznych. Po raz pierwszy, odkąd realizowany jest Program, została zorganizowana półkolonia dla grupy 45 dzieci w wieku 7 - 11 lat oraz happening pn.: „Głos przeciwko przemocy w rodzinie”. Wartość finansowa projektu to 129 100,00 zł (kwota dotacji z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej 99 100,00 zł, środki własne 30 00,00 zł). Działania na rzecz rodzin z Jarosławia były prowadzone również przez organizacje pozarządowe w ramach przekazania im zadań własnych gminy.

### 7.3. Pomoc społeczna

Institucją zajmującą się rozpoznawaniem i zaspakajaniem niezbędnych potrzeb życiowych indywidualnych osób i rodzin, które nie są w stanie zrobić tego samodzielnie, jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu. Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Wobec tego w niniejszym podpunkcie zostaną zaprezentowane dane dotyczące działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu w roku sprawozdawczym.

Powody trudnej sytuacji życiowej są zróżnicowane, co zostało przedstawione poniżej.

**Tabela 30. Powody trudnej sytuacji życiowej**

Powód trudnej sytuacji	Ogółem rodzin	Liczba osób
Ubóstwo	14	16
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	32	33
Bezrobocie	<b>262</b>	675
Niepełnosprawność	<b>333</b>	545
Długotrwała lub ciężka choroba	<b>228</b>	373
Przemoc w rodzinie	6	19
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	77	363

wielodzietność	35	185
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	17	64
rodziny niepełne	9	25
rodziny wielodzietne	6	29
Trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	6	8
Alkoholizm	18	23
Narkomania	0	0
Zdarzenie losowe	1	1
Sytuacja kryzysowa	2	3
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

W roku 2023 najczęstszymi problemami, z jakimi zgłaszali się zainteresowani, były niepełnosprawność, bezrobocie oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Zgodnie z podziałem na typy rodzin, w roku sprawozdawczym objętych pomocą środowiskową było:

- 655 osób z rodzin pełnych (1 288 osób w rodzinach),
- 73 osób z rodzin niepełnych (256 osoby w rodzinach),
- 207 osób z rodzin emerytów i rencistów (319 osoby w rodzinach).

Do głównych form pomocy w roku 2023 należało wypłacanie świadczeń w formie:

- zasiłków stałych (214 osobom przyznano świadczenie; wypłacono 2 270 świadczeń na łączną kwotę 1 204 965,96 zł),
- zasiłków okresowych (200 osobom przyznano świadczenie; wypłacono 1 066 świadczenia na łączną kwotę 257 498,33 zł),
- zasiłków celowych i celowych specjalnych (412 osobom przyznano świadczenie; wypłacono 239 świadczeń na łączną kwotę 177 202,80 zł),
- składek na ubezpieczenie zdrowotne (255 osobom przyznano świadczenie; opłacono 2 273 składek na łączną kwotę 130 848,09 zł),
- wynagrodzeń za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi (6 osobom przyznano świadczenie; wypłacono 99 świadczenia na łączną kwotę 24 953,00 zł).

W ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023

w roku 2023 wsparto mieszkańców Jarosławia następującymi formami pomocy:

- świadczenie pieniężne na zakup żywności (374 osobom przyznano świadczenie na łączną kwotę 612 559,50 zł),
- posiłek (268 osobom przyznano świadczenie na łączną kwotę 269 447,81 zł),
- świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (8 osobom przyznano świadczenie na łączną kwotę 9 691,00 zł).

Jeśli chodzi o pomoc osobom bezdomnym, to na terenie Gminy Miejskiej Jarosław działają dwa całodobowe schroniska, których podstawowymi zadaniami są: udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego potrzebującym. W 2023 roku liczba miejsc, korzystających osób oraz wielkość dotacji wyglądała następująco:

- Schronisko dla bezdomnych kobiet prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło w Jarosławiu dysponowało 35 miejscami, z których skorzystało 6 kobiet z terenu Gminy Miejskiej Jarosław. Poniesiono wydatek w wysokości 112 035,00 zł.
- Schronisko dla bezdomnych mężczyzn prowadzone przez Fundację Pomocy Młodzieży im. Jana Pawła II „Wzrastanie” w Jarosławiu - dysponowało 68 miejscami, z których skorzystało 20 mężczyzn z terenu Gminy Miejskiej Jarosław. Poniesiono wydatek w wysokości 213 693,00 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu realizował także pomoc na rzecz obywateli Ukrainy. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, uregulowała formy i zasady przyznawania pomocy w/w obywatelom. Zgodnie z art. 31 w/w ustawy obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznany za legalny na podst. art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci **jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł** na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz na opłaty mieszkaniowe. W 2023 roku jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy, zostało przyznane 417 osobom, natomiast kwota wydatkowana z Funduszu Pomocy to 125 100,00 zł. Ponadto art. 29 i 30 w/w ustawy, przewiduje udzielenie pomocy w postaci **zapewnienia posiłku dla dzieci i młodzieży w przedszkolu i szkole**. W 2023 roku pomoc w postaci gorącego posiłku została udzielona 51 dzieciom, natomiast kwota wydatkowana z Funduszu Pomocy to 17 095,50 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu jest również odpowiedzialny za realizację zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem dodatków mieszkaniowych. W 2023 roku wydano 1 121 decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy na kwotę 1 989 440,45 zł. W przypadku 2 708 dodatków, wnioskodawcy mieszkali w zasobie gminnym (na łączną kwotę 806 359,45 zł), 437 w zasobie spółdzielczym (kwota: 131 956,02 zł), 417 we wspólnotach mieszkaniowych (kwota: 148 305,37 zł), 2 650



w zasobach prywatnych (kwota: 791 527,24 zł), 36 w zasobach Jarosławskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego (kwota: 10 873,01 zł) oraz 363 w innych zasobach (kwota: 100 419,36 zł). Ogółem liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2023 roku wyniosła 6 611 na kwotę 1 989 440,45 zł.

Osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny. Przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego następuje w drodze decyzji administracyjnej na okres ustalonych uprawnień do dodatku mieszkaniowego. Wnioski o wypłatę dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c ustawy zmienianej w art. 9, złożone w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 31 grudnia 2023 roku pozostawia się bez rozpatrzenia.

Jedną z możliwych form pomocy świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu było skierowanie do sądów wniosków dotyczących wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody. W 2023 roku złożono 1 wniosek.

W kwestii udzielenia pomocy osobom zwolnionym z zakładów karnych oraz rodzinom osób przebywających w zakładach karnych, w raportowanym roku przyznano świadczenia 5 osobom.

Działania na rzecz mieszkańców Jarosławia znajdujących się w mało komfortowej sytuacji finansowej były prowadzone również przez organizacje pozarządowe w ramach przekazania zadań własnych gminy.

#### **7.4. Opieka nad małym dzieckiem**

Placówkami realizującymi funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne na mocy ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 są żłobki. Z opieki w żłobkach publicznych korzystają w zdecydowanej większości dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Miejskiej Jarosław.

W roku 2023 z budżetu gminy przeznaczono kwotę w wysokości 2 828 892,63 zł na zadania z zakresu tworzenia i funkcjonowania żłobków.

Opieka żłobkowa była realizowana przez Gminę Miejską Jarosław w trzech publicznych placówkach:

1. Miejski Żłobek „Radosny Zakątek” przy ul. Kraszewskiego 1 zapewnił opiekę żłobkową dla 60 dzieci, w tym w lokalizacji przy ulicy Kraszewskiego opieką żłobkową objętych było 40 dzieci, natomiast w budynku ul. Skarbowskiego 10 opieką żłobkową objętych było 20 dzieci.
2. Miejskie Przedszkole nr 1 na os. Armii Krajowej 9 prowadziło grupy żłobkowe dla 40 dzieci w wieku 1-3 roku życia.
3. Miejskie Przedszkole nr 10 na os. Kombatantów 22 prowadziło grupy żłobkowe dla 37 dzieci w wieku 1-3 roku życia.

W Jarosławiu w roku 2023 nie było prowadzonej opieki nad małym dzieckiem w ramach klubu dziecięcego.

W przypadku opieki przedszkolnej Gmina Miejska Jarosław w 2023 r. była organem prowadzącym dla 8 przedszkoli publicznych w całym roku kalendarzowym:

1. Miejskie Przedszkole nr 1 na os. Armii Krajowej 9,

2. Miejskie Przedszkole nr 3 im. Marii Kownackiej przy ul. Legionów 11,
3. Miejskie Przedszkole nr 4 przy ul. Artura Grottgera 32,
4. Miejskie Przedszkole nr 8 Montessori na os. Słoneczne 6,
5. Miejskie Przedszkole nr 9 im. Jana Brzechwy przy ul. Stanisława Wyspiańskiego 3,
6. Miejskie Przedszkole nr 10 na os. Kombatantów 22,
7. Miejskie Przedszkole nr 11 przy ul. Ignacego Kraszewskiego 1,
8. Miejskie Przedszkole nr 12 przy alei Pułkownika Wojciecha Szczepańskiego 2.

W roku szkolnym 2022/2023 łączna liczba dzieci realizujących wychowanie przedszkolne w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych wynosiła 1 131. W roku 2023/2024 liczba ta nieznacznie się zmniejszyła. Obecnie w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych wychowanie przedszkolne realizuje 1 120 wychowanków.

**Tabela 31. Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych**

Placówka	LICZBA UCZNIÓW		
	2022/2023	2023/2024	RÓŻNICA
<b>MP 1</b>	110	104	-6
<b>MP 3</b>	135	132	-3
<b>MP 4</b>	92	93	1
<b>MP 8</b>	120	114	-6
<b>MP 9</b>	114	123	9
<b>MP 10</b>	100	100	0
<b>MP 11</b>	99	100	1
<b>MP 12</b>	97	95	-2
<b>SP 1</b>	28	37	9
<b>SP 2</b>	46	49	3
<b>SP 4</b>	23	26	3
<b>SP 5</b>	25	25	0
<b>SP 6</b>	18	18	0
<b>SP 7</b>	43	37	-6
<b>SP 9</b>	23	23	0
<b>SP 10</b>	20	24	4
<b>SP 11</b>	38	20	-18
<b>Przedszkola</b>	867	861	-6
<b>Oddziały przedszkolne</b>	264	259	-5
<b>Razem</b>	1131	1120	-11

Zarówno w roku szkolnym 2022/2023, jak i w kolejnym, tj. 2023/2024 funkcjonuje integracyjny oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Jarosławiu.

W roku szkolnym 2022/2023 wskaźnik objęcia dzieci 3-5 letnich wychowaniem przedszkolnym na

terenie gminy wyniósł 98%. Dzieci sześciolatnie, które nie rozpoczęły nauki w klasie pierwszej, objęte były obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego.

Jak wynika z danych dotyczących rekrutacji do publicznych placówek przedszkolnych, sprawy wszystkich dzieci, których rodzice złożyli wnioski w rekrutacji uzupełniającej o przyjęcie do placówki wychowania przedszkolnego, zostały rozpatrzone pozytywnie.

Każde z przedszkoli w raportowanym roku, poza wypełnianiem podstawowego zadania, którym jest zapewnienie opieki dzieciom, realizowało różnorodne projekty i programy, których zestawienie znajduje się poniżej:

**Tabela 32. Realizowane projekty w przedszkolach**

Placówka	Tytuł projektu/programu
MP 1	Realizacja innowacji pedagogicznej „Opowiem wam o dobrym zachowaniu”
	„Kubusiowi Przyjaciele Natury”
	Międzynarodowy Projekt Czytelniczy „Magiczna moc bajek” pod nazwą „Bajkowa podróż do krainy wartości i dziecięcej wyobraźni”
	Realizacja programu ogólnopolskiego „Pięć porcji warzyw, owoców lub soku”
MP 3	Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej z udziałem Rodziców i Opiekunów „Czyste Powietrze Wokół Nas”
	"Piękna Nasza Polska Cała" - międzynarodowy patriotyczny projekt edukacyjny
	Program innowacyjny „English everyday”
	Program innowacyjny Jarosław, to miasto me, tu słońce budzi mnie
MP 4	Ogólnopolski Projekt Edukacyjno – Społeczny „Każdy inny – wszyscy równi”
	Play with English – zabawa z językiem angielskim. Innowacja pedagogiczna o charakterze programowo – metodycznym
	Program autorski „Dysleksja rozwojowa. Symptomy, terapia pedagogiczna”
	Odimienna Nauka Czytania dr Ireny Majchrzak
	Terapia ręki
MP 8	Zaczarowany ołówek
	Ogólnopolski projekt edukacyjny „Cyfrowa podróż z Avatarem w przedszkolu”
	Ogólnopolski projekt czytelniczy „Wielka Liga Czytelnika”
	Innowacja pedagogiczna Bioróżnorodność wokół nas
	Innowacja pedagogiczna Rozwijanie idei przedsiębiorczości wśród dzieci w wieku przedszkolnym w powiązaniu z pedagogiką Marii Montessori
	Innowacja pedagogiczna „Everyday English”
MP 9	Ogólnopolski: Mały Miś w świecie wielkiej literatury
	Ogólnoeuropejski „Code Week 2023”
	Przedszkolny „Poznajemy zawody”
	Promocja zdrowia

	eTwinning – projekty międzynarodowe: „Z przyrodą nam po drodze”, „Ile matematyki jest w obrazie”, „Z kulturą mi do twarzy”
<b>MP10</b>	Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Angielski jest fun-tastyczny”
	Ogólnopolski Projekt Edukacyjny Świętujemy! Freblujemy! Organizator Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli im. Fryderyka Froebela w Lublinie
	Code Week 2022
	Ogólnopolski Program Edukacyjny, III edycja Akcji charytatywnej MukoJajo 2022 organizowana przez Fundację Pomocy Chorym na Mukowiscydozę Mukohelp
	„Promocja zdrowia”
<b>MP11</b>	Realizacja programu pilotażowego „Program wsparcia dwujęzyczności w podkarpackich przedszkolach”
	Projekt profilaktyczno-edukacyjny „Korzystając z internetu bądź świadomy młody człowieku”
	Projekt wspierający czytelnictwo „Czytam, wiem, czuję” realizowany we współpracy z MBP w Jarosławiu
	Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Z ekologią na TY”
	Interdyscyplinarny Projekt Edukacyjny – „Migowy dla dzieci” organizowany przez MiguMig – zabawy z językiem migowym
<b>MP12</b>	Podkarpacka sieć przedszkoli i szkół promujących zdrowie – projekt edukacyjny
	„Na tropie zdrowego odżywiania” – projekt edukacyjny
	„W krainie dwujęzycznego przedszkolaka”- projekt edukacyjny
	„Skąd się biorą produkty ekologiczne?”- projekt edukacyjny
	„Międzynarodowy dzień książki dla dzieci z Europa Direct Rzeszów. Przystanek Szwecja”

W roku 2023 na realizację zadań z zakresu wychowania przedszkolnego Gmina Miejska Jarosław otrzymała dotację celową z budżetu państwa w wysokości 2 032 451,26 zł.

Dodatkowo w roku 2023 uzyskane zostały dochody na zadania bieżące z tytułu:

- zwrotu kosztów jakie ponosi Miasto Jarosław na dzieci uczęszczające do jarosławskich przedszkoli, a zamieszkałych poza granicami miasta w wysokości – 2 799 486,14 zł;
- wpływy z tytułu odpłatności za wyżywienie w stołówkach szkolnych i przedszkolnych – 2 534 049,41 zł;
- wpływy z tytułu świadczeń wykraczające poza podstawę programową w przedszkolach – 209 387,90 zł;
- wpływy z tytułu usług świadczonych w oddziałach żłobkowych – 669 294,50 zł.

Na terenie Miasta, poza miejskimi placówkami przedszkolnymi, w 2023 r. działały również przedszkola niepubliczne:

1. Niepubliczne Przedszkole SS Służebniczek im. Edmunda Bojanowskiego przy ul. 3-go Maja 12,
2. Niepubliczne Przedszkole „Akademia Uśmiechu” przy ul. Skarbowskiego 14/U,

3. Przedszkole Niepubliczne „SMYK” przy ul. Brzostków 9/11,
4. Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „WYSPA SKARBÓW” przy ul. Pruchnickiej 2D,
5. Niepubliczne Profilowane Przedszkole dla Dzieci z Autyzmem „DOBRY POCZĄTEK” przy ul. Węgierskiej 4,
6. Katolickie Niepubliczne Mikołajkowe Przedszkole im. Jana Pawła II w Jarosławiu przy ul. Benedyktyńskiej 5.
7. Prywatne Bajkowe Przedszkole w Jarosławiu na os. Osiedle Marszałka Józefa Piłsudskiego 23/60.

### 7.5. Edukacja

Gmina Miejska Jarosław w 2023 r. była organem prowadzącym dla 9 szkół podstawowych:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. św. Królowej Jadwigi przy ul. 3-go Maja 30,
2. Szkoła Podstawowa nr 2 im. ks. Stanisława Konarskiego przy ul. Jana Pawła II 26,
3. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stefana Żeromskiego przy ul. Stefana Żeromskiego 4,
4. Szkoła Podstawowa nr 5 im. Bałki Puzon przy ul. Traugutta 15,
5. Szkoła Podstawowa nr 6 im. ks. Piotra Skargi przy ul. Spytka 2 oraz placu Skargi 1,
6. Szkoła Podstawowa nr 7 im. ks. Stanisława Staszica przy ul. Dolnołęzajskiej 110,
7. Szkoła Podstawowa nr 9 im. Tadeusza Kościuszki przy ul. Łazy Kostkowskie 14,
8. Szkoła Podstawowa nr 10 im. Wojska Polskiego przy os. Słoneczne 7,
9. Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza przy ul. Kraszewskiego 39.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Jarosław w roku szkolnym 2022/2023 wynosiła 2927. Obecnie w szkołach podstawowych uczy się 2810 uczniów. Liczba ta jest mniejsza w stosunku poprzedniego roku szkolnego o 117 uczniów.

Zmiany w poszczególnych szkołach przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 33. Liczba uczniów w szkołach**

Placówka	LICZBA UCZNIÓW		
	2022/2023	2023/2024	RÓŻNICA
<b>SP 1</b>	354	379	25
<b>SP 2</b>	505	497	-8
<b>SP 4</b>	465	426	-39
<b>SP 5</b>	390	367	-23
<b>SP 6</b>	186	186	0
<b>SP 7</b>	110	105	-5
<b>SP 9</b>	64	59	-5
<b>SP 10</b>	441	366	-75
<b>SP 11</b>	412	425	13
<b>szkoły podstawowe razem</b>	2927	2810	-117

Dbając o jak najwyższy poziom nauczania, jednocześnie biorąc pod uwagę potrzeby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w jarosławskich placówkach tworzy się oddziały integracyjne, w których uczniowie mogą realizować obowiązek nauki w warunkach dostosowanych do swoich możliwości.

Dbając o jak najwyższy poziom nauczania, jednocześnie biorąc pod uwagę potrzeby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w jarosławskich placówkach tworzy się oddziały integracyjne, w których uczniowie mogą realizować obowiązek nauki w warunkach dostosowanych do swoich możliwości.

W roku szkolnym 2022/2023 funkcjonowało 15 oddziałów integracyjnych (w tym 12 oddziałów w SP 11 i 3 oddział w SP 6). W bieżącym roku szkolnym liczba oddziałów integracyjnych wynosi 16 (w tym 13 oddziałów w SP 11 i 3 oddziały w SP 6).

Zarówno w roku szkolnym 2022/2023, jak również w bieżącym w SP11 funkcjonował integracyjny oddział przedszkolny.

W roku szkolnym 2022/2023 uczniowie uczyli się w oddziałach sportowych w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza (klasa V oraz klasa VIII) oraz w Szkole Podstawowej Nr 2 im. Ks. Stanisława Konarskiego (klasa IV), w bieżącym roku szkolnym funkcjonują również dwa oddziały klas sportowych – w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza (klasa VI) oraz w Szkole Podstawowej Nr 2 im. Ks. Stanisława Konarskiego (klasa V).

W roku szkolnym 2022/2023 w Szkole Podstawowej Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi funkcjonował jeden oddział klasy ósmej o profilu dwujęzycznym z językiem angielskim.

Pozostałe oddziały funkcjonujące to oddziały ogólnodostępne.

W roku szkolnym 2022/2023 egzamin odbył się w dniach 23 - 25 maja 2023 r. Arkusz standardowy egzaminu pisało 446 uczniów z dziewięciu publicznych szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Jarosław.



Tabela 34. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku 2023

Nazwa szkoły	Liczba piszących egzamin	Wynik z języka polskiego w %	Wynik z języka polskiego - staniny	Liczba piszących egzamin	Wynik z matematyki w %	Wynik z matematyki - staniny	Liczba piszących egzamin	Wynik z języka angielskiego w %	Wynik z języka angielskiego - staniny
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 IM. ŚW. KRÓLOWEJ JADWIGI	22	63	4	22	53	5	22	76	7
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 IM. KS. STANISŁAWA KONARSKIEGO	74	66	5	73	50	5	70	66	6
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 IM. STEFANA EROMSKIEGO	100	74	7	100	67	7	100	82	8
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 5 IM. BAŚKI PUZON	64	61	4	64	53	5	64	66	6
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6 IM. KS. PIOTRA SKARGI	28	70	6	28	41	3	28	63	5
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 7 IM. KS. STANISŁAWA STASZICA	16	72	7	16	70	8	16	75	7
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9 IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI	11	69	6	11	77	9	11	72	7
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10 IM. WOJSKA POLSKIEGO	95	62	4	95	51	5	94	67	6
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 11 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. ADAMA MICKIEWICZA	36	65	5	36	56	6	36	61	5

Większość ze szkół w raportowanym roku poza wykonywaniem podstawowego zadania, którym jest nauczanie zgodnie z obowiązującą podstawą programową, realizowała różnorodne projekty i programy, których zestawienie znajduje się poniżej:

Tabela 35. Realizacja projektów w szkołach

Placówka	Tytuł projektu/programu
SP 1	VII edycja programu edukacyjnego „Być jak Ignacy”
	Projekt pt. „Rozwój zielonej infrastruktury poprzez wsparcie ogrodów działkowych”
	Ogólnopolski projekt edukacyjny „Lepsza Szkoła”
	„Podróżowanie przez czytanie” w ramach ogólnopolskiego projektu „Czytam z klasą. Lekturki spod chmurki”
	Ogólnopolski projekt edukacyjny związany z bezpieczeństwem dzieci Akademia Bezpiecznego Puchatka.
SP 2	Ogólnopolski program edukacyjny „Twoje dane – Twoja sprawa”
	Ogólnopolski projekt edukacyjny „Przygody Przedsiębiorczego Dżeka”
	Ogólnopolski projekt „Wolontariat – jak mięśnie – trzeba codziennie trenować!”

	„Kubusiowi Przyjaciele Natury”
	ogólnopolska kampania „BohaterON w Twojej Szkole”
<b>SP4</b>	Projekt „SP! Serce i Pomoc” organizowany przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty
	Projekt „Budząca się szkoła”
	Ogólnopolski Program MEiN - „Junior-Edu-Żywienie”( JEŻ)
	Program „Szkoła Myślenia Pozytywnego 2.0”. Organizator: Fundacja „Instytut Edukacji Pozytywnej”.
	Program profilaktyczny „IMPACT – Interdyscyplinarny Model Przeciwdziałania Agresji i Cyberprzemocy Technologicznej”
<b>SP5</b>	Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia
	Matematyka wokół nas
	Pokojowy różaniec bez granic
	„Szkolny Klub Sportowy”
	Projekt edukacyjny "Spójrz inaczej"
<b>SP6</b>	Projekt eTwinning „Świąteczna radość w kopertach”
	II edycja Ogólnopolskiego projektu „Z ekologią na Ty”
	Projekt „Szkolny dzień matematyki”
	Projekt „Historia rodziny Ulmów”
	Projekt/innovacja „Uczę się bez stopni” z wiedzy o społeczeństwie
<b>SP7</b>	Projekt edukacyjny z matematyki „Lepsza Szkoła”
	Udział w kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”
<b>SP9</b>	Ogólnopolski projekt edukacyjny „Z ekologią na TY”
	Ogólnopolski projekt Edukacyjny „Europa i ja”
	Kampania EFSA – Wybieraj bezpieczną żywność oraz „Junior-Edu- Żywienie”
	Aktywny powrót dzieci do szkoły
<b>SP10</b>	„SP! Serce i Pomoc”
	„Z kulturą mi do twarzy”
	Program edukacyjny „Ścieżkami mojego miasta”
	„Hazard? Nie daj się wciągnąć!”
	Program „Spójrz inaczej”
<b>SP11</b>	Interdyscyplinarny Projekt Edukacyjny „Migowy dla dzieci”
	“Zbieramtowszkole.pl”
	„Moja Wyspa”
	"Pełne serce”
	Edukacyjna Sieć Antysmogowa (ESA)

Dodatkowo, w 2023 roku, zrealizowano następujące zadania w ramach budżetu obywatelskiego:

**BO-2023-Opoczynek to podstawa** - aranżacja przestrzeni korytarzowej z wykorzystaniem mebli modułowych do odpoczynku dzieci (SP 11) [B1 09]

ZAKRES ZADANIA: zakupiono meble modułowe, które zostały ustawione na korytarzach szkolnych.

KOSZT ZADANIA: 39 999,60 zł

**BO-2023-Jubileusz XXV Turnieju Piłki Nożnej Szkół Podstawowych o Puchar Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi i Przechodni Puchar "Śladami Bogdana Zająca"** (SP11) [C 015]

ZAKRES ZADANIA: w ramach zadania zorganizowano jubileuszowy XXV Turniej Piłki Nożnej Szkół Podstawowych o Puchar Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi i Przechodni Puchar „Śladami Bogdana Zająca”. Dodatkowym elementem zadania był wyjazd do Krakowa na spotkanie z trenerami i zawodnikami „Wisły Kraków”.

KOSZT ZADANIA: 9 999,77 zł

**BO-2023-Nowoczesna świetlica - kolorowy świat dziecka** (SP10) [C 023]

ZAKRES ZADANIA: W ramach zadania zakupiono nowe meble do świetlicy szkolnej: stoły, krzesła, szafki, regał i komody.

KOSZT ZADANIA: 10 000,00 zł

**BO-2023-Radość zabawy - Zakupy piaskownicy i bramek do mini golfa** (MP12) [C 011]

ZAKRES ZADANIA: Zakup piaskownicy, piasku oraz bramek do mini boiska.

KOSZT ZADANIA: 10 000,00 zł

**BO-2023-Bajkowa przestrzeń - gabinet terapii wielozmysłowej** (SP2) [C 004]

ZAKRES ZADANIA: W ramach zadania zakupiono pomoce dydaktyczne pomagające uczniom utrwalić wiedzę, a także odkrywać nowe twórcze zdolności. Łączenie wiedzy praktycznej z teoretyczną to najlepszy sposób na naukę i rozwój.

KOSZT ZADANIA: 10 000,00 zł

**BO-2023-Skocznia w dal przy Szkole Podstawowej Nr 4 w Jarosławiu** (SP4) [C 003]

ZAKRES ZADANIA: W ramach zadania wykonana została piaskownica do skoku w dal (7m x 3m) z zabetonowanych bezpiecznych obrzeży gumowych, podbudowy, włókniny oraz płukanego piasku. Dodatkowo wokół piaskownicy wykonana została strefa bezpieczna zasypana piaskiem o szerokości 1 m. Rozbieg do skoku w dal stanowi istniejące boisko wielofunkcyjne. Zakupiono profesjonalny sprzęt sportowy do skoczni tj. belkę epoksydową laminowaną kompletną z listwą oraz rowkiem do plasteliny, stalową ocynkowaną skrzynkę belki oraz pokrywę skrzynki belki. Zakupiono również dwie ławki z oparciem, które docelowo będą stać obok piaskownicy.

KOSZT ZADANIA: 9 998,80 zł

**BO-2023-"Strefa ciszy"** (SP6) [C 018]

ZAKRES ZADANIA: Strefa ciszy to piękna, kolorowa, kreatywna i nowoczesna przestrzeń dla uczniów. Miejsce, gdzie można się zrelaksować, odpocząć, wyciszyć emocje, skupić i przygotować do wysiłku umysłowego na kolejne zajęcia. W ramach w/w zadania przestrzeń została wyposażona w następujące

elementy: dywan, fotel, puf, stolik, worek do siedzenia, siedzisko piankowe, biblioteczkę z pufkami, materac do kryjówki, sofę, wózek z krząkami piankowymi oraz kryjówkę wyciszającą.

KOSZT ZADANIA: 10 000,00 zł

**BO-2023-Zatrzymać wspomnienia - sprzęt fotograficzny i nagłośnienie dla przedszkolaków (MP11) [C 006]**

ZAKRES ZADANIA: W ramach środków BO placówka została wyposażona w aparat fotograficzny – Lustrzanka Canon, dzięki czemu zapewnia swoim wychowankom i ich rodzicom przekaz realizowanej szerokiej oferty edukacyjnej. Doposażenie placówki w sprzęt fotograficzny i nagłaśniający wpłynęło na podniesienie jakości pracy przedszkola, w tym dokumentowania realizowanych z wychowankami imprez, akcji, projektów, innowacji. Zakupiony sprzęt umożliwia bieżący przekaz rodzicom oraz zainteresowanym osobom działań przybliżających pracę przedszkola. Ponadto umożliwia tworzenie materiału prezentowanego na stronie internetowej, profilu przedszkola w serwisie FB. Pozyskane środki ułatwiają promocję placówki w środowisku lokalnym

KOSZT ZADANIA: 9 847,00 zł

**BO-2023-Międzyszkolny Turniej Szachowy z okazji Święta Konstytucji 3 Maja (SP5) [C 009]**

ZAKRES ZADANIA: W ramach zadania Szkoła Podstawowa Nr 5 im Baśki Puzon zorganizowała Turniej Szachowy dla uczniów szkół podstawowych. Była to znakomita okazja, aby połączyć pasję do szachów z nauką wdrażania młodych ludzi do aktywnego spędzania wolnego czasu. Na potrzeby konkursu zakupiono szachownice, woreczki, figury szachowe oraz elektroniczną planszę szachową.

KOSZT ZADANIA: 10 000,00 zł

**BO-2023-Chwała bohaterom! Uczcijmy pamięć Czesław Romany Puzon, ps. "Baśka" - Patronki Szkoły Podstawowej nr 5 w Jarosławiu. Święto Szkoły (SP5) [C 008]**

ZAKRES ZADANIA: W ramach zadania wykonano sztandar Szkoły Podstawowej Nr 5 im Baśki Puzon, który stanowi symbol charakteryzujący godność jednoczącą ludzi we wspólnym działaniu dla ogólnego dobra. Uroczyste poświęcenie sztandaru odbyło się 10 listopada 2023 r. podczas Święta Szkoły połączonego z apelem z okazji 70-lecia instytucji.

KOSZT ZADANIA: 10 000,00 zł

**BO-2023-Kolorowe przedszkole (MP10) [C 019]**

ZAKRES ZADANIA: projekt pozwolił na wyposażenie placówki w niezbędne szafki, które są jednym z elementów potrzebnych do realizacji procesu edukacyjnego. Dotychczasowy brak przestrzeni do przechowywania zabawek i pomocy dydaktycznych skutkowało niższą jakością organizacji pracy z dziećmi. Wyeksponowanie materiałów w szafkach dostępnych dla dzieci (szafki dostosowane są do wzrostu dzieci) pozwala na ich samodzielne działania poznawcze. Szafki zaspokajają naturalne potrzeby dzieci zgodne z realizacją koncepcji pracy placówki w kąciakach tematycznych. Umożliwiają pracę indywidualną oraz zespołową w przewidzianych zakresach.

KOSZT ZADANIA: 10 000,00 zł

**BO-2023-Organizacja VI Jarosławskiego Konkursu Budowy i Programowania Robotów "Mój Robot**

**2023" (SP7) [C 021]**

ZAKRES ZADANIA: W ramach w/w zadania dnia 7 czerwca 2023 r. odbył się VI Jarosławski Konkurs Budowy i Programowania Robotów „Mój Robot 2023”. W zmaganiach konkursowych uczestniczyło 32 drużyn z 6 szkół z Jarosławia, Leżajska, 2 szkoły z Rzeszowa i Grodziska Górnego - łącznie 64 zawodników w 3 kategoriach wiekowych: klasy I – III, IV – VI oraz VII – VIII.

KOSZT ZADANIA: 10 000,00 zł

**BO-2023-Wyposażenie sal dydaktycznych w nowe meble (MP3) [C 001]**

ZAKRES ZADANIA: W ramach zadania zakupione zostały zestawy mebli do sal dydaktycznych, dodatkowo zestaw szaf dla nauczyciela oraz regał biblioteczny. Meble są kolorowe, dostosowane do wzrostu i możliwości dziecka, posiadają niezbędne certyfikaty.

KOSZT ZADANIA: 9 956,43 zł

**BO-2023-Sport to zdrowie - sprzęt sportowy dla przedszkolaków (MP9) [C 024]**

ZAKRES ZADANIA: Wzbogacenie otoczenia edukacyjnego przedszkola o nowy sprzęt sportowy. Pomoce sportowe są idealnym rozwiązaniem dla dzieci, które są aktywne i uwielbiają właśnie w taki sposób spędzać czas w przedszkolu. Ruch jest niezwykle ważny w prawidłowym rozwoju dziecka. Zakupiony sprzęt dostosowany jest do zainteresowań, wieku i możliwości dzieci przedszkolnych.

KOSZT ZADANIA: 10 000,00 zł

**BO-2023-Nowocześnie - pysznie, zdrowo i domowo (MP4) [C 005]**

ZAKRES ZADANIA: W ramach w/w zadania zakupione zostało niezbędne brakujące wyposażenie kuchenne, pozwalające na przygotowanie smacznego, zdrowego i domowego posiłku. Zakupiono następujące wyposażenie: krajalnica do wędlin i serów, szatkownica, mikser, garnki (3 szt.), patelnie (2 szt.), obierak, wazę.

KOSZT ZADANIA: 9 999,99 zł

W roku 2023 na realizację zadań oświatowych zaplanowano środki w wysokości 86 236 911,88 zł, z czego 8,71% tj. 7 514 033,68 zł to wydatki majątkowe, natomiast 91,29% - 78 722 878,20 zł stanowiły wydatki bieżące. Ostatecznie wydatkowano kwotę 81 881 010,48 zł, co stanowiło 94,95% planu rocznego działów 801 i 854, w tym wykonanie planu wydatków majątkowych zrealizowano w 66,48%, natomiast plan wydatków bieżących w 97,67%.

W roku 2023 część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego ostatecznie wyniosła 37 799 846,00 zł, z czego 104 867 zł stanowiło zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej jako dofinansowanie kosztów związanych z zwiększeniem odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli w roku 2023, 249 274 zł stanowiło wzrost zadań szkolnych i pozaszkolnych, polegający na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej, 127 938 zł stanowiło dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli zwalnianych w szkołach i placówkach oświatowych w trybie art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela albo

przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 ustawy Karta Nauczyciela w związku z art. 20 ww. ustawy.

Ponadto w 2023 r. zostały przekazane dotacje celowe w następujących wysokościach:

- 49 302,60 zł - dofinansowanie realizacji programu „Poznaj Polskę”,
- 60 361,20 zł – dofinansowanie realizacji programu „Lekcje o Finansach”,
- 15 000,00 zł - dofinansowanie realizacji wieloletniego programu - „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025” – Priorytet 3,
- 1 844 058,00 zł - środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy – dodatkowe zadania oświatowe,
- 47 510,17 zł – dofinansowanie Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w 2023 roku,
- 371 732,03 zł – dofinansowanie wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub ćwiczenia oraz na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne,
- 7 488,53 zł – sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla dzieci z Ukrainy,
- 129 583,20 zł – dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.

W sprawach związanych z edukacją, warto wspomnieć o pomocy materialnej dla uczniów w 2023 roku, zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Jarosław, która wyniosła 289 128,17 zł i objęła:

- Pomoc materialna o charakterze socjalnym – łączna kwota wypłaconych stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych – 161 979,00 zł,
- Świadczenia wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP – 4 753,00 zł,
- Stypendia motywacyjne w szkołach – łączna kwota wypłaconych stypendiów – 74 866,00 zł,
- Realizacja Rządowego programu pomocy uczniom w 2023 r. – „Wyprawka szkolna” – 47 510,17 zł.

W roku 2023 zrealizowano niżej wymienione inwestycje oświatowe dotyczące placówek szkolnych:

- **Projekt SP nr 4 DOSTĘPNA SZKOŁA 2021-2023 (Umowa powierzenia grantu 245/2021/BZP/DS).**

Plan – 799 456,57 zł; wykonanie - 601 088,86 zł

ZAKRES ZADANIA: Działania zmierzające w kierunku poprawy dostępności Szkoły Podstawowej nr 4 im. Stefana Żeromskiego i Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza dla uczniów z niepełnosprawnościami poprzez likwidację



barier architektonicznych, technicznych, edukacyjnych i społecznych oraz organizacyjnych i proceduralnych.

- **Projekt SP nr 11 - TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU SP Nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Jarosławiu - dofinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego EOG w ramach Programu Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu.**

Plan – 5 494 288,80 zł; wykonanie - 3 420 199,57 zł

ZAKRES ZADANIA: Kompleksowa termomodernizacja budynku szkoły polegająca na dociepleniu ścian zewnętrznych i stropodachów, wymianie stolarki okiennej aluminiowej na nową, wymianie istniejącej technologii kotłowni na nowoczesną kotłownię kondensacyjną o mocy dopasowanej do potrzeb obiektu, modernizacji systemu cwu, montażu instalacji fotowoltaicznej oraz wymianie oświetlenia na niskoenergochłonne. W ramach zajęć edukacyjnych realizowane były w roku szkolnym 2022/2023 cotygodniowe zajęcia dodatkowe, których celem był podnoszenie świadomości w zakresie efektywności energetycznej i zastosowania OZE wśród najmłodszych uczniów.

- **SP nr 5 - Modernizacja schodów zewnętrznych**

Plan – 50 000,00 zł; wykonanie - 46 000,00 zł

ZAKRES ZADANIA:

W ramach zadania wykonano roboty rozbiórkowe, uzupełniono zbrojenie oraz nadbetonowanie schodów, wykonano nową okładzinę schodów, zamontowano balustrady oraz przegrody wiatrowe.

- **Poprawa dostępności poprzez budowę windy w Szkole Podstawowej Nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi w Jarosławiu - przedsięwzięcie grantowe zgodnie z Umową nr DSG/1209 o powierzenie grantu w ramach projektu „Dostępny samorząd - granty” realizowanego przez PFRON**

Plan – 220 971,50 zł; wykonanie - 200 000,00 zł

ZAKRES ZADANIA: W ramach projektu przewidziano instalację windy dla osób z niepełnosprawnościami, doradztwo świadczone przez Ośrodek Wsparcia Architektury Dostępnej, usługi doradcze w zakresie dostępności oraz zakup infomatu dla osób z niepełnosprawnościami.

- **FN - Poprawa komfortu życia mieszkańców poprzez dostosowanie przestrzeni publicznej - wykonanie w Szkole Podstawowej nr 11 windy dla osób niepełnosprawnych - FUNDUSZE NORWESKIE na Program "Rozwój Lokalny"- 2021 rok**

Plan – 669 316,81 zł; wykonanie - 505 450,01 zł

ZAKRES ZADANIA: Budowa windy dla osób niepełnosprawnych w SP 11 w ramach projektu JarosLove - z miłości do ludzi finansowanego z Funduszy Norweskich, Program „Rozwój Lokalny”.

- **BO-2023-BEZPIECZNA SZKOŁA- modernizacja systemu telewizji dozorowej CCTV i systemu nagłośnienia, montaż domofonów przy wejściach i klimatyzacji w serwerowni, pracowni komputerowej i klasach w budynku A (II piętro w Szkole Podstawowej nr 11 w Jarosławiu [A1 03]**

Plan – 100 000,00 zł; wykonanie - 99 999,99 zł

ZAKRES ZADANIA: W ramach zadania wykonano modernizację monitoringu (wymiana okablowania, zakup rejestratora oraz kamer), zakupiono wzmacniacz, wykonano montaż wideodomofonu przy wejściu głównym do budynku szkoły i w sali świetlicowej, zamontowano klimatyzację w pracowni komputerowej i dwóch salach lekcyjnych.

- **BO-2023-Modernizacja systemu grzewczego w budynku Szkoły Podstawowej nr 6 im. ks. Piotra Skargi oraz w zabytkowym budynku dawnego kolegium jezuickiego [A1 07]**

Plan – 100 000,00 zł; wykonanie - 42 969,50 zł

ZAKRES ZADANIA: W ramach zadania wykonany został projekt modernizacji kotłowni gazowej polegający na wymianie kotłów opalanych gazem ziemnym wraz z osprzętem w kotłowni w budynku przy ul. Spytka 2, odłączeniu ogrzewanego budynku przy pl. ks. Piotra Skargi 1 i umiejscowieniu w nim drugiej kotłowni.

Zgodnie z otrzymanymi kosztorysami wykonanie modernizacji kotłowni gazowych w obu budynkach znacznie przekroczył środki do dyspozycji. Koszt inwestycji w budynku przy ul. Spytka 2 szacowany jest na kwotę 377 955 zł , natomiast szacunkowy koszt inwestycji przy pl. ks. Piotra Skargi 1 wynosi 328 189 zł brutto. Suma ta będzie dodatkowo powiększona o koszt nadzoru inwestorskiego na całą inwestycję.

- **BO-2023-Siłownia plenerowa - ruch na świeżym powietrzu dla dzieci i młodzieży [B1 13]**

Plan – 40 000,00 zł; wykonanie - 39 999,99 zł

ZAKRES ZADANIA: W ramach zadania na terenie Szkoły Podstawowej Nr 10 im. Wojska Polskiego utworzona została siłownia zewnętrzna. Zostały zamontowane następujące elementy:

1. Orbitrek,
2. Biegacz,
3. Wioślarz,
4. Jeździec,
5. Poręcz równoległa + drabinka,
6. Prasa ręczna + wyciąg górny,
7. Wahadło + twister,
8. Ławka + prostownik pleców,
9. Stepper + prasa nożna.

Siłownia służy zarówno uczniom szkoły podczas zajęć wychowania fizycznego, jak i mieszkańcom sąsiednich osiedli korzystającym z kompleksu sportowego Orlik.

- **BO-2023-Sensoryczny skwerek radosnych emocji [B1 03]**

Plan – 40 000,00 zł; wykonanie - 39 960,00 zł

ZAKRES ZADANIA: W ramach realizacji zadania zagospodarowano teren zieleni przed Szkołą Podstawową Nr 2 im. ks. Stanisława Konarskiego w Jarosławiu. Wykonano drewnianą budowę siedziska, budowę trejaży oraz budowę podwyższonych rabat. Zasadzono: drzewa, krzewy, kwiaty. W ramach zadania utworzono miejsce do nauki i wypoczynku dla uczniów, gdzie uczniowie mogą rozwijać umiejętności poprzez różne doznania: dotyk, zapach itp.

## **7.6. Działalność kulturalna i promocja Miasta**

Sprawy dotyczące kultury w 2022 r. wymagają przybliżenia działalności trzech instytucji kultury podlegających Gminie Miejskiej Jarosław:

1. Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, brak danych za 2023 rok
2. Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki,
3. Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Aleksandra Fredry w Jarosławiu.

Pierwszą z powyższych instytucji jest Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu. Misją tej jednostki jest rozwój oraz przekazywanie, jak najszerszej grupie odbiorców, wartości i umiejętności w zakresie szeroko pojętej kultury. CKiP dba także o zachowanie i popularyzację dziedzictwa Jarosławia oraz pobudzanie w społeczności lokalnej chęci działania i obcowania z kulturą.

Podstawowymi komórkami organizacyjnymi jednostki są dwa działy: Dział Organizacyjno-Artystyczny, w ramach którego działają: Galeria Główna u Attavantich, Galeria Debiutów oraz Galeria w Holu oraz Dział Popularyzacji Turystyki, w ramach którego działa Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej. W ramach pracy działu Popularyzacji Turystyki, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, m.in. zarządza oraz organizuje ruch turystyczny w Jarosławskich Podziemiach, tj. w Podziemnym Przejściu Turystycznym pod kamienicami Orsettich, Attavantich i Gruszewiczów (ul. Rynek 4, 5 i 6) oraz w Podziemnej Trasie Turystycznej im. prof. Feliksa Zalewskiego (ul. Rynek 14). W tym miejscu zostanie przedstawiona praca głównie Działu Organizacyjno-Artystycznego. Zakres działalności Działu Popularyzacji Turystyki jest opisany szerzej jest w podrozdziale 7.7 Sport, rekreacja i turystyka.

Jednym z kluczowych obszarów działalności Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu jest organizowanie działań kulturalnych, takich jak koncerty, festiwale, spotkania autorskie oraz imprez o charakterze masowym, konferencji, kursów i konkursów. W ramach działalności kulturalnej realizowane są działania z zakresu kultury wysokiej, popularnorozrywkowe, kulturalno-artystyczne, kulturalno-turystyczne, edukacyjno-rozwojowe, a także wydarzenia o charakterze patriotycznym.

Działalność Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w ramach Działu Organizacyjno-Artystycznego możemy podzielić na działalność kulturalną i wystawienniczą, w ramach której zawierają się działania artystyczne, działania plenerowe, działania wystawiennicze, edukacyjno - rozwojowe, patriotyczne oraz współdziałanie z innymi podmiotami.

W 2023 r. zrealizowano następujące wydarzenia w ramach kolejnych bloków działań.

**DZIAŁANIA ARTYSTYCZNE** obejmujące koncerty muzyki poważnej, spotkania autorskie czy Wieczory z Seniosem, odbywające się m.in. w Sali Lustrzanej.

- **Festiwal Muzyki Fortepianowej im. Marii Turzańskiej** – Festiwal Muzyki Fortepianowej im. Marii Turzańskiej to jeden z najważniejszych festiwali muzycznych organizowanych w Jarosławiu. W ramach ubiegłorocznego Festiwalu odbyły się trzy koncerty w terminie od 25 lutego do 4 marca:
  - ✓ Orkiestra Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Jarosławiu, dyrygent – Martyna Lasota – koncert inauguracyjny.
  - ✓ *Wieczór Trzech Pianistów Rot-Kasprzyk-Stanisławczyk* – koncert fortepianowy na sześć rąk.
  - ✓ *Vivo Amore* Bogusław Morka, Renata Johnson-Wojtowicz, zespół „Allegro” pod kier. Prof. Marka Pająka – koncert finałowy.
  
- **„Wieczory u Attavantich”** – małe formy koncertowe. Każdy koncert przygotowywany jest z myślą o miłośnikach kultury wysokiej, którzy z przyjemnością licznie w nich uczestniczą. W ubiegłym roku odbyły się cztery koncerty w ramach cyklu: „Wieczór operowy Attavantich *„Zima w Jarosławiu”* – koncert finałowy uczestników II Mistrzowskiego Kursu Wokalnego dr hab. Jolanty Janucik prof. UMFC, Koncert inauguracyjny IV Sezon Artystyczny u Attavantich, *„9 kart z kalendarza historii – koncert niepodległościowy”*; „Wieczór operowy Attavantich *Zima w Jarosławiu* – koncert finałowy uczestników II Mistrzowskiego Kursu Wokalnego dr hab. Jolanty Janucik prof. UMFC, *Poezja śpiewana, piosenka turystyczna* – Andrzej i Piotr Nahorniak, *Jesienny wieczór z Friemannem* – Renata Johnson-Wojtowicz i Marcin Kasprzyk, *Koncert nadzwyczajny* – Daniel Oktawian Piotrowski.
  
- **Wieczór z Seniosem** – Działające przy Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu Seniorskie Grupy Artystyczne oraz lokalne grupy seniorskie, prezentują przygotowany przez siebie program artystyczny. W ramach Seniorskich Grup Artystycznych CKiP działają: Teatr „Baccalaureus”, Kabaret „Młodzi Duchem”, Zespół Tańca Towarzyskiego „Balans”, Zespół Piosenki Estradowej „Sway” oraz Zespół Wokalny „Leo”. W ubiegłym roku wystawionych zostało 6 programów artystycznych: *Samo życie* – Kabaret „Młodzi Duchem”. *Dwie Bliźny* – Teatr „Baccalaureus” , *Muzyczne Czwartki* – Zespół Piosenki Estradowej „Sway”, *Muzyczne Czwartki* – Zespół „Apasjonaci” ze Stowarzyszenia Em-Art., *Muzyczne Czwartki* – Zespół Piosenki Biesiadnej „Akademy”, *Historia Kołem się Toczy II* – Kabaret „Młodzi Duchem”.
  
- **Muzyczne debiuty** – koncerty odbywające się w Sali Lustrzanej w ramach cyklu „Muzyczne debiuty” to doskonała okazja dla młodych artystów oraz uczniów szkół muzycznych, którzy mogą wystąpić przed szerszym gronem odbiorców. W ubiegłym roku w ramach cyklu. Odbyły się trzy koncerty: *Recital skrzypcowy* – Alicja Jabłońska, *Recital fortepianowy* – Hyo Lee, *Koncert* – Zespół Państwowych Szkół Muzycznych II st. w Jarosławiu.

- **Kulturalne Domy Seniora+** – Nowa inicjatywa Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu skierowana do Seniorów z Domów i Klubów Seniora z terenu gminy miejskiej Jarosław i okolicznych miejscowości. „Kulturalne Domy Seniora+” to cykl występów artystycznych w wykonaniu jarosławskich seniorskich grup tworzących kulturę w mieście. Są to między innymi: koncerty, spektakle, programy kabaretowe. W 2023 zaprezentowanych zostało 5 programów artystycznych : *Kawiarenka u Attavantich* – Zespół Piosenki Estradowej „Sway”, *Moralność Pani Dulskiej* – Teatr „Baccalaureus”, *Serenada* – Teatr „Baccalaureus”, *Historia Kołem się Toczy II* – Kabaret „Młodzi Duchem”, *Biesiada* – Zespół Piosenki Biesiadnej „Akademycy”.

## DZIAŁANIA PLENEROWE

Wydarzenia odbywające się w przestrzeni miejskiej Jarosławia, głównie na terenie Rynku. Są to zarówno pikniki, jarmarki jak również imprezy masowe. W 2023 r. zorganizowano:

- **Piknik Motocyklowy z okazji Powitania Wiosny** - piknik rodzinny połączony z paradą i pokazem motocykli odbywający się na Bulwarach nad Sanem. Podczas wydarzenia ma miejsce tradycyjne topienie Marzanny, która symbolizuje zimę. Nie brak także atrakcji dla dzieci takich jak: wiosenne konkursy i zabawy z nagrodami.
- **Jarosławska Giełda Staroci** - tradycyjnie w każdą trzecią sobotę miesiąca od kwietnia do października na jarosławskim rynku odbywa się Jarosławska Giełda Staroci, zwana potocznie „pchlim targiem”. Wytrawni poszukiwacze skarbów odwiedzają zaimprovizowane przez wystawców stoiska, na których można znaleźć prawdziwe perełki. Nad funkcjonowaniem giełdy pieczęć trzymają pracownicy Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu.
- **Noc Zwiedzania Rynku** – cykliczne wydarzenie, które jak żadne inne angażuje mieszkańców do aktywnego skorzystania z bogatej oferty turystycznej i kulturalnej. Podczas gdy w większości europejskich miast trwa „Europejska Noc Muzeów”, również jarosławski Rynek tętni życiem, za sprawą licznych wydarzeń kulturalnych: koncertów, warsztatów i wystaw. Popularnością cieszą się jarosławskie atrakcje turystyczne, oblegane przez zwiedzających do późnych godzin nocnych, a zwłaszcza Podziemne Przejście Turystyczne, Podziemna Trasa Turystyczna im. prof. Feliksa Zalewskiego czy wieża zegarowa jarosławskiego Ratusza.
- **Dni Jarosławia** – dwudniowe wydarzenie plenerowe zapewnia moc atrakcji uczestnikom w każdym wieku, cieszy się ogromną popularnością i jest jedną z najbardziej wyczekiwanych imprez w roku. Wydarzenie organizowane jest z myślą o mieszkańcach samego miasta, jego sympatykach i turystach. Tradycją święta jest koncert gwiazdy wieczoru, kończący każdy dzień imprezy. Na scenie występują wówczas topowe gwiazdy polskiej muzyki rozrywkowej. Ubiegłoroczne Dni Jarosławia odbyły się w terminie 30 czerwca – 2 lipca, mieszkańcy mogli uczestniczyć w:
  - ✓ Jarosławska Scena Piosenki Aktorskiej, Zespół GOPLANA, Mobilna Filharmonia, Zespół LOKA, Zespół Moc. Art z dwoma programami: koncert autostopem – hity lat 60. i 70. oraz



ABBA i BONEY M,

- ✓ 3 5 animacjach i pokazach: *Zostań Superbohaterem*, pokaz Klubu Sportowego GLADIATOR, pokaz tańca Szkoły Tańca Towarzyskiego TAKT, *Warsztat pszczelarza*, animacje z Żarciowozami,
  - ✓ 2 zabawach tanecznych z DJ Clausem oraz zespołem Sun River,
  - ✓ 4 wydarzeniach towarzyszących jakimi były: uroczystość wręczenia Nagrody Burmistrza Jarosławia JAROSŁAWA, V Zlot Foodtrucków – Żarciowozy, Dmuchające dla dzieci, 90 - lecie fabryki ciastek w Jarosławiu.
- **Kino pod Gwiazdami** cykl projekcji filmowych wyświetlanych publiczności „pod chmurką” w ramach odbywającego się w okresie wakacyjnym Kulturalnego Lata w Mieście. Miłośnicy dobrego kina mogli obejrzeć produkcje filmowe na pl. św. Michała siedząc wygodnie na leżakach i kocach. Kino pod Gwiazdami to doskonała propozycja na spędzenie letnich wieczorów, a zróżnicowany dobór repertuaru zaspokaja gusta niejednego amatora. W ubiegłym roku wyświetlono dwa filmy: *Chicago i New York, New York*.
  - **Letnie Dobranocki** – cykl spektakli teatralnych przygotowany z myślą o najmłodszych mieszkańcach miasta i turystach odwiedzających Jarosław. Bajki, baśnie i legendy przedstawiane za pomocą kukiełek, nie tylko bawią, ale przede wszystkim uczą młode pokolenie. Wystawione zostały dwa spektakle: *Śladami Orła, Wielkie Sprawy Małej Żaby*.
  - **Letnie Muzykowanie** – koncerty plenerowe, podczas których prezentowana jest między innymi muzyka klasyczna, alternatywna czy niszowa. Prezentują się także pochodzący z regionu artyści, realizujący się w danych gatunkach muzycznych. W 2023 w ramach cyklu wystąpili: CheckPoint Trio, Zespół Torino.
  - **„Niedzielne Spacerki po Jarosławiu z Przewodnikiem”** – Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w sezonie letnim proponuje aktywne spędzenie czasu poprzez wspólne spacerki z przewodnikiem po Jarosławiu. W 2023 roku uczestnicy wędrowek mieli okazję posłuchać „Miłosnych historii dawnego Jarosławia”, czyli ciekawych wątków z historia miłosną w tle opowiadającą m.in. o ważnych osobistościach związanych z miastem opowiadanych przez przewodników. Drugim tematem spacerów była tematyka filmowa w związku z otwarciem Podkarpackiego Szlaku Filmowego w Jarosławiu. Podczas spaceru z przewodnikiem uczestnicy odkrywali ciekawostki i miejsca, gdzie kręcone były takie produkcje jak: „Najlepsze w świecie”, „Eter”, „1920. Wojna i miłość” i „Katyń”. Spacerków nie mogło zabraknąć także podczas najważniejszego wydarzenia w mieście, jakim jest Jarmark Jarosławski. W 2023 r. podczas trzech dni trwania Jarmarku uczestnicy podążali śladem kupców i jarmarków podczas spaceru „Miasto Kupców i Jarmarków” aż 6 razy.
  - **Jarmark Jarosławski** – nawiązując do wielkich XVI i XVII - wiecznych jarmarków, końcem sierpnia w przestrzeni Starego Miasta odbywa się współczesny Jarmark Jarosławski – święto produktów z różnych zakątków globu, teatru wielu epok i muzyki świata. Na odwiedzających czekają spotkania



z wystawcami oferującymi kolorową mozaikę niespotykanych, na co dzień towarów, strefa kuchni świata oraz różnorodny program kulturalny: koncerty, teatry, występy ulicznych artystów i grajków. Wszystko pod hasłem: Handel. Teatr. Muzyka. Jarmark Jarosławski był współfinansowany z projektu „JarosLove – z miłości do ludzi”, realizowanego w ramach programu „Rozwój Lokalny”, który finansowany jest ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014–2021 oraz budżetu państwa.

Podczas Jarmarku Jarosławskiego 2023 odbyło się:

- ✓ 27 pokazów: pokaz sztuki ulicznej: (3) pokazy tańców dworskich *Branle, Ballo i Basse Danzy*. (2) pokazy tańców renesansowych *Galiarda*, (3) pokazy rzemiosła *Ten co ogień ujarzmia – kowal*, (3) pokaz rzemiosła *Mistrz świętej sprawiedliwości – kat*, (3) pokaz rzemiosła *Warsztat zbrojmistrza – zbrojmistrz*, (3) pokaz rzemiosła *Silva rerum – pokaz dawnej kuchni mieszczańskiej*, (3) pokaz rzemiosła *Dykcjonarz roślinny – zielarz*, ((3) pokaz rzemiosła *Tarcze rycerskie – malowanie tarcz*, (2) pokazy ognia *Teatr Ognia, Noc Ognia*, (2) pokaz żonglowania chorągwiami *Sbandiratori*,
  - ✓ 12 warsztatów: (3) warsztaty kaligrafii *Illuminare*, (3) warsztaty garcarskie i ceramiczne *Toczone, lepione cuda...*, (3) warsztaty kaletnicze *Kaletnictwo*, (1) warsztaty tradycyjnych tańców z *Podlasia Tańce Podlasia*, (1) warsztaty tańców renesansowych *Galiarda*, (1) warsztaty kowalstwa *Wykute w Ogniu*,
  - ✓ 11 spektakli i inscenizacji: (1) *Korowód jarmarkowy*, (2) *Kazanie na beczce*, (3) *hejnał miasta Jarosławia*. (1) *Zwada karczemna*, (1) *Proces o czary*, (1) *Opowiadki frywolne*, (1) *Marsz haniebny*, (1) *II Turniej Rycerski o Laur Spytka Jarosławskiego*,
  - ✓ 11 koncertów: (4) Węgierski Zespół Muzyki Dawnej Szelindek: *Szelindek!, Żywioly*, (3) *ViatoreS: Pielgrzymi, Muzyczne wędrówki, ViatoreS*, (1) *Hajda Banda*,
  - ✓ 6 zwiedzania starego miasta z przewodnikiem: *Miasto Kupców i Jarmarków*,
  - ✓ 7 wydarzeń towarzyszących: *Flisacka przygoda z Jarosławia do Gdańska, Mongolia i Jej Kultura, Handel na świecie, Wojowie i rycerze, Drewniany rycerz, Tajemnica Kupca Mikołaja, Przygody na Jarosławskim rynku*.
- **Jarmark Bożonarodzeniowy** – odbył się w dniach 8 – 10 grudnia. Wydarzenie swoją formułą nawiązujące do jarmarków odbywających się w okresie poprzedzającym Święta Bożego Narodzenia. Jego celem jest wprowadzenie mieszkańców miasta oraz wszystkich odwiedzających uczestników w nastrój zbliżających się świąt, jak również zapewnienie lokalnym twórcom możliwości zaprezentowania i sprzedaży swojego rękodzieła.  
W 2023 r. w Jarmarku Bożonarodzeniowym udział wzięło około 50 wystawców, którzy w swojej ofercie posiadali rękodzieło, choinki, potrawy i przysmaki świąteczne, a także unikatowe upominki i ozdoby.

Podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego 2023 odbyło się:

- ✓ 7 koncertów: *Koncert z gwiazdą, Idą święta, Pada śnieg, Magia świąt, W ten świąteczny czas, Otulmy się piosenką, Śnieżne muzykowanie,*
  - ✓ 3 pokazy i animacje: *Mikołajowa zumba, elfy w ognistej krainie* (pokaz ognia), *Zimowe zabawy i spotkania z Mikołajem,*
  - ✓ Dodatkowe atrakcje: *Rozświetlenie choinki miejskiej, IV wieczorny Bieg Mikołajkowy, Kolejka świąteczna, Opowieść Wigilijna* (spektakl dla dzieci) *V Jarosławskie MotoMikołaje Dzieciom, Dni Mongolskie w Jarosławiu.*
- **Powitanie Nowego Roku** – w noc sylwestrową wspólnie z mieszkańcami miasta żegnamy Stary Rok i witamy Nowy.

- **Wydarzenia patriotyczne**

Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w ramach prowadzonej działalności odpowiada za koordynację oraz organizację wydarzeń patriotycznych, obchodów świąt czy uroczystości państwowych współrealizowanych głównie z Urzędem Miasta Jarosławia. W 2023 roku zrealizowano 10 wydarzeń i uroczystości o charakterze patriotycznym:

- ✓ 160. rocznica wybuchu Powstania Styczniowego (20.01),
- ✓ Marsz światła (02.04),
- ✓ Dzień Flagi RP (02.05),
- ✓ Narodowe Święto Trzeciego Maja (03.05),
- ✓ Dzień pamięci ofiar ludobójstwa w 80. rocznicę zbrodni wołyńskiej (13.06),
- ✓ 79. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego (01.08),
- ✓ Święto Wojska Polskiego (15.08),
- ✓ Obchody Pamięci Ofiar II Wojny Światowej – wrzesień 1939 (01.09),
- ✓ Dzień Sybiraka i Weterana (19.09),
- ✓ Narodowe Święto Niepodległości (11.11).

**DZIAŁANIA WYSTAWIENNICZE** – realizowane w oparciu o trzy galerie wystawiennicze mieszczące się w Kamienicy Attavantich siedzibie CKiP oraz sezonowo w przestrzeni miejskiej.

- **Galeria Główna**, na którą składają się trzy sale wystawiennicze jest miejscem, w którym wystawiane są wszelakie formy sztuki artystów rodzimych i tych, którzy z miastem nie są powiązani. Co miesiąc prezentowana jest nowa ekspozycja, która niezmiennie cieszy się zainteresowaniem. Łącznie – 7 wystaw.
- **Galeria Debiutów** to doskonałe miejsce dla młodych adeptów sztuki, którzy nierzadko po raz pierwszy prezentują innym swoją twórczość. Ich prace mogą oglądać wszyscy, dzięki usytuowaniu

galerii w korytarzu prowadzącym bezpośrednio do jednego z głównych punktów budynku, jakim jest Sala Lustrzana. Młodzi artyści, głównie uczniowie szkół plastycznych, prezentują między innymi rysunek, malarstwo, grafikę czy fotografię. Łącznie – 9 wystaw.

- W **Galerii w Holu** prezentowane są wystawy okolicznościowe, a także ukazujące niezwykle walory turystyczne naszego regionu, które mają za zadanie zainteresować odbiorcę odwiedzającego Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, to właśnie z tą przestrzenią wystawienniczą spotyka się on, jako pierwszą. Łącznie – 7 wystaw.
- **Wystawy plenerowe** – okolicznościowe wystawy tematyczne, które mieszkańcy i turyści mogą oglądać w przestrzeni miejskiej. Łącznie – 2 wystawy.

Tabela 36. Wystawy w 2023 r.

Lp.	Miesiąc	Galeria Główna u Attavantich	Galeria Debiutów	Galeria w Holu u Attavantich
1	Styczeń	Ludwika Koczut „W drodze”	Julia Smyczek „Rysunek i malarstwo”	PLSP im. S. Wyspiańskiego w Jarosławiu „Wystawa fotografii. Poplenerowa”
2	Luty		Matylda Olejarz „Rysunek i malarstwo”	
3.	Marzec	ISP UR „Formowanie IV”	Łukasz Czyrak „Rysunek i malarstwo”	PLSP im. S. Wyspiańskiego w Jarosławiu „Stare miasto – poplenerowa wystawa prac malarskich uczniów PLSP w Jarosławiu”
4	Kwiecień		Katarzyna Szpytman „Grafika”	
5	Maj	Tomasz Drozdowicz „Podróże z Akwarelą”	ZSI, kierunek Architektura krajobrazu „Tajemniczy ogród”	ZSI, kierunek Technik fotografii i multimediiów „Sztuczna inteligencja kontra człowiek”
6	Czerwiec		Julia Nowak „Grafika”	Pracownia Rysunku Odręcznego i Malarstwa „Ołówkiem i pędzlem”
7	Lipiec	Małgorzata Mizio „Panoptikon”		
8	Sierpień			
9	Wrzesień	XIV Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej „Kresowe Pejzaże Henryka Poddębskiego”	XIV Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej „W obronie Kresów”	XIV Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej „Miłość na Kresach”
10	Październik	Eliasz Dyrow, Daniel D. Green, Wiktoria Rozen, Ewelina Borowiecka „Pokolenia. Istnieje powód dla czego pamiętamy”	Natasza Ciołczyk „Wszystko na raz”	SOSW w Jarosławiu „Grafika warsztatowa”
11	Listopad	Iwona Duracz-Gil „Warstwy Pejzażu”	Michał Kleban „Malarstwo i rzeźba”	PLSP im. S. Wyspiańskiego „Poplenerowa wystawa fotografii”
12	Grudzień			

W 2023 miały miejsce 2 wystawy plenerowe: Wystawa okolicznościowa z okazji Dnia Patrona Miasta Jarosławia (czerwiec/lipiec) oraz „90 - lecie Fabryki ciastek w Jarosławiu” (lipiec/sierpień).

Reasumując: Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w 2023 r., zorganizowało łącznie 25 wystawy.

## **DZIAŁANIA EDUKACYJNO-ROZWOJOWE**

Inicjatywy mające na celu umożliwienie odbiorcom bezpośredniego włączenia się w tworzenie kultury za pomocą różnych form wyrazu, a także uczestniczy w życiu kulturalnym.

### • **Prowadzenie Seniorskich Grup Artystycznych**

Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu według swoich założeń umożliwia nieograniczony dostęp do kultury wszystkim bez względu na wiek. Dlatego też od kilku lat w jednostce działają Seniorskie Grupy Artystyczne, które cieszą się dużą popularnością i uznaniem wśród lokalnej społeczności.

W Centrum Kultury i Promocji funkcjonują:

- ✓ Teatr „Baccalaureus”.
- ✓ Kabaret „Młodzi Duchem”.
- ✓ Zespół Piosenki Estradowej „Sway”.
- ✓ Zespół Tańca Towarzyskiego „Balans”.
- ✓ Zespół Wokalny „Leo” (założony w 2023 r.).

Seniorzy, którzy tworzą grupy artystyczne Centrum Kultury i Promocji mają możliwość rozwijać swoje pasje, kreatywność, koordynację ruchową oraz aktywnie uczestniczą w tworzeniu przestrzeni kulturalnej. Każda z grup może pochwalić się licznymi nagrodami i wyróżnieniami na arenie ogólnopolskiej. W roku 2023 zdobyli m.in.: nagrodę Grand Prix w Stalowej Woli, III miejsce w Przeglądzie „O złotą szpilę” w Przemyślu, oraz Srebrny Dyplom za udział w IX Przeglądzie Amatorskiej Twórczości Artystycznej Seniorów w Stalowej Woli.

### • **Prowadzenie Pracowni Rysunku - Odręcznego**

W przestrzeniach wystawienniczych Centrum Kultury i Promocji funkcjonuje również Pracownia Rysunku Odręcznego i Malarstwa. Warsztaty, które przygotowują do egzaminów wstępnych do szkół średnich artystycznych, artystycznych uczelni wyższych w tym architektury wnętrz i krajobrazu, ale także podnoszą umiejętności tych, którzy rysunek traktują hobbystycznie. Warsztaty skierowane są zarówno do osób rozpoczynających swoją przygodę z rysunkiem i malarstwem, jak i tych, którzy realizują się w tych dziedzinach na co dzień. W 2023 r. odbyło się 16 zajęć.

## **WSPÓLDZIAŁANIA Z INNYMI PODMIOTAMI**

Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w ramach prowadzonej działalności chętnie włącza się we współpracę z innymi podmiotami przy organizacji wydarzeń o tematyce zbieżnej z misją działania jednostki.

W 2023 r. roku CKiP w Jarosławiu było współorganizatorem 23 wydarzeń.

Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu współorganizowało 23 wydarzenia odbywające się na terenie miasta Jarosławia:

- ✓ 31. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
- ✓ Piknik motocyklowy Powitanie wiosny.
- ✓ Stabat Mater – koncert Chóru ZPSM w Jarosławiu.
- ✓ Otwarcie Skate Parku.
- ✓ Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną.
- ✓ Mini Jarmark Jarosławski.
- ✓ Koncert Orkiestry i Chóru ZPSM w Jarosławiu.
- ✓ Ocalicz Przeszłość dla Przyszłości – Wykład „Zbrodniarze jarosławskiego Gestapo” i projekcja filmu „Z Jarosławia do Auschwitz”.
- ✓ Święto 14 Dywizjonu Artylerii Samobieżnej.
- ✓ 90-lecie fabryki ciastek w Jarosławiu.
- ✓ Strefa Rodzinnej Małej Akademii Słodkości.
- ✓ Podkarpacki Szlak Filmowy.
- ✓ Rajd Samochodów Zabytkowych.
- ✓ Festiwal Muzyki Dawnej „Pieśń Naszych Korzeni”.
- ✓ Koncert Uwielbienia.
- ✓ Happening STOP Przeciwko Przemocy.
- ✓ Teatry „Na dziedzińcu”.
- ✓ Piknik Rodzinny w Parku Miejskim.
- ✓ XIV Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej.
- ✓ Jarmark Benedyktyński.
- ✓ Prelekcja „Roztocze Kraina Słońca”.
- ✓ 20-lecie Polskiego Związku Krótkofalowców oddział w Jarosławiu.
- ✓ „Zrób coś dla Siebie” spotkanie z jarosławskimi Amazonkami.

#### • **Udostępnianie Sali Lustrzanej**

Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w ramach współorganizacji z innymi podmiotami, w tym ze stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi czy instytucjami nieodpłatnie udostępnia Salę Lustrzaną.

W roku 2023 Sala Lustrzana została udostępniona bezpłatnie 14 razy na następujące okazje:

- ✓ 6 spotkań Akademii Trzeciego Wieku działającej przy Państwowej Akademii Nauk Stosowanych.
- ✓ Tygodniowy (05.02-11.02) II Mistrzowski Kurs Wokalny (dr hab. J. Janucik prof. UMFC).
- ✓ Uroczystość z okazji rozstrzygnięcia konkursu na Najlepszego Sportowca Roku 2022.

- ✓ Szkolenie Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Jarosławia.
- ✓ tygodniowe (21.08-27.08) seminaria w ramach Festiwalu Muzyka Dawna.
- ✓ Święto Edukacji Narodowej zorganizowane przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Jarosławia.
- ✓ obchody Światowego Dnia Cukrzycy zorganizowane przez Koło Diabetyków w Jarosławiu.
- ✓ obchody Dnia Honorowego Krwiodawstwa zorganizowane przez PCK.
- ✓ Spotkanie grupy „Amazonki Jarosławskie”.

Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki jest samorządową instytucją kultury i działa na podstawie:

1. ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,
2. aktu utworzenia samorządowej instytucji kultury,
3. postanowień Statutu nadanego Uchwałą Nr 85/VII/2019 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 marca 2019 r.

Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki wpisany jest do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Organizatora pod numerem 1/1992. Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki może używać skróconej nazwy JOKiS. Organizatorem Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki jest Gmina Miejska Jarosław, siedzibą jest miasto Jarosław. Instytucja kultury powstała w 1945 r. pod nazwą Jarosławski Powiatowy Dom Kultury.

Od 1 czerwca 1992 r. działała jako Miejski Ośrodek Kultury w Jarosławiu, zaś od 19 kwietnia 2019 r. funkcjonuje jako Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki.

Działalność JOKiS prowadzona jest w zabytkowym budynku, o wysokich walorach artystycznych i historycznych, tj. w gmachu byłego Towarzystwa Gimnastycznego "SOKÓŁ".

Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki jest samorządową instytucją kultury miasta Jarosławia, realizuje zadania z zakresu kultury dla różnych grup wiekowych dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów a także osób z niepełnosprawnościami.

Działalność Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki wspiera również Rada Programowa.

Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki jako samorządowa instytucja kultury miasta Jarosławia w okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., zrealizował zaplanowane zadania statutowe z dużym zaangażowaniem i sumiennością, mając również na uwadze wprowadzone w mieście zadania oszczędnościowe. Odpowiadał na kolejne wyzwania kulturalne wynikające ze specyfiki pracy Ośrodka oraz potrzeb odbiorców. Na bieżąco prowadzona była działalność instruktorska, realizowane były konkursy, przeglądy, wystawy, pracowało kino Ikar.

Na terenie Jarosławia działalność Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki prowadzona była w nw. obiektach oraz w przestrzeni miasta:

- budynku dawnego Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” przy Pl. Mickiewicza 6 w Jarosławiu,
- pomieszczeniach kamienicy przy ulicy Rynek 6 w Jarosławiu,



- budynku Brama Krakowska przy ulicy Grodzkiej w Jarosławiu,
- piwnic budynku Ratusza przy ulicy Rynek 1 w Jarosławiu,
- w plenerze miasta (Rynek, Park Baški Puzon, Brama Krakowska, Dzielnice).

JOKiS prowadził różnorodną działalność kulturalną, był organizatorem i współorganizatorem licznych imprez typu: festiwale, przeglądy, wystawy, imprezy miejskie, konkursy o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym itp. dla różnych grup wiekowych dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów, a także osób z niepełnosprawnościami.

W ramach działalności JOKiS stale funkcjonują: pracownie, galerie wystawowe, Kino Ikar, Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny” i Galeria Rynek 6, Centrum Edukacji Kulturalnej mieszczące się w piwnicach Ratusza oraz w Bramie Krakowskiej.

Jednym z największych wydarzeń zrealizowanych w 2023 r. był **II Mini Jarmark Jarosławski - 01.06.2023r. – Dzień Dziecka 2023** - urozmaicona impreza dedykowana najmłodszym obejmująca okolicznościowy korowód, gry edukacyjne, konkursy plastyczne, widowiska teatralne i taneczne, pokazy i prezentacje, konkursy, warsztaty, zabawy. Organizatorami wydarzenia byli: Urząd Miasta Jarosławia i JOKiS, Partnerami: SP 1, SP 2, SP 4, SP 6, SP 7, SP 9, SP 10, SP 11, ZSP, CKiP, PWSTE, PGKiM, MBP, PSONI. Wydarzenie zorganizowano przy wsparciu finansowym: **Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Fundusze Norweskie (Norway grants)**. Powstała również strona: <https://minijarmarkjaroslawski.jaroslaw.pl/>

Nowością dla najmłodszych naszych odbiorców był **Festiwal Filmów dla Dzieci i Młodzieży „Kinolub”** zorganizowany przez Podkarpacką Komisję Filmową w Rzeszowie oraz JOKiS. Program filmowy dedykowany był młodej widowni. W programie znalazło się wiele unikatowych premier kina niezależnego z całego świata, było to spotkanie z filmem krótkiego i pełnego metrażu reprezentujące kino niekomercyjne, egzotyczne i wartościowe z punktu widzenia młodych widzów. Projekcjom towarzyszyły dyskusje, spotkania z twórcami.

Wydarzeniem, dzięki któremu Jarosław wpisał się na stałe na listę miejsc, które pojawiły się w produkcjach filmowych, było otwarcie Podkarpackiego Szlaku Filmowego w Jarosławiu wraz z cyklem imprez towarzyszących. Dzięki współpracy wielu podmiotów: Podkarpacka Komisja Filmowa w Rzeszowie działająca przy Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie, Urząd Marszałkowski w Rzeszowie, Urząd Miasta w Jarosławiu, Podkarpacki Konserwator Zabytków, Muzeum Kamienica Orsettich w Jarosławiu, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, PGKiM w Jarosławiu, osoby prywatne i zespół pracowników JOKiS. Na stałe, na Rynku zostały zamontowane pamiątkowe płytki informujące o filmach i ich reżyserach.

Jednym z nowatorskich działań JOKiS w 2023 r., dzięki przychylności Burmistrza Miasta Jarosławia, było utworzenie Galerii „Jarosławski Kufer Artystyczny” pod patronatem artystycznym Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Jarosławiu. Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki otrzymał do użytkowania pomieszczenie w kamienicy Rynek 6 przy Księgarni JOKiS, Galeria powstała z myślą o absolwentach Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Jarosławiu, została przeznaczona na

ekspozycję i sprzedaż prac lokalnych artystów. Prace związane z przygotowaniem pomieszczenia i jego wyposażeniem wykonano z środków własnych. Otwarcie miało artystyczny charakter, połączone z happeningiem zainteresowało wielu mieszkańców i turystów.

W nawiązaniu do historii i tradycji jarmarkowych w naszym mieście, powstał pomysł stworzenia rodzinnej gry planszowej **"Flisacka przygoda z Jarosławia do Gdańska"**. Grę wymyślił i opracował zespół Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki przy konsultacji historyczno - merytorycznej pani Moniki Broszko, środki finansowe na realizację gry pochodzą z funduszy norweskich oraz z środków własnych. „Flisacka przygoda z Jarosławia do Gdańska” dołączyła do pierwszej, opracowanej przez JOKiS gry „Przygoda na Jarosławskim Jarmarku” promującej dziedzictwo kulturowe Jarosławia. Gra „Flisacka przygoda z Jarosławia do Gdańska” powstała w wersji wielkoformatowej do prezentacji w terenie i pojawiła się w sierpniu na Jarmarku Jarosławskim, natomiast w wersji pudełkowej zostanie zaprezentowana w Wielkiej Izbie podczas finału konkursu "Jarosławski Kupiec", który został zorganizowany przez JOKiS oraz Partnerów pod patronatem honorowym Burmistrza Miasta Jarosławia. Bardziej szczegółowo działalność Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki w 2023 roku pokazują poniższe dane.

- **STAŁA DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA:**

Do 31 grudnia 2023 r. w ramach stałej działalności artystycznej w zespołach artystycznych, klubach i grupach działających w Ośrodku swoje zainteresowania i umiejętności rozwijała dość duża grupa osób.

**Tabela 37. Zespoły artystyczne, kluby, grupy działające przy JOKiS**

NAZWA GRUPY, ZESPOŁU, PRACOWNI		Liczba osób/ kategoria wiekowa
1.	KAMERALNA SCENA MŁODYCH im. Izabelli Melińskiej - Grupa Teatralna „PLASTER”	14 osób (młodzież szkolna)
2.	KAMERALNA SCENA MŁODYCH im. Izabelli Melińskiej - GRUPA TEATRALNA „PLASTER - JUNIOR ”	12 osób (dzieci)
3.	KAMERALNA SCENA MŁODYCH im. Izabelli Melińskiej - Teatr Jednego Aktora	4 osoby (młodzież szkolna)
4.	KAMERALNA SCENA MŁODYCH im. Izabelli Melińskiej - Teatr „CIENIE”	9 osób (młodzież)
5.	KAMERALNA SCENA MŁODYCH im. Izabelli Melińskiej - Teatr „KAŹD”	9 osób (osoby dorosłe)
6.	KAMERALNA SCENA MŁODYCH im. Izabelli Melińskiej -	2 osoby (osoby dorosłe)

	Jarosławski Teatr Sztuk Drobnych „KĄCIK”	
7.	Grupa Poetycka „ANAFORA” – działająca do sierpnia 2023r.	8 osób (osoby dorosłe)
8.	Szkoła Rysowania i Malowania dla Dorosłych	8 osób
9.	Pracownia Grafiki Warsztatowej	5 osób
10.	Pracownia Jarosławskie Centrum Ceramiki Artystycznej	8 osób (dzieci) 5 osób (osoby dorosłe)
11.	Grupa Rękodzieła Artystycznego	5 osób (osoby dorosłe)
12.	Grupa Plastyczna „PLASTUSIE”	15 osób (dzieci)
13.	Klub Małego Artysty – Odkrywcy	20 osób (dzieci)
15	Jarosławska Grupa Fotograficzna	ok. 17 osób (młodzież, osoby dorosłe)
16.	Grupa Wokalna – Solistki JOKiS	4 osoby (osoby dorosłe)
17.	Jarosławska Scena Piosenki Aktorskiej	16 osób (młodzież szkolna)
18.	Grupa Baletowa	16 osób (dzieci)
19.	Stowarzyszenie EM-ART.	40 osób (osoby dorosłe)
20.	Reprezentacyjny Chór „Jarosław”	20 osób (osoby dorosłe)
Kontynuowana była praca w klubach		
1.	Klub Filmowy	10 osób (osoby dorosłe)
2.	Klub Fotograficzny „ATEST 70”	7 osób (osoby dorosłe)

**Tabela 38. Imprezy z udziałem zespołów i artystów zawodowych zorganizowane w JOKiS**

Lp.	Data	Nazwa imprezy	Organizator:	Współorganizator/ Partner	Miejsce	Ilość widz. / odpłatność/
1.	15.01.	Prezentacja spektaklu	JOKiS	-	Kameralna	Spektakl

	2023 r.	„Co jest najważniejsze” w wykonaniu Jarosławskiego Teatru Sztuk Drobnych „kącik” w reż. P. Sroki			Scena Młodych	biletowany widzów ok. 50
2.	22.01. 2023 r.	Koncert Galowy laureatów XXVIII Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd I Pastorałek	JOKiS	-	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 120
3.	29.01. 2023 r.	Koncert „Zaczarowane melodie – najpiękniejsze piosenki z bajek” w wyk. solistek Jarosławskiej Sceny Piosenki Aktorskiej	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS	Koncert biletowany widzów ok. 120
4.	07.02. 2023 r.	Prezentacja spektaklu „Co jest najważniejsze” w wykonaniu Jarosławskiego Teatru Sztuk Drobnych „kącik” w reż. P. Sroki	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakl biletowany widzów 89
5.	12.02. 2023 r.	Prezentacja spektaklu „Co jest najważniejsze” w wykonaniu Jarosławskiego Teatru Sztuk Drobnych „kącik” w reż. P. Sroki	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakl biletowany widzów 50
6.	01.03. 2023 r.	“Prezentacja spektaklu „Co jest najważniejsze” w wykonaniu Jarosławskiego Teatru Sztuk Drobnych „kącik” w reż. P. Sroki	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakl biletowany, widzów ok. 28
7.	05.03. 2023 r.	Koncert „Najważniejsza jest dziś Ona” w wyk. Dagmary Moskwy oraz Mobilnej Filharmonii	JOKiS	-	sala widowiskowa JOKiS	Koncert biletowany widzów ok. 150
8.	09.03. 2023 r.	Występ Justyny Woty w duecie z Adrianem Brodą podczas wernisażu “KobieTA”	JOKiS	-	Galeria Rynek 6	widzów ok. 30
9.	23.03. 2023 r.	Występ wokalistek JSPA podczas jubileuszy małżeńskich organizowanych przez Urząd Miasta i Urząd Stanu Cywilnego w Jarosławiu.	UM	-	Wielka Izba UM	ok. 20 uczestników
10.	26.03. 2023 r.	“Co by się nie pomarnowało” – spektakl w wyk. Julii Eisenbardt w reż. P. Sroki w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Teatru.	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakl biletowany widzów ok. 50
11.	13.04. 2023 r.	Występ wokalistki JSPA podczas wernisażu “Panowie”	JOKiS	-	Galeria Rynek 6	widzów ok. 30

12.	15.04. 2023 r.	„Wojna lemurów” – premiera spektaklu w wyk. Teatru Plaster – Junior w reż. P. Sroki	JOKiS	-	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 60
13.	21.04. 2023 r.	„Co by się nie pomarnowało” – spektakl w wyk. Julii Eisenbardt w reż. P. Sroki	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakl biletowany widzów ok. 50
14.	24.04. 2023 r.	Międzynarodowy Dzień Tańca – występy grup tanecznych	JOKiS	-	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 240
15.	27.04. 2023 r.	Gala 40 – lecia Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną	PSONI	JOKiS	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 240
16.	27.04. 2023 r.	Występ wokalistek JSPA podczas jubileuszy małżeńskich organizowanych przez Urząd Miasta i Urząd Stanu Cywilnego w Jarosławiu	UM	-	Wielka Izba UM	ok. 20 uczestników
17.	27.04. 2023 r.	„W starym kinie” – spektakl w wyk. Teatru Cienie w reż. P. Sroki w ramach 40 lecia PSONI	PSONI	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 240
18.	04.05. 2023 r.	„Prezentacja spektaklu „Ach ten Leon” w wykonaniu Jarosławskiego Teatru Sztuk Drobnych „kącik” w reż. P. Sroki	JOKiS	-	sala widowiskowa JOKiS	Spektakl biletowany widzów ok. 70
19.	08.05. 2023 r.	„Dobra na wszystko. Jej słowa, melodia I rytm” Koncert solistek Jarosławskiej Sceny Piosenki Aktorskiej w ramach Tygodnia Bibliotek	MBP	JOKiS	Miejska Biblioteka Publiczna	widzów ok. 60
20.	12.05. 2023 r.	Występ wokalistek JSPA w ramach Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną	PSONI	JOKiS	Jarosławski Rynek	widzów ok. 100
21.	23.05. 2023 r.	Wieczór autorski poetki Anny Gajdy oraz występ solistek JSPA z poezją śpiewaną do wierszy w/w autorki	JOKiS	-	Sala 23	widzów ok. 50
22.	25.05. 2023 r.	„Zdrowa Mama, uśmiechnięta rodzina” – koncert z okazji Dnia Matki oraz występ wokalistek JSPA.	JOKiS	-	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 70

23.	27.05. 2023 r.	„Mam talent” – koncert artystyczny w wyk. dzieci z miejskiego Przedszkola nr 10	MP nr 10	JOKiS	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 200
24.	22.06. 2023 r.	Jubileusz 10 – lecia zespołu Free Style – koncert artystyczny	JOKiS	-	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 200.
25.	13.07. 2023 r.	Przemek Ratowski – koncert muzyczny w ramach Klubu przyjaciół „Kufereka”	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”	widzów ok. 30
26.	21.07. 2023 r.	Koncert muzyki filmowej w wykonaniu solistek Jarosławskiej Sceny Piosenki Aktorskiej	JOKiS	-	Scena plenerowa Park Miejski im. Czesławy “Baśki” Puzon	widzów ok. 100
27.	01.08. 2023 r.	„Piosenki Powstania Warszawskiego” – koncert i wspólne śpiewanie utworów z wokalistkami Jarosławskiej Sceny Piosenki Aktorskiej	JOKiS	-	Scena plenerowa Park Miejski im. Czesławy “Baśki” Puzon	widzów ok. 70
28.	23.08 2023 r.	„W starym kinie” – spektakl teatralny w wykonaniu Teatru Cienie w reż. P. Sroka	JOKiS	-	Sala widowiskowa	widzów ok. 20
29.	20.09. 2023 r.	Występ wokalistek JSPA podczas jubileuszy małżeńskich organizowanych przez Urząd Miasta i Urząd Stanu Cywilnego w Jarosławiu	UM	-	Wielka Izba UM	Widzów ok. 20
30.	26.09. 2023 r.	„Bajkowe melodie” – koncert muzyczny dla dzieci	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 200
31.	19.10. 2023 r.	Występ wokalistek JSPA podczas jubileuszu 30 – lecia Galerii Rynek 6	JOKiS	-	Wielka Izba	widzów ok. 40
32.	23.10. 2023 r.	„Oknem seniora” – występ kabaretu Ikra oraz zespołu wokalnego Apasjonaci w ramach Dnia Seniora	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 100
33.	07.11. 2023 r.	„Co by się nie pomarnowało” – spektakl w wyk. Julii Eisenbardt w reż. P. Sroki	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakl biletowany widzów ok.80
34.	08.11. 2023 r.	„W starym kinie” oraz „Pudełko – spektakle teatralne w wykonaniu Teatru Cienie w reż. P. Sroka	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS	Spektakl biletowany widzów ok. 180



35.	12.11. 2023 r.	Koncert Galowy Laureatów Festiwalu Piosenki Ojczyściej „Serce w plecaku 2023”	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 200
36.	13.11. 2023 r.	„Ach ten Leon” - spektakl teatralny wykonaniu Jarosławskiego Teatru Sztuk Drobnych „kącik” w reż. P. Sroki	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakl biletowany widzów ok. 25
37.	15.11. 2023 r.	Występ wokalistek JSPA podczas obchodów Dnia Seniora	MOPS, Domy Seniora	-	Restauracja Coloseum	widzów ok. 150
38.	16.11. 2023 r.	Podsumowanie konkursu historyczno – plastycznego na okolicznościowy znaczek pocztowy “Rodzina Ulmów”	SP nr 11 w Jarosławiu	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 200
39.	18.11. 2023 r.	“Co by się nie pomarnowało” – spektakl w wyk Julii Eisenbardt w reż. P. Sroki oraz “Marzyciel” – spektakl w wykonaniu Mileny Piejko w ramach obchodów Zaduszek Teatralnych	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakle biletowane widzów ok. 30
40.	26.11. 2023 r.	„Smok Wawelski” - spektakl teatralny wykonaniu Jarosławskiego Teatru Sztuk Drobnych „kącik” w reż. P. Sroki	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakl biletowany widzów ok. 25
41.	06.12. 2023 r.	„Co jest najważniejsze” - spektakl teatralny wykonaniu Jarosławskiego Teatru Sztuk Drobnych „kącik” w reż. P. Sroki	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakl biletowany widzów ok. 30
42.	07.12. 2023 r.	„Co jest najważniejsze” - spektakl teatralny wykonaniu Jarosławskiego Teatru Sztuk Drobnych „kącik” w reż. P. Sroki	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakl biletowany widzów ok. 26
43.	08.12. 2023 r.	Występ wokalistek JSPA podczas jubileuszy małżeńskich organizowanych przez Urząd Miasta i Urząd Stanu Cywilnego w Jarosławiu	UM	-	Wielka Izba UM	widzów ok. 20
44.	12.12. 2023 r.	Koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego	14 Dywizjon Artylerii Samobieżnej	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 200
45.	19.12. 2023 r.	„Co jest najważniejsze” - spektakl teatralny wykonaniu Jarosławskiego	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	Spektakl biletowany widzów

		Teatru Sztuk Drobnych „kącik” w reż. P. Sroki				ok. 56
46.	28.12. 2023 r.	Koncert Świąteczny w ramach 32 Finału WOŚP	WOŚP	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 150

**Tabela 39. Imprezy i wydarzenia zorganizowane w JOKiS**

Lp	Data	Nazwa imprezy	Organizator	Współorganizator/ Partner	Miejsce	Ilość widzów /odpłatność/
1.	09.03. 2023 r.	Stand Up – Adam Van Bendler	Adam Van Bendler	JOKiS	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 240
2.	01.02. 2023 r.	Teatr Cracovia 2 spektakl	Teatr Cracovia	JOKiS	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 500
3.	06.02. 2023 r.	Teatr Cracovia 1 spektakl	Teatr Cracovia	JOKiS	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 250
4.	09.02. 2023 r.	Teatr Cracovia 1 spektakl	Teatr Cracovia	JOKiS	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 150
5.	13.02. 2022 r.	Teatr Katolicki 3 spektakle	Teatr Katolicki	JOKiS	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 700
6.	27.02. 2023 r.	Teatr Cracovia 2 spektakle	Teatr Cracovia	JOKiS	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 480
7.	17.03. 2023 r.	Teatr Króla 3 spektakle	Teatr Króla	JOKiS	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 765
8.	23-24.03. 2023 r.	Narodowy Teatr Edukacji 3 spektakle	NTE	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 1000
9.	27.04. 2023 r.	Koncert zespołu Piwnica Pod Baranami w ramach Gali 40 lecia PSONI	PSONI	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 200
10.	06.06. 2023 r.	Teatr „Kreator” z Kielc 2 spektakle	JOKiS	-	sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 350
11.	18.09. 2023 r.	„Hob’n mir a nigndl. Mamy dla Was piosenkę” – koncert	Towarzystwo Miłośników	JOKiS	Sala widowiskowa	Widzów ok. 250

		muzyki żydowskiej w wykonaniu aktorów i muzyków Stowarzyszenia Twórczego SztukPuk Sztuka z Rzeszowa w ramach Międzynarodowego Festiwalu Kultury Kresowej	Lwowa i Kresów Płd. – Wsch.			
12.	21.09. 2023 r.	Andrzej Sikorowski wraz z Marią Sikorowską – koncert muzyczny w ramach Międzynarodowego Festiwalu Kultury Kresowej	Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Płd – Wsch.	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS	Widzów ok. 250
13.	23.09. 2023 r.	Śpiewająca rodzina Kaczmarek” – koncert muzyczny	Wynajęcie sali	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS	Widzów ok. 150
14.	10.10. 2023 r.	Teatr Cracovia 2 spektakle	Teatr Cracovia	-	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 400
15.	12.10. 2023 r.	Marcin Daniec – występ kabaretowy	Wynajęcie sali	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 200
16.	16.10. 2023 r.	Teatr Cracovia 1 spektakle	Teatr Cracovia	-	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 180
17.	18.10. 2023 r.	Katolicki Teatr Edukacji 2 spektakle	Katolicki Teatr Edukacji	-	Sala widowiskowo kinowa JOKiS	widzów ok. 400
18.	04.11. 2023 r.	Stand Up – Piotr Bałtroczyk	Wynajęcie sali	-	Sala widowiskowo kinowa JOKiS	widzów ok. 180
19.	07.11. 2023 r.	Teatr Cracovia 2 spektakle	Teatr Cracovia	-	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 320
20.	13.11. 2023 r.	Teatr Cracovia 2 spektakle	Teatr Cracovia	--	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 220
21.	06.12. 2023 r.	“Lekcja w kinie” – prezentacje filmowe	-	-	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 200
22.	11.12. 2023 r.	Teatr Cracovia 2 spektakle	Teatr Cracovia	-	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok. 360
23.	13-15 12.	Narodowy Teatr Edukacji 9 spektakli	NTE	-	Sala widowiskowa	widzów ok. 1800

2023 r.				JOKiS	
---------	--	--	--	-------	--

**Tabela 40. Spotkania, sesje, prelekcje, pokazy, prezentacje, warsztaty, kiermasze, plenery (z wyjątkiem zajęć prowadzonych w czasie ferii)**

Lp.	Data	Nazwa imprezy/ prowadzący imprezę	Organizator	Współ- orga- nizator/ Partner	Miejsce	Ilość widzów
1.	04.02. 2023 r.	Mikrokurs fotograficzny	JOKiS	-	Pracownia Filmu I Fotografii	uczestników 4
2.	09.02. 2023 r.	Prezentacja gry "Przygoda na jarmarku jarosławskim"	JOKiS	-	SP nr 4 w Jarosławiu	uczestników 38
3.	23.02 2023 r.	Spotkanie poetyckie w ramach klubu Anafora	JOKiS	-	Piwnice JOKiS	uczestników 10
4.	27.02. 2023 r.	Warsztaty fotograficzne – prowadzone Krzysztof Peszko	JOKiS	-	Pracownia Filmu I Fotografii	uczestników 6
5.	07.03. 2023 r.	"Rozmowy z Grzegorzem Petryszakim" w ramach spotkania z fotografikiem	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok.150
6.	09.03. 2023 r.	Prezentacja filmu "Ocalała z rzeźi" oraz spotkanie z panią Józefą Bryg	-	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS	widzów ok.150
7.	11-18.03. 2023 r.	"Pisanka Wielkanocna" – warsztaty z rekodzieła	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny"	uczestników 11
8.	21.03. 2023 r.	Spotkanie poetyckie w ramach klubu Anafora	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny"	uczestników 15
9.	23.03. 2023 r.	Prezentacja gry "Przygoda na jarmarku jarosławskim"	JOKiS	-	SP nr 11 w Jarosławiu	uczestników 18
10.	29.03.	"Lalka w teatrze"	JOKiS	-	Kameralna	uczestników 53

	2023 r.	- warsztaty teatralne			Scena Młodych im. Izabelli Melińskiej	
11.	25.04. 2023 r.	Spotkanie poetyckie w ramach klubu Anafora	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”	uczestników 6
12.	28.04. 2023 r.	Spotkanie autorskie z Joanną Lorenowicz oraz Małgorzatą Stankiewicz -w ramach Światowego Dnia książki i Praw Autorskich	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”	widzów ok. 5
13.	04.05. 2023 r.	Warsztaty „Flowers box”	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny	uczestników 3
14.	08.05. 2023 r.	Warsztaty „Flowers box	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny	uczestników 3
15.	11.05. 2023 r.	Spotkanie z muzykiem Tomaszem Motyką w ramach Klubu Przyjaciół Kuferka	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny	uczestników 21
16.	16.05 2023 r.	Warsztaty fotograficzne	JOKiS	-	Pracownia Filmu i Fotografii	uczestników 50
17.	18.05. 2023 r.	Prezentacja gry „Przygoda na Jarmarku Jarosławskim”	JOKiS	-	SP nr 11 w Jarosławiu	uczestników 15
18.	19.05. 2023 r.	Jarosławskie Spotkanie z legendą	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny	uczestników 12

19.	20.05. 2023 r.	Warsztaty „Flowers box”	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny	uczestników 3
20.	20.05. 2023 r.	Spotkanie autorskie z Agatą Lalik w ramach Nocy Zwiedzania Rynku	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny	uczestników 20
21.	02.06. 2023 r.	„Debata o ocenianiu”	Kuratorium Oświaty w rzeszowie	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS	uczestników 200
22.	05.06. 2023 r.	Spotkanie z legendą – spacer po jarosławskim Rynku	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”	uczestników 18
23.	19.07. 2023 r.	Spotkanie z legendą – spacer po jarosławskim Rynku	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”	uczestników 25
24.	24.08. 2023 r.	Konferencja Miast partnerskich	UM	JOKiS	Sala widowiskowo – kinowa	uczestników 100
25.	24-26.08. 2023 r.	Prezentacja gry „Przygoda flisacka z Jarosławia do Gdańska” – w ramach Wielkiego Jarmarku Jarosławskiego	CKiP	JOKiS	jarosławski Rynek	uczestników 200
26.	26.08. 2023 r.	Warsztaty ceramiczne – w ramach Wielkiego Jarmarku Jarosławskiego	CKiP	JOKiS	jarosławski Rynek	uczestników 50
27.	15.09. 2023 r.	„Wilno, Wilenszczyzna i Nowogródczyzna w fotografii Jana Bułhaka” – prezentacja Tomasza Kuby Kozłowskiego –	Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Płd – Wsch.	JOKiS	Sala widowiskowo – kinowa	uczestników 100



		w ramach Międzynarodowego o Festiwalu Kultury Kresowej				
28.	22.09. 2023 r.	Prezentacja gry „Przygoda flisacka z Jarosławia do Gdańska” – w ramach Wielkiego Jarmarku Jarosławskiego	JOKiS	-	Miejskie Przedszkole nr 12 w Jarosławiu	uczestników 25
29.	05.10. 2023 r.	Prezentacja gry „Przygoda flisacka z Jarosławia do Gdańska” – w ramach Wielkiego Jarmarku Jarosławskiego	JOKiS	-	Szkoła Podstawowa nr 6 w Jarosławiu	uczestników 27
30.	04-09.10. 2023 r.	Warsztaty artystyczne „Exploding box”	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”	13 osób
31.	11.10. 2023 r.	Jarosławskie spotkania z legendą	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”	37 osób
32.	31.10. 2023 r.	Jarosławskie spotkania z legendą	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”	13 osób
33.	10.11. 2023 r.	“Lalka w teatrze” - warsztaty teatralne	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	22 osoby
34.	18.11. 2023 r.	Warsztaty fotograficzne w ramach 15 – lecia nadania patronatu przez FIAP	JOKiS	-	Pracownia Filmu I Fotografii	30 osób
35.	23.11. 2023 r.	“Lalka w teatrze” - warsztaty teatralne	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	19 osób
36.	27-29.11. 2023 r.	Warsztaty rękodzieła	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”	9 osób

37.	01-14.12. 2023 r.	Warsztaty rękodzieła	JOKiS	-	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”	11 osób
38.	12.12. 2023 r.	“Rekwizyt w teatrze” - warsztaty teatralne	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych	5 osób
39.	20.12. 2023 r.	“Lalka w teatrze” - warsztaty teatralne	JOKiS	-	Przedszkole nr 3 w Przemyślu	100 osób

**Tabela 41. Imprezy o charakterze konkursów, przeglądów, festiwali**

LP	Data	Nazwa imprezy	Organizator	Współorg anizator/ Partner	Miejsce
1.	11.01. 2023 r.	Jasełka Przedszkolaków 2023	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS
2.	12.01. 2023 r.	XVIII Spotkania Teatralne „Jasełka 2023”	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS
3.	21.01 2023 r.	XVIII Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastoralek	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS
4.	17.02. 2023 r.	VII edycja konkursu Fotograficznego „Jarosławskie koty”	JOKiS	-	Portal społecznościowy fb JOKiS
5.	06.03. 2023 r.	XXXII Podkarpacki Festiwal Piosenki „Śpiewaj razem z nami” – eliminacje powiatowe	CK w Przemyślu	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS
6.	20.03 2023 r.	XIII edycja Konkursu Recytatorskiego „Wiosna w sercu, wiosna w koło”	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Jarosławiu	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS
7.	20.03.	Konkurs	JOKiS	-	Sala widowiskowa

	2023 r.	plastyczny „Najpiękniejsza Marzanna”			JOKiS
8.	04.04. 2023 r.	Konkurs na najpiękniejszą pisanekę wielkanocną 2023 r.	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS
9.	13.04 2023 r.	XXI Powiatowy Przegląd Piosenki Promującej Zdrowie	Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologic zna	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS
10.	26.04. 2023 r.	XXXII Konkurs Piosenki o Złoty Klucz do Sławy	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS
11.	17-18.05. 2023 r.	XXXI Przegląd Form Teatralnych „Jarosławski Kacperek”	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS
12.	27.05. 2023 r.	Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Kuferek 2023”	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS
13.	01.06. 2023 r.	II Mini Jarmark Jarosławski	JOKiS	-	Rynek jarosławski
14.	12-15.06. 2023 r.	Festiwal Filmów dla dzieci i Młodzieży „Kinolub”	Podkarpacka Komisja Filmowa	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS
15.	26.06. 2023 r.	VII edycja Konkursu Fotograficznego „Jarosławskie psy”	JOKiS	-	Portal społecznościowy fb JOKiS
16.	26 -27.06. 2023 r.	Letnie Teatralia dla Dzieci „Pod chmurką”	JOKiS	-	Park Miejski im. Baśki Puzon
17.	04-06.08. 2023 r.	Podkarpacki Szlak Filmowy	Podkarpacka Komisja Filmowa	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS , Rynek jarosławski

18.	17-23.08. 2023 r.	V Jarosławskie Dni Sztuki	JOKiS	-	Park Miejski im. Bałki Puzon
19.	01-02. 09.2023	XIII Jarosławski Przegląd Teatralny „Na Dziedzińcu”	JOKiS	-	Dziedziniec kamienicy Rynek 6
20.	13.10. 2023 r.	Noc księgarń 2023	Azymut	JOKiS	Jarosławski Kuferek Artystyczny
21.	27.10. 2023 r.	Konkurs wierszy o jesieni „Wawrzynek”	JOKiS	-	Sala widowiskowa JOKiS
22.	28.10. 2023 r.	Przegląd Twórczości Dziecięcej „Bajkowy Świat”	PSONI,OREW	JOKiS	Sala widowiskowa JOKiS
23.	18.11. 2023 r.	Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Tylko Jedno Zdjęcie”	JOKiS	-	Galeria Rynek 6
24.	28.11. 2023 r.	Turniej Poetycki „Laur Impresji”	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych
25.	01-02.12 2023 r.	Ogólnopolski Festiwal Teatrów dRoBNY	JOKiS	-	Kameralna Scena Młodych

### SUKCESY ARTYSTÓW, ZESPOŁÓW, GRUP, KLUBÓW DZIAŁAJĄCYCH W JOKiS:

#### **TEATR JEDNEGO AKTORA** (Prowadzony przez instruktora teatralnego Pawła Srokę).

- Festiwal Teatrów Niewielkich w Lublinie (Lublin, 25-27 luty).
- Wyróżnienie za spektakl „Tylko spokojnie” – Paweł Kotkowski.
- II Przemyski Festiwal Teatralny „Inspiracje” (Przemyśl, 17-18 marca).
- I Nagroda za spektakl „Na zawsze” – Julia Eisenbardt.
- Wyróżnienie za spektakl „Być szczęśliwym” – Milena Piejko.
- Wyróżnienie za spektakl „Tylko spokojnie” – Paweł Kotkowski.
- Młodzieżowe Zatargi z Teatrem (Bolesławiec, 12-14 maja).
- Nagroda za spektakl „Czy podoba Ci się tutaj” – Lidka Wiśniewska.

- 68. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski - Turniej Teatrów Jednego Aktora – eliminacje ogólnopolskie (Słupsk, 15-18 czerwca).
- Nagroda Grand Prix.
- Nagroda Konsylium Publiczności Jubileuszowego 20. „Sam na scenie”.
- Nagroda Słupskiego Towarzystwa Kultury Teatralnej – Teatr Rondo.
- Nagroda Kapituły Jubileuszowego 20. „Sam na scenie” za spektakl „Co by się nie pomarnowało” – Julia Eisenbaradt.

**TEATR PLASTER JUNIOR** (Prowadzony przez instruktora teatralnego Pawła Srokę).

- Festiwal Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych „Pajace” w Dębicy (Dębica, 20 kwietnia):  
I Nagroda za spektakl „Wojna lemurów”.

**TEATR KĄT** (Prowadzony przez instruktora teatralnego Pawła Srokę).

**Nagroda** za spektakl „Tańce w Ballybeg” podczas Podkarpackich Konfrontacji Teatralnych w Rzeszowie (24-26 listopada).

**Nagroda instruktorska** dla Pawła Sroki za reżyserię spektaklu „Tańce w Ballybeg” podczas Podkarpackich Konfrontacji Teatralnych w Rzeszowie (24-26 listopada).

**JAROSŁAWSKA SCENA PIOSENKI AKTORSKIEJ** (prowadzona przez instruktorkę Justynę Wotę).

- 28. edycja konkursu „Wygraj sukces”: nominacja i udział w finale w Tarnobrzegu dla Katarzyny Bobowicz oraz Aleksandry Cichowlaz.
- 68. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski (Przemyśl, 14 kwietnia) – eliminacje rejonowe kat. poezja śpiewana – nominacja do eliminacji wojewódzkich dla Weroniki Trojanowskiej.
- XI edycja Wojewódzkiego Przeglądu Piosenki dziecięcej i Młodzieżowej w Głogowie Małopolskim (5 czerwca).
- Wyróżnienie dla Aleksandry Cichowlaz.
- Festiwal Piosenki Aktorskiej i Poezji Śpiewanej – Teatr Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (24 maja). Wyróżnienie dla Weroniki Trojanowskiej.
- XXX Międzynarodowy Festiwal Kolęd i Pastorałek w Będzinie – nominacja do udziału w finale Katarzyny Bobowicz (9 grudzień).

**Klub ATEST 70** – opiekun Jerzy Gągoł.

- Nagroda podczas XX Podkarpackich Konfrontacji Fotograficznych (Rzeszów, 19 maja):  
**JAROSŁAWSKA GRUPA FOTOGRAFICZNA** – opiekun Krzysztof Peszko.
- Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Tylko Jedno Zdjęcie” – Nagroda organizacji GPU dla Renaty Stefanowskiej – Drewniak.

- Konkurs Fotograficzny w ramach XXXI edycji Rzeszowskich Dni Kultury Szkolnej „Woda” – wyróżnienie dla Daniela Loca.

- Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Kuferek 2023” – wyróżnienie honorowe dla Mariusza Wójtowicza.

W dniu 18 listopada 2023 r. podczas uroczystego otwarcia wystawy pokonkursowej Tylko Jedno Zdjęcie 2023 na ręce pani Dyrektor Elżbiety Śliwińskiej - Dąbrowskiej został wręczony list gratulacyjny i statuetka za wybitne osiągnięcia JOKiS w dziedzinie fotografii, zwłaszcza w kontekście organizacji konkursu Tylko Jedno Zdjęcie i Kuferek. Jak podkreślił pan Tomasz Sobczak, sekretarz Fotoklubu RP, który składał podziękowanie w imieniu pani Małgorzaty Dołowskiej prezes Fotoklubu RP, organizacja tych prestiżowych wydarzeń stanowi promocję fotografii i miasta Jarosławia w Polsce i na świecie. Odbywa się to od 15 lat pod patronatem Fotoklubu Rzeczypospolitej Polskiej Stowarzyszenie Twórców i międzynarodowej Federacji Sztuki Fotograficznej FIAP, której Fotoklub RP jest przedstawicielem.

Odnaczenie z okazji 95. rocznicy powstania Związku Sybiraków dla Dyrektor JOKiS 40-lecia powstania i działalności PSONI Koło w Jarosławiu (1983 - 2023) i pamiątkowe statuetki dla JOKiS i Pawła Sroki.

Uczestniczki zajęć z Pracowni Graficznej JOKiS zostały nagrodzone na 16. Regionalnym Przeglądzie Plastyki Nieprofesjonalnej.

**Tabela 42. Działalność wystawiennicza JOKiS – Galeria Rynek 6 prowadzona przez głównego specjalistę Marzenę Stęć**

Lp.	Data	Nazwa	Organizator	Miejsce	Ilość zwiedzających
1.	13.01-03.02. 2023 r.	Marcin Fiń - „Ucieczka przed złem”- wystawa fotografii	JOKiS	Galeria Rynek 6	50 osób
2.	10.02-03.03. 2023 r.	Podkarpackie teraz	JOKiS	Galeria Rynek 6	150 osób
3.	09.03-05.04. 2023 r	Kobieta – wystawa zbiorowa	JOKiS	Galeria Rynek 6	350 osób
4.	13.04-05.05. 2023 r.	Panowie - wystawa zbiorowa	JOKiS	Galeria Rynek 6	230 osób
5.	11.05-05.06. 2023 r	Elżbieta Czyż - malarstwo	JOKiS	Galeria Rynek 6	300 osób
6.	16.06-30.06. 2023 r.	Grupa twórcza „Droga” – Przestrzenie wyobraźni	JOKiS	Galeria Rynek 6	100 osób
7.	01.-11.07. 2023 r	Grupa twórcza „Droga” – Przestrzenie wyobraźni	JOKiS	Galeria Rynek 6	80 osób



8.	21.07-11.08.2023 r	Wystawa malarstwa realistycznego – Wacław Kochanowicz	JOKiS	Galeria Rynek 6	150 osób
9.	18.08-12.09.2023 r.	Dobiesław Mazurek „Mitopeje 20/23”	JOKiS	Galeria Rynek 6	75 osób
10.	19.09-13.10.2023 r.	„Przekrój” – wystawa fotografii pedagogów i uczniów Technikum Fotografii i Multimediiów	JOKiS	Galeria Rynek 6	200 osób
11	19.10-10.11.2023 r.	Wystawa Jubileuszowa z okazji 30 – lecia Galerii Rynek 6	JOKiS	Galeria Rynek 6	180 osób
12	18.11-29.12.2023 r.	Wystawa pokonkursowa Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego „Tylko Jedno Zdjęcie”	JOKiS	Galeria Rynek 6	-

**Tabela 43. Dziecięca i młodzieżowa galeria w korytarzu**

 Prowadzona przez gł. specjalistę **Janinę Suchożak** następnie przez instruktorkę **Agatę Dziegielowską**

Lp.	Data	Nazwa	Organizator	Współorga-nizator	Miejsce	Ilość zwiedzających
1.	12.01-30.06.2023 r.	„Zawsze zielono – zawsze niebiesko”. Wystawa ze zbiorów Galerii i Ośrodka Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu	JOKiS	-	Dziecięca i Młodzieżowa Galeria w Korytarzu	700 osób
2.	30.05-30.06.2023 r.	„Wakacje z ulubionym bohaterem” – wystawa pokonkursowa	JOKiS	-	Dziecięca i Młodzieżowa Galeria w Korytarzu	50 osób
3	01.07-31.10.2023 r.	Wystawa prac uczestników koła plastycznego działającego przy Jarosławskim Ośrodku Kultury i Sztuki	JOKiS	-	Dziecięca i Młodzieżowa Galeria w Korytarzu	70 osób
4.	25.11-29.12.2023 r.	„W drodze” – wystawa ze zbiorów Galerii i Ośrodka plastycznej twórczości Dziecka	JOKiS	-	Dziecięca i Młodzieżowa Galeria	-

		w Toruniu			w Korytarzu	
--	--	-----------	--	--	-------------	--

**Tabela 44. Mała Galeria**

Prowadzona w 2023 r przez gł. specjalistę Marzenę Sęc

Lp.	Data	Nazwa	Organizator	Współorganizator	Miejsce	Ilość zwiedzających
1.	25.01-28.02.2023 r.	Klub Fotograficzny Atest 70 – wystawa fotografii	JOKiS	-	Mała Galeria	150 osób
2.	16.03-13.04.2023 r.	Wystawa uczestników Pracowni Grafiki Warsztatowej	JOKiS	-	Mała Galeria	250 osób
3.	20.04-20.05.2023 r.	„Siostry trzy...” – wystawa Marii Tomczyk, Jadwigi Bardyszewskiej, Danuty Śniak-Filipczak	JOKiS	-	Mała Galeria	110 osób
4.	24.05-30.07.2023 r.	Jacek Gajda – wystawa fotografii	JOKiS	-	Mała Galeria	160 osób
5	22.08-30.09.2023 r.	„Czarnonabiałym”- wystawa Łukasza Cywickiego	JOKiS	-	Mała Galeria	100 osób
6	06.10-09.11.2023 r.	Wystawa absolwentów. Wystawa w ramach 75 – lecia PLSP	JOKiS	-	Mała Galeria	150 osób
7.	07.12-26.01.2023 r.	„W oczekiwaniu na epilog” – Teresa Ulma	JOKiS	-	Mała Galeria	-

**Tabela 45. Galeria Projektor Sztuki**

Prowadzona przez instruktora Ewę Rubin- Kurnal.

Lp.	Data	Nazwa	Organizator	Współorganizator	Miejsce	Ilość zwiedzających
1.	16.01-01.03.2023 r.	„Talowski nasz niezapomniany” – wystawa dotycząca	JOKiS	-	Galeria Projektor Sztuki	1115 osób

		twórczości Teodora Talowskiego				
2.	06.03-30.03.2023 r.	„Wszystkie dzieci świata” – wystawa pokonkursowa 16 Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego	JOKiS	-	Galeria Projektor Sztuki	1000 osób
3.	31.03-30.04.2023 r.	„Talowski nasz niezapomniany”- wystawa dotycząca twórczości Teodora Talowskiego	JOKiS	-	Galeria Projektor Sztuki	500 osób
4.	04.05-11.06.2023 r.	„Dwuchromianowe spojrzenie” Marcin Materniak – wystawa fotografii	JOKiS	-	Galeria Projektor Sztuki	800 osób
5.	15.06-23.07.2023 r.	Wystawa Fotografii Centrum Kształcenia Ustawicznego	JOKiS	CKU	Galeria Projektor Sztuki	250 osób
6.	22.08-13.09.2023 r.	Wystawa grafiki absolwentów Pracowni Grafiki Warsztatowej Druku Wypukłego Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego	JOKiS	-	Galeria Projektor Sztuki	180 osób
7.	15.09-30.09.2023 r.	„Mistrz kadru – Jan Bułhak”	Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Płd – Wsch.	JOKiS	Galeria Projektor Sztuki	570 osób
8.	26.10-30.11.2023 r.	„Poszepty” – wystawa fotograficzna Jarosławskiej Grupy Fotograficznej	JOKiS	-	Galeria Projektor Sztuki	460 osób
9.	21.12-29.02.2023 r.	„Prezentacje” – wystawa fotograficzna Jarosławskiego Towarzystwa Fotograficznego Atest 2000	JOKiS	-	Galeria Projektor Sztuki	-

#### GALERIA RYSUNKU I GRAFIKI

Prowadzona przez artystę plastyka Damiana Waliczka. Wystawa\_Grafiki uczestników zajęć Pracowni Graficznej działającej przy JOKiS (comiesięczna).

GALERIA TEATRALNA

Prowadzona przez instruktora teatralnego Pawła Srokę. Wystawa stała plakatu teatralnego Teatru Kąt.

GALERIA KUFER JAROSŁAWSKI

Stała ekspozycja prac artystów związanych z Jarosławskim Plastykiem z możliwością sprzedaży - zakupu na podstawie umowy komisowej.

**Współpraca z środowiskiem lokalnym.**

Organizacja i współorganizacja obchodów świąt państwowych, uroczystości miejskich, tworzenie i realizacja projektów i inicjatyw.

**Tabela 46. Imprezy miejskie współrealizowane przez JOKiS (w tym o charakterze patriotycznym)**

<b>l.p.</b>	<b>Data</b>	<b>Nazwa imprezy</b>	<b>Organizatorzy/ Współorganizatorzy</b>	<b>Zakres działań</b>
1.	20.01. 2023 r	160 Rocznica Powstania Styczniowego	UM, CKiP	Poprowadzenie - Barbara Wilk,
2.	01.03. 2023 r.	Plebiscyt na najpopularniejszego sportowca i trenera roku	KBM	Poprowadzenie- Barbara Wilk,
3.	25.03. 2023 r.	Piknik nad Sanem „Topienie Marzanny”	UM, CKiP	Poprowadzenie - Barbara Wilk,
4.	23.04. 2023 r.	Otwarcie Skateparku	UM, MOSiR, JOKiS	Poprowadzenie - Barbara Wilk, oprawa plastyczna – Marzena. Stęc, Ela Rubin - Kurnal
5.	03/04. 2023 r.	Spotkania Burmistrza w dzielnicach	UM, JOKiS, CKiP	Poprowadzenie - Barbara Wilk, nagłośnienie- Kamil Wota
6.	02.05. 2023 r.	Święto Flagi	UM, CKIP, JOKiS	Scenariusz poprowadzenie - Barbara Wilk
	03.05. 2023 r.	Obchody Święta Konstytucji 3 Maja	UM, CKIP, JOKiS Dywizjon Artylerii Samobieżnej w Jarosławiu, Parafia pw. NMP Królowej Polski	scenariusz, prowadzenie- Barbara Wilk
7.	06.05. 2023 r.	Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną	PSONI, UM, CKIP, JOKiS	Współprowadzenie - Barbara Wilk
8.	14.05. 2023 r.	Noc zwiedzania rynku	UM, CKiP, JOKiS	Oprowadzanie mieszkańców po ratuszu - Barbara Wilk
9.	06.06. 2023 r.	Międzynarodowy Dzień Roweru	UM, SP nr 9, JOKiS (wyd. kulturalne)	Scenariusz, prowadzenie - Barbara Wilk

10.	22.06. 2023 r	Uroczyste zakończenie roku szkolnego	UM, JOKiS (wyd. artyst.)	Scenariusz prowadzenie- Barbara Wilk. Nagłośnienie – Kamil Wota, realizacja światła – Zenon Marut
11.	22.06. 2023 r.	30-lecie 14 Dywizjonu Artylerii Samobieżnej	UM, JOKiS	Scenariusz poprowadzenie- Barbara Wilk
12.	01.08. 2023 r.	Obchody Powstania Warszawskiego	UM,CKiP	Scenariusz prowadzenie- Barbara Wilk.
13.	14.08. 2023 r.	Piknik wojskowy „silna Biało – czerwona”	Wojsko	Barbara Wilk. Scenariusz prowadzenie - Barbara Wilk
11.	15.08 2023 r.	Święto Wojska Polskiego	UM, CKiP	Scenariusz prowadzenie - Barbara Wilk
12.	01.09. 2023 r.	Obchody wybuchu II wojny Światowej	UM	Scenariusz prowadzenie - Barbara Wilk
13.	09.09. 2023 r.	Piknik w parku Miejskim	UM, Klaster społeczny	-
14.	19.09 2023 r.	Obchody Dnia Sybiraka	UM, Stowarzyszenie Sybiraków	Scenariusz prowadzenie - Barbara Wilk
15.	11.10. 2023 r.	Miejskie Obchody Święta Edukacji Narodowej	UM	Prowadzenie – Barbara Wilk
16.	13.10. 2023 r.	Mini Piknik Lekkoatletyczny z Robertem Korzeniowskim	UM	Prowadzenie – Barbara Wilk
17.	11.11. 2023 r.	Obchody Święta Niepodległości	UM, CKiP	Prowadzenie – Barbara Wilk
18.	16.11. 2023 r.	Gala podsumowująca Wojewódzki Konkurs historyczny na znaczek pocztowy „Rodzina	SP nr 11 w Jarosławiu	Prowadzenie – Barbara Wilk
19.	12.12. 2023 r.	Koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Wojska Polskiego	Jednostka Wojskowa	-

20.	28.12. 2023 r.	Koncert inauguracyjny WOŚP	WOŚP	-
-----	-------------------	-------------------------------	------	---

## **ZAJĘCIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W OKRESIE FERII ZIMOWYCH**

### **FERIE Z KULTURĄ**

W okresie od 15 stycznia do 29 stycznia w czasie ferii szkolnych zorganizowano - w szczególności adresowane do dzieci – FERIE Z KULTURĄ. Zajęcia prowadzili instruktorzy JOKiS.

**15.01.2023 r.** „Co jest najważniejsze” – spektakl teatralny w wykonaniu Jarosławskiego Teatru Sztuk Drobnych „kącik” – Kameralna Scena Młodych.

**20.01.2023 r.** Rozegrany Jarmark - gra wielkoformatowa "Przygoda na Jarosławskim Jarmarku" – Centrum Edukacji Kulturalnej.

**23.01.2023 r.** „Na zimową nutę” cz. 1 – warsztaty plastyczno – muzyczne Centrum Edukacji Kulturalnej, ul. Rynek 1 - piwnice Ratusza.

**25.01.2023 r.** „Tekturowi architekci”- warsztaty plastyczne.  
Centrum Edukacji Kulturalnej, ul. Rynek 1 - piwnice Ratusza.

**24.01.2023 r.** „Na zimową nutę” cz. 2 – warsztaty plastyczno – muzyczne.  
Pracownia muzyczna - JOKiS.

**26.01.2023 r.** „Papierowe sfery wyobraźni” – warsztaty plastyczne pracownia plastyczna JOKiS, piwnice.

**27.01.2023** Zimowa torebka prezentowa – warsztaty rękodzielnicze.  
Jarosławski Kuferek Artystyczny, ul. Rynek 6.

**29.01.2023** „Zaczarowane melodie” – koncert piosenek z bajek Sala widowiskowa JOKiS.

### **WAKACJE Z KULTURĄ**

Przez cały okres letni Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki podejmował różne działania adresowane zarówno do społeczności lokalnej i turystów (ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży). Oczywiście dla wszystkich zainteresowanych dostępna była cała paleta propozycji oferowanych aktualnie przez JOKiS. W programie znalazły się:

- **GRA "KUPIECKIE ROZGRYWKI"** - w każdej z siedmiu dzielnic miasta (30 czerwca – 27 lipca).

Trzecią jednostką zajmującą się organizacją życia kulturalnego w Jarosławiu jest Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Fredry w Jarosławiu. W ramach biblioteki w 2023 r. funkcjonowały agendy:

- Wypożyczalnia Główna - mieści się w siedzibie głównej biblioteki przy ul. ks. Jakuba Makary 1. Posiada bogaty księgozbiór: literatura piękna polska i obca, biografie i pamiętniki, reportaże, analizy literackie, książki podróżnicze, poradniki psychologiczne, kompendia z różnych dziedzin wiedzy. W 2023 roku w Wypożyczalni dla Dorosłych zarejestrowano



2 300 czytelników, którym wypożyczono 43 143 książek. Największą popularnością cieszyła się literatura piękna dla dorosłych, której wypożyczono 36 370 woluminów. W ciągu roku wypożyczalnię odwiedziło 17 279 czytelników, którym udzielono 1 674 informacji.

Wypożyczalnia posiada w pełni zautomatyzowane prace biblioteczne, pracuje w komputerowym programie bibliotecznym Sowa SQL Premium. Umożliwia to czytelnikom samodzielne sprawdzanie konta, dokonywanie prolongaty i rezerwacji książek drogą internetową. W Wypożyczalni dla Dorosłych funkcjonuje Dyskusyjny Klub Książki, który skupia przy sobie czytelników wykazujących duże zainteresowanie literaturą. W ubiegłym roku zorganizowano 10 spotkań, w których wzięło udział 67 osób. Wypożyczalnia prowadzi usługę „Książka na telefon”, w ramach której osobom starszym i niepełnosprawnym dostarczane były książki do domu.

- Wypożyczalnia dla Dzieci - udostępnia lektury, książki przygodowe, literaturę fantastyczną, bajki, baśnie, kompendia z różnych dziedzin wiedzy. W 2023 r. zarejestrowano 1 944 czytelników, a wypożyczono 21 186 książek. W omawianym okresie odnotowano 9 393 odwiedzin i udzielono 1 674 informacji. Oprócz udostępniania zbiorów Wypożyczalnia dla Dzieci prowadzi bogatą działalność kulturalną skierowaną do uczniów szkół podstawowych i dzieci przedszkolnych. W ciągu całego roku prowadzone są imprezy czytelnicze, tj. spotkania autorskie, głośne czytanie, lekcje biblioteczne, konkursy, projekcje filmowe, inscenizacje, gry i zabawy. Dla dzieci pozostających w mieście realizuje ciekawe zajęcia podczas ferii zimowych i wakacji. Wszystkie prowadzone formy pracy mają na celu popularyzację książki i podnoszenie kultury czytelniczej wśród dzieci. W omawianym okresie zorganizowano m.in. 35 spotkań z książką (996 uczestników), 18 dyskusji nad książką (517 uczestników), 40 lekcji bibliotecznych połączonych ze zwiedzaniem biblioteki (1 089 uczestników) i 62 imprezy edukacyjne (1 740 uczestników). Zorganizowano 2 wystawy (200 uczestników).

Realizowany był w dalszym ciągu projekt „Mała Książka, Wielki Człowiek”.

- Czytelnia Główna i Multimedialna – gromadzi księgozbiór popularnonaukowy, czasopisma i zbiory multimedialne. Na dzień 31.12.2023 r. posiadała 15 366 woluminów książek i czasopism oprawnych oraz 4 073 pozycji multimedialnych. Czytelnia prowadzi udostępnianie prezencyjne i krótkoterminowe na zewnątrz oraz wypożyczenia międzybiblioteczne. W 2023 roku Czytelnię Główną odwiedziło 5 294 użytkowników, którym udostępniono: na miejscu 2 094 książek i czasopism oprawnych oraz 5 762 czasopism bieżących, wypożyczono krótkoterminowo na zewnątrz 2 964 książek, 363 tytułów czasopism bieżących i 4 171 jednostek zbiorów multimedialnych, udzielono 1 952 informacje.

W Czytelni systematycznie prowadzone były lekcje biblioteczne, warsztaty, pogadanki, spotkania autorskie dla uczniów szkół gimnazjalnych i licealnych. W 2023 roku w Czytelni zorganizowano 15 lekcji bibliotecznych (328 uczniów) połączonych ze zwiedzaniem biblioteki, 5 spotkań autorskich (181 uczestników), 3 odczyty (170 uczestników), 1 konkurs (11 uczestników), 30

innych imprez edukacyjnych (1 135 uczestników) i 6 wystaw (955 uczestników). Agenda pełni funkcję Mediateki, której formuła i profil działalności wykracza poza typową bibliotekę publiczną. Gromadzi i udostępnia zbiory audiowizualne, tj. audiobooki, e-booki, gry wideo, filmy i nagrania dźwiękowe. Stan zbiorów na dzień 31.12.2023 r. wynosił 4 073 jednostki, w tym 1 181 audiobooków. Czytelnia prowadzi wypożyczenia prezencyjne i krótkoterminowe na zewnątrz. Wyposażona jest w sprzęt umożliwiający korzystanie ze zbiorów audiowizualnych na miejscu. Posiada salę prezentacji multimedialnych wyposażoną w funkcjonalny system multimedialny i kinowy. Umożliwia to prowadzenie warsztatów, konferencji, spotkań. W sali odbywają się projekcje filmowe, również w technologii 3D, muzyczne prezentacje wideo. Sala posiada system wystawienniczy, równocześnie mieści 70 osób. Czytelnia posiada 10 stanowisk dla czytelników z bezpłatnym dostępem do internetu. Czytelnicy mogą korzystać ze zbiorów multimedialnych na miejscu, zasobów Internetu, również z bezprzewodowego dostępu (Wi-Fi). Wyposażona jest w kserokoparkę z drukarką, co umożliwia użytkownikom sporządzanie kserokopii i wydruków. Ponadto posiada stanowisko dla osób z dysfunkcją wzroku (klawiatura, powiększalnik, czy tak, multilektor Sara), co umożliwia osobom niewidomym i niedowidzącym korzystanie ze zbiorów biblioteki.

- Filia Nr 2 mieści się przy ul. Skarbowskiego 10. Posiada wypożyczalnię dla dorosłych i dzieci. Filia nr 2 jest skomputeryzowana, posiada 3 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu. Zautomatyzowane są wszystkie prace biblioteczne. Filia pracuje w komputerowym systemie bibliotecznym Sowa SQL, posiada elektroniczną bazę danych. W 2023 r. zarejestrowano 1 032 czytelników, a wypożyczono ogółem 18 869 woluminów. W ciągu roku Filię odwiedziło 7 126 czytelników, którym udzielono 730 informacji. W omawianym okresie zorganizowano m.in. 3 imprezy o charakterze literackim (70 uczestników) i 1 imprezę o charakterze edukacyjnym (24 uczestników). Filia funkcjonuje w atrakcyjnym lokalu, posiada estetyczne wyposażenie meblowe, ciekawą aranżację, stanowiska komputerowe oraz kącik dziecka, strefę gier i czytelną prasę.
- Filia nr 4 - mieści się przy os. Kopernika, posiada wypożyczalnię dla dorosłych i dzieci. Filia jest skomputeryzowana, posiada 2 stanowiska komputerowe z dostępem do internetu. Pracuje w komputerowym systemie bibliotecznym Sowa SQL, posiada katalog elektroniczny, prace biblioteczne są zautomatyzowane. W 2023 r. zarejestrowano 1 241 czytelników, którym wypożyczono 26 011 woluminów książek. W ciągu roku Filię odwiedziło 10 998 czytelników, udzielono 2 058 informacji. Zorganizowano 6 lekcji bibliotecznych (116 uczestników), 2 wystawy (203 uczestników) oraz 11 imprez literackich (175 uczestników). W Filii działa Dyskusyjny Klub Książki, który skupia przy sobie czytelników, wykazujących duże zainteresowanie literaturą. W ubiegłym roku zorganizowano 6 spotkań, w których wzięło udział 33 uczestników.

Stan zbiorów bibliotecznych w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jarosławiu na dzień 31.12.2023 r. wynosił 98 607 woluminów książek oraz 4 133 jednostki zbiorów specjalnych.

W 2023 r. zakupiono:

- 4 134 woluminów książek,
- 263 jednostki zbiorów specjalnych,
- dostęp do platform książki elektronicznej IBUK LIBRA i Legimi na kwotę 5 685 zł.

W 2023 r. Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu pozyskała z pozabudżetowych źródeł 63 003 zł środków na działalność bieżącą. W tym:

- 38 500 zł w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na zakup księgozbioru i audiobooków,
- 13 854 zł - przychody własne Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jarosławiu,
- 10 649 zł – pozyskane środki finansowe (np. dary książek, sponsoring, granty).

W 2023 r. prenumerowano 28 tytułów czasopism. Ponadto czytelnicy mieli dostęp do platform książki elektronicznej, tj. Legimi (książka belestrystyczna) oraz do Academici - cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych.

Stan czytelnictwa w 2023 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jarosławiu przedstawiał się następująco: ogółem zarejestrowano 7 363 czytelników, którym wypożyczono 117 058 jednostek, w tym 112 706 woluminów książek i czasopism oprawnych oraz 4 352 jednostki zbiorów multimedialnych.

Na 100 mieszkańców liczba czytelników wyniosła 21 osób. Średnia wypożyczeń na jednego czytelnika wyniosła 15,9 jednostek. Udzielono ogółem 8 659 informacji. W 2023 r. placówki Miejskiej Biblioteki Publicznej odwiedziło 64 980 użytkowników.

W 2023 roku w bibliotece zorganizowano ogółem 286 imprez o charakterze stacjonarnym i on-line, w których wzięło udział 8 438 uczestników. Do najciekawszych form promocji biblioteki zaliczyć można:

**Tabela 47. Najciekawsze formy promocji biblioteki**

Lp.	Nazwa wydarzenia	Rodzaj wydarzenia	Odbiorcy
1	„Biblioteka miejsce wielu możliwości. Szkolenie z zakresu urządzeń dla osób z dysfunkcją wzroku”;	lekcja biblioteczna	uczniowie z dysfunkcją wzroku
2	„Franklin w bibliotece”	lekcja biblioteczna	przedszkolaki, uczniowie klas pierwszych szkoły podstawowej
3	Spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki (omówiono m.in.: „Kobusz – Jan Kobuszewski z drugiej strony sceny”, „Kajś opowieść o Górnym Śląsku”, „Córka Generała”, „Bezczłowiecze; Polska przydrożna”)	spotkania z książką	seniorzy, czytelnicy biblioteki
4	Tetarzyk Kamishibaj „Nie wstydzmy się	biblioterapia, głośne	przedszkolaki, uczniowie klas 1-3

	emocji”	czytanie	szkół podstawowych
5	„Naszą siłą są ludzie” – Barbara Szczypta	spotkanie autorskie	mieszkańcy Jarosławia, członkowie PSONI w Jarosławiu, osoby niepełnosprawne, rodzice osób niepełnosprawnych
6	„Uśmiech losu” - Agnieszka Krawczyk	spotkanie autorskie	czytelnicy biblioteki, seniorzy, uczniowie szkół licealnych
7	„Epifania Pana Eliasza” – Robert Gmiterek	spotkanie autorskie	czytelnicy biblioteki, członkowie PTTK Jarosław
8	„Osiołkowi w żłoby dano”	warsztaty literackie	uczniowie szkół podstawowych
9	„Poczytajmy o emocjach”	głośne czytanie	przedszkolaki, uczniowie klas 1-3 szkół podstawowych,
10	„Książka to ogród” – teatralne głośne czytanie w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom 2023	głośne czytanie	przedszkolaki, uczniowie klas 1-3 szkół podstawowych,
11	„Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej	„Narodowe Czytanie 2023”	mieszkańcy miasta, bibliotekarze, przedstawiciele władz samorządowych, uczniowie jarosławskich szkół, nauczyciele, dyrektorzy miejskich jednostek, seniorzy, aktorzy JOKiS
12	„Książka na każdą porę roku”	warsztaty literackie/ również on-line	czytelnicy biblioteki, użytkownicy Facebooka
13	„Książkowa mapa wszechświata”	zabawa literackie/ również on-line	czytelnicy biblioteki, użytkownicy Facebooka
14	„Multisensoryczne szarady z Fredrą”	warsztaty literackie/ warsztaty multimedialne	uczniowie jarosławskich szkół podstawowych, uczniowie niepełnosprawni (PSONI w Jarosławiu)
15	"Popołudnie z kolędą i poezją”	spotkanie poetycko-muzyczne	czytelnicy biblioteki, mieszkańcy miasta, seniorzy, Akademia Trzeciego Wieku w Jarosławiu,
16	„Sejm Białogłowski” – sztuka wg twórczości A. Fredro	spektakl teatralny	czytelnicy biblioteki, mieszkańcy miasta, seniorzy, Akademia Trzeciego Wieku w Jarosławiu, aktorzy Teatru „Baccalaureus”
17	„Dwie Blizny” – sztuka wg twórczości A. Fredro	spektakl teatralny	czytelnicy biblioteki, mieszkańcy miasta, seniorzy, Akademia Trzeciego Wieku w Jarosławiu,

			aktorzy Teatru „Baccalaureus”
18	Stoisko na Mini Jarmarku Jarosławskim	eksponycja książki dziecięcej, zabawy literackie, głośne czytanie	mieszkańcy miasta, dzieci i młodzież
19	„Malarski Klan”	finisaż wystawy	mieszkańcy miasta i powiatu, czytelnicy biblioteki
20	„Bieszczady. Wolność i piękno”	finisaż wystawy	mieszkańcy miasta i powiatu, czytelnicy biblioteki
21	„O chlebie mowa” – Stanisław Słoma	prelekcja	czytelnicy biblioteki, seniorzy, Akademia Trzeciego Wieku w Jarosławiu,
22	„Kresowa Atlantyda” – prof. Stanisław Nicieja	prelekcja	czytelnicy biblioteki, seniorzy, Akademia Trzeciego Wieku w Jarosławiu,
23	„Co dalej Unio?” - debata Europe Direct Rzeszów	warsztaty edukacyjne	uczniowie jarosławskich szkół licealnych, nauczyciele Europe Direct Rzeszów
24	„Tajemnice gwiazdozbioru”	zabawa edukacyjno – literacka (tylko on-line)	czytelnicy biblioteki, użytkownicy Facebooka
25	„Moja, Twoja, Nasza Biblioteka”	zabawa literacka (tylko on-line)	czytelnicy biblioteki, użytkownicy Facebooka
26	„Wolność Tomku w ...” - konkurs z okazji roku Aleksandra Fredry	konkurs plastyczny	uczniowie szkół podstawowych i średnich z terytorium powiatu jarosławskiego
27	„Czytelnik Roku 2023”	konkurs	czytelnicy biblioteki
28	„75-lat Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jarosławiu”	wystawa okolicznościowa	użytkownicy biblioteki
29	„Wolność Tomku w ...”	wystawa pokonkursowa	użytkownicy biblioteki
30	„Realnie Naturalnie” – Ludwika Koczut	wystawa malarstwa	użytkownicy biblioteki
31	„Bieszczady. Wolność i piękno” - Danuta Nowosiad, Alina Cużytek	wystawa fotografii	użytkownicy biblioteki
32	„Dziecięcy bohaterowie Holokaustu na Podkarpaciu”	wystawa malarstwa	użytkownicy biblioteki
33	„75-lat Państwowego Liceum Plastycznego”	wystawa malarstwa	użytkownicy biblioteki

### 7.7. Sport, rekreacja i turystyka

Wiodącą rolę w organizacji życia sportowego i rekreacji pełni Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Burmistrza Adolfa Dietziusa w Jarosławiu, którego celem jest realizacja zadań własnych gminy, głównie w zakresie promocji i szerzenia wychowania fizycznego, sportu, rekreacji, rehabilitacji, turystyki i wypoczynku. Cel ten realizowany jest przy wykorzystaniu posiadanej bazy sportowo-rekreacyjnej, urządzeń i sprzętu oraz poprzez organizację imprez i zawodów sportowych.

Ośrodek realizował swoje zadania w 2023 roku w oparciu o przyjęty plan finansowy, opracowany na podstawie uchwały Rady Miasta Jarosławia w sprawie budżetu Miasta Jarosławia na 2023 r. oraz przy wykorzystaniu bazy sportowo-rekreacyjnej, w skład której wchodzi:

- ✓ hala sportowo-widowiskowa,
- ✓ kryta pływalnia,
- ✓ hotel „Turkus” kat. 1,
- ✓ stadion miejski przy ul. Piekarskiej
- ✓ obiekty sezonowe: pływalnia oraz sztuczne lodowisko,
- ✓ stadion miejski piłkarski przy ul. Bandurskiego.

**Hala sportowo-widowiskowa** Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jarosławiu jest jedynym tego rodzaju obiektem w mieście, w związku z tym cieszy się ona dużym zainteresowaniem ze strony potencjalnych użytkowników, do których należą szkoły, stowarzyszenia, organizacje sportowe, zakłady pracy oraz rekreacyjne grupy niezrzeszone, jak i osoby fizyczne. Dzięki odpowiedniej infrastrukturze i wyposażeniu jest obiektem, w którym mogą odbywać się zawody wszystkich szczebli w grach zespołowych prowadzonych przez krajowe związki sportowe.

W 2023 roku obiekt przeszedł pozytywnie weryfikację i został dopuszczony do rozgrywek w takich dyscyplinach sportowych jak piłka ręczna, koszykówka, siatkówka oraz halowa piłka nożna. Oprócz kontroli zgodności obiektu z obowiązującymi przepisami danej dyscypliny sportu, obiekt jest poddawany ocenie pod względem istniejących w nim warunków bezpieczeństwa, które musi spełniać zgodnie z ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych. W zależności od zainteresowania, szczebla rozgrywek i dyscypliny sportu, obiekt hali sportowej może pomieścić jednorazowo około 1 500 kibiców.

Użytkownicy mają do dyspozycji dużą salę sportową o powierzchni użytkowej 1 500 m<sup>2</sup>, na której znajdują się pełnowymiarowe boisko do piłki koszykowej, trzy boiska do piłki siatkowej, boisko do piłki ręcznej. Ponadto, w razie potrzeby, sala posiada możliwości przygotowania boisk do innych dyscyplin sportowych, jak badminton, halowa piłka nożna czy unihokej. Sala posiada stałą widownię z 402 miejscami, 12 trybun przestawnych, na których pomieścić się może około 700 osób oraz 400 krzeseł składanych, które są wykorzystywane głównie podczas imprez o charakterze kulturalnym.

Dodatkową formą wykorzystania obiektu jest organizacja występów estradowych, wystaw czy balów. Oprócz głównej sali, obiekt hali sportowej posiada mniejszą salę sportową o wymiarach 14 m x 10 m, wyposażoną głównie w sprzęt i urządzenia do uprawiania gimnastyki, jak również sportów walki. Dodatkową propozycją dla wszystkich chętnych jest sauna i odpowiednio wyposażona siłownia.



Zajęcia szkoleniowe i rekreacyjne w hali sportowo-widowiskowej w 2023 roku odbywały się w dni powszednie od godziny 7.30 do 22.00 według przyjętego tygodniowego harmonogramu. Do godziny 15.00 z usług wynajmu sal sportowych korzystały głównie szkoły na prowadzenie zajęć wychowania fizycznego oraz udział we wszelkiego rodzaju zawodach międzyszkolnych, organizowanych w ramach kalendarza Szkolnego Związku Sportowego, jak i rywalizacji miejskiej.

Od godziny 15.00 hala udostępniana była przede wszystkim organizacjom sportowym z przeznaczeniem na prowadzenie kwalifikowanych zajęć treningowych dla własnych sekcji. Ponadto, sale sportowe były wynajmowane dla zakładów pracy, grup nie zrzeszonych, osób fizycznych, które odbywają tu typowe zajęcia rekreacyjne służące poprawie kondycji fizycznej.

Wynajem hali sportowej w roku 2023 prowadzono w oparciu o zawarte umowy najmu i złożone zamówienia. Na ich podstawie opracowano harmonogramy zajęć treningowych i zawodów sportowych. Zajęcia planowane są w oparciu o terminarz rozgrywek ligowych oraz kalendarz imprez.

W soboty, niedziele i dni świąteczne, hala sportowa była głównie miejscem imprez sportowych, organizowanych w ramach rozgrywek ligowych, turniejów, imprez rekreacyjnych dla mieszkańców Miasta, jak również imprez kulturalnych.

W roku 2023 na hali sportowej MOSiR odbyło się 1260 zajęć treningowych, 12 turniejów oraz 56 meczów w ramach rozgrywek ligowych:

- KSTS Oxynet Jarosław – 19 zajęć treningowych, 12 zawodów sportowych superligi w tenisie stołowym mężczyzn,
- „Eurobud Grupa JKS/Handball JKS Jarosław” – piłka ręczna kobiet – superliga – 190 zajęć treningowych, 18 rozgrywek ligowych, 1 mecz w ramach EHF (European Cup),
- KS JKS Jarosław – sekcja piłki nożnej – zajęcia treningowe (3) w okresie zimowym rozgrywki futsal III liga mężczyzn (2) oraz organizacja turnieju piłki nożnej (1),
- TS MKS „SAN-Pajda Jarosław” – piłka siatkowa kobiet – I liga, 148 zajęć treningowych, 9 meczów ligowych oraz 1 turniej,
- SPR JKS „SAN - Jarosław” - I liga kobiet w piłce ręcznej – 61 zajęć treningowych, 6 zawodów sportowych,
- AZ Combat Aikido – 74 zajęcia treningowe, 3 turnieje, 1 półkolonia sportowo-profilaktyczna dla dzieci,
- KSW „Sokół” Jarosław (kickboxing) - 110 zajęć treningowych, 1 turniej,
- Fight Team JKS – treningi MMA - 76 zajęć treningowych,
- Tech-Project Futsal Team Jarosław – 23 zajęcia treningowe, 6 meczów II ligi mężczyzn w futsalu oraz 1 turniej.
- Klub Sportowy „Łączy nas sport” – zajęcia klubowe (304),
- SMS Pegaz Jarosław – zajęcia treningowe 1, zawody sportowe (2) II ligi w tenisie stołowym mężczyzn,

- Jarosławskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego – 19 zajęć treningowych, 1 turniej,
- Siatkarski Ośrodek Szkolny w Jarosławiu - 207 zajęć treningowych, 6 meczów ligowych.

Dodatkowo, z usług hali sportowej, korzystały podmioty, które bezpośrednio nie są związane ze sportem, jak Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Jarosławiu, Komenda Powiatowa Policji, jednostka wojskowa czy Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Jarosławiu oraz osoby fizyczne prowadzące zajęcia rekreacyjne.

W 2023 r. w hali odbyły się następujące imprezy sportowe:

- Mistrzostwa Podkarpacia w piłce nożnej w kategorii wiekowej U-11 (rocznik 2012 i młodsi),
- Mecz 1/4 EHF European Cup w piłce ręcznej kobiet, pomiędzy Eurobud Grupa JKS Jarosław a Iuventa Michalovce (Słowacja),
- XXIV Mistrzostwa Województwa Podkarpackiego Strażaków w halowej piłce nożnej,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej im. Mariana Lotycza,
- Miejskie zawody szkolne w piłce siatkowej w ramach kalendarza imprez MSZS
- Mistrzostwa Polski Juniorów, Seniorów i Weteranów w kickboxingu w formule kick light,
- XXV Jubileuszowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Szkół Podstawowych o Puchar Dyrektora SP 11 oraz Puchar Przechodni „Śladami Bogdana Zająca”,
- „Twoje endorfiny to szczęście innej rodziny” – zajęcia sportowe, ogólnorozwojowe dla dzieci,
- Mecz 1/2 Pucharu Polski w piłce ręcznej kobiet, pomiędzy Eurobud Grupa JKS Jarosław a KPR Gminy Kobierzyce,
- Mistrzostwa Polski Juniorów – AZ Combat Aikido,
- Zgrupowanie AZTA Combat Aikido,
- Półkolonia profilaktyczna dla dzieci i młodzieży z Miasta Jarosławia – AZ Combat Aikido w Jarosławiu,
- Ogólnopolski Turniej Piłki Siatkowej Kobiet w kategorii młodzieżowiec pod patronatem Burmistrza Miasta Jarosławia,
- Ninja Kids - Igrzyska sportowe dla dzieci wieku od 4 do 12 lat,
- Igrzyska Młodzieży Szkolnej – Turniej Koszykówki Chłopców w ramach kalendarza imprez MSZS,
- Igrzyska Młodzieży Szkolnej – Turniej Koszykówki Dziewcząt w ramach kalendarza imprez MSZS,
- I Mistrzostwa Podkarpacia w Akrobatyce Sportowej o Puchar Dyrektora Szkoły Podstawowej Mistrzostwa Sportowego im. Izabeli Marii Dzieduszyckiej w Jarosławiu,
- Eliminacje Młodzieżowe Mistrzostw Polski U-19 w Futsalu,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej Szkół Podstawowych w ramach kalendarza imprez MSZS,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej – Młodszy Żak (roczniki 2016) w ramach Champions Cup Jarosław,

- Halowy Turniej Piłki Nożnej – Młodzik Młodszy (roczniki 2012) w ramach Champions Cup Jarosław,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej – Trampkarz Młodszy i Starszy (roczniki 2010 i 2011) w ramach Champions Cup Jarosław.

**Kryta pływalnia** funkcjonująca od 26 maja 2004 roku, pomimo 19 letniej działalności, jest jednym z najnowocześniejszych obiektów tego typu w naszym regionie, którego powierzchnia lustra wody wynosi 520 m<sup>2</sup>. Pływalnia posiada nieckę sportową o wymiarach 25 x 12,5 m i głębokości od 1,20 do 1,80 m, nieckę o wymiarach 12,5 m x 6,5 m i głębokości od 1 m do 1,15 przeznaczoną głównie do nauki pływania, ćwiczeń korekty wad postawy oraz zajęć rekreacyjnych, nieckę z atrakcjami wodnymi: bicze wodne, masaże podwodne, gejzery podwodne, grzybek, kurtyna wodna, „dzika rzeka” oraz zjeżdżalnię rurową o długości 80 m, wannę z masażem, widownię na 130 miejsc siedzących.

Na terenie pływalni funkcjonuje bar - kawiarnia z widokiem na halę basenową, sala konferencyjna przystosowana do prezentacji multimedialnych, Centrum Rehabilitacji i Odnowy Biologicznej „Forma” oraz sauna.

Kryta pływalnia była czynna codziennie w godz. od 6:00 do 22:00. Hala basenowa może jednorazowo pomieścić 130 osób. Obsługa klientów odbywa się za pomocą elektronicznego systemu, dzięki czemu nie ma potrzeby wcześniejszej rezerwacji wstępu. Obiekt jest w pełni przystosowany dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Ze względu na brak pełnej obsady ratowniczej od maja zostały skrócone godziny funkcjonowania pływalni.

Popularyzacja sportów wodnych poprzez szkolne zajęcia wychowania fizycznego, zajęcia z fitness w wodzie oraz szkółki pływackie, które odbywają się systematycznie, powoduje ciągły wzrost zainteresowania korzystaniem z obiektu.

W 2023 roku z usług krytej pływalni skorzystało 118 568 osób. Użytkownicy pływalni stanowią: 35% zajęcia grupowe, w tym szkolne oraz 65% klienci indywidualni.

**Tabela 48. Wstępy na basen w 2023 r. z programu „Jarosławska Karta Dużej Rodziny” oraz inne zwolnienia**

Rodzaj biletu	Ilość osób, którym udzielono zwolnienia	Łączna kwota udzielonych zwolnień
Bilet ulgowy	1 811	10 450
Bilet normalny	710	5 088
Razem	2 521	15 538
Inne zwolnienia		
Rodzaj biletu	Ilość osób	
Weterani	728	
Senior +	10	

Na pływalni w 2023 roku zorganizowane zostały zawody:

- 04 marca – Podkarpacka Liga Pływacka Dzieci 11-12 lat 1 edycja wiosna 2023 (w zawodach wzięło udział 286 uczestników z 18 klubów),

- 04 czerwca – III Jarosławskie Święto Pływania - maraton pływacki (w zawodach wzięło udział 61 uczestników),
- Od 27 czerwca przy współpracy z Rzeszowskim WOPR zorganizowany został kurs na Ratownika Wodnego. Kurs ukończyło 12 uczestników uzyskując stopień Ratownika Wodnego. Dwie osoby podjęło pracę na naszej pływalni.

**Hotel „Turkus”** posiada 1. kategorię (jedna gwiazdka), nadaną przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie. Ze względu na swoją specyfikę, hotel czynny jest całodobowo i całorocznie. Hotel pełni również rolę zaplecza noclegowego dla organizowanych imprez sportowych rozgrywanych na obiektach MOSiR, jak również zgrupowań sportowych. Posiada 27 pokoi, w których jest 70 miejsc noclegowych. Rezerwacje w hotelu dokonuje się osobiście, telefonicznie lub przez Internet (międzynarodowy system booking.com B.V.) Na stronie booking.com opinie mogą dodawać goście, którzy zarezerwowali pobyt za pośrednictwem strony i zatrzymali się w obiekcie. Ocena Hotelu „Turkus” za rok 2023 to 8,4 (w skali 1-10).

W 2023 roku kluby: Klub Sportowy „Ziomki Rzeszów” oraz dwukrotnie "Pięciobój Polski" - CWKS Legia Warszawa nocowały w hotelu będąc na obozach sportowych korzystając z naszych obiektów. Na terenie hotelu funkcjonuje Restauracja „Turkusowa”, która oferuje gościom hotelowym śniadania oraz całodzienne wyżywienie.

19 października 2023 roku przeprowadzona została przez pracowników Departamentu Promocji, Turystyki i Współpracy Gospodarczej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie okresowa (co trzy lata) kontrola Hotelu Turkus kat.\* (jedna gwiazdka). W wyniku przeprowadzonej kontroli na obiekcie nie stwierdzono żadnych uchybień.

W 2023 roku z hotelu skorzystało 6 743 osób (w tym 2 443 turystów z zagranicy, głównie z Ukrainy), co dało w sumie wykorzystanych 10 259 osobo nocy i stanowi 39,01 % maksymalnego rocznego obłożenia hotelu.

**Pływalnia sezonowa** funkcjonowała w 2023 roku od 25 czerwca do 3 września. W tym okresie z jej usług skorzystało 10 587 osób. Do dyspozycji użytkowników była niecka rekreacyjna o powierzchni lustra wody 350 m<sup>2</sup> i głębokości od 0,90 m do 1,40 m, brodzik dla dzieci o powierzchni 50 m<sup>2</sup>, teren do leżakowania, boisko rekreacyjne do gier zespołowych o powierzchni 600 m<sup>2</sup>, bar - kawiarnia, pełne zaplecze socjalno-sanitarne. Pływalnia obsługiwana jest przez system obsługi klienta (ESOK).

Pływalnia sezonowa w okresie letnim cieszyła się dużym zainteresowaniem ze strony klientów, ponieważ był to jedyny taki obiekt w naszym powiecie. Strzeżone kąpielisko z profesjonalną obsługą ratowniczą, gastronomią i miejscami do leżakowania sprawiało, że wypoczynek w okresie upałów był bezpieczny i komfortowy. W okresie wakacji obiekt był najczęściej i najliczniej odwiedzaną atrakcją rekreacyjną Miasta. Z pływalni sezonowej w ramach programu „Jarosławskiej Karty Dużej Rodziny” w 2023 roku skorzystało łącznie 917 osób (bilet ulgowy – 639 osób, którym udzielono zwolnienia, bilet normalny – 278 osób, którym udzielono zwolnienia) na łączną kwotę udzielonych zwolnień 4 908,00 zł

(bilet ulgowy – 3 146,00 zł, bilet normalny – 1 762,00 zł).

**Lodowisko sztuczne** jest kolejnym obiektem sezonowym o powierzchni 600 m<sup>2</sup>. Obiekt wyposażony jest w trybuny oraz posiada pełne zaplecze socjalno-sanitarne, dysponuje wypożyczalnią łyżew oraz profesjonalnym urządzeniem do ostrzenia. Posiada również chodziki (pingwinki) do nauki jazdy na łyżwach, jest to niezastąpiona pomoc dla dzieci rozpoczynających przygodę z jazdą na łyżwach. Zapewniają utrzymanie równowagi oraz wyrabiają naturalną postawę. Dzięki temu nauka jazdy na łyżwach była łatwiejsza i przyjemniejsza, a dzieci mogły stabilnie utrzymać się na lodzie podczas samodzielnej jazdy.

Według statystyki wejść na sztuczne lodowisko w 2023 roku z programu „Jarosławska karta Dużej Rodziny” skorzystało łącznie 173 osób, którym udzielono zwolnienia (140 - bilet ulgowy, 33 – bilet normalny) na łączną kwotę udzielonych zwolnień 725,00 zł (165,00 zł – bilet ulgowy, 560 zł – bilet normalny). W 2023 roku z lodowiska skorzystało 7 415 osób.

### **Stadion Miejski im. M. Haspla przy ul. Piekarskiej 2.**

Już w miesiącu styczniu 2023 roku w okresie ferii zimowych z obiektu stadionu intensywnie korzystali piłkarze z KS Ziomki Rzeszów przebywający na zgrupowaniu sportowym. W okresie letnim na zgrupowaniach dwukrotnie gościliśmy po raz kolejny pięcioboistów z KS Legia Warszawa. Sportowcy przebywający na zgrupowaniach byli zakwaterowani w hotelu „Turkus”.

W okresie roku szkolnego na stadionie prowadzone były zajęcia treningowe (głównie piłkarskie) oraz rozgrywki ligowe, sparingowe i turnieje. Z boisk piłkarskich korzystają przede wszystkim dzieci oraz młodzież z lokalnych klubów i stowarzyszeń sportowych, a w szczególności: KS JKS SMS Jarosław, JSRR Jarosław, DKS Progres.

Stadion Miejski był także miejscem przygotowań do zmagania lekkoatletycznych dla uczniów jarosławskich szkół i przedszkoli. Warto podkreślić, że uczniowie jarosławskich szkół podstawowych korzystają bezpłatnie z całej infrastruktury stadionu w ramach zajęć lekcyjnych z wychowania fizycznego.

Warto zauważyć, że w bieżącym roku na terenie Stadionu Miejskiego oddano do użytkowania nowoczesny Skatepark. Urządzenia skateparku są licznie wykorzystywane przez dzieci, młodzież, a także wielu dorosłych mieszkańców Jarosławia i okolicznych miejscowości.

Oprócz standardowych zajęć sportowych – obiekt Stadionu Miejskiego w roku 2023 był miejscem ciekawych wydarzeń o charakterze rekreacyjno - sportowym.

**Tabela 49. Ważniejsze wydarzenia oraz imprezy realizowane na Stadionie Miejskim im. M. Haspla w roku 2023**

<b>Termin</b>	<b>Wydarzenia</b>
Styczeń	<ul style="list-style-type: none"> <li>Zgrupowanie piłkarskie KS Ziomki Rzeszów</li> </ul>
Kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> <li>Półfinał Akademickich Mistrzostw Województwa podkarpackiego w piłce nożnej</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uroczyste otwarcie skateparku</li> </ul>
Maj	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Turniej piłkarski Sokoliki Cup</li> <li>• Mecz Gwiazd z udziałem m.in. Radosława Majdana, Rafała Maseraka, Qczaja, Dariusza Szpakowskiego</li> </ul>
Czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mistrzostwa Sportowe Ninja Kids Academy</li> <li>• Finał Turnieju Piłkarskiego „Śladami Bogdana Zająca”</li> <li>• Konsultacje kadry Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej</li> </ul>
Lipiec	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Obóz sportowy pięcioboistów Legia Warszawa</li> </ul>
Sierpień	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Turniej piłkarski Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej</li> <li>• Obóz sportowy pięcioboistów Legia Warszawa</li> <li>• Event na skateparku</li> </ul>
Wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Narodowy Dzień Sportu</li> </ul>
Październik	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mityng sportowy PSONI</li> <li>• Turniej Oldbojów Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej</li> <li>• Konsultacje kadry dziewcząt U-13 Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej</li> <li>• Zawody lekkoatletyczne uczniów jarosławskich szkół podstawowych (MSZS)</li> <li>• Mini Piknik Lekkoatletyczny z Robertem Korzeniowskim</li> </ul>

W roku 2023 z urządzeń Stadionu Miejskiego im. M. Haspla skorzystało prawie 28 tys. użytkowników. Szczegółowe wykorzystanie obiektu stadionu w poszczególnych miesiącach roku 2023 ilustrują poniższe tabele:

**Tabela 50. Liczba użytkowników w miesiącach roku 2023 na Stadionie Miejskim im. M. Haspla**

Użytkownicy	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	Razem rok 2023
Kluby oraz stowarzyszenia sportowe, inni użytkownicy	2266	1925	2253	2297	3307	1867	239	2448	2877	2831	2344	703	25357
Uczniowie jarosławskich szkół podstawowych	0	0	0	70	670	221	0	0	929	332	0	0	2222

**Tabela 51. Liczba zajęć w miesiącach roku 2023 na Stadionie Miejskim im. M. Haspla**

Rodzaj zajęć	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	Razem rok 2023



Zajęcia treningowe grup młodzieżowych	91	78	116	103	114	79	16	159	115	111	84	42	1108
Rozgrywki meczowe grup młodzieżowych	1	5	14	19	15	14	0	13	20	20	11	3	135
Zajęcia treningowe grup seniorów	13	12	1	0	0	0	0	0	0	4	11	0	41
Rozgrywki meczowe grup seniorów	3	7	0	0	0	1	0	0	0	0	3	0	14

Na obiekcie Stadionu Miejskiego im. M. Haspla bieżąco wykonywane są terminowo wszelkie prace porządkowe i pielęgnacyjne zarówno otoczenia jak i urządzeń zainstalowanych na obiekcie. W trosce o należyty stan murawy boiska piłkarskiego zakupiono, rozsypano i wczesano granulaty stanowiący wypełnienie murawy oraz przeprowadzono wymagane zabiegi serwisowe płyty boiska.

#### **Stadion Miejski przy ul. Bandurskiego 2**

Boiska Stadionu Miejskiego przy ul. Bandurskiego z uwagi na rodzaj murawy (trawiasta) mają charakter sezonowy. Zajęcia treningowe oraz piłkarskie rozgrywki ligowe w roku 2023 odbywały się od marca do października. Z obiektu korzystali sportowcy głównie z KS JKS SMS Jarosław, AP JSRR Jarosław oraz DKS Progres Jarosław.

W czerwcu 2023 roku wykonano kompleksową rewitalizację kortu tenisowego znajdującego się na terenie obiektu. Prace zostały zrealizowane ze środków pochodzących z JBO 2023 w ramach zwycięskiego projektu „Tenisowy Jarosław – Być jak Iga Świątek”.

Kort został oddany do użytkowania już w lipcu 2023 r. W miesiącu sierpniu br. na kortie tenisowym rozegrany został turniej tenisowy im. ks. Ossolińskiego.

W roku 2023 z boisk Stadionu Miejskiego przy ul. Bandurskiego skorzystało ponad 4 tys. użytkowników. Szczegółowe wykorzystanie obiektu w poszczególnych miesiącach roku 2023 ilustrują poniższe tabele:

**Tabela 52. Liczba użytkowników w miesiącach roku 2023 na Stadionie Miejskim przy ul. Bandurskiego 2**

Użytkownicy	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	Razem rok 2023
Jarosławskie kluby i	0	0	406	564	744	466	20	400	900	768	0	0	4268

stowarzyszenia sportowe													
-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**Tabela 53. Liczba zajęć w miesiącach roku 2023 na Stadionie Miejskim przy ul. Bandurskiego 2**

Rodzaj zajęć	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	Razem rok 2023
Zajęcia treningowe grup młodzieżowych	0	0	6	17	21	14	0	0	23	22	0	0	103
Rozgrywki meczowe grup młodzieżowych	0	0	0	2	2	3	0	0	0	0	0	0	7
Zajęcia treningowe grup seniorów	0	0	16	14	19	9	1	15	17	14	0	0	208
Rozgrywki meczowe grup seniorów	0	0	1	3	2	2	2	3	2	2	0	0	17

Na terenie obiektu bieżąco wykonywane były prace konserwacyjno-remontowe związane z należywym utrzymaniem otoczenia stadionu, budynku socjalno szatniowego oraz terenów zielonych wokół obiektu. Prace związane z utrzymaniem murawy na płycie głównej boiska powierzono profesjonalnej firmie posiadającej wyspecjalizowaną wiedzę, doświadczenie oraz sprzęt. W okresie letnim oraz jesienią wykonano kolejne nawożenie murawy, dosiew trawy oraz aerację i piaskowanie płyty głównej boiska. W miesiącu wrześniu wykonano specjalistyczne badania określające profil glebowy. W oparciu o uzyskane wyniki badań nakreślony został plan nawozowy wraz z dosiewem trawy w roku 2024.

**Tabela 54. Wybrane imprezy o charakterze sportowo-rekreacyjnym zrealizowane w 2023 roku**

Lp.	Nazwa i opis imprezy	Termin	Miejsce
1	Halowy Turniej Piłki Nożnej im. M. Lotycza.	26.02.2023 r.	Hala sportowa MOSiR
2	XXXIII Plebiscyt na Najpopularniejszego Sportowca i Trenera Miasta Jarosławia za rok 2022.	01.03.2023 r.	Urząd Miasta Jarosławia
3	Podkarpacka Liga Pływacka Dzieci 11-12 lat.	04.03.2023 r.	kryta pływalnia MOSiR
4	Mecz Gwiazd w Jarosławiu „Stawka większa niż życie”(mecz charytatywny piłki nożnej pomiędzy drużynami, których kapitanami byli: Radosław Majdan oraz Rafał Maserak. Wydarzenie komentował Dariusz Szpakowski.	21.05.2023 r.	Stadion Miejski im. Mieczysława Haspla ul. Piekarska 2

5	Rowerowa Stolica Polski – ogólnopolska rywalizacja miast i gmin.	01-30.06. 2023 r.	Rywalizacja rowerowa odbywająca się na całym świecie
6	Otwarty Turniej Tenisa Ziemnego – I Memoriał im. ks. Jerzego Ossolińskiego.	19-20.08. 2023 r.	Stadion Miejski, kort tenisowy ul. Bandurskiego
7	Imprezy z okazji Narodowego Dnia Sportu w Jarosławiu: Jarosławski Rajd Rowerowy, Turniej Umiejętności Piłkarskich Dzieci.	17.09.2023 r.	okolice miasta Jarosławia oraz Stadion Miejski im. Mieczysława Haspla ul. Piekarska 2
8	Mini Piknik Lekkoatletyczny dla uczniów klas 4-6 szkół podstawowych z Robertem Korzeniowskim (4-krotnym mistrzem olimpijskim, Honorowym Obywatелеm miasta Jarosławia).	13.10.2023 r.	teren Miasta Jarosławia, Stadion Miejski im. Mieczysława Haspla ul. Piekarska 2

Ważnym tematem niniejszego podpunktu jest turystyka. Zajmuje się nią Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu – w szczególności Dział Popularyzacji Turystyki poprzez działalność Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej, Punktu informacji Turystycznej oraz dwóch podziemnych tras turystycznych – Podziemnego Przejścia Turystycznego pod kamienicami Orsettich, Attavantich i Gruszewiczów (Rynek 4, 5, 6) oraz Podziemnej Trasy Turystycznej im. prof. F. Zalewskiego (Rynek 14). W obszarze tras podziemnych oraz zwiedzania miasta CKiP zajmuje się administracją, działalnością przewodnicką oraz organizacją ruchu turystycznego. Działalność działu Popularyzacji Turystyki w głównej mierze realizuje podstawowe zadania statutowe jednostki, w zakresie: popularyzacji, promocji i upowszechniania kultury, w szczególności twórczości lokalnych twórców oraz obrót dziełami sztuki, wydawnictwami oraz pamiątkami. Samo Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej, podobnie jak Punkt Informacji Turystycznej, jest miejscem dedykowanym miastu z szeroką ofertą handlową, promocyjną i informacyjną, skierowaną zarówno do mieszkańców, jak i odwiedzających Jarosław turystów.

W ramach prowadzonej działalności statutowej Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu wydaje publikacje o tematyce turystycznej, okołoturystycznej i kulturalnej. W 2023 r. przygotowano 5 wydawnictw:

- ✓ **Album Jarosław** –przygotowany przez CKiP najnowszy album o Jarosławiu, mieście nowoczesnym, posiadającym ogromny potencjał turystyczny, a zarazem mającym wielowiekową tradycję podtrzymywaną m.in. przez wiele wydarzeń kulturalnych, turystycznych, sportowych i artystycznych. Na 61. stronach polsko-angielskiego wydawnictwa można zajrzeć do najważniejszych obiektów świeckich i sakralnych, a także zobaczyć jarosławski Rynek po rewitalizacji. Sporą część stanowią też ujęcia jarosławskiej przyrody i detali architektonicznych. Autorami fotografii są: Tomasz Turoń, Norbert Krysa, Damian Bereza, Tomasz Flak, Kacper Montusiewicz, Krzysztof Peszko, Michał Żołątniak oraz Centrum

Kultury i Promocji w Jarosławiu, Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jarosławiu oraz UKS Tramp Jarosław.

- ✓ **Jarosław kalendarz ścienny 2024** – motywem przewodnim kalendarza ściennego jest oczywiście Jarosław, jego niezwykle miejsca, pełne historii, tradycji i niepowtarzalnego uroku – wszystko to ujęte w niesamowite kolaże. Autorami pięknych fotografii są znani jarosławscy artyści: Tomasz Turoń, Norbert Krysa i Damian Bereza. Wydawnictwo stanowi doskonały prezent dla miłośników Jarosławia, a także tych, którzy wyjątkowo cenią wrażenia estetyczne.
- ✓ **Kalejdoskop Jarosławski** (periodyk) – bezpłatny periodyk wydawany przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu od 2016 r., skierowany do mieszkańców miasta oraz jego sympatyków, w których przekazywane są treści dotyczące prowadzonych inwestycji, działań podejmowanych przez Urząd Miasta Jarosławia oraz jednostki i spółki podległe. Wydawnictwo jest również źródłem informacji o wydarzeniach kulturalnych. W 2023 roku wydany został jeden numer periodyku, który oprócz formy tradycyjnej dostępny jest również online w formacie pdf. Szczegółowe informacje na temat materiałów zawartych w wydaniu znajdują się w dalszej części raportu.
- ✓ **Folder „Jarosław – Miasto Olśnień”** (wersja w języku niemieckim) - prezentujący historię miasta Jarosławia i jego najcenniejszych zabytków. Publikacja zawiera aktualne fotografie oraz mapę wraz z legendą, która ułatwia zwiedzanie. Folder dostępny również w wersji polskiej i angielskiej.
- ✓ **Folder „Jarosław Stare Miasto i Śródmieście,,** - broszura informacyjna zawierająca plan turystyczny wraz z opisem najważniejszych atrakcji i zabytków Jarosławia oraz pełną ofertę turystyczną Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej w Jarosławiu.

Działania na rzecz kulturalno-turystycznego wizerunku Gminy Miejskiej Jarosław w 2023 r., Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu prowadziło poprzez:

- wydawnictwa kulturalno-turystyczne, takie jak: albumy, przewodniki, reprinty, wydawnictwa związane z miastami i regionami oraz kartograficzne:

W stałym obrocie znajdują się wydawnictwa własne Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu takie jak:

- ✓ Publikacje książkowe:

Krótką opowieść o mieście Jarosławiu w województwie podkarpackim leżącym – jest próbą przedstawienia historii Jarosławia w sposób nawiązujący do popularnych w okresie staropolskim sylw. W prezentowanej książce narracja przeplata się ze źródłami i z autorsko opracowanymi tematami. Tak jak w sylwach, obok informacji poważnych pojawiają się i nieco lżejsze, nie brakuje również fotografii ukazujących czy to dawny Jarosław, czy też ciekawe obiekty związane

z miastem i jego historią. Autor Krystyna Kieferling.

Kroniki jarosławskiego Biskopata – w lekkiej formie przybliżają tradycje cukiernicze Jarosławia, miasta, które po dziś dzień słynie m.in. z biskoptów. Dlatego to biskopt stał się głównym bohaterem bajki dla dzieci osadzonej w historii i przestrzeni Jarosławia. Lektura to doskonała rozrywka dla dzieci, ale i starszych miłośników naszego miasta. Tekst Piotr Kaplita, ilustracje Maciej Banasik.

Jarosław. Fotoalbum – zawiera ponad 70 zdjęć Jarosławia, w większości autorstwa lokalnych fotografów. Znaleźć tu można także ciekawie podane informacje na temat samego Jarosławia, jego historii, kultury, a także współczesnego oblicza miasta. 5 stron opisowych, odpowiadających 5. rozdziałom, na które luźno podzielono wydawnictwo, prezentuje treści w języku polskim oraz angielskim. Album w formacie 21×21 cm z twardą oprawą, to propozycja fascynującej podróży w głąb Jarosławia, wyprawy, która pozwoli uchwycić ducha naszego niezwykłego miasta.

✓ Foldery i miniprzewodniki dostępne w polskiej i angielskiej wersji językowej:

Jarosław Miasto Olśnień – folder prezentujący część najcenniejszych zabytków Jarosławia i ich historię. Znajdziemy w nim zarówno budowle świeckie i sakralne, a wśród nich obiekty i elementy świadczące o wielokulturowości miasta. Wydawnictwo jest bogato ilustrowane aktualnymi fotografiami i wyposażone w mapkę ułatwiającą zwiedzanie.

Jarosław – warto zobaczyć – informacyjna pigułka niezbędna każdemu turyście, który zawita do naszego miasta. W folderze zawarte zostały ciekawe punkty znajdujące się na terenie miasta jak i krótka notatka o nich. Wydawnictwo z bogactwem jest o ciekawe zdjęcia oraz przydatne informacje takie jak baza noclegowa czy baza gastronomiczna.

Jarosław – tu warto być – bogato ilustrowany folder zawiera opisy najważniejszych jarosławskich zabytków, obfituje w ciekawostki o mieście. Zawiera także wiele informacji praktycznych dotyczących zwiedzania i dostępności obiektów, terminarz cyklicznych wydarzeń kulturalnych oraz bazę noclegowo-gastronomiczną.

Podziemne Przejście Turystyczne – publikacja w wersji pl.-ang., prezentująca walory tej jarosławskiej atrakcji. Wydawnictwo zawiera opisy 11. sal wystawowych prezentujących ekspozycje dotyczące: ceramiki, kuchni mieszczańskiej z zapleczem kuchennym z XVI i XVII wieku, myślistwa, jarmarków jarosławskich, paleontologii, archeologii Sanu, historii ratowania Starego Miasta w Jarosławiu oraz ukazujące makietę dawnego Jarosławia.

✓ Broszury informacyjne:

\*w polskiej i angielskiej wersji językowej

Podziemia Jarosławskie – czym jest kamienica typu jarosławskiego, dlaczego Jarosław nazywany

był „miastem podpartym patykami” i dlatego pod miastem rozciąga się sieć poziomych korytarzy, odpowiedzi na te pytania można znaleźć w broszurze „Podziemia Jarosławskie”. Ulotka zawiera najważniejsze informacje o historii miasta i jego dwóch trasach podziemnych, przedstawione w przystępny sposób.

Jarosław – miasto po drodze – broszura w formie spaceru do samodzielnej realizacji skierowana do turysty, którego wizyta w Jarosławiu jest dość mocno ograniczona czasowo. Zachęcenie do złożenia choćby krótkiej wizyty w wyjątkowym mieście, które ze względu na położenie jest po prostu po drodze! Odwiedzającym Jarosław, ale nie mającym niestety zbyt wiele czasu na dogłębne poznanie jego uroków, proponujemy trasę po 10 obowiązkowych punktach położonych w obrębie Starego Miasta

Jarosławskie Sanktuaria – broszura zaznajamiająca z krótką historią niezwykłych jarosławskich świątyń, które śmiało można nazwać sanktuariami. Jarosław posiada sześć miejsc szczególnej modlitwy i upraszania łask u Boga, niezwykle ważnych dla mieszkańców i turystów pielgrzymkowych. Są to: Sanktuarium Matki Bożej Śnieżnej w kolegiacie pw. Bożego Ciała, Matki Bożej „Bramy Miłosierdzia” w cerkwi gr.-kat., Matki Bożej Pocieszenia w kościele pw. Ducha Świętego, Męki Chrystusa Ukrzyżowanego w kościele oo. franciszkanów, Matki Bożej Bolesnej u oo. dominikanów oraz Matki Bożej Niepokalanie Poczętej zw. Jazłowiecką w kaplicy ss. niepokalanek. Krzyż, obrazy i figury Matki Bożej, czczone w tych sanktuariach, są dziś nadal otoczone należyłą uwagą.

Jarosław – Miasto Olśnień – broszura stanowiąca element promocyjny miasta identyfikujący Jarosław w oparciu o nowy branding. Publikacja zawiera skompresowany materiał wiedzy o Jarosławiu, jego historii i tradycji. Ulotka dostępna jest w dwóch wersjach językowych.

\*w ukraińskiej wersji językowej:

Jarosław – miasto po drodze – broszura w formie spaceru do samodzielnej realizacji skierowana do turysty, którego wizyta jest dość mocno ograniczona czasowo. Zachęca do złożenia chociażby krótkiej wizyty w mieście, które jest... po drodze.

✓ Notatniki i Klasery

Notatnik Jarosławski – notatnik na zapiski, notowanie pomysłów czy plany, wzbogacony wizerunkiem osiemnastu pocztówek z widokiem dawnego Jarosławia. Całości dopełniają krótkie notki o miejscach wartych uwagi i ciekawostki związane z miastem. Wydawnictwo w polsko-angielskiej wersji językowej.

Jarosław na dawnych pocztówkach i Jarosław miasto Olśnień – eleganckie klasery zawierające po 10 widokówek dawnego oraz zupełnie współczesnego Jarosławia. Klasery lub poszczególne pocztówki mogą stać się doskonałym prezentem, pamiątką albo po prostu kolejną pozycją obowiązkową w biblioteczce miłośnika miasta.

✓ Gry i zabawy Pamięciowe

Questing Kupiecka historia Jarosławia – odkrywanie jarosławskich tajemnic znajdujących się na



dwukilometrowej trasie rozpoczynającej się przy Bramie Krakowskiej, prowadzi przez ślady handlowej historii miasta, wprost do ukrytego na końcu trasy rozwiązania zabawy. Questing to doskonała propozycja zarówno dla turystów oraz mieszkańców Jarosławia i jego okolic, którzy w niecodzienny sposób będą chcieli spędzić czas w mieście. Ciekawa forma zwiedzania wzbogacona o elementy interaktywnej zabawy zadowoli i małych i dużych odkrywców.

Jarosławskie memory – gra pamięciowa z najpiękniejszymi w Jarosławiu miejscami do zwiedzania. Ta gra doskonale ćwiczy pamięć osób w każdym wieku. Znasz miasto Jarosław i jego największe atrakcje? Jeśli nie, to wyrusz na spacer i odkryj najciekawsze miejsca i wydarzenia! Zawartość pudełka: 32 elementy.

Materiały Kartograficzne

Plan miasta – na planie zaznaczono m.in. budowle zabytkowe, pomniki, muzea, parkingi, postoje taksówek, hotele, restauracje, kawiarnie i wiele innych obiektów. Na rewersie znajduje się plan śródmieścia w skali 1:5 000, stanowiący przybliżenie rozległego obszaru m.in. ze Starym Miastem, wzgórzem Świętego Mikołaja, bazyliką MB Bolesnej z klasztorem dominikanów, Starym Cmentarzem, a także z okolicą dworca kolejowego i autobusowego oraz Parku Miejskiego. Na rewersie zamieszczono też zarys historii miasta oraz opisy i fotografie jego najważniejszych zabytków. Plan zawiera skorowidz ulic. Rozmiary arkusza 48 x 67 cm, składany do formatu 13,5 x 19,0 cm.

Mapa tzw. zrywka – nieodpłatnie udostępniane turystom wydawnictwo zawierające mapę najbardziej atrakcyjnych w mieście terenów oraz opisy zabytków zarówno w języku polskim i angielskim. Mapa laminowana, doskonała także na niesprzyjające warunki atmosferyczne.

- projekty z zakresu turystyki aktywnej – w 2023 r., poza stałym wykorzystaniem opracowanych wcześniej szlaków tematycznych i aplikacji, dedykowanych na urządzenia mobilne, CKiP realizowało szereg działań, mających na celu popularyzowanie i udostępnianie tej formy aktywności:
  - ✓ event pn. „Zakochani w Podziemiach” (luty) – Wszyscy, którzy szukali pomysłu na wyjątkowe spędzenie święta zakochanych, mogli skorzystać z oferty przygotowanej przez Centrum Kultury i Promocji w ramach akcji „Zakochani w Podziemiach”. Uczestnicy mieli okazję we wspaniałej, miłosnej atmosferze zwiedzić Podziemne Przejście Turystyczne w Jarosławiu, zobaczyć i poznać historię najbardziej romantycznego miejsca w Jarosławiu – Sali Ślubów, a także wziąć udział w specjalnie opracowanym na tę okazję spacerku po mieście pod hasłem „Miłosne historie w dawnym Jarosławiu”. Marysieńka i Jan Sobieski, Anna i Aleksander Ostrogski czy Anna Alojza i Jan Karol Chodkiewicz to tylko niektóre pary, których miłosne losy można było poznać podczas wędrowki.
  - ✓ „Ferie z kupiecką historią Jarosławia” – Jarosław ma bogatą, wielowątkową historię i wiele wyjątkowych zabytków. Jednak to, co zdecydowanie wyróżnia miasto to jego handlowa

przeszłość. Podczas zimowej przerwy międzysemestralnej mieli okazję przekonać się o tym Ci, którzy spędzili „Ferie z kupiecką historią Jarosławia”. Jedni w ciekawy sposób poznawali historię miasta poprzez świetną zabawę spacerując po podziemnych korytarzach wraz z przewodnikiem przejścia, inni zaznajamiali się z tajnikami kuchni staropolskiej. W ramach oferty można było skorzystać z:

- tradycyjnego zwiedzania jarosławskich podziemi,
  - warsztatów „Wy - stroicie w dawnym stylu”,
  - warsztatów „Co w kuchni piszczy...”,
  - questingu „Skarby Podziemi”,
  - questingu „Kupiecka historia Jarosławia”.
- ✓ Mini Jarmark Jarosławski – podczas wydarzenia zorganizowano warsztaty, podczas których prezentowano aromatyczne zioła i przyprawy, a także czym pachniała i smakowała kuchnia w XVII wieku. Odbyła się także tematyczna wizyta w Podziemnym Przejściu Turystycznym w Jarosławiu.
  - ✓ Noc Zwiedzania Rynku (maj) – cykliczne wydarzenie, które angażuje mieszkańców do aktywnego skorzystania z bogatej oferty turystycznej i kulturalnej. Podczas gdy w większości europejskich miast trwa „Europejska Noc Muzeów”, również jarosławski Rynek tętni życiem, za sprawą licznych wydarzeń kulturalnych: koncertów, warsztatów i wystaw. Popularnością cieszą się jarosławskie atrakcje turystyczne, oblegane przez zwiedzających do późnych godzin nocnych, a zwłaszcza Podziemne Przejście Turystyczne, Podziemna Trasa Turystyczna im. prof. Feliksa Zalewskiego czy wieża zegarowa jarosławskiego Ratusza.
  - ✓ Niedzielne spacerki po Jarosławiu z przewodnikiem (lipiec/sierpień) – Przemierzanie ulic miasta i odkrywanie jego tajemnic z przewodnikiem PTTK oraz przewodnikami Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, przygotowanymi szlakami tematycznymi związanymi z historią Jarosławia. Inicjatywa promuje aktywny sposób spędzania wolnego czasu, połączony z poznaniem interesujących miejsc, zabytków Jarosławia, a także historii znanych osób związanych z miastem.
  - ✓ Questing „Kupiecka historia Jarosławia” – odkrywanie jarosławskich tajemnic, znajdujących się na dwukilometrowej trasie, rozpoczynającej się przy Bramie Krakowskiej, prowadzi przez ślady handlowej historii Miasta, wprost do ukrytego na końcu trasy rozwiązania zabawy.
  - ✓ Mikołajowy tydzień w Podziemnym Przejściu Turystycznym (grudzień) – tradycyjne zwiedzanie jarosławskich podziemi w asyście pomocnic Mikołaja. Na zakończenie wędrowki na zwiedzających czekał drobny, słodki poczęstunek oraz pamiątki z Jarosławia.
  - ✓ Realizacja całorocznej oferty zwiedzania miasta i jego atrakcji. Jarosław jest jednym z najbardziej urokliwych miast w południowo-wschodniej Polsce. Centrum Kultury i Promocji

przygotowało ofertę turystyczną dostosowaną do każdego typu turysty.

- Jarosław „Miasto Olśnień” – zwiedzania miasta z Przewodnikiem CKiP.
  - „Podziemia Jarosławskie” – oferta łączonego zwiedzania Podziemnego Przejścia Turystycznego oraz Podziemnej Trasy im. Prof. Feliksa Zalewskiego w pakiecie.
  - „Poznaj Miasto Jarosław” – zwiedzania miasta z Przewodnikiem CKiP dedykowane dla dzieci i młodzieży szkolnej.
- ✓ Warsztaty „Labirynt Ciekawostek” – warsztaty skierowane dla dzieci i młodzieży szkolnej odbywające się w Podziemnym Przejściu Turystycznym:
- „Co w kuchni piszczy?” – wyprawa do pełnej smaków i aromatów kuchni mieszczańskiej.
  - „WY-stroicie w dawnych stylu” – spotkanie podczas którego uczestnicy poznają charakterystykę stroju renesansowego, a następnie wcielą się w rolę stylistów rodem z XVI wieku.
- ✓ Questing „Skarby Podziemi” realizowany w Podziemnym Przejściu Turystycznym – zabawa polegająca na rozwiązywaniu zagadek, które prowadzą do odkrycia skarbu ukrytego w podziemiach.

W ramach współpracy z organizacjami turystycznymi, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w 2023 roku współpracowało z:

- Polską Organizacją Turystyczną.
- Podkarpacką Regionalną Organizacją Turystyczną.
- Stowarzyszeniem Podziemne Trasy Turystyczne Polski.
- Jarosławskim Stowarzyszeniem Pilotów Wycieczek i Przewodników Turystycznych w obszarze prowadzenia Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej.
- Miejskim Kołem PTTK w Jarosławiu przy oddziale PTTK Rzeszów w obszarze prowadzenia Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej.
- Klubem Górskim Kuklik w obszarze prowadzenia Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej,
- Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym oddział w Przemysłu.

Ponadto realizuje współpracę z:

- Ministerstwo Edukacji Narodowej – poprzez realizację programu Poznaj Polskę.
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – współpraca dotycząca Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

W sprawie działań z zakresu prowadzenia wymiany kulturalnej z zagranicą więcej informacji znajduje się w podpunkcie 6.6. *Współpraca regionalna i międzynarodowa.*

Jednym z obszarów związanych z turystyką jest dbałość o zachowanie i popularyzowanie dziedzictwa kulturowego Miasta. Realizacja tego zadania w dużej mierze opiera się na prowadzeniu i działaniach realizowanych przez Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej oraz Punktu Informacji Turystycznej, które polegają m.in. na organizowaniu oraz kompleksowej obsłudze ruchu turystycznego,

a także udziale i organizacji szeroko definiowanych wydarzeń. W roku 2023 Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej, odnotowało blisko 16,5 tysiąca odwiedzających Podziemne Przejście Turystyczne oraz Podziemną Trasę Turystyczną im. Prof. Feliksa Zalewskiego.

### 7.8. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe, w ramach zakresu swojej działalności, mogą wykonywać szereg zadań realizowanych przez gminę na rzecz jej mieszkańców. W tym celu Burmistrz Miasta Jarosławia ogłasza otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych. Ponadto, uchwałą nr 761/LVII/2022 z dnia 28 listopada 2022 roku, Rada Miasta Jarosławia przyjęła Program współpracy Gminy Miejskiej Jarosław z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na rok 2023.

W 2023 roku niżej wymienione organizacje pozarządowe realizowały, zgodnie z zarządzeniami Burmistrza Miasta Jarosławia, następujące zadania:

**Tabela 55. Działania organizacji pozarządowych**

Organizacja	Zadanie	Kwota dotacji	Zarządzenie Burmistrza
<b>Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczania narkomanii</b>			
Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Jarosławiu	Wspieranie działań profilaktyczno-wychowawczych prowadzonych w świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych	25 973,00 zł	Zarządzenie nr 215/2023 z dnia 15.06.2023 r.
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci		40 000,00 zł	Zarządzenie nr 311/2023 z dnia 1 sierpnia 2023 r.
Stowarzyszenie Kulturalno-Wychowawcze im. ks. Piotra Skargi		38 527,00 zł	
Stowarzyszenie „Nowa Kultura”		20 500,00 zł	
Fundacja Regionalny Klaster Ekonomii Społecznej i Innowacji „Centrum Rozwoju”	Organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży jako forma profilaktyki alkoholowej	10 000,00 zł	
Dziecięcy Klub Sportowy Progres		10 500,00 zł	
Futsal Team Jarosław		13 000,00 zł	
Stowarzyszenie Rozwój Sportowy Jarosławia i Okolic Oddział Jarosław		5 000,00 zł	
Ninja Kids Academy		1 000,00 zł	
Ninja Kids Academy		1 000,00 zł	
SPR JKS SAN Jarosław		57 500,00 zł	
Eurobud Grupa JKS Jarosław		43 000,00 zł	

Klub Sportowy JKS Jarosław		5 500,00 zł	
Klub Sportowy JKS Jarosław		55 000,00 zł	
Miejski Szkolny Związek Sportowy w Jarosławiu		10 000,00 zł	
Autonomiczne Zrzeszenie Combat Aikido		10 000,00 zł	
Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno- Ekonomicznej w Jarosławiu		5 000,00 zł	
Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno- Ekonomicznej w Jarosławiu		24 000,00 zł	
Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP Dom Zakonny w Jarosławiu		17 500,00 zł	
Towarzystwo Sportowe Międzyskolny Klub Sportowy "SAN" Jarosław		51 000,00 zł	
Uczniowski Klub Sportowy TRAMP Jarosław		21 000,00 zł	
Stowarzyszenie Miłośników Sztuk Walki IWARASHII		1 500,00 zł	
Parafialny Klub Sportowy KOLPING Jarosław		28 000,00 zł	
Parafia Chrystusa Króla w Jarosławiu		15 000,00 zł	
Akcja Katolicka Parafia pw. Chrystusa Króla w Jarosławiu		5 000,00 zł	
Uczniowski Klub Sportowy TOP-9 Jarosław		4 500,00 zł	
Klub Sportowy Przedmieście Jarosław		5 000,00 zł	

Parafia Rzymskokatolicka pw. Miłosierdzia Bożego		10 000,00 zł	
Stowarzyszenie COR APERTUM		2 500,00 zł	
Jarosławskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego		14 500,00 zł	
Klub Sportowy Łączy Nas Sport		9 000,00 zł	
Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Bolesnej w Jarosławiu		10 000,00 zł	
Uczniowski Klub Sportowy TRAMP		9 000,00 zł	
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej JKS SAN Jarosław		25 000,00 zł	
Jarosławskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego		17 500,00 zł	
Ninja Kids Academy		2 000,00 zł	
Ninja Kids Academy		2 000,00 zł	
Uczniowski Klub Sportowy TOP-9 Jarosław		4 500,00 zł	
Klub Sportowy	Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży w ramach promowania zdrowego stylu życia bez nałogów	5 000,00 zł	
Przedmieście Jarosław			
Eurobud Grupa JKS Jarosław		38 000,00 zł	
Stowarzyszenie Miłośników Sztuk Walki „IWARASHII”		3 000,00 zł	
Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno- Ekonomicznej w Jarosławiu		9 000,00 zł	
Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno- Ekonomicznej w Jarosławiu		5 500,00 zł	
Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno- Ekonomicznej w Jarosławiu		5 500,00 zł	
Klub Sportowy „Łączy Nas Sport”		8 500,00 zł	



Stowarzyszenie Kulturalno-Wychowawcze im. ks. Piotra Skargi		10 000,00 zł	
Towarzystwo Sportowe Międzyszkolny Klub Sportowy „SAN” Jarosław		9 500,00 zł	
Towarzystwo Sportowe Międzyszkolny Klub Sportowy „SAN” Jarosław		26 500,00 zł	
Towarzystwo Sportowe Międzyszkolny Klub Sportowy „SAN” Jarosław		18 000,00 zł	
Klub Sportowy JKS Jarosław		5 500,00 zł	
Klub Sportowy JKS Jarosław		55 000,00 zł	
Parafia Rzymskokatolicka pw. Miłosierdzia Bożego w Jarosławiu		10 000,00 zł	
Stowarzyszenie Szkolenia Sportowego Dzieci i Młodzieży Jarosławianie Kochają Sport		10 000,00 zł	
Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Jarosławiu		10 000,00 zł	
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Jarosławiu		5 000,00 zł	
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Jarosławiu		10 000,00 zł	
Parafia Chrystusa Króla w Jarosławiu		10 000,00 zł	
Autonomiczne Zrzeszenie Combat Aikido		8 500,00 zł	
Chorągiew Podkarpacka Związku Harcerstwa Polskiego - Hufiec Jarosław im. Czesławy "Baśki" Puzon		10 000,00 zł	
Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego Koło PZW "Jarosław - Miasto"		5 500,00 zł	
Stowarzyszenie Harcerskie "Phoenix" im. Ojca Teodora		10 000,00 zł	

Bieleckiego			
Dziecięcy Klub Sportowy Progres Jarosław		5 000,00 zł	
Futsal Team Jarosław		7 000,00 zł	
Diabetycy Powiatu Jarosławskiego	Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie zdrowego stylu życia poprzez	1 666,00 zł	
Stowarzyszenie „EM-ART.”		4 663,00 zł	
Ośrodek Kultury i Formacji Chrześcijańskiej im. Służebnicy Bożej Anny Jenke	Organizowanie kampanii edukacyjnych i imprez trzeźwościowych w zakresie profilaktyki alkoholowej	1 865,00 zł	
Polskie Stowarzyszenie Diabetyków- Podkarpacki Oddział Wojewódzki		1 554,00 zł	
Polskie Stowarzyszenie Diabetyków- Podkarpacki Oddział Wojewódzki		2 764,00 zł	
Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Jarosławiu		1 244,00 zł	
Polski Związek Niewidomych Okręg Podkarpacki Koło w Jarosławiu		1 244,00 zł	
Polski Związek Niewidomych Okręg Podkarpacki Koło w Jarosławiu		5 800,00 zł	
Polskie Stowarzyszenie Diabetyków- Podkarpacki Oddział Wojewódzki	Wspieranie działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną poprzez organizowanie warsztatów twórczych i terapeutycznych jako formy profilaktyki uzależnień	4 500,00 zł	
Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny „KARAN”	Realizacja profilaktycznych programów edukacyjnych z zakresu narkomanii adresowanych do młodzieży i dorosłych, udzielanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej	15 000,00 zł	
<b>Zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz oświaty i wychowania</b>			
<b>Propagowanie działań z zakresu kultury muzycznej w mieście</b>			Zarządzenie nr 128/2023 z dnia 19 kwietnia 2023 r.

Stowarzyszenie Muzyczne Laudate Dominum Jarosławska Orkiestra Dęta im. Antoniego Kulikowskiego	Propagowanie działań z zakresu kultury muzycznej w mieście	7 500,00 zł	
Stowarzyszenie Reprezentacyjny Chór Mieszany „Jarosław”	Propagowanie działań z zakresu kultury muzycznej w mieście	7 500,00 zł	
<b>Budżet obywatelski</b>			Zarządzenie nr 128/2023 z dnia 19 kwietnia 2023 r.
Stowarzyszenie OD-NOWA,	Nie wyrzucaj – Odnawiaj – otwarte warsztaty stolarsko - tapicerskie	10 000,00 zł	
Ninja Kids Academy	Rodzinne miejsce uśmiechu w Jarosławiu	10 000,00 zł	Zarządzenie nr 195/2023 z dnia 5 czerwca 2023 r.
Stowarzyszenie „Nauka i Rozwój”, ul. Św. Ducha 1, Jarosław	Jarosław bez barier	40 000,00 zł	
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Jarosławiu, ul. Wilsona 6a, Jarosław	Piknik bez barier	10 000 zł	
Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała przy Kolegiacie w Jarosławiu. pl. ks. Piotra Skargi 2, Jarosław	Forum Wychowawcze „Wspólna Troska”	10 000 zł	
KS JKS JAROSŁAW	Czarno Niebieski Ogólnopolski Turniej Piłkarski Juniorów	10 000,00 zł	Mały grant Umowa nr 608/2023 z dnia 23.11.2023 r.
KS JKS JAROSŁAW	Czarno Niebieski Ogólnopolski Turniej Piłkarski Trampkarzy	10 000,00 zł	Mały grant Umowa nr 609/2023 z dnia 23.11.2023 r.
Jarosławska Grupa Biegowa SOKÓŁ	Wieczorny bieg mikołajkowy dla dzieci	10 000,00 zł	Mały grant Umowa nr 483/2023 z dnia 3 października 2023 r.
<b>Wspieranie przedsięwzięć z zakresu kultury i promocji twórczości artystycznej, w tym festiwali, konkursów, przeglądów, plenerów, wystaw, koncertów, jubileuszów</b>			Zarządzenie nr 128/2023 z dnia 19 kwietnia 2023 r.
Polski Związek Niewidomych Okręg Podkarpacki, Plac Dworcowy 2, Rzeszów	Niwelowanie barier mentalnych w dostępie do kultury poprzez organizację wyjazdów do teatru, filharmonii i opery oraz miejsc atrakcyjnych dla osób niewidomych i słabowidzących	3 000,00 zł	

Stowarzyszenie „Dziedzictwo Kresów”, ul. 3-go Maja 30, Jarosław	XIV Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej - Jarosław 2023	16 000,00 zł	
Ośrodek Kultury i Formacji Chrześcijańskiej im. Służebnicy Bożej Anny Jenke, ul. Benedyktyńska 5, Jarosław	Żywe Dziedzictwo – Aleksander Fredro – Europejskie Dni Dziedzictwa 2023 w Jarosławiu	10 000,00 zł	
Ośrodek Kultury i Formacji Chrześcijańskiej im. Służebnicy Bożej Anny Jenke, ul. Benedyktyńska 5, Jarosław	Podkarpacki Festiwal Organowy - Jarosław 2023	3 000,00 zł	
Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Jarosławiu, ul. 3-go Maja 49, Jarosław	Telewizja internetowa - nowe możliwości promowania kultury i sztuki	3 000,00 zł	
Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Jarosławiu, ul. 3-go Maja 49, Jarosław	Aktywni seniorzy w dzielnicy nr 3	7 000,00 zł	
Stowarzyszenie Muzyka Dawna w Jarosławiu, Rynek 6, 37-500 Jarosław	XXXI Festiwal Muzyki Dawnej "Pieśń Naszych Korzeni"	26 000,00 zł	
Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP Dom Zakonny w Jarosławiu, ul. Głęboka 1, Jarosław	Edukacja kulturalna i artystyczna dzieci i młodzieży przy Szkole Podstawowej Sióstr Niepokalanek w Jarosławiu w 2023 roku.	15 000,00 zł	
Stowarzyszenie Diabetycy Powiatu Jarosławskiego, ul. Kraszewskiego 39, Jarosław	Dzień Diabetyka	2 000,00 zł	
Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – Podkarpacki Oddział Wojewódzki, ul. Lenartowicza 31, 35-051 Rzeszów	Światowy Dzień Cukrzycy	3 000,00 zł	
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu, ul. Wilsona 6a, Jarosław	XX Przegląd Twórczości Dziecięcej "Bajkowy Świat"	12 000,00 zł	
<b>Środki przekazane na realizację zamówienia w myśl przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie: Dowóz dzieci niepełnosprawnych z terenu miasta do Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczego w Jarosławiu w 2023 r.</b>			

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu	320 000,00 zł	Zarządzenie nr 565/2022 z dnia 30 grudnia 2022 r. kwota: 320 000,00 zł
---	---------------	--

**Dofinansowania do działalności klubów sportowych zgodnie z uchwałą nr 124/XV/2011 Rady Miasta Jarosławia z dnia 04.07.2011 r. w sprawie warunków i trybu finansowania zadań z zakresu sportu w Gminie Miejskiej Jarosław w 2023 roku**

UKS TRAMP	Dofinansowanie organizacji lub udziału w zgrupowaniach sportowych przygotowujących do rozgrywek ligowych, organizacja i udział w zawodach lub rozgrywkach sportowych	6 000 zł	Zarządzenie nr 61/2023 z dnia 8 marca 2023 r.
AZS PWSTE Jarosław	Dofinansowanie działalności sekcji MASTERS w triathlonie	3 000 zł	
EUROBUD GRUPA JKS JAROSŁAW	Dofinansowanie organizacji lub udziału w zgrupowaniach sportowych przygotowujących do rozgrywek ligowych, organizacja i udział w zawodach lub rozgrywkach sportowych	214 000 zł	
Autonomiczne Zrzeszenie COMBAT AIKIDO	Dofinansowanie klubów sportowych uczestniczących w rozgrywkach ligowych i turniejach w zakresie sportów walki – combat aikido i ju jitsu	12 000 zł	
Towarzystwo Sportowe Międzyszkolny Klub Sportowy „SAN”	Dofinansowanie klubów sportowych uczestniczących w rozgrywkach ligowych i turniejach w zakresie halowej piłki siatkowej	165 000,00 zł	
Towarzystwo Sportowe Międzyszkolny Klub Sportowy „SAN”	Dofinansowanie klubów sportowych uczestniczących w rozgrywkach ligowych i turniejach w zakresie plażowej piłki siatkowej	16 000,00 zł	
Towarzystwo Sportowe Międzyszkolny Klub Sportowy „SAN”	Dofinansowanie klubów sportowych uczestniczących w rozgrywkach ligowych i turniejach w zakresie MMA seniorów oraz crossfit	3 500,00 zł	

SPR JKS SAN Jarosław	Dofinansowanie organizacji lub udziału w zgrupowaniach sportowych przygotowujących do rozgrywek ligowych, organizacja i udział w zawodach lub rozgrywkach sportowych	170 000,00 zł	
Klub Sportowy Walki „SOKÓŁ”	Dofinansowanie działalności klubów sportowych uczestniczących w rozgrywkach ligowych i turniejach w zakresie sportów walki - kickboxing	10 000,00 zł	
Klub Sportowy „Przedmieście”	Dofinansowanie organizacji lub udziału w zgrupowaniach sportowych przygotowujących do rozgrywek ligowych, organizacja i udział w zawodach lub rozgrywkach sportowych	24 500,00 zł	
Klub Sportowy JKS Jarosław	Dofinansowanie organizacji lub udziału w zgrupowaniach sportowych przygotowujących do rozgrywek ligowych, organizacja i udział w zawodach lub rozgrywkach sportowych	165 000,00 zł	
Klub Sportowy „ŁĄCZY nas SPORT”	Dofinansowanie organizacji lub udziału w zgrupowaniach sportowych przygotowujących do rozgrywek ligowych, organizacja i udział w zawodach lub rozgrywkach sportowych	64 000,00 zł	
Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego	Dofinansowanie organizacji lub udziału w zgrupowaniach sportowych przygotowujących do rozgrywek ligowych, organizacja i udział w zawodach lub rozgrywkach sportowych	3 000,00 zł	



### 7.9. Realizacja polityki senioralnej

Analiza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu wskazuje, że najliczniejszą grupą klientów są w ostatnich latach seniorzy. Dlatego też, planując działania pomocowe, należy skupić szczególną uwagę na zagadnieniu starzenia się społeczeństwa, a także na działaniach, jakie miasto oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu, prowadzą na rzecz osób w podeszłym wieku, aby zapobiec zjawisku wykluczenia społecznego. Z tego względu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu we współpracy z Urzędem Miasta Jarosławia, rozszerzył ofertę działań na rzecz najstarszych mieszkańców.

Podstawowym założeniem systemu wsparcia osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami jest umożliwienie jak najpełniejszego i najdłuższego funkcjonowania w środowisku rodzinnym lub sąsiedzkim, w miejscu zamieszkania. Jedną z głównych form pomocy jest zapewnienie usług opiekuńczych, czyli wsparcie osoby, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn, wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona (z tytułu samotności czy niemożność zapewnienia właściwej opieki przez rodzinę). Usługi te obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

W 2023 roku w Gminie Miejskiej Jarosław usługi opiekuńcze realizowały 3 podmioty wyłonione w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert, a były to: Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Jarosławiu, Stowarzyszenie Opiekuńcze „POMOC” w Jarosławiu i Polski Komitet Pomocy Społecznej Stowarzyszenie Charytatywne Zarząd Okręgowy w Jarosławiu. Z tej formy pomocy skorzystało 116 osób. Dodatkowo osoby starsze mogą zostać objęte specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, czyli dostosowanymi do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych, skorzystało z nich 13 osób. Wydatki poniesione na świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w 2023 roku wyniosły 1 766 030,00 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu jest mocno zaangażowany w działania w zakresie polityki senioralnej, które służą nie tylko budowaniu Miasta przyjaznego seniorom, ale też aktywnemu starzeniu się. Powyższe działania realizowane są poprzez utworzenie 4 placówek: Dziennego Domu Senior+, zlokalizowanego przy ul. Dolnoleżajskiej 16, Klubu „Senior+” zlokalizowanego przy ul. 3 Maja 48, Dziennego Domu Senior+ przy Placu Mickiewicza 18 oraz Klubu „Senior+” na os. Jagiellonów 1.

Wymienione placówki są ośrodkami wsparcia dla mieszkańców Jarosławia, nieaktywnych zawodowo, w wieku powyżej 60 roku życia. Trzy placówki funkcjonują po 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku, natomiast jedna placówka - Klub Senior na os. Jagiellonów 1, funkcjonuje po 8 godzin przez 3 dni w tygodniu (we wtorek, środę i piątek) z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

Dzienny Dom Senior+ w Jarosławiu przy ul. Dolnoleżajskiej 16 obejmuje opieką 20 uczestników. Działalność placówki polega na zapewnieniu wsparcia seniorom poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w szczególności oferty prozdrowotnej. Oferta domu obejmuje

w szczególności usługi: socjalne, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, związane z aktywnością ruchową i kinozyterapią, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie oraz doraźnie świadczone usługi opiekuńcze np. z zakresu pielęgniarstwa, rehabilitacji fizycznej.

W raportowanym roku w ramach działalności domu odbyły się:

1. **Zajęcia z fizjoterapeutą** (zrealizowano 180 godzin), w wymiarze: 10 godz. w miesiącu/2 m-ce (styczeń, grudzień), 16 godz. w miesiącu/10 m-cy (luty– listopad).
2. **Zajęcia z pielęgniarką** (zrealizowano 96 godzin), w wymiarze 8 godzin miesięcznie.
3. **Zajęcia z dietetykiem** (zrealizowano 18 godzin), w wymiarze średnio 2 godzin w miesiącu).
4. **Zajęcia z psychologiem** (zrealizowano 35 godzin), w wymiarze 5 godzin w miesiącu od czerwca do grudnia.
5. **Zajęcia z terapeutą zajęciowym** (realizowane były w okresie 01.01.2023 r. do 30.04.2023r. w łącznym wymiarze 33 godzin),
6. **Zajęcia teatralno - muzyczne** (realizowane były w okresie 01.04.2023 r. do 30.06.2023 r. w łącznym wymiarze 20 godzin),
7. **Zajęcia z instruktorem aqua fitness**, zajęcia na basenie (realizowane były w okresie 01.06.2023 r. do 30.09.2023 r. w łącznym wymiarze 20 godzin).
8. **Zajęcia z trenerem personalnym** zrealizowano łącznie 30 godzin, zajęcia realizowane były w okresie 01.08.2023 r. do 31.12.2023 r. i odbywały się w wymiarze 6 godzin w miesiącu.
9. **Zajęcia socjalno - terapeutyczne w tym elementy terapii zajęciowej** - praca ciągła,
10. **Warsztaty Artystyczne** - zorganizowano cykl artystycznych warsztatów kreatywnych "Bożonarodzeniowe rękodzieło". Warsztaty prowadzone były przez firmę: Pracownia Artystyczna "Kocikowa Dolina" i obejmowały łącznie 15 godzin.

W ramach działalności zorganizowano 6 wycieczek jednodniowych oraz piknik rekreacyjno-integracyjny, cykl "poznajemy nasze miasto", „Kulturalne Domy Seniora”, cykl wyjść do JOKiS, cykl wyjść do instytucji kulturalnych. Ponadto zorganizowane zostały uroczystości okolicznościowe, m.in. Dzień Babci i Dziadka, ostatki, Walentynki, jubileusz placówki, Śniadanie wielkanocne, Dzień Matki, Dzień Seniora, Andrzejkki, Spotkanie Wigilijne.

Zorganizowano także zajęcia z zakresu bezpieczeństwa dla seniorów „Bezpieczny Senior” – spotkania z policją, strażą miejską, pracownikami ZUS, ratownikiem medycznym, w tym: udział w projekcie „Bezpieczna Polska”, "Zasady bezpiecznego seniora konsumenta", "Suplementy wiedzy dla Seniorów" , szkolenie edukacyjne z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

**Całkowity koszt zadania w 2023 r. wyniósł 336 982,75 zł, z czego:**

- dotacja celowa z budżetu państwa przekazana przez Wojewodę Podkarpackiego z przeznaczeniem na „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+” 60 353,61 zł,
- środki własne gminy 276 629,14 zł.

Klub Senior+ przy ul. 3 Maja 48 w Jarosławiu funkcjonuje od 01.01.2019 roku i liczy 15

uczestników. Bieżąca działalność Klubu Senior+ polega na zwiększeniu aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów. Spotykając się w klubie, uczestnicy mają możliwość korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, zwłaszcza oferty prozdrowotnej. Oferta Klubu Senior+ w Jarosławiu obejmuje w szczególności usługi socjalne, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, sportowo-rekreacyjne, terapię zajęciową, usługi związane z aktywnością ruchową oraz zajęcia socjalno-terapeutyczne dostosowane do potrzeb seniorów.

Powyższe usługi realizowane były poprzez organizację różnego rodzaju warsztatów i zajęć, w szczególności:

- 1. Zajęcia z fizjoterapeutą** (zrealizowano 100 godzin), 5 godz. w miesiącu/2 m-ce (styczeń, grudzień), 9 godz. w miesiącu/10 m-cy (luty– listopad).
- 2. Zajęcia z pielęgniarką** (zrealizowano 36 godzin), odbywały się w wymiarze 3 godzin miesięcznie.
- 3. Zajęcia z dietetykiem** (zrealizowano 18 godzin), w wymiarze średnio 2 godzin w miesiącu.
- 4. Zajęcia z psychologiem** (zrealizowano 24 godziny), w wymiarze 4 godzin w miesiącu od lipca do grudnia.
- 5. Zajęcia z terapeutą zajęciowym** (zrealizowano 110 godzin), w wymiarze od 5 – 13 godzin miesięcznie),
- 6. Zajęcia z trenerem personalnym** (zrealizowano łącznie 30 godzin), zajęcia realizowane były w okresie 01.08.2023 r. do 31.12.2023 r. w wymiarze 6 godzin w miesiącu.
- 7. Zajęcia teatralno - muzyczne** (realizowane były w okresie 01.12.2023 r. do 31.12.2023 r. w łącznym wymiarze 8 godzin).
- 8. Zajęcia socjalno- terapeutyczne w tym elementy terapii zajęciowej - praca ciągła,**

W ramach działalności zorganizowano 6 wycieczek jednodniowych oraz piknik rekreacyjno–integracyjny, cykl "poznajemy nasze miasto", „Kulturalne Kluby Seniora”, cykl wyjść do JOKiS, Cykl wyjść do instytucji kulturalnych. Ponadto zorganizowane zostały uroczystości okolicznościowe, m.in. Dzień Babci i Dziadka, ostatki, Walentynki, Śniadanie wielkanocne, Dzień Matki, Dzień Seniora, Andrzejki, Spotkanie Wigilijne.

Zorganizowano także zajęcia z zakresu bezpieczeństwa dla seniorów „Bezpieczny Senior”– spotkania z policją, strażą miejską, pracownikami ZUS, w tym: "Zasady bezpiecznego seniora konsumenta", "Suplementy wiedzy dla Seniorów”.

**Całkowity koszt zadania w 2023 r. wniósł 215 021,28 zł, z czego:**

- dotacja celowa z budżetu państwa przekazana przez Wojewodę Podkarpackiego z przeznaczeniem na „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+” 22 942,77 zł,
- środki własne gminy 192 078,51 zł.

Od 01.01.2021 roku prowadzą działalność placówki: Dzienny Dom Senior+ na Placu Mickiewicza 18 i Klub Senior + na os. Jagiellonów 1.

Dzienny Dom Senior+ w Jarosławiu na Placu Mickiewicza 18 obejmował opieką w 2023 r. 20 uczestników. Działalność placówki polega na zapewnieniu wsparcia seniorom poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w szczególności oferty prozdrowotnej. Oferta domu obejmuje w szczególności usługi: socjalne, edukacyjne, kulturalne, związane z aktywnością ruchową i fizjoterapią, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie oraz zajęcia socjalno-terapeutyczne dostosowane do potrzeb seniorów.

W raportowanym roku w ramach działalności domu odbyły się:

- 1. Zajęcia z fizjoterapeutą** (zrealizowano 180 godzin), odbywały się w wymiarze: 10 godz. w miesiącu /2 m-ce (styczeń, grudzień), 16 godz. w miesiącu/10 m-cy (luty– listopad).
- 2. Zajęcia z pielęgniarką** (zrealizowano 96 godzin), w wymiarze 8 godzin miesięcznie.
- 3. Zajęcia z dietetykiem** (zrealizowano 18 godzin), odbywały się w wymiarze średnio 2 godzin w miesiącu,
- 4. Zajęcia z psychologiem** (zrealizowano 35 godzin), w wymiarze 5 godzin w miesiącu od czerwca do grudnia.
- 5. Zajęcia z instruktorem aqua fitness**, zajęcia na basenie (realizowane były w okresie 01.06.2023 r. do 30.09.2023 r. w łącznym wymiarze 20 godzin).
- 6. Zajęcia z trenerem personalnym** (zrealizowano łącznie 30 godzin), zajęcia realizowane były w okresie 01.08.2023 r. do 31.12.2023 r. w wymiarze 6 godzin w miesiącu.
- 7. Zajęcia socjalno- terapeutyczne w tym elementy terapii zajęciowej** - praca ciągła.

W ramach działalności zorganizowano 6 wycieczek jednodniowych oraz piknik rekreacyjno-integracyjny, cykl "poznajemy nasze miasto", „Kulturalne Domy Seniora”, cykl wyjść do JOKiS, Cykl wyjść do instytucji kulturalnych. Ponadto zorganizowane zostały uroczystości okolicznościowe, m.in. Dzień Babci i Dziadka, Ostatki, Walentynki, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Matki, Dzień Seniora, Andrzejki, Spotkanie Wigilijne.

Zorganizowano także zajęcia z zakresu bezpieczeństwa dla seniorów „Bezpieczny Senior” – spotkania z policją, strażą miejską, pracownikami ZUS, ratownikiem medycznym, w tym: udział w projekcie „Bezpieczna Polska”, "Zasady bezpiecznego seniora konsumenta", "Suplementy wiedzy dla Seniorów", szkolenie edukacyjne z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

**Całkowity koszt zadania w 2023 r. wniósł 410 379,50 zł, z czego:**

- dotacja celowa z budżetu państwa przekazana przez Wojewodę Podkarpackiego z przeznaczeniem na „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+” 61 803,15 zł,
- środki własne gminy 348 576,35 zł.

Klub Senior+ na os. Jagiellonów 1 w Jarosławiu funkcjonuje po 8 godzin przez 3 dni w tygodniu (wtorek, środa i piątek) z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy i skupia 15 uczestników. Bieżąca działalność Klubu Senior+ polega na zwiększeniu aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów.

Spotykając się w klubie, uczestnicy mają możliwość korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, zwłaszcza oferty prozdrowotnej. Oferta Klubu Senior+ w Jarosławiu obejmuje w szczególności usługi socjalne, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, sportowo-rekreacyjne, terapię zajęciową, usługi związane z aktywnością ruchową oraz zajęcia socjalno-terapeutyczne dostosowane do potrzeb seniorów.

Powyższe usługi realizowane były poprzez organizację różnego rodzaju warsztatów i zajęć, w szczególności:

1. **Zajęcia z fizjoterapeutą** (zrealizowano 90 godzin), 5 godz. w miesiącu/2 m-ce (styczeń, grudzień), 8 godz. w miesiącu/10 m-cy (luty– listopad).
2. **Zajęcia z pielęgniarką** (zrealizowano 24 godzin), w wymiarze 2 godzin miesięcznie.
3. **Zajęcia z dietetykiem** (zrealizowano 18 godzin), w wymiarze średnio 2 godzin w miesiącu.
4. **Zajęcia z psychologiem** (zrealizowano 12 godziny), w wymiarze 2 godzin w miesiącu od lipca do grudnia.
5. **Zajęcia z terapeutą zajęciowym** (zrealizowano 72 godziny), w wymiarze od 6– 9 godzin miesięcznie),
6. **Zajęcia z trenerem personalnym** (zrealizowano łącznie 20 godzin), zajęcia realizowane były w okresie 01.08.2023 r. do 31.12.2023 r. w wymiarze 4 godzin w miesiącu.
7. **Zajęcia teatralno- muzyczne-** (realizowane były w okresie 01.12.2023 r. do 30.06.2023 r. w łącznym wymiarze 8 godzin),
8. **Zajęcia socjalno- terapeutyczne w tym elementy terapii zajęciowej-** praca ciągła.

W ramach działalności zorganizowano 4 wycieczki jednodniowe oraz piknik rekreacyjno-integracyjny, cykl: "poznajemy nasze miasto", „Kulturalne kluby Seniora”, cykl wyjść do JOKiS, Cykl wyjść do instytucji kulturalnych. Ponadto zorganizowane zostały uroczystości okolicznościowe, m.in. Dzień Babci i Dziadka, ostatki, Walentynki, Śniadanie wielkanocne, Dzień Matki, Dzień Seniora, Andrzejki, Spotkanie Wigilijne.

Zorganizowano także zajęcia z zakresu bezpieczeństwa dla seniorów „Bezpieczny Senior” – spotkania z policją, strażą miejską, pracownikami ZUS, w tym: "Zasady bezpiecznego seniora konsumenta", "Suplementy wiedzy dla Seniorów”.

**Całkowity koszt zadania w 2023r. wyniósł 116 121,76 zł, z czego:**

- dotacja celowa z budżetu państwa przekazana przez Wojewodę Podkarpackiego z przeznaczeniem na „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+” 22 713,42 zł,
- środki własne gminy 93 408,34 zł.

W ramach polityki senioralnej Miasta planowane jest utworzenie kolejnych placówek, które umożliwiłyby jarosławskim seniorom społeczną aktywizację, realizację swoich pasji, rozwijanie zainteresowań i które będą miejscem ich spotkań oraz aktywności. Istotne jest to, aby spora grupa osób starszych, nie została pozostawiona sama sobie, nie wycofywała się z istotnych przestrzeni życia:



kulturalnej, społecznej czy intelektualnej, nie czuła się wyobcowana czy bezużyteczna. Konieczna jest aktywizacja seniorów, ich rozwój, budowanie poczucia, iż są dzięki swojemu doświadczeniu i wiedzy niezwykle ważni w społeczeństwie. Jednocześnie biorąc pod uwagę częste poczucie osamotnienia, ważne jest, by tworzyć miejsca, które niejako zastąpią osobom starszym dom i rodzinę, stając się przestrzeniami pełnymi ciepła, życzliwości i empatii.

Fakt, iż osoby starsze pozytywnie odbierają miejsca dla nich stworzone i dla nich prowadzące swoją działalność jest ogromnym źródłem satysfakcji i radości dla osób, które w tych miejscach pracują i wspólnie z seniorami te miejsca tworzą. Ogromne zainteresowanie i chętne uczestnictwo w tego typu projektach dowodzi, że niezbędne jest powstawanie kolejnych placówek prowadzących działalność na rzecz seniorów - miejsc, w których znajdują oni swoją przestrzeń i niejednokrotnie drugi dom.

Jarosławscy seniorzy byli również reprezentowani w Jarosławskiej Radzie Seniorów, powołanej uchwałą nr 592/LIV/2017 Rady Miasta Jarosławia z dnia 18 września 2017 r. w sprawie utworzenia Jarosławskiej Rady Seniorów oraz nadania jej statutu. Rada zgodnie z art. 5c ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Ciało to ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny, a jego powołanie sprzyja budowaniu solidarności międzypokoleniowej oraz tworzy warunki do pobudzania aktywności obywatelskiej osób starszych w społeczności lokalnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu realizuje program pn. „Jarosławska Karta Seniora dla mieszkańców Miasta”. Celem programu jest szeroko pojęta aktywizacja społeczna mieszkańców Miasta Jarosławia powyżej 60 roku życia poprzez zwiększenie dostępności do dóbr kultury, sportu i rekreacji. Do dnia 31.12.2023 roku wydano 1 619 Jarosławskich Kart Seniora. Program stanowi ważny element polityki społecznej, realizowanej przez Gminę Miejską Jarosław, obejmujący system ulg, zniżek, dopłat lub świadczeń oferowanych przez podmioty, które zgłosiły swój udział w realizacji programu. Obecnie w programie jest 13 partnerów, oferujących ulgi i uprawnienia, w tym jednostki związane z Gminą Miejską Jarosław:

- Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki - zniżka na seanse kinowe.
- Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu - bilet ulgowy na wstęp do Podziemnego Przejścia Turystycznego w Jarosławiu.
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jarosławiu - bilet ulgowy na krytą pływalnię, pływalnię sezonową oraz lodowisko, zgodnie z obowiązującym cennikiem.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku po raz pierwszy realizował **Program „Opieka wytchnieniowa”- Edycja 2023**, finansowany z Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Program skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków



rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również załatwić niezbędne sprawy. Programem zostało objętych 32 osoby (13 rodziców dzieci do ukończenia 16 roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności, 19 opiekunów osób dorosłych z niepełnosprawnościami). Kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu to 189 289,58 zł.

### **7.10. Bezpieczeństwo i porządek**

Analizując kwestie związane z bezpieczeństwem i porządkiem w Gminie Miejskiej Jarosław należy przedstawić działalność Straży Miejskiej w Jarosławiu, funkcjonującej w strukturze urzędu. Głównym celem działania Straży Miejskiej jest utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców Miasta poprzez ochronę spokoju i porządku w miejscach publicznych, a także ochronę obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej. Ma też ona czuwać nad porządkiem i kontrolować ruch drogowy (w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym, o wiele mniejszym niż policja).

W 2023 r. straż miejska podjęła następujące działania:

- w sprawie wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu – 15 środków oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia 14, nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 500,00 zł,
- w sprawie wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji – 1 679 środków oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, nałożono 119 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 15 050,00 zł oraz złożono 31 wniosków do sądu,
- w sprawie wykroczeń przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym – środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz złożono wniosek do sądu,
- w sprawie wykroczeń przeciwko obyczajności publicznej - 2 środków oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia,
- w sprawie wykroczeń przeciwko urządzeniom użytku publicznego - 34 środków oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, nałożono 11 grzywien w drodze mandatu karnego w wysokości 1000,00 zł, oraz nałożono 1 wniosek do sądu,
- w sprawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - 15 środki oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, nałożono 18 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 2 500,00 zł oraz złożono 11 wniosków do sądu,
- w sprawie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych 2 środków oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia,
- w sprawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – 66 środków oddziaływania

wychowawczego w postaci pouczenia ,nałożono 3 grzywien na kwotę 450,00 oraz złożono 1 wniosek do sądu,

- w sprawie ustawy o odpadach – 3 środków oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, nałożono 6 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 1350,00 zł oraz złożono 1 wniosek do sądu
- w sprawie wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mieniu – 6 środków oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, nałożono 9 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 1 650,00 zł.

Podsumowując: w 2023 r., zastosowano 1820 środków oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, nałożono 175 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 24 250,00 zł oraz skierowano 46 wniosków do sądu.

W kwestii pozostałych wyników działań w raportowanym roku:

- konwojowano 684 dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych na potrzeby gminy,
- 1716 zrealizowanych kontroli parków, osiadli, orlików, place zabaw, otoczenia szkół, itp.,
- 1500 kontroli miejsc szczególnie narażonych i objęte plan działania priorytetowego,
- 15 obsługa drona i badanie jakości powietrza na terenie miasta Jarosławia,
- 55 odbytych służb celem zabezpieczenia imprez,
- przyjęto zgłoszenia od mieszkańców dotyczące:
  - ✓ zakłócenia porządku publicznego i spokoju w liczbie 52,
  - ✓ spożywania alkoholu w miejscach publicznych w liczbie 23,
  - ✓ zagrożeń w ruchu drogowym w liczbie 444,
  - ✓ ochrony środowiska i gospodarki odpadami w liczbie 93,
  - ✓ zagrożeń życia i zdrowia w liczbie 90,
  - ✓ awarii technicznych w liczbie 79,
  - ✓ zwierząt w liczbie 221,
  - ✓ inne zgłoszenia w liczbie 175.

Zostały podjęte działania związane z segregacją śmieci na terenie miasta. Zostały skontrolowane 72 posesje. Straż Miejska w Jarosławiu, wyposażona w urządzenie do rozruchu samochodów, kontynuowała w 2023 roku pomoc mieszkańcom w uruchomianiu pojazdów. W raportowanym roku strażnicy miejscy odbyli, w ramach współpracy z policją 3 wspólne patrole.

W miesiącach zimowych, strażnicy miejscy sprawdzali lokalizacje, w których potencjalnie mogli przebywać bezdomni. Na podstawie listy przygotowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu, sprawdzali również w miejscu zamieszkania osoby niewydolne społecznie, starsze, mieszkające samotnie, którym w czasie największych mrozów mogło grozić zamarznięcie.

W celu realizowania swoich zadań straż miejska w 2023 r. miała do dyspozycji:

- 15 sztuk kajdanek zakładanych na ręce,
- 15 pałek służbowych,
- 11 sztuk przedmiotów służących do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej,
- 89 środków technicznych służących do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach w publicznych oraz 2 nasobne kamery interwencyjno-patrołowe,
- 2 samochody.

Struktura zatrudnienia w raportowanym roku wyglądała następująco:

- 8 strażników miejskich, w tym: komendant, 1 starszy inspektor, 4 inspektorów, 1 młodszy inspektor,
- pracownicy cywilni w straży miejskiej:
  - ✓ 2 stanowiska urzędnicze,
  - ✓ 1 stanowisko pomocnicze i obsługi.

Ponadto prezentując wyniki pracy Straży Miejskiej w Jarosławiu w 2023 r., należy podać dane dotyczące liczby pozyskanych informacji z zakresu ładu i porządku publicznego. Z obserwacji miejsc publicznych za pomocą kamer monitoringu miejskiego, od mieszkańców oraz zgłoszonych na numer straży miejskiej i telefon alarmowy 986 otrzymano ogółem 1 783 informacji przy czym:

- z informacji uzyskanych od mieszkańców dzwoniących na numery Straży Miejskiej oraz telefon alarmowy 986 przekazano dalej 1 092 informacje:
  - ✓ 807 do Straży Miejskiej w Jarosławiu,
  - ✓ 50 do Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu,
  - ✓ 81 do Jarosławskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego oraz na całodobowy numer Zakładu Oczyszczania Miasta,
  - ✓ 149 do jednostek i komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Jarosławia lub innych instytucji,
  - ✓ 356 innych sposobów załatwienia interwencji poprzez udzielenia informacji odnośnie zgłoszenia.
- z monitoringu miejskiego zostało przekazanych dalej 691 interwencji z czego:
  - ✓ 360 do Straży Miejskiej w Jarosławiu,
  - ✓ 216 do Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu,
  - ✓ 45 do Jarosławskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego oraz na całodobowy numer Zakładu Oczyszczania Miasta,
  - ✓ 66 do jednostek i komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Jarosławia lub innych instytucji,
  - ✓ 82 obejmowało inne docelowe instytucje.

Ponadto, na wniosek Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu o udostępnienie materiałów, przekazano 91 nagrań z monitoringu wizyjnego Miasta Jarosławia.

# Ochrona środowiska



## 8. Ochrona środowiska

### 8.1. Gospodarka odpadami

W 2023 roku Gmina Miejska Jarosław objęła zakresem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zarówno właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy, jak i właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne np. budynki użyteczności publicznej, placówki oświatowe, lokale handlowe, usługowe, produkcyjne. Właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, którzy nie przystąpili do gminnego systemu gospodarowania odpadami obowiązani byli do zawarcia umowy cywilno-prawnej w zakresie odbioru odpadów komunalnych z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej na terenie Gminy Miejskiej Jarosław.

Odpady komunalne były odbierane od mieszkańców bez ograniczeń ilościowych, zaś z nieruchomości niezamieszkałych zgodnie z zadeklarowaną liczbą i wielkością pojemników, przy zachowaniu regulacji w zakresie minimalnych pojemności pojemnika zawartych w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Jarosław.

Stosownie do zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gmina Miejska Jarosław przeprowadziła postępowanie przetargowe na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości położonych na terenie miasta Jarosławia objętych systemem. W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego wyłoniony został wykonawca – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jarosławiu Sp. z o. o. Przedmiotem zamówienia był odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023r. pochodzących zarówno z nieruchomości zamieszkałych, jak i z nieruchomości niezamieszkałych z terenu Miasta Jarosławia. W wyniku tego postępowania, z wyłonionym Wykonawcą w dniu 14 grudnia 2022r. podpisano umowę na ten okres, a wynagrodzenie wynosiło 1 115,00 zł brutto za 1 Mg odpadów komunalnych.

Zakres przedmiotu zamówienia obejmował w szczególności:

- 1) odbieranie i zagospodarowanie:
  - odpadów komunalnych zmieszanych,
  - selektywnie zbieranych odpadów komunalnych: odpady z papieru (pojemnik/worek niebieski), szkła (pojemnik/worek zielony), tworzyw sztucznych, metali i opakowań wielomateriałowych (pojemnik/worek żółty),
  - odpadów biodegradowalnych (worek brązowy).
- 2) prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK),
- 3) wyposażenie nieruchomości w pojemniki do zbierania odpadów komunalnych,
- 4) utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym i technicznym pojemników.

W ramach przedmiotowej umowy również prowadzony był objazdowy odbiór odpadów wielkogabarytowych. Harmonogram oraz zasady zbiórki zamieszczone były na stronie internetowej

Wykonawcy oraz Gminy Miejskiej Jarosław. Wszystkie nieruchomości wyposażane były w odpowiednio oznakowane i przystosowane pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych zmieszanych, natomiast dla potrzeb selektywnej zbiórki odpadów podmiot odbierający odpady bezpłatnie dostarczał w odpowiedniej kolorystyce worki foliowe, a dla zabudowy wielorodzinnej zestaw 4 pojemników.

Odbiór odpadów komunalnych prowadzony był z częstotliwością:

- 1) zabudowa jednorodzinna:
  - zmieszane odpady komunalne oraz bioodpady - 1 raz w tygodniu,
  - odpady z selektywnej zbiórki: papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe - 1 raz na miesiąc,
- 2) zabudowa wielorodzinna:
  - zmieszane odpady komunalne oraz bioodpady - 2 razy w tygodniu,
  - odpady z selektywnej zbiórki: papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe - nie rzadziej niż 1 raz w tygodniu,
- 3) nieruchomości niezamieszkałe, na których wytwarzane są odpady komunalne:
  - zmieszane odpady komunalne oraz bioodpady – 4 razy w miesiącu,
  - odpady z selektywnej zbiórki: papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe - 1 raz na miesiąc.

Ponadto, odbiór odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki (zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony) odbywał się 1 raz w roku w formie objazdowej wg ustalonego harmonogramu.

W Gminie Miejskiej Jarosław kolejny rok funkcjonował system ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w zależności od liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość. W przypadku nieruchomości niezamieszkałych wysokość opłaty ustalana była w zależności od zadeklarowanej liczby i wielkości pojemników na odpady.

Od kilku lat zauważalny jest trend wzrostu kosztów związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych wynikający ze składanych ofert w postępowaniu przetargowym. Koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych tylko na przestrzeni ostatniego roku wzrósł z 1015 zł brutto za 1 Mg odpadów komunalnych w 2022 roku do 1115 zł brutto za 1 Mg odpadów komunalnych w 2023 roku. Na tle tych zmian Gmina Miejska Jarosław zobowiązana była podjąć działania regulujące stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Efektem finalnym tego mechanizmu, który bezpośrednio dotknął wszystkich właścicieli nieruchomości, była konieczność wprowadzenia wyższych stawek opłaty za odbiór odpadów, z jednoczesną redukcją do wysokości 30% zwolnienia na każdego członka rodziny wielodzietnej (od lutego 2023r.)

Na podstawie Uchwały Nr 502/XXXVII/2021 Rady Miasta Jarosławia z dnia 11 października 2021r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty, ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności oraz zwolnienia w części



z opłaty, wysokość miesięcznych stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w miesiącu styczniu 2023 roku wynosiła:

- 1) dla nieruchomości zamieszkałych:
  - a) 29 zł od osoby, przy selektywnym gromadzeniu odpadów,
  - b) 58 zł od osoby, przy nieselektywnym gromadzeniu odpadów,
- 2) dla nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy (uwzględnia 4 odbiory w miesiącu):
  - a) przy selektywnym gromadzeniu odpadów (stawka za jednorazowy odbiór):
    - pojemnik 60 l – 47,20 zł (11,80 zł),
    - pojemnik 120 l – 94,40 zł (23,60 zł),
    - pojemnik 240 l – 188,80 zł (47,20 zł),
    - pojemnik 1100 l – 865,32 zł (216,33 zł),
    - pojemnik KP-7 – 5 506,64 zł (1 376,66 zł),
  - b) przy nieselektywnym gromadzeniu odpadów (stawka za jednorazowy odbiór):
    - pojemnik 60 l – 94,40 zł (23,60 zł),
    - pojemnik 120 l – 188,80 zł (47,20 zł),
    - pojemnik 240 l – 377,60 zł (94,40 zł),
    - pojemnik 1100 l – 1 730,64 zł (432,66 zł),
    - pojemnik KP-7 – 11 013,28 zł (2 753,32 zł).

W przypadku gospodarstw domowych obejmujących rodziny wielodzietne, przysługiwało zwolnienie w wysokości 50% miesięcznych opłat przypadających na każdego członka rodziny wielodzietnej ujętego w złożonej deklaracji. Właścicielom nieruchomości jednorodzinnych kompostujących bioodpady w przydomowym kompostowniku przysługiwało zwolnienie w wysokości 1 zł miesięcznie od zadeklarowanego mieszkańca.

Uchwałą Nr 773/LVIII/2022 Rady Miasta Jarosławia z dnia 29 grudnia 2022r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty, ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności oraz zwolnienia w części z opłaty, wysokość miesięcznych stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 1 lutego 2023 roku została ustalona następująco:

- 1) dla nieruchomości zamieszkałych:
  - a) 34 zł od osoby, przy selektywnym gromadzeniu odpadów,
  - b) 68 zł od osoby, przy nieselektywnym gromadzeniu odpadów,
- 2) dla nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy (uwzględnia 4 odbiory w miesiącu):
  - a) przy selektywnym gromadzeniu odpadów (stawka za jednorazowy odbiór):
    - pojemnik 60 l – 53,60 zł (13,40 zł),
    - pojemnik 120 l – 107,20 zł (26,80 zł),
    - pojemnik 240 l – 214,40 zł (53,60 zł),

- pojemnik 1100 l – 982,64 zł (245,66 zł),
  - pojemnik KP-7 – 6 253,32 zł (1 563,33 zł),
- b) przy nieselektywnym gromadzeniu odpadów (stawka za jednorazowy odbiór):
- pojemnik 60 l – 107,20 zł (26,80 zł),
  - pojemnik 120 l – 214,40 zł (53,60 zł),
  - pojemnik 240 l – 428,80 zł (107,20 zł),
  - pojemnik 1100 l – 1 965,28 zł (491,32 zł),
  - pojemnik KP-7 – 12 506,64 zł (3 126,66 zł).

W przypadku gospodarstw domowych obejmujących rodziny wielodzietne, przysługuje zwolnienie w wysokości 30% miesięcznych opłat przypadających na każdego członka rodziny wielodzietnej ujętego w złożonej deklaracji. Natomiast właścicielom nieruchomości jednorodzinnych kompostujących bioodpady w przydomowym kompostowniku umożliwiono skorzystanie ze zwolnienia w wysokości 5 zł miesięcznie od zadeklarowanego mieszkańca.

Segregacja odpadów komunalnych „u źródła” to jeden z elementów składających się na pełny proces segregacji odpadów powstających podczas codziennego funkcjonowania gospodarstw domowych. W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości jednorodzinnych oraz nieruchomości niezamieszkałych znajdujących się na terenie Gminy Miejskiej Jarosław wyposażeni byli w worki do gromadzenia selektywnie zebranych odpadów komunalnych. W przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami wielolokalowymi do segregacji odpadów służyły odpowiednio przystosowane do danej frakcji pojemniki o pojemności 1100 l lub 240 l. Właściciele powyższych nieruchomości w myśl metody „segregacja u źródła” obowiązani byli do prowadzenia selektywnego zbierania następujących frakcji odpadów komunalnych:

- papier – worek/pojemnik niebieski,
- szkło – worek/pojemnik zielony,
- tworzywa sztuczne, metal i odpady opakowaniowe wielomateriałowe – worek/pojemnik żółty,
- bioodpady – worek/pojemnik brązowy.

Drugi filar selektywnej zbiórki odpadów komunalnych stanowił Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany przy ul. Krakowska 35AB.

W przypadku odpadów problemowych w postaci przeterminowanych leków na terenie miasta Jarosławia zlokalizowano w 3 aptekach pojemniki do zbierania przeterminowanych leków. Odpady te zbierane były w poniższych aptekach:

- Dr MAX – os. Witosa 2, os. 1000-lecia 12, ul. Kraszewskiego 5, ul. Rynek 11,
- NOVA – ul. 3-go Maja 65,
- MEDEX – ul. Pruchnicka 6a, ul. Grodzka 3.

W analizowanym okresie Gmina Miejska Jarosław podpisała z firmą MB Recycling umowę w ramach programu „Elektryczne Śmieci” na bezpłatny odbiór i utylizację zużytego średniogabarytowego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Mieszkańcy mogą pozbyć się zużytego sprzętu w postaci np. odkurzacza, mikrofalówki, żelazka, toster, ale też akumulatora, toner, telefonu komórkowego, czy suszarki do włosów. Pojemniki stanęły w powszechnie znanych i ruchliwych miejscach na terenie miasta. Są to lokalizacje: ul. Dolnoleżajska, al. płk. W. Szczepańskiego (obok przedszkola przy parku), ul. Wandy, os. Pułaskiego, ul. Kasztelańska, os. Tysiąclecia, ul. Kopystyńskiego, ul. Pruchnicka, ul. 3 Maja (przy os. Kombatantów).

Ponadto, na terenie miasta stanęły 2 punkty do odbioru niebezpiecznych odpadów. Miejski Punkt Elektroodpadów stanął w pobliżu ronda prof. Jana Haftka, drugi pojawił się przy ul. Przemyska obok siedziby PGKiM Sp. z o.o. Tego typu urządzenia są nowością w zakresie segregacji odpadów niebezpiecznych. Mają po 7 tub do wrzucania posortowanych elektrośmieci, m.in. telefonów, ładowarek, opakowań po tonerach atramentowych, żarówek energooszczędnych, baterii, drobnej elektroniki.

Podmiot odbierający odpady, stosownie do dyspozycji art. 6ka ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz zapisów zawartej umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Miejskiej Jarosław, prowadził działania kontrolne w zakresie przestrzegania przez właścicieli nieruchomości zasad selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W przypadku stwierdzenia wadliwej segregacji odpadów pracownicy Gminy Miejskiej Jarosław konsekwentnie egzekwowali naliczania opłaty podwyższonej za nieselektywną zbiórkę odpadów zarówno w zabudowie jednorodzinnej, jak i w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.

Od 1 stycznia 2023r. działa nowy Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany przy ul. Krakowska 35AB. Operatorem punktu jest wykonawca usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jarosławiu Sp. z o.o.

Mieszkańcy w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oprócz surowców wtórnych mogą pozbyć się również odpadów problemowych i niebezpiecznych. W ramach funkcjonowania PSZOK-u mieszkańcy mogli bezpłatnie dostarczać następujące rodzaje odpadów:

- papier,
- szkło,
- tworzywa sztuczne,
- metale,
- opakowania wielomateriałowe,
- bioodpady (m.in. rozdrobnione gałęzie do 0,5 m długości, liście, skoszona trawa, obierki, fusy),
- odpady niebezpieczne,

- przeterminowane leki lub chemikalia pochodzące z gospodarstw domowych (m.in. nieciekące opakowania z oryginalną etykietą po farbach, tuszach, klejach, lepiszczach, rozpuszczalnikach, środkach ochrony roślin),
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe (m.in. szafy, stoły, krzesła, sofy, komody, tapczany, wersalki, dywany, wykładziny, wózki dziecięce, materace, kabiny prysznicowe, wanny, rowery, zabawki dużych rozmiarów),
- odpady budowlane i rozbiórkowe tj. gruz betonowy, ceglany pochodzący z remontu do 0,5m<sup>3</sup> bezpłatnie – od gospodarstwa domowego rocznie,
- zużyte opony w ilości do 8 sztuk bezpłatnie – od gospodarstwa domowego rocznie,
- odpady tekstyliów i odzieży.

Ponadto, w PSZOK-u prowadzono przygotowanie do ponownego użycia oraz „kącik rzeczy używanych”. Mieszkańcy mogli pozostawić przedmioty np. meble, sprzęt RTV i AGD, które nadają się do dalszego użycia i które następnie będą mogły zostać odebrane przez inne osoby.

Na terenie Gminy Miejskiej Jarosław nie zlokalizowano instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne. Gmina również nie prowadzi na swoim terenie sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku lub unieszkodliwiania.

Na terenie Gminy Miejskiej Jarosław odebrane i zebrane odpady komunalne pochodzą z gospodarstw domowych oraz z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, zarówno z ujętych w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi, jak i nieruchomości z których odbiór odpadów odbywał się na podstawie indywidualnych umów cywilnoprawnych zawartych z podmiotami odbierającymi odpady wpisanych do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie.

W 2023 roku łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych wyniosła 14 157,8670 Mg i była wyższa o 31,4850 Mg w stosunku do roku poprzedniego. W systemie gminnym łączna masa odebranych od właścicieli nieruchomości objętych systemem oraz zebranych w PSZOK-u odpadów komunalnych wyniosła 12 922,8910 Mg i również była wyższa w stosunku do roku poprzedniego. W tym przypadku masa odpadów była wyższa o 328,2090 Mg. Tak wysoki wzrost masy odebranych odpadów spowodowany był przede wszystkim objęciem gminnym systemem gospodarowania odpadami przedsiębiorców dopiero od miesiąca marca 2022r., zaś w analizowanym okresie masa odpadów podana

jest za pełny rok. Pozostała masa odebranych odpadów pochodziła z nieruchomości, z których odbiór odpadów odbywał się na podstawie indywidualnych umów cywilno-prawnych zawartych z podmiotami odbierającymi odpady wpisanych do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie, tj.: PGKiM w Jarosławiu Sp. z o.o., EKO WTÓR Sp. z o.o. S.K.A., Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Mirosław Olejarczyk, Zakład Usługowy EKO-88 Jan Smereka, EKO LINE Usługi Komunalne Sp. z o.o., FHU „Ekoświat-I.i.m” Izabela Nieć.

Z terenu Gminy Miejskiej Jarosław w roku 2023 odebrano 8 203,3700 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01. Masa tych odpadów jest niższa w stosunku do roku poprzedniego o 417,1700 Mg. Strumień niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych trafił do instalacji komunalnych:

- 1) Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „Empol” Sp. z o.o. w miejscowości Młyny,
- 2) Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w miejscowości Młyny,
- 3) Zakłady Usługowe „Południe” Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Przemysłu,
- 4) Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Stalowej Woli, Instalacja Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów FCC Tarnobrzeg Sp. z o.o.

Odwrotną sytuację, kolejny rok z rzędu, zauważymy w przypadku masy frakcji o kodach 20 02 01 – odpady ulegające biodegradacji oraz 20 01 99 – inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny: odpady kuchenne i zielone (bioodpady). W przypadku bioodpadów odebrano 3 042,8700 Mg, co stanowi wzrost o 394,9500 Mg (w 2022r. wzrost o 198,1600 Mg) w porównaniu do roku poprzedniego. Zaistniała sytuacja jest wynikiem wprowadzenia w gminnym systemie gospodarowania odpadami kolejnej frakcji selektywnie zbieranej – bioodpadów. Strumień selektywnie zebranych bioodpadów skierowany był do instalacji:

- Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów - Instalacja do biologicznego przetwarzania odpadów zielonych w Młynach,
- Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów - Kompostownia osadów i biokomponentów KOMWITA w Leżajsku,

Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Stalowej Woli.

W 2023 roku do ponownego użycia i recyklingu przygotowano 4 917,4849 Mg odpadów komunalnych. W roku 2022 wskaźnik ten wyniósł 2 374,1188 Mg odpadów. Tym samym osiągnięty został znaczący wzrost masy frakcji surowców wtórnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, szczególnie w odniesieniu do problematycznej, w kontekście uzyskania odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, frakcji bioodpadów. Masa frakcji bioodpadów przygotowanej do ponownego użycia i poddanej recyklingowi wyniosła 3 042,8400 Mg, gdzie w roku poprzednim poddano tylko 851,4000 Mg.

W systemie gospodarowania odpadami komunalnymi gmina pełni funkcję centralną – koordynującą.

Obowiązkiem właścicieli nieruchomości natomiast jest ponoszenie na rzecz gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Gmina z kolei w ramach zebranego z tytułu ww. opłaty budżetu, zobligowana jest do wykonywania zadań, zorganizowania, wdrożenia i realizowania odpowiedniej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na gminy obowiązek osiągnięcia określonych poziomów recyklingu oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Za nieprzestrzeganie obowiązków w tym zakresie ustawodawca przewidział kary pieniężne.

Niestety 2023 rok jest kolejnym, w którym w sferze osiągnięcia wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych Gmina Miejska Jarosław nie spełniła ustawowych wymagań. Stosownie do zapisów ustawy w 2023 roku gminy były zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo. Wymagany poziom nie został osiągnięty i wyniósł 34,34%. Motywujący jest fakt, że w 2022 roku przy 25% wymaganym poziomie osiągnięto jedynie 17,48%.

Priorytetowe założenia funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Jarosław zostały w analizowanym okresie spełnione, funkcjonujący system działał poprawnie. Gmina zrealizowała nałożone przez ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązki w zakresie organizacji odbioru odpadów i ich zagospodarowania, w tym prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Głównym celem było uzyskanie przyrostu masy frakcji surowców wtórnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, przy jednoczesnym ograniczeniu masy niesegregowanych odpadów komunalnych. Utrzymanie tej tendencji powinno być celem gminy w latach następnych.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Miejskiej Jarosław, obecnie i w najbliższych latach, jest podnieść ilość odbieranych poszczególnych frakcji odpadów, tak aby spełniać rosnące skokowo poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Szczególną uwagę należy zwrócić również na nieustanne uświadamianie mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz właściwego ich segregowania. Jak wykazały lata poprzednie, prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi miało istotny wpływ na jakość i ilość wysegregowanych poszczególnych frakcji odpadów. Nie bez znaczenia są prowadzone kontrole segregacji odpadów komunalnych w domach jednorodzinnych i budynkach wielolokalowych. Perspektywa podwyższenia wysokości opłaty (stawka dwukrotna) stanowi skuteczną przesłankę do podjęcia stosownych działań w kierunku zapewnienia właściwej segregacji odpadów. Zastosowanie środków o charakterze fiskalnym sprzyja zarówno samodyscyplinie mieszkańców, jak i społecznej kontroli przestrzegania zadeklarowanych zasad.

Mając świadomość wyzwań jakim Gmina Miejska Jarosław musi sprostać nadzorując system gospodarowania odpadami komunalnymi należy wykorzystać wszelkie pojawiające się nowe możliwości, przede wszystkim inwestycyjne, aby zrealizować nałożone przez ustawę o utrzymaniu czystości i porządku



w gminach obowiązki w zakresie organizacji odbioru odpadów i ich zagospodarowania, w tym zwiększenie masy selektywnie zebranych odpadów komunalnych, osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu, jak również obniżenie kosztów funkcjonowania systemu, które finalnie przełożą się na niższą stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami uiszczaną przez mieszkańców.

## 8.2. Akcje ekologiczne

W raportowanym roku zgodnie z umowa Nr 178/2023 z dnia 4 maja 2022 r. zawartą z Jarosławskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o. o. ul. Przemyska 15, wykonano roślinne zagospodarowanie zieleńca na Placu Michała polegające na posadzeniu 14 szt. drzew liściastych wykazanych w poniższej tabeli oraz krzewów; hortensji w ilości 180 szt oraz róż w ilości 160 szt.

**Tabela 56. Gatunki i lokalizacja nasadzeń w ramach bieżącego utrzymania zieleni miejskiej**

Gatunek drzew, krzewów, bylin (parametry)		Ilość [szt ]	Miejsce nasadzenia
1	Brzoza pożyteczna <i>Betula utilis</i> Doorenbos obw. 25+ cm	12	cztery istniejące zieleńce
2	Platan klonolistny <i>Platanus hispanica</i> 25+	4	

Zgodnie z umową nr 576/2022 z dnia 30.10.2023 r. zawartą z Jarosławskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. ul. Przemyska 15 posadzono na terenach zieleni miejskiej 37 szt. drzew liściastych oraz 10 szt. krzewów. Dokładna lokalizacja nasadzeń, jak również gatunków oraz ich parametrów, została przedstawiona w poniższej tabeli.

**Tabela 57. Gatunki i lokalizacja nasadzeń**

LP.	Gatunek drzewa i parametry	Ilość szt	Ilość szt	Miejsce nasadzenia Na podstawie decyzji
1.	Buk pospolity <i>Fagus sylvatica</i> "Atropunicea" wys. 350 - 400 cm, obw. 12 - 14 cm	3	3	Park Miejski i Ogródek Jordanowski Konserwator zabytków decyzja nr 206/2022 z dn. 10.08.2022 Znak: IRN-III.5147.2.150.2022.JG Sprawa 10/2022 za robinie w Parku
2.	Klon pospolity <i>Acer platanoides</i> "Globosum" wys. 200 – 220 cm, obw. 12 - 14 cm	3	3	działka nr 1438 obr. 3 Bulwary nad Sanem Starosta Jarosławski decyzja z dnia 17.08.2021 znak: ŚR.613.56.2022 z naliczeniem opłat (Sprawa 14/2022 za świerki pod inwest. PWiK)
3.	Grab pospolity <i>Carpinus betulus</i> "Fastigiata" wys. 250 - 300 cm, obw. 10 - 12 cm	5	3	Na terenie Cmentarza Starego Konserwator zabytków decyzja nr 345/2021 z dn. 10.01.2022, Znak: IRN-III.5147.2.272.2021.JG. Sprawa 39/2021
			2	Na terenie Cmentarza Starego. Konserwator zabytków decyzja nr 351/2022 z dn 06.12.2022 Znak: IRN-III.5147.2.289.2022.TB Sprawa 26/2022 za

				jesiona na Starym Cmentarzu.
4.	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> "Greenspire" wys. 300 - 400 cm obw. 12 - 14 cm	23	6	na terenie cmentarza wojennego przy ul. Pruchnickiej, Konserwator zabytków decyzja nr 346/2021 z dn 10.01.2022 Znak: IRN-III.5147.2.297.2021.JG Sprawa 45/2021 za lipę na terenie cmentarza wojennego przy ul. Pruchnickiej
			2	działka nr 2798 obr. 5 pas drogowy ul. Czechowskiego, Starosta Jarosławski decyzja z dnia 04.10.2022 znak: ŚR.613.58.2022. Sprawa 15/2022 za modrzewia w pasie ul. Czechowskiego
			1	działka 614 obr 5 w miejscu wycinki ul. Chrobrego, Starosta Jarosławski decyzja z dnia 12.10.2022 znak: ŚR.613.57.2022. Sprawa 16/2022 za orzecha w pasie ul. Chrobrego.
			3	działka 1511/1 obr 3 w miejscu wycinki Cmentarz Garbarze, Starosta Jarosławski decyzja z dnia 12.10.2022 znak: ŚR.613.73.2022 z naliczeniem opłat. Sprawa 23/2022
			2	na działce 1550/1 pas drogowy ul. Kraszewskiego, Starosta Jarosławski decyzja z dnia 21.03.2022 r. znak ŚR 613.15.2022. Sprawa 2/2022 za świerka w pasie ul Kraszewskiego
			1	na działce 1550/1 pas drogowy ul. Kraszewskiego, Starosta Jarosławski decyzja z dnia 17.10.2022 znak: ŚR.613.69.2022 z naliczeniem opłat. Sprawa 19/2022 za jesiona przy bocznej Kruhel Pełkiński
			1	na działce 1550/1 pas drogowy ul. Kraszewskiego, Starosta Jarosławski decyzja z dnia 17.10.2022 znak: ŚR.613.70.2022 z naliczeniem opłat Sprawa 20/2022 za świerka przy ul. Kopystyńskiego.
			1	na działce 1550/1 pas drogowy ul. Kraszewskiego, Starosta Jarosławski decyzja z dnia 17.10.2022 znak: ŚR.613.68.2022. Sprawa

				21/2022 za świerka przy ul. Pełkińskiej
			6	na terenie cmentarza wojennego przy ul. Pruchnickiej, Konserwator zabytków decyzja NR 272/2021 z dn. 08.11.2021 Znak: IRN-III.5147.2.245.2021 JG. Sprawa 44/2021 za klony przy murze Opactwa Benedyktynek
5.	Kasztanowiec czerwony <i>Aesculus carnea</i> "Briotti" wys. 250 - 300 cm obw. 12 - 14 cm	3	2	Park Miejski i Ogródek Jordanowski Konserwator zabytków decyzja nr 201/2022 z dn 10.08.2022 Znak: IRN-III.5147.2.149.2022.JG. Sprawa 9/2022 za kasztanowce i żywotniki z Ogródka Jordanowskiego
			1	w alei Szczepańskiego Konserwator zabytków decyzja nr 85/2023 z dn 27.03.2023 Znak: IRN-III.5147.2.106.2023.TB. Sprawa 11/2022.
6.	Pęcherznica kalinolistna "Red baron"	5	5	Park Miejski i Ogródek Jordanowski Konserwator zabytków decyzja nr 201/2022 z dn 10.08.2022 Znak: IRN-III.5147.2.149.2022.JG Sprawa 9/2022 za kasztanowce i żywotniki z Ogródka Jordanowskiego
7.	Pęcherznica kalinolistna "Darts gold"	5	5	Park Miejski i Ogródek Jordanowski Konserwator zabytków decyzja nr 206/2022 z dn. 10.08.2022 Znak: IRN-III.5147.2.150.2022.JG Sprawa 10/2022 za robinie w Parku
<b>Razem drzewa</b>		<b>37</b>		
<b>Razem krzewy</b>		<b>10</b>		

W ramach Budżetu Obywatelskiego wykonano zieleniec w obrębie osiedla wojska Polskiego zgodnie z umową nr 445/2022 z dnia 07.09.2023 r. zawartą z Jarosławskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. ul. Przemyska 15. Przedmiotem zamówienia było wykonanie alejki głównej w kształcie owala z kostki betonowej oraz alejek wewnętrznych z kostki betonowej łączących przedmiot zamówienia z istniejącymi chodnikami z uwzględnieniem obrzeży chodnikowych betonowych, odtworzenie elementów zewnętrznych studni publicznej wraz z zagospodarowaniem roślinnym polegającym na nasadzeniu krzewów i bylin w ilościach podanych w poniższej tabeli.

**Tabela 58. Gatunki i ilości nasadzeń**

Lp.	Gatunek krzewów i bylin (parametry)	Ilość [szt ]
1	Hortensja „Annabelle” C2 20-30	30
2	Róża „Jubile Du Prince de Monaco” C2	80
3	Tawuła szara Grefsheim	6
4	Miskant chiński Gracillimus	16
5	Pysznołówka Pink Lace	30
6	Rozplenica japońska Hameln	6
7	Imperata cylindryczna Red Baron	110
8	Trawa do siewu	15 kg

Łącznie w 2023 roku posadzono 53 drzew i 10 krzewów.

# Partycypacja społeczna



## 9. Partycypacja społeczna

### 9.1. Jarosławski Budżet Obywatelski

Budżet obywatelski mocno zakorzenił się w jarosławskim życiu publicznym i wciąż się rozwija, a przy okazji poprawia lub ugruntowuje wcześniejsze osiągnięcia.

Już pierwsza edycja budżetu obywatelskiego w 2014 r. pokazała, że jarosławianie chcą aktywnie zmieniać swoje miasto. Kolejne edycje, a zwłaszcza te mające miejsce począwszy od 2017 r., czyli od wprowadzenia szeregu ulepszeń do procedury zgłaszania i wyboru projektów, przyniosły kolejne sukcesy zarówno co do liczby projektów, jak i osób głosujących na nie.

- I edycja 2014** – 600 000 zł / do realizacji w 2015 r. wybrano 3 projekty,
- II edycja 2015** – 600 000 zł / do realizacji w 2016 r. wybrano 3 projekty,
- III edycja 2016** – 600 000 zł / do realizacji w 2017 r. wybrano 6 projektów,
- IV edycja 2017** – 750 000 zł / do realizacji w 2018 r. wybrano 19 projektów,
- V edycja 2018** – 1 000 000 zł / do realizacji w 2019 r. wybrano 29 projektów,
- VI edycja 2019** – 1 000 000 zł / do realizacji w 2020 r. wybrano 29 projektów,
- VII edycja 2020** – 1 000 000 zł / do realizacji w 2021 r. wybrano 29 projektów,
- VIII edycja 2021** – 1 000 000 zł / do realizacji w 2022 r. wybrano 34 projekty,
- IX edycja 2022** – 1 000 000 zł / do realizacji w 2023 r. wybrano 35 projektów,

IX edycja Jarosławskiego Budżetu Obywatelskiego (JBO) zakończyła się 22 października 2022 roku wyłonieniem projektów do realizacji w 2023 roku, a zasady jej przeprowadzenia zostały określone w podjętej przez Radę Miasta Jarosławia uchwale nr 393/XXXI/2021 z dnia 22 marca 2021 roku w sprawie budżetu obywatelskiego Gminy Miejskiej Jarosław.

Ta edycja JBO była realizowana według przyjętego rocznego harmonogramu, stanowiącego załącznik do uchwały. W pierwszym etapie, podczas zgłaszania projektów, do 14 czerwca 2022 roku wpłynęło łącznie 63 propozycji zadań. W kategorii A1 wpłynęło 8 projektów, w kategorii A2 – 8 projektów, w kategorii B1 - 14 projektów, w kategorii B2 - 6 projektów, w kategorii C - 27 projektów. Komisja powołana przez Burmistrza Miasta dokonała ich oceny. 60 projektów otrzymało ocenę pozytywną, 3 negatywną.

10 września została opublikowana ostateczna lista projektów dopuszczonych do głosowania. Od tego momentu ruszyło głosowanie, które trwało do 6 października włącznie. Wyniki głosowania oficjalnie zostały podane 22 października. Do Urzędu Miasta Jarosławia wpłynęło 12 151 kart, na których można było oddać łącznie 3 głosy. Mieszkańcy oddali 28 035 głosów (23 135 ważnych) i w ten sposób zdecydowali o realizacji w 2023 roku 35 zadań: w kategorii A1 – 2 projektów, w kategorii A2 – 3 projektów, w kategorii B1 – 3 projektów, w kategorii B2 – 3 projektów, w kategorii C - 24 projektów.



Tabela 59. Jarosławski Budżet Obywatelski – projekty wybrane do realizacji w 2023 roku

<b>LISTA ZWYCIĘSKICH PROJEKTÓW W JAROSŁAWSKIM BUDŻECIE OBYWATELSKIM NA 2023 ROK</b>				
<b>KATEGORIA A1</b>				
projekty inwestycyjne duże, których koszty szacunkowe wynoszą od 40 001 zł do 100 000 zł dotyczące zadań realizowanych w ramach gminnych jednostek organizacyjnych (szkół, przedszkoli, żłobków, instytucji kultury); środki przewidziane do rozdysponowania na tę kategorię wynoszą 200 000 zł				
<b>KOD</b>	<b>TYTUŁ PROJEKTU</b>	<b>WNIOSKODAWCY</b>	<b>KOSZT</b>	<b>LICZBA GŁOSÓW WAŻNYCH</b>
A1 03	„Bezpieczna szkoła”- modernizacja systemu telewizji dozorowej CCTV i systemu nagłośnienia, montaż domofonów przy wejściach i klimatyzacji w serwerowni, pracowni komputerowej i klasach w budynku A (II piętro w Szkole Podstawowej nr 11 w Jarosławiu	Magdalena Makowska	100 000	1256
A1 07	Modernizacja systemu grzewczego w budynku Szkoły Podstawowej nr 6 im. Ks. Piotra Skargi oraz w zabytkowym budynku dawnego kolegium jezuickiego	Agnieszka Joniec-Jurczak	100 000	1159
<b>KATEGORIA A2</b>				
projekty inwestycyjne duże, których koszty szacunkowe wynoszą od 40 001 zł do 100 000 zł dotyczące zadań realizowanych poza sferą gminnych jednostek organizacyjnych; środki przewidziane do rozdysponowania na tę kategorię wynoszą 300 000 zł				
<b>KOD</b>	<b>TYTUŁ PROJEKTU</b>	<b>WNIOSKODAWCY</b>	<b>KOSZT</b>	<b>LICZBA GŁOSÓW WAŻNYCH</b>
A2 02	Ustawienie figury Świętego Michała Archanioła na Placu Świętego Michała w Jarosławiu	Elżbieta Kluz	100 000	1875
A2 04	Miejska wypożyczalnia rowerów dostępna dla wszystkich	Magdalena Rzepka	100 000	1167
<b>KATEGORIA B1</b>				
projekty inwestycyjne średnie, których koszty szacunkowe wynoszą od 10 001 zł do 40 000 zł dotyczące zadań realizowanych w ramach gminnych jednostek organizacyjnych (szkół, przedszkoli, żłobków, instytucji kultury); środki przewidziane do rozdysponowania na tę kategorię wynoszą 140 000 zł				
<b>KOD</b>	<b>TYTUŁ PROJEKTU</b>	<b>WNIOSKODAWCY</b>	<b>KOSZT</b>	<b>LICZBA GŁOSÓW WAŻNYCH</b>
B1 09	„Odpoczynek to podstawa”- aranżacja przestrzeni korytarzowej z wykorzystaniem mebli modułowych do odpoczynku dzieci	Magdalena Makowska	40 000	1277
B1 13	Siłownia plenerowa – ruch na świeżym powietrzu dla dzieci i młodzieży	Anna Nalepa-Portas	40 000	1068
B1 03	Sensoryczny skwerek radosnych emocji	Renata Szpunar-Andrejko Anna Pytel	40 000	917

		Ewelina Szkoła		
<b>KATEGORIA B2</b>				
projekty inwestycyjne średnie, których koszty szacunkowe wynoszą od 10 001 zł do 40 000 zł dotyczące zadań realizowanych poza sferą gminnych jednostek organizacyjnych; środki przewidziane do rozdysponowania na tę kategorię wynoszą 200 000 zł				
<b>KOD</b>	<b>TYTUŁ PROJEKTU</b>	<b>WNIOSKODAWCY</b>	<b>KOSZT</b>	<b>LICZBA GŁOSÓW WAŻNYCH</b>
B2 01	Jarosław bez barier	Małgorzata Bednarz	40 000	1015
B2 05	Czarno niebieskie maszty do nagrywania meczy wraz z kamerą	Gracjan Dziukiewicz	39 000	386
B2 03	„Zielone osiedle Wojska Polskiego”	Magdalena Cisek-Skiba	40 000	154
<b>KATEGORIA C</b>				
projekty nieinwestycyjne małe, których koszty szacunkowe wynoszą do 10 000 zł; środki przewidziane do rozdysponowania na tę kategorię wynoszą 160 000 zł				
<b>KOD</b>	<b>TYTUŁ PROJEKTU</b>	<b>WNIOSKODAWCY</b>	<b>KOSZT</b>	<b>LICZBA GŁOSÓW WAŻNYCH</b>
C 015	Jubileusz XXV Turnieju Piłki Nożnej Szkół Podstawowych o Puchar Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi i Przechodni Puchar „Śladami Bogdana Zająca”	Magdalena Makowska	10 000	1281
C 023	Nowoczesna świetlica – kolorowy świat dziecka	Anna Nalepa - Portas	10 000	1004
C 010	Piknik bez barier	Małgorzata Bednarz	10 000	926
C 004	Bajkowa przestrzeń - gabinet terapii wielozmysłowej	Agnieszka Hanusewicz	10 000	857
C 003	Skocznia w dal przy Szkole Podstawowej Nr 4 w Jarosławiu	Bogusław Musur	10 000	793
C 007	Forum wychowawcze „Wspólna troska”	Marian Bocho	10 000	629
C 018	„Strefa ciszy”	Agnieszka Joniec-Jurczak	10 000	565
C 006	Zatrzymać wspomnienia – sprzęt fotograficzny i nagłośnienie dla przedszkolaków	Anna Nakonieczny	10 000	499
C 009	Międzyszkolny Turniej Szachowy z okazji Święta Konstytucji 3 Maja	Wojciech Popczyński	10 000	382
C 008	Chwała bohaterom! Uczcijmy pamięć Czesław Romany Puzon, ps. „Baśka” – Patronki Szkoły Podstawowej nr 5 w Jarosławiu. Święto Szkoły	Franciszek Kulnianin	10 000	331
C 013	II Międzynarodowy Turniej Piłki Ręcznej Kobiet	Małgorzata Śniegowska	10 000	308
C 020	Nie wyrzucaj – Odnawiaj! – otwarte warsztaty stolarsko - tapicerskie	Iwona Międlar	10 000	271
C 021	Organizacja VI Jarosławskiego Konkursu Budowy i Programowania Robotów „Mój Robot 2023”	Anna Zielińska	10 000	257

C 016	Wieczorny Bieg Mikołajkowy dla dzieci	Grzegorz Tarnawski	10 000	241
C 026	Czarno – Niebieski Ogólnopolski Turniej Piłkarski Trampkarzy	Gracjan Dziukiewicz	10 000	237
C 001	Wyposażenie sal dydaktycznych w nowe meble	Monika Golba	10 000	190
C 011	Radość zabawy – Zakupy piaskownicy i bramek do mini golfa	Marzena Gilarska	10 000	170
C 014	Czarno – Niebieski Ogólnopolski Turniej Piłkarski Juniorów	Gracjan Dziukiewicz	10 000	154
C 024	Sport to zdrowie – sprzęt sportowy dla przedszkolaków	Agnieszka Szkoła Marzena Sadurska Irena Frankiewicz	10 000	132
C 005	Nowocześnie – pysznie, zdrowo i domowo	Gabriela Piętnik	10 000	115
C 012	Doposażenie placu zabaw przy ul. Orkana w urzędzenia do ćwiczeń dla dorosłych	Grażyna Strzelec	10 000	94
C 019	Kolorowe przedszkole	Sylwia Nowak	10 000	91
C 002	Tenisowy Jarosław - być jak Iga Świątek - renowacja kortu tenisowego na Stadionie Miejskim przy ul. Bandurskiego	Grzegorz Salabura	10 000	61
C 025	Rodzinne miejsce uśmiechu w Jarosławiu	Wojciech Hanas	10 000	60

W 2023 roku Rada Miasta Jarosławia podjęła uchwałę nr 843/LXII/2023 z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie budżetu obywatelskiego Gminy Miejskiej Jarosław. Uchwała została podjęta ze względu na trudną sytuację finansową Miasta spowodowaną wysoką inflacją, wzrostem cen nośników energii, usług oraz najniższego wynagrodzenia, przy równoczesnym ustawowym zmniejszeniu wpływów do budżetu z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT. Aby zachować równowagę finansową Miasta w tym szczególnie niesprzyjającym okresie, konieczne było m.in. wprowadzenie poważnych oszczędności, wśród których znajdowała się również czasowa rezygnacja z ogłoszenia kolejnej edycji Jarosławskiego Budżetu Obywatelskiego.

Szczegółowe informacje dotyczące JBO znajdują się na stronie internetowej [www.miastojaroslaw.pl](http://www.miastojaroslaw.pl), w zakładce „Dla Mieszkańców” > „Jarosławski Budżet Obywatelski”, zaś materiały z poprzednich edycji dostępne są też na stronie internetowej archiwalnej, nieaktualizowanej, pod linkiem <http://www.jaroslaw.pl/budzet-obywatelski-miasta-jaroslawia>

# Komunikacja społeczna



## 10. Komunikacja społeczna

### 10.1. Informacje ogólne

Miejski samorząd aktywnie komunikował się z mieszkańcami informując m.in. o realizowanych inwestycjach czy bieżących wydarzeniach miejskich, a także zapraszając do udziału w organizowanych uroczystościach, akcjach, konsultacjach społecznych, cyklicznych spotkaniach w dzielnicach i wielu innych przedsięwzięciach.

Komunikacja z mieszkańcami odbywała się za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej Miasta oraz jednostek organizacyjnych. Źródłem informacji były również:

- profile w mediach społecznościowych,
- informacje w mediach (prasa, telewizja internetowa),
- wydawnictwa,
- inne materiały poligraficzne.

### 10.2. Honorowe Patronaty Burmistrza Miasta Jarosławia

Patronatem takim mogą zostać objęte imprezy lub wydarzenia naukowe, gospodarcze, edukacyjne, sportowe, kulturalne o zasięgu lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim, międzynarodowym. W szczególnych sytuacjach Burmistrz Miasta Jarosławia może zdecydować o objęciu patronatem imprez lub wydarzeń, które nie spełniają kryteriów określonych w ust.1. Przyznanie patronatu jest wyróżnieniem honorowym i nie oznacza deklaracji wsparcia finansowego lub organizacyjnego, ani nie gwarantuje obecności Burmistrza Miasta Jarosławia, czy przedstawicieli Gminy Miejskiej Jarosław w trakcie trwania imprezy lub wydarzenia. Z wnioskiem o przyznanie patronatu występuje organizator.

W 2023 r. Burmistrz Miasta Jarosławia objął patronatem honorowym łącznie 58 wydarzeń o charakterze sportowym, kulturalnym, społecznym, charytatywnym, naukowym, religijnym. Wydarzenia objęte patronatem miały zasięg lokalny, regionalny i ogólnopolski. Informacja o przyznanych patronatach jest ogłaszana w Biuletynie informacji Publicznej. Organizatorzy są zobowiązani do informowania o objęciu patronatu przez Burmistrza Miasta Jarosławia oraz do zamieszczania znaków graficznych na wydawanych dyplomach, plakatach itp.

### 10.3. Kalejdoskop Jarosławski

Kalejdoskop Jarosławski jest bezpłatnym pismem wydawanym przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu od listopada 2016 roku. Do tej pory ukazało się 26 numer. To jedno z narzędzi komunikacji społecznej z mieszkańcami oraz forma promocji działań samorządu. Po pismo sięgają osoby w różnym wieku, jednak najchętniej ci, którzy preferują tradycyjną prasę, m.in. mający ograniczony dostęp do Internetu lub rzadko z niego korzystający.

W skład zespołu redakcyjnego wchodzi pracownicy: Urzędu Miasta Jarosławia, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu oraz Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki. Poza siedzibą wydawcy pismo jest dostępne również w Urzędzie Miasta Jarosławia, jednostkach podległych, czy parafiach. W każdym numerze publikowane są artykuły o tym, co ważne dla mieszkańców: prowadzonych inwestycjach w mieście, podejmowanych inicjatywach dla mieszkańców, działaniach w dzielnicach etc. Znajdują się również zaproszenia na wydarzenia oraz relacje z imprez. Nie może zabraknąć planów oraz podsumowań tego, co zostanie lub zostało zrealizowane w danym roku.

Ubiegłoroczny numer ukazał się również w wersji elektronicznej, z możliwością pobrania ze strony [www.miastojaroslaw.pl](http://www.miastojaroslaw.pl).

W 2023 r. został wydany 1 numer:

- Kalejdoskop Jarosławski (nr 1/2023) styczeń-sierpień 2023, 24 strony.

W numerze znalazły się m.in. artykuły podsumowujące inwestycje zrealizowane w poprzednim roku, plany na 2023 rok, jubileusz Domu Seniora przy ul. Dolnoleżajskiej, setne urodziny mieszkańca Jarosławia, rozstrzygnięcie plebiscytu sportowego, wydarzenia kulturalne organizowane przez Centrum Kultury i Promocji oraz Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki w Jarosławiu, nowości wydawnicze oraz ofertę turystyczną nie tylko na wakacje. W numerze znalazła się także wkładka - informator „OszczędzajMY” poświęcona wdrożonemu pakietowi oszczędnościowemu w urzędzie miasta oraz jednostkach podległych.

#### 10.4. Media społecznościowe

Narzędziem służącym promocji i szeroko rozumianej komunikacji jest również profil założony w serwisie społecznościowym Facebook, prowadzony od 8 czerwca 2016 roku pod nazwą *Urząd Miasta Jarosławia* i adresem [www.facebook.com/umjaroslawia/](https://www.facebook.com/umjaroslawia/).

Liczba tzw. polubień wynosi ok. 6979, a obserwujących 8251 (stan na dzień 29.04.2024). Mieszkańcy za pośrednictwem FB chętnie komunikują się z urzędem, komentują posty, zadają pytania, proszą o wsparcie w promocji wydarzeń organizowanych na terenie Miasta etc.

W 2023 r. na profilu opublikowano łącznie 740 postów oraz 20 wydarzeń.

Na Facebooku prowadzono również profil „Jaroslove”, założony w celu prowadzenia działań promocyjnych projektu „Jaroslove - z miłości do ludzi”. Celem profilu jest dotarcie do szerokiego grona odbiorców z informacją o realizowanych działaniach oraz postępie prac nad Programem Rozwoju Lokalnego, w związku z podpisaniem umowy na realizację projektu „JarosLove - z miłości do ludzi”, finansowanego z Funduszy Norweskich. Na profilu są przekazywane wszystkie aktualności związane z podsumowaniem dotychczasowych działań.

Funkcjonuje także konto na Instagramie – Jarosław Miasto Olśnień. Instagram jest wykorzystywany do promocji w sieci najciekawszych fotografii, ukazujących walory naszego Miasta. W ciągu roku 2023, na profilu obserwowanym przez 581 osób (stan na dzień 29.04.2024), opublikowano 55 postów.



### **10.5. Konferencje i briefingi, spotkania z mieszkańcami**

W 2023 r. Burmistrz Miasta Jarosławia zorganizował 3 konferencje/briefingi prasowe:

- 06.09.2023 - briefing prasowy w sprawie rozpoczęcia budowy Bulwarów nad Sanem,
- 11.10.2023 - konferencja w ramach projektu „JarosLove – z miłości do ludzi” Rozwój instytucjonalny Miasta Jarosławia, Wirtualne Miasto – System Jarosławskiej Karty Miejskiej,
- 20.12.2024 - briefing prasowy ws. inwestycji ujętych w budżecie miasta do realizacji na 2024 rok.

W 2023 roku zostało wytworzonych 154 odpowiedzi na informacje medialne oraz informacje własne dla środków publicznego przekazu.

Ponadto w 2023 roku, w terminach 20-23 marca oraz 28-30 marca, odbył się wiosenny cykl otwartych spotkań Burmistrza Miasta Jarosławia z mieszkańcami w każdej z dzielnic miasta. Głównym celem spotkań było przekazywanie informacji o zamierzeniach i planowanych działaniach, poznanie oczekiwań mieszkańców, dyskusja o sprawach dla nich ważnych, a także zebranie propozycji zadań do realizacji (m.in. na przygotowanych ankietach). Informacje uzyskane podczas spotkań, sprawy poruszane w trakcie debaty czy pomysły dotyczące zmian w mieście są uwzględniane przy realizacji wielu przedsięwzięć i rozpatrywane podczas planowanych budżetów na kolejne lata.

W ramach indywidualnych spotkań Burmistrza Miasta Jarosławia z mieszkańcami zostało przyjętych 124 mieszkańców Jarosławia, którzy zgłosili uprzednio chęć umówienia się na indywidualną rozmowę.

### **10.6. Kampanie informacyjno-promocyjne**

Akcje informacyjne i promocyjne prowadzone są w różnych formach m. in. z wykorzystaniem materiałów poligraficznych (plakatów, ulotek, kartek, zaproszeń, banerów, czy materiałów graficznych publikowanych online). Wśród wielu opracowań wyróżnić można m.in. te dotyczące następujących wydarzeń i akcji:

- Konkurs na kartkę świąteczną z motywem miasta Jarosławia - Boże Narodzenie.
- Nabór do żłobków i przedszkoli, szkół podstawowych.
- Plebiscyt na Najpopularniejszego Sportowca i Trenera Miasta Jarosławia za 2022 rok.
- Dni Otwarte w placówkach dla seniorów.
- Projekt i wydruk kartek imieninowych.
- Grafiki okolicznościowe: Dzień Kobiet, Dzień Pracownika Socjalnego, Dzień Nauczyciela, Narodowe Święto 3 Maja, Narodowe Święto Niepodległości, Powitanie Nowego Roku.
- Jubileusze małżeńskie - Złote Gody.
- Dzień Patrona Miasta Jarosławia.
- Jarosławy 2023.
- Ulica Zdrowia – program profilaktyczny z bezpłatnymi badaniami.

- Mobilny punkt poboru krwi (krwiobus).
- Kalejdoskop Jarosławski.
- Raport o stanie Gminy Miejskiej Jarosław 2022.
- Informator o oszczędzaniu „OszczędzajMY”.
- Piknik z Robertem Korzeniowskim.
- Otwarcie Skateparku.
- Projekt rollupów miejskich.
- Spotkania Burmistrza z mieszkańcami.
- Życzenia Wielkanocne oraz Bożonarodzeniowe.

W 2023 roku były organizowane następujące uroczystości, wydarzenia, spotkania czy akcje, które wymagały prowadzenia i moderowania przez Biuro Burmistrza Miasta, Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki oraz Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu:

- Obchody 160. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego.
- Plebiscyt na Najpopularniejszego Sportowca i Trenera Miasta Jarosławia za 2022 rok.
- Spotkania Burmistrza Miasta Jarosławia z mieszkańcami w siedmiu dzielnicach.
- Piknik „Topienie Marzanny”.
- Otwarcie Skateparku na Stadionie Miejskim im. Mieczysława Haspla.
- Święto Flagi.
- Obchody Święta Konstytucji 3 Maja.
- Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną.
- Noc zwiedzania Rynku.
- Mecz gwiazd „Stawka większa niż życie”.
- Mini Jarmark Jarosławski.
- Międzynarodowy Dzień Roweru.
- Upamiętnienie Ofiar Rzezi Wołyńskiej.
- Zakończenie roku szkolnego.
- 30-lecie 14 Dywizjonu Artylerii Samobieżnej.
- 10-lecie Zespołu „Free Style” działającego przy CKiP.
- Dni Jarosławia.
- Wręczenie Nagrody Burmistrza Miasta Jarosławia - Jarosława 2023.
- Święto Wojska Polskiego.
- Jarmark Jarosławski.
- Obchody 79. rocznicy Powstania Warszawskiego.
- Półkolonia Kupiecka „Gra Miejska”.
- Upamiętnienie ofiar II wojny światowej.

- Narodowe Czytanie „Nad Niemnem”.
- Obchody Dnia Sybiraka.
- Wielki Rodzinny Piknik w Parku Miejskim im. Bohaterów Monte Cassino.
- Dzień Edukacji Narodowej.
- Mini Piknik Lekkoatletyczny z Robertem Korzeniowskim.
- Narodowe Święto Niepodległości.

### **10.7. Biuletyn Informacji Publicznej i oficjalna strona internetowa Miasta**

Obowiązek tworzenia urzędowego publikatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej, w celu powszechnego udostępniania informacji publicznej, nakłada na podmioty publiczne, w tym Urząd Miasta Jarosławia, art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 8 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Jarosławia spełnia wymagania określone w ustawie, jak i w przepisach wykonawczych zawartych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej z dnia 18 stycznia 2007 r., czy w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej, a także rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych, a także ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 roku o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Jeszcze w 2021 roku Urząd Miasta Jarosławia zmienił dotychczasową, obowiązującą od 2004 roku, wersję Biuletynu Informacji Publicznej na system BIPL0 VIP, który połączył w sobie sprawdzone rozwiązania i prostotę obsługi oraz nowoczesną funkcjonalność i atrakcyjny sposób prezentacji danych. Najnowsza aplikacja zapewnia między innymi i responsywność, czyli automatyczne dopasowywanie do urządzeń mobilnych, opatrywanie autonomiczną metryczką, nie tylko opublikowanych artykułów, ale także załączonych plików - możliwość sprawnego tworzenia wykresów, tabel, formularzy interaktywnych oraz dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, możliwość określenia długości okresu publikacji danej informacji w formule od-do, prezentacje treści w wersji graficznej, kontrastowej oraz tekstowej, możliwość publikacji załączników do 500 MB, co jest niezwykle ważne przy udostępnianiu obszernych dokumentów (np. sprawozdań, programów, strategii, map).

Biuletyn Informacji Publicznej zapewnia sprawne dotarcie do najbardziej poszukiwanych i czytanych informacji, poprzez między innymi możliwość wyeksponowania szeregu danych na stronie głównej BIP lub zamieszczenie atrakcyjnych przycisków (banerów). Został wprowadzony podział na menu przedmiotowe, podmiotowe oraz pomocnicze. Rozbudowany został mechanizm wyszukiwający, poprzez dodanie między innymi możliwości przeszukiwania według daty publikacji informacji oraz poprzez wprowadzenie specjalistycznych modułów do przeszukiwania, na przykład zarządzeń. System BIPL0 VIP

został wyposażony w specjalne moduły, służące do sprawnego wprowadzania i przeszukiwania.

Intuicyjność, przejrzystość czy nowoczesność, a także zupełnie nowy wygląd graficzny oraz zgodność z obowiązującymi standardami, to najważniejsze cechy Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Jarosławia. Dotychczasowa wersja BIP (obowiązująca do 2021 roku) została utrzymana jako strona archiwalna, z możliwością sięgnięcia do zgromadzonych i opublikowanych tam informacji. Od momentu przejścia na nowy system, strona archiwalna nie jest aktualizowana.

W 2023 roku w BIP systematycznie publikowane były informacje wynikające z obowiązujących przepisów prawa, jak również dokonywano aktualizacji opublikowanych już informacji. Funkcjonujące w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Jarosławia oświadczenie w sprawie dostępności – „*Deklaracja dostępności Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Jarosławia*”, zgodne z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych oraz decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2018/1523 z dnia 11 października 2018 r. ustanawiającą wzór oświadczenia w sprawie dostępności zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego, było na bieżąco, w ramach zachodzących zmian, aktualizowane i dostosowywane.

W celu zapewnienia prawidłowej i sprawnej obsługi elektronicznego informatora oraz zagwarantowania powszechnego dostępu do informacji publicznej w Urzędzie Miasta Jarosławia funkcjonuje zespół do spraw obsługi Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Jarosławia.

Statystyka dotycząca strony Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Jarosławia w roku 2023:

- adres <http://archiwumbip.jaroslaw.um.gov.pl> - wykonano 8 704 odwołań do strony głównej BIP, które w poszczególnych miesiącach przedstawiały się następująco: styczeń – 236, luty – 189, marzec – 183, kwiecień – 275, maj – 282, czerwiec – 450, lipiec – 1149, sierpień – 4501, wrzesień – 338, październik – 573, listopad – 238 oraz grudzień – 290.
- adres <http://bip.jaroslaw.um.gov.pl> – szczegółowe statystyki odwołań do najczęściej odwiedzanych zakładek strony BIP są dostępne w zakładce „Statystyki oglądalności BIP” pod adresem <https://bip.jaroslaw.um.gov.pl/statystyki>, która uwzględnia okres od dnia 25.03.2021 roku (data rozpoczęcia procesu tworzenia i przenoszenia informacji z systemu obowiązującego w latach 2004-2021).

Oficjalna strona internetowa Miasta [www.miastojaroslaw.pl](http://www.miastojaroslaw.pl) to główna platforma wymiany informacji między przedstawicielami urzędu a społecznością lokalną. Jest też często pierwszą formą kontaktu i źródłem wiedzy dla mieszkańców, inwestorów, dziennikarzy, turystów i wszystkich, którzy poszukują informacji o Jarosławiu, działaniach samorządu miejskiego oraz pomocnych danych w załatwieniu spraw urzędowych. Obsługą witryny zajmuje się Zespół ds. obsługi oficjalnej strony internetowej Urzędu Miasta Jarosławia, powołany przez Burmistrza Miasta Jarosławia zarządzeniem nr 256/2020 z dnia 10 sierpnia 2020 roku.

W 2023 roku na stronie [www.miastojaroslaw.pl](http://www.miastojaroslaw.pl) wytworzono m.in. 651 wpisów zamieszczonych

w dedykowanych zakładkach oraz dodano 157 wydarzeń podzielone na cztery kategorie: patriotyczne, kulturalne, muzyczne oraz sportowe.

Liczba wejść na stronę: [www.miastojaroslaw.pl](http://www.miastojaroslaw.pl) w 2023 r. wyniosła – 201 933.

#### **10.8. Nagrody i wyróżnienia w 2023 roku**

Gminie Miejskiej Jarosław i jej jednostkom podległym przyznano następujące nagrody i wyróżnienia:

- **Lider Powiatu Jarosławskiego oraz VII miejsce** w województwie podkarpackim pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego w **Rankingu Gmin Podkarpacia 2023**. Ranking jest wynikiem współpracy regionalnego ośrodka Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej POST z Urzędem Statystycznym oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego.
- Nagroda Marszałka Województwa Podkarpackiego pn. „**NGO Wysokich Lotów**” dla Stowarzyszenia Miejski Obszar Funkcjonalny – Jarosław – Przeworsk, którego członkiem jest Gmina Miejska Jarosław, w kategorii gospodarka, rynek pracy oraz zrównoważony rozwój.
- Medal „**W DOWÓD UZNANIA**” dla Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Aleksandra Fredry w Jarosławiu za zasługi dla bibliotekarstwa oraz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w roku jubileuszu 75-lecia MBP.

# Realizacja uchwał Rady Miasta Jarosławia





## 11. Realizacja uchwał Rady Miasta Jarosławia

W 2023 roku Rada Miasta Jarosławia odbyła łącznie 14 sesji, z czego 1 zwykła, na której został przyjęty apel w sprawie obrony dobrego imienia świętego Jana Pawła II i 1 uroczysta, na której wręczono akt nadania tytułu Honorowego Obywatelstwa Miasta Jarosławia.

Wszystkie uchwały podjęte przez Radę Miasta Jarosławia zostały podzielone na trzy kategorie ze względu na zakres przedmiotowy:

- uchwały finansowe – uchwały związane z budżetem Jarosławia, wieloletnią prognozą finansową, przyznawaniem dotacji, aplikowaniem o środki unijne, ustalające zasady i wysokość finansowania zadań, których realizatorem nie była Gmina Miejska Jarosław, zaciąganiem zobowiązań przez Gminę Miejską Jarosław, itp.,
- uchwały merytoryczne – uchwały związane z realizacją zadań Gminy Miejskiej Jarosław, przyjmujące wszelkiego rodzaju dokumenty, związane z obrotem nieruchomości, zagospodarowaniem przestrzennym, funkcjonowaniem innych jednostek podległych miastu, itp.,
- uchwały organizacyjne – uchwały związane ze zmianami organizacyjnymi, nadawaniem statutów, przeprowadzaniem kontroli, zawieraniem porozumień z innymi podmiotami w celu realizacji określonych zadań.

Poniżej znajduje się zestawienie sesji w 2023 r. wraz z liczbą podjętych uchwał zgodnie z przyjętą klasyfikacją.

**Tabela 60. Uchwały Rady Miasta Jarosławia**

Rodzaj uchwały	Liczba uchwał
<b>LIX sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 30 stycznia 2023 r.</b>	
Finansowe	6
Merytoryczne	7
Organizacyjne	0
<b>LX sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 27 lutego 2023 r.</b>	
Finansowe	6
Merytoryczne	9
Organizacyjne	0
<b>LXI sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 27 marca 2023 r.</b>	
Finansowe	14
Merytoryczne	5
Organizacyjne	1
<b>LXII sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 24 kwietnia 2023 r.</b>	
Finansowe	8
Merytoryczne	4

Organizacyjne	1
<b>LXIII sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 29 maja 2023 r.</b>	
Finansowe	11
Merytoryczne	9
Organizacyjne	3
<b>LXIV sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 13 czerwca 2023 r. (uroczysta)</b>	
Finansowe	0
Merytoryczne	0
Organizacyjne	0
<b>LXV sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 26 czerwca 2023 r.</b>	
Finansowe	6
Merytoryczne	4
Organizacyjne	0
<b>LXVI sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 11 sierpnia 2023 r. (nadzwyczajna)</b>	
Finansowe	1
Merytoryczne	0
Organizacyjne	0
<b>LXVII sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 28 sierpnia 2023 r.</b>	
Finansowe	8
Merytoryczne	7
Organizacyjne	3
<b>LXVIII sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 25 września 2023 r.</b>	
Finansowe	9
Merytoryczne	1
Organizacyjne	0
<b>LXIX sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 23 października 2023 r.</b>	
Finansowe	1
Merytoryczne	3
Organizacyjne	2
<b>LXX sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 27 listopada 2023 r.</b>	
Finansowe	3
Merytoryczne	11
Organizacyjne	0
<b>LXXI sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 18 grudnia 2023 r.</b>	
Finansowe	5
Merytoryczne	1
Organizacyjne	4
<b>LXXII sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 28 grudnia 2023 r.</b>	

Finansowe	8
Merytoryczne	7
Organizacyjne	1

W 2023 r. Rada Miasta Jarosławia podjęła łącznie 169 uchwał, w tym:

- 86 uchwał finansowych (50,89 %),
- 68 uchwał merytorycznych (40,23 %),
- 15 uchwał organizacyjnych (8,88%).

Z wykonywania swoich zadań Burmistrz Miasta Jarosławia przygotowuje miesięczne sprawozdania, które publikuje na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Jarosławia oraz przedkłada radnym na sesjach. Szczególnym elementem sprawozdań są części uwzględniające realizację uchwał Rady Miasta Jarosławia. W sprawozdaniach znajdują się również podstawowe informacje dotyczące oświaty, rozwoju miasta i infrastruktury technicznej (w tym informacje dotyczące pozyskiwania funduszy Unii Europejskiej), gospodarki komunalnej oraz kształtowania środowiska oraz inne spraw związane z pracą Burmistrza Miasta Jarosławia oraz podległego mu urzędu. W 2023 r. opracowano i opublikowano 12 sprawozdań obejmujących okres od 17 grudnia 2022 roku do 19 stycznia 2024 r.

Poniżej znajduje się lista przedmiotowych sprawozdań wraz z informacjami dotyczącymi realizacji uchwał przez Burmistrza Miasta Jarosławia.

**Tabela 61. Realizacja uchwał**

Lp.	Sprawozdanie za okres	Najważniejsze informacje dotyczące realizacji uchwał
1	od 17.12.2022 r. do 19.01.2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• w realizacji były 23 uchwały podjęte na sesji 29 grudnia 2022 r.</li> </ul>
2	od 20.01.2023 r. do 17.02.2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>sesja 30 stycznia 2023 r. – podjęto 13 uchwał</b>, z czego:                             <ul style="list-style-type: none"> <li>- w trakcie realizacji 5 uchwał ,</li> <li>- 8 uchwał przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.</li> </ul> </li> </ul>
3	od 18.02.2023 r. do 15.03.2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>sesja 27 lutego 2023 r. – podjęto 15 uchwał</b>, z czego:                             <ul style="list-style-type: none"> <li>- w trakcie realizacji 13 uchwał,</li> <li>- 2 uchwały przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.</li> </ul> </li> </ul>
4	od 16.03.2023 r. do 13.04.2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>sesja 27 marca 2023 r. – podjęto 20 uchwał</b>, z czego:                             <ul style="list-style-type: none"> <li>- w trakcie realizacji 19 uchwał,</li> <li>- 1 uchwałę przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego,</li> </ul> </li> <li>• Rada Miasta przyjęła apel w sprawie obrony dobrego imienia św. Jana Pawła II.</li> </ul>
5	od 14.04.2023 r. do 18.05.2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>sesja 24 kwietnia 2023 r. – podjęto 13 uchwał</b>, z czego:</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- w trakcie realizacji 11 uchwał,</li> <li>- 2 uchwały przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.</li> </ul>
6	od 19.05.2023 r. do 15.06.2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b><u>sesja 29 maja 2023 r.</u></b> – podjęto <b>23</b> uchwały, z czego: <ul style="list-style-type: none"> <li>- w trakcie realizacji 20 uchwał,</li> <li>- zrealizowano 2 uchwały,</li> <li>- 1 uchwałę przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.</li> </ul> </li> </ul>
7	od 16.06.2023 r. do 17.08.2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b><u>sesja 26 czerwca 2023 r.</u></b> – podjęto <b>10</b> uchwał, z czego: <ul style="list-style-type: none"> <li>- zrealizowano 8 uchwał,</li> <li>- 2 uchwały przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.</li> </ul> </li> <li>• <b><u>sesja nadzwyczajna 11 sierpnia 2023 r.</u></b> – podjęto <b>1</b> uchwałę – w trakcie realizacji.</li> </ul>
8	od 18.08.2023 r. do 15.09.2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b><u>sesja 28 sierpnia 2023 r.</u></b> – podjęto <b>18</b> uchwał, z czego: <ul style="list-style-type: none"> <li>- w trakcie realizacji 14 uchwał,</li> <li>- zrealizowano 2 uchwały,</li> <li>- 2 uchwały przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.</li> </ul> </li> </ul>
9	od 16.09.2023 r. do 13.10.2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b><u>sesja 25 września 2023 r.</u></b> – podjęto <b>10</b> uchwał, z czego: <ul style="list-style-type: none"> <li>- w trakcie realizacji 6 uchwał,</li> <li>- zrealizowano 4 uchwały.</li> </ul> </li> </ul>
10	od 14.10.2023 r. do 17.11.2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b><u>sesja 23 października 2023 r.</u></b> – podjęto <b>6</b> uchwał, z czego: <ul style="list-style-type: none"> <li>- w trakcie realizacji 2 uchwały,</li> <li>- zrealizowano 3 uchwały,</li> <li>- 1 uchwałę przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.</li> </ul> </li> </ul>
11	od 18.11.2023 r. do 08.12.2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b><u>sesja 27 listopada 2023 r.</u></b> – podjęto <b>14</b> uchwał, z czego: <ul style="list-style-type: none"> <li>- w trakcie realizacji 9 uchwały,</li> <li>- 5 uchwał przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.</li> </ul> </li> </ul>
12	od 09.12.2023 r. do 12.01.2024 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b><u>sesja 18 grudnia 2023 r.</u></b> – podjęto <b>10</b> uchwał, z czego: <ul style="list-style-type: none"> <li>- w trakcie realizacji 4 uchwał,</li> <li>- zrealizowano 5 uchwał,</li> <li>- 1 uchwałę przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.</li> </ul> </li> <li>• <b><u>sesja 28 grudnia 2023 r.</u></b> – podjęto <b>16</b> uchwał, z czego: <ul style="list-style-type: none"> <li>- w trakcie realizacji 11 uchwał,</li> <li>- zrealizowano 2 uchwały,</li> <li>- 3 uchwały przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.</li> </ul> </li> </ul>

Podsumowując działalność Burmistrza Miasta Jarosławia w zakresie realizacji uchwał Rady Miasta Jarosławia należy stwierdzić, iż w terminie około 1 miesiąca od ich przyjęcia:

- 26 uchwał zostało zrealizowanych (15,39%),
- 115 uchwał było w realizacji (68,04%),
- 28 uchwał przekazano do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego (16,57%).

Biorąc pod uwagę fakt, że nie wszystkie uchwały można zrealizować w krótszym terminie niż miesiąc od dnia ich przyjęcia, Burmistrz Miasta Jarosławia wypełniając swoje obowiązki jako organ wykonawczy, dołożył wszelkich starań, aby wdrażać w sposób nieprzerwany zapisy kolejnych uchwał Rady Miasta Jarosławia.

# Podsumowanie





## 12. Podsumowanie

„Raport o stanie Gminy Miejskiej Jarosław za rok 2023” obejmuje najważniejsze działania zrealizowane przez Burmistrza Miasta Jarosławia w tym okresie.

Mimo trudnego czasu, z uwagi na wojnę na Ukrainie i kłopoty z realizacją części planów budżetowych, był to kolejny rekordowy rok wykonanych inwestycji, czego efekty były widoczne w całym mieście.

W raporcie odzwierciedlone zostały najważniejsze działania podejmowane przez burmistrza, gdyż na ponad 200 stronach tekstu nie da się ująć wszystkich przedsięwzięć z całego roku. Zaprezentowano dane dotyczące w szczególności sfery finansowej, gospodarczej, społecznej i kulturalnej naszego Miasta z obszernym opisem działań podejmowanych w 2023 roku.

W 2023 r. możliwa była realizacja lub rozpoczęcie szeregu znaczących i oczekiwanych przez mieszkańców inwestycji, takich jak na przykład: Bulwary nad Sanem, remont ulicy Tarnowskiego, termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi w Jarosławiu czy realizacja bardzo dużego projektu: „JarosLove – z miłości do ludzi”, finansowanego w 100% z funduszy norweskich.

Konsekwentnie kontynuowane było inwestowanie w miejską infrastrukturę, realizując zarówno bardzo czasochłonne i kosztowne inwestycje strategiczne, takie jak przebudowa ulicy Przemysłowej oraz przebudowa ulicy Pełkińskiej czy realizacja projektu: „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w Mieście Jarosław poprzez wyznaczenie, wyniesienie i doposażenie przejść dla pieszych oraz doposażenie szkół podstawowych w narzędzia edukacyjne z zakresu ruchu drogowego” ale też wiele mniejszych, niezwykle ważnych dla mieszkańców poszczególnych dzielnic inwestycji na terenie całego Miasta.

Niezwykle cenne w raportowanym roku były inicjatywy podejmowane na rzecz jarosławskich seniorów, dla których nie zabrakło, nie tylko ofert kulturalnych, ale przede wszystkim miejsc spotkań w postaci 4 ośrodków wsparcia typu Dziennego Domu Senior+ oraz Klubu Senior+. Obowiązywała także, dająca różne udogodnienia, Jarosławska Karta Seniora. Wprowadzona została również Jarosławska Karta Miejska, która dała mieszkańcom m.in. możliwość darmowych przejazdów komunikacją miejską.

Polityka prorodzinna była realizowana według obowiązujących przepisów prawa, a szeroka pomoc społeczna miała na celu zapewnienie wsparcia i otoczenia opieką wszystkich potrzebujących.

Potrzeby i oczekiwania mieszkańców były uwzględniane również dzięki aktywnej współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi. To właśnie im zlecano do realizacji część zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej i sportu, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczania narkomanii, a także z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. Poprzez dofinansowanie klubów sportowych realizowane były też w ciągu całego roku zadania z zakresu

sportu.

W zakresie ochrony środowiska prowadzone były liczne akcje ekologiczne i edukacyjne wśród wszystkich kategorii mieszkańców, a co najważniejsze dokonano wszelkich możliwych starań, aby odbiór odpadów komunalnych był prawidłowo realizowany.

Struktura niniejszego raportu jest zasadniczo kontynuacją zeszłorocznego raportu, co umożliwi prześledzenie zmian w kolejnych latach, a zamieszczone obszerne dane stanowią podstawę do sformułowania samodzielnej, opartej na faktach, oceny dokonujących się procesów rozwojowych.

Na koniec należy podkreślić, iż „Raport o stanie Gminy Miejskiej Jarosław za 2023 rok” to swoiste kompendium działalności Burmistrza Miasta Jarosławia w roku 2023, uwzględniające zwłaszcza realizację polityk, programów i strategii, jak również uchwał Rady Miasta Jarosławia i projektów budżetu obywatelskiego. To także ważny dokument ułatwiający dokonanie analizy tego, co działo się w mieście w ubiegłym roku – zarówno pod kątem powodów do zadowolenia, jak i refleksji nad tym, co wymaga zmiany i ulepszenia.

**Załącznik nr 1 – Spis rysunków**

Rysunek 1. <i>Granice miasta</i> .....	9
Rysunek 2. <i>Gminy sąsiadujące</i> .....	9
Rysunek 3. <i>Podział Jarosławia na dzielnice</i> .....	11

**Załącznik nr 2 - Spis tabel**

Tabela 1 Zestawienie kontroli zewnętrznych.....	22
Tabela 2 Audyt wewnętrzny.....	23
Tabela 3 Dochody w 2023 r.....	27
Tabela 4 Wykonanie dochodów .....	28
Tabela 5 Wydatki gminy w 2023 r.....	29
Tabela 6 Szczegółowe zestawienie wydatków .....	29
Tabela 7 Przychody i rozchody w zakresie zadłużenia w 2023 r. ....	30
Tabela 8 Zobowiązania kredytowe gminy za 2023 r.....	31
Tabela 9 Struktura majątku gminy .....	34
Tabela 10 Udziały gminy w spółkach prawa handlowego .....	36
Tabela 11 Zestawienie rozpoczętych inwestycji i remontów .....	38
Tabela 12 Zestawienie zakończonych inwestycji i remontów .....	40
Tabela 13 Działania - Strategia Miasta .....	44
Tabela 14 Cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jarosławiu.....	72
Tabela 15 Działania – Program Rewitalizacji .....	74
Tabela 16 Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym).....	75
Tabela 17 Nabycie nieruchomości w wyniku czynności cywilno-prawnych .....	79
Tabela 18 Nabycie nieruchomości w ramach decyzji ZRID .....	80
Tabela 19 Działki wydzielone pod drogi publiczne, które przeszły na własność Gminy Miejskiej Jarosław .....	82
Tabela 20 Nabycie nieruchomości Skarbu Państwa w wyniku – „komunalizacji” .....	82
Tabela 21 Zasiedzenie nieruchomości na rzecz Gminy .....	82
Tabela 22 Wypłata odszkodowań za działki gruntu wydzielone pod drogi publiczne .....	82
Tabela 23 Wýwłaszczenie działek na cel publiczny .....	84
Tabela 24 Zbycie nieruchomości w wyniku czynności cywilno-prawnych w 2023 r. ....	84
Tabela 25 Zasiedzenie gminnych nieruchomości. ....	85
Tabela 26 Prace remontowe w budynkach i lokalach komunalnych .....	86
Tabela 27 Realizowane projekty w 2023 r. ....	86
Tabela 28 Wnioski aplikacyjne złożone w 2023 r. ....	94
Tabela 29 Przyznane w 2023 r. świadczenia.....	111
Tabela 30 Powody trudnej sytuacji życiowej .....	114
Tabela 31 Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych .....	118
Tabela 32 Realizowane projekty w przedszkolach .....	119
Tabela 33 Liczba uczniów w szkołach.....	121
Tabela 34 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w roku 2023 .....	123
Tabela 35 Realizacja projektów w szkołach.....	123
Tabela 36 Wystawy w 2023 r. ....	137
Tabela 37 Zespoły artystyczne, kluby, grupy działające przy JOKiS .....	142
Tabela 38 Imprezy z udziałem zespołów i artystów zawodowych zorganizowane w JOKiS .....	143
Tabela 39 Imprezy i wydarzenia zorganizowane w JOKiS.....	148
Tabela 40 Spotkania, sesje, prelekcje, pokazy, prezentacje, warsztaty, kiermasze, plenery (z wyjątkiem zajęć prowadzonych w czasie ferii). ....	150
Tabela 41 Imprezy o charakterze konkursów, przeglądów, festiwali.....	154
Tabela 42 Działalność wystawiennicza JOKiS – Galeria Rynek 6 prowadzona przez głównego specjalistę Marzenę Stęc.....	158
Tabela 43 Dziecięca i młodzieżowego galeria w korytarzu .....	159
Tabela 44. Mała Galeria .....	160
Tabela 45. Galeria Projektor Sztuki .....	160
Tabela 46. Imprezy miejskie współrealizowane przez JOKiS (w tym o charakterze patriotycznym).....	162
Tabela 47. Najciekawsze formy promocji biblioteki .....	167
Tabela 48. Wstępy na basen w 2023 r. z programu „Jarosławska Karta Dużej Rodziny” oraz inne .....	

zwolnienia .....	173
Tabela 49 Ważniejsze wydarzenia oraz imprezy realizowane na Stadionie Miejskim im. M. Haspla w roku 2023 .....	175
Tabela 50 Liczba użytkowników w miesiącach roku 2023 na Stadionie Miejskim im. M. Haspla .....	176
Tabela 51 Liczba zajęć w miesiącach roku 2023 na Stadionie Miejskim im. M. Haspla .....	176
Tabela 52 Liczba użytkowników w miesiącach roku 2023 na Stadionie Miejskim przy ul. Bandurskiego 2 .....	177
Tabela 53 Liczba zajęć w miesiącach roku 2023 na Stadionie Miejskim przy ul. Bandurskiego 2 .....	178
Tabela 54 Wybrane imprezy o charakterze sportowo-rekreacyjnym zrealizowane w 2023 .....	178
Tabela 55 Działania organizacji pozarządowych .....	186
Tabela 56 Gatunki i lokalizacja nasadzeń w ramach bieżącego utrzymania zieleni miejskiej .....	213
Tabela 57 Gatunki i lokalizacja nasadzeń .....	213
Tabela 58 Gatunki i ilości nasadzeń .....	216
Tabela 59 Jarosławski Budżet Obywatelski – projekty wybrane do realizacji w 2023 roku .....	219
Tabela 60 Uchwały Rady Miasta Jarosławia .....	231
Tabela 61 Realizacja uchwał .....	233



 [www.miastojaroslaw.pl](http://www.miastojaroslaw.pl)

 tel. 16 624 87 00

 [kancelaria@um.jaroslaw.pl](mailto:kancelaria@um.jaroslaw.pl)